

**INFORME
ANUAL
INTEGRAT 2017**

01

ABERTIS EN 1 MINUT 06

02

Carta del President	10
Carta del Vicepresident- Conseller Delegat	14

03

ABERTIS EL 2017

Fites 2017	20
------------	----

04

ESTRATÈGIA

Estratègia	24
Oportunitats i reptes del sector	26
Pla estratègic	28
Programes estratègics	34
Pla director d'RSC	35
Presència al món	38
Premis i reconeixements	51

05

GOVERN CORPORATIU

Adaptació al Codi de Bon Govern	54
Estructura de Govern Corporatiu	56
Comitè de Direcció del Grup	59

06

COMPLIMENT I GESTIÓ DEL RISC

Ètica i compliment	62
Control de riscos	68

07

AUTOPISTES SEGURES E INNOVADORES

Road Safety	74
Road Tech	84
Gestió de qualitat i orientació al client	92

08

CREACIÓ DE VALOR

ACCIONISTES

Magnituds i resultats	99
Gestió financera	108
Retribució a l'accionista	112

ENTORN

Contribució fiscal	117
Contribució al medi ambient	119
Contribució a la comunitat	124
Gestió de proveïdors i cadena de subministrament	130

EQUIP HUMÀ

Compromesos amb el talent	135
Desenvolupament professional	138
Seguretat i salut	142

09

PERSPECTIVES DE FUTUR

Línies d'actuació 2018	150
------------------------	-----

10

SOBRE AQUEST INFORME 152

01
ABERTIS EN
1 MINUT

01 ABERTIS EN UN MINUT

Líder internacional

Operem milers de quilòmetres de vies d'alta capacitat i qualitat arreu del món.

15 països

8.650 quilòmetres

Més de 15.000 col·laboradors

Aliat de les administracions

El compromís a llarg termini i l'alta qualitat dels nostres serveis ens converteixen en un gran aliat per a les administracions.

Visió a llarg termini

Volem ser part de la solució dels problemes associats a l'increment del trànsit mundial.

Més de 60 anys d'experiència

Millors pràctiques

Excel·lència en la gestió

Fortalesa financera i experiència industrial

Abertis es posiciona com a peça central d'un dels reptes globals més grans dels nostres dies: el finançament sostenible de les infraestructures del futur.

Resultats sòlids:
Ingressos +13%
Ebitda +14%
Benefici net +13%

Inversions
3.728 Mn€

Autopistes segures i innovadores

Invertim en enginyeria i tecnologia intel·ligent per garantir que els nostres clients visquin la millor experiència.

Campanyes globals de seguretat viària

Innovació per a la mobilitat

Pioners en telepeatge

Creació de valor

Unim el compromís amb els nostres accionistes i empleats amb la contribució al creixement dels països on operem.

Dividends + 10%

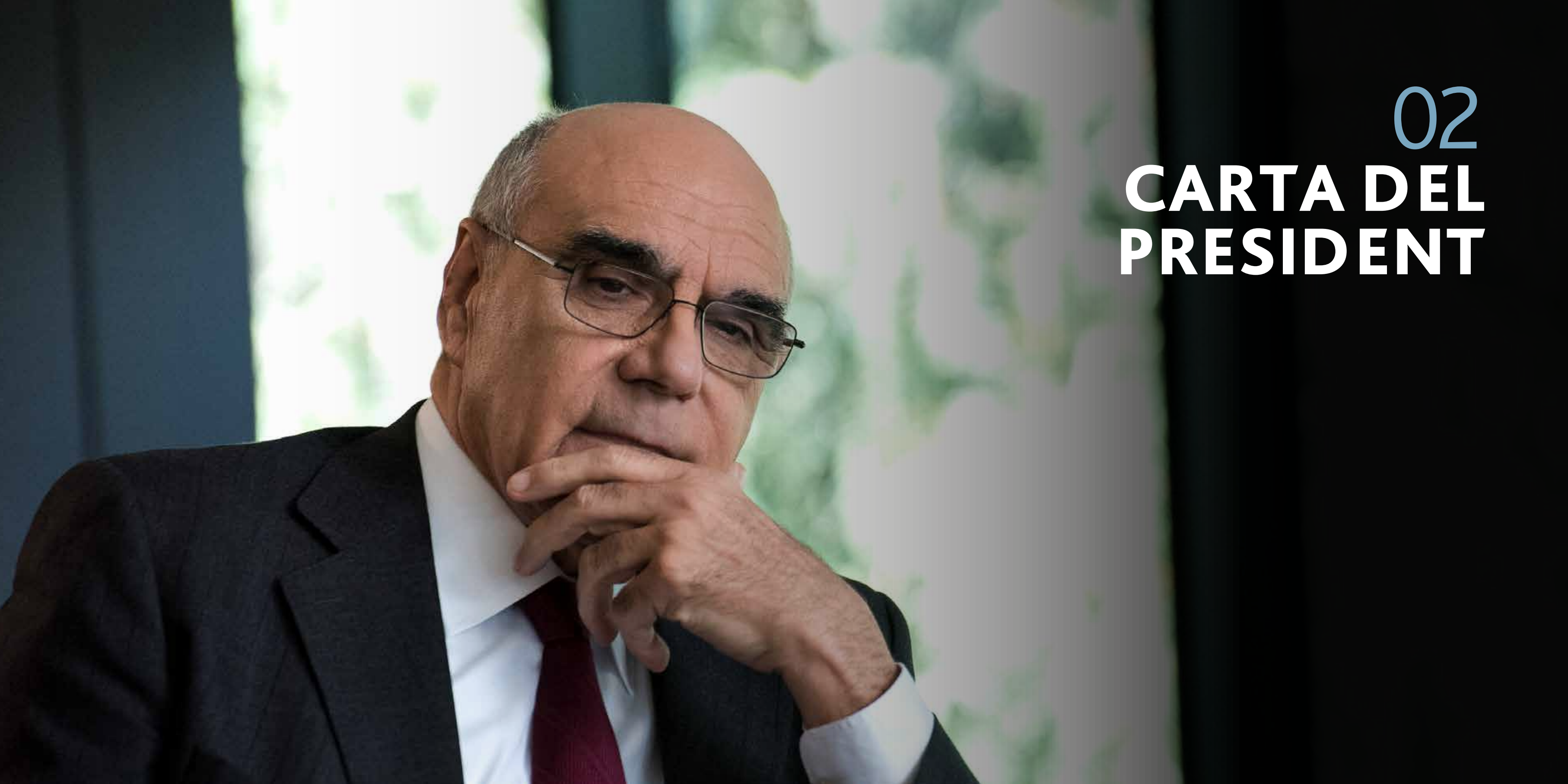
Compromís amb la comunitat i l'entorn

Més de 1.800 Mn€ de contribució fiscal

Responsabilitat i transparència

02

**CARTA DEL
PRESIDENT**

01 CARTA DEL PRESIDENT

Benvolguts accionistes,

És un plaer per a mi presentar-los l'Informe Anual Integrat corresponent a l'exercici 2017. Un informe que, d'acord amb els requisits que estableix la normativa vigent en matèria de rendició de comptes, conté les dades financeres i no financeres que permeten consolidar una visió integrada de l'execució econòmica, ambiental, social i de bon govern de la nostra organització i donar així resposta a les expectatives dels diversos grups d'interès. L'Informe Anual Integrat i el seu annex han estat elaborats d'acord amb els principals estàndards internacionals en la matèria i revisats externament.

Els resultats de la nostra activitat al llarg de l'exercici 2017 reflecteixen el bon comportament del negoci impulsat pel creixement del trànsit als principals mercats. D'altra banda, l'ampliació de la participació a Sanef, a França, i a A4 Holding, a Itàlia, juntament amb la nova concessió de Via Paulista atorgada a Arteris al Brasil i l'acord assolit amb el govern argentí per a l'extensió de les concessions d'Ausol i GCO, són elements que ens permeten afrontar el futur amb optimisme. Aquestes operacions contribueixen a la renovació de la cartera de concessions, amb noves incorporacions que substitueixen aquelles que acabaran el seu recorregut els propers anys. Una estratègia enfocada a aconseguir l'estabilitat en la generació dels fluxos de caixa necessaris per assolir el compromís de generació de valor per als accionistes.

Podem qualificar el comportament de l'acció d'Abertis al llarg de 2017 com a excepcional en el sentit més estricte del terme. L'anunci d'oferta pública d'adquisició fet per Atlantia el mes de maig passat i la posterior oferta competidora anunciada per Hochtief a l'octubre plantegen una situació inèdita per a la companyia.

L'interès mostrat per aquests dos grups empresarials per assolir una posició de control de l'accionariat d'Abertis és mostra de l'atractiu que presenta avui la nostra companyia i avala una trajectòria d'èxit que ens ha permès situar-nos com a líders mundials del sector. Això, unit a l'elevada liquiditat del nostre valor en borsa, els ha permès compondre unes ofertes que han tingut una acollida molt positiva per part dels mercats.

Aquesta situació ha beneficiat els nostres accionistes, que han vist com el valor de les seves accions s'ha incrementat en prop d'un 40% en el conjunt de l'any, rendibilitat que s'afegeix al dividend total de 80 cèntims per acció corresponent a l'exercici 2017 que el Consell d'Administració ha acordat proposar a la Junta General d'Accionistes.

Des de la data del naixement d'Abertis, l'any 2003, i fins al final de 2017, la rendibilitat anual mitjana de l'acció ha estat del 10,28% comptant la revaloració en borsa, les ampliacions de capital alliberades i la rendibilitat per dividend. De la mateixa manera, durant els darrers cinc anys la rendibilitat acumulada s'eleva al 113% i la mitjana anual al 16% per a un accionista que hagués comprat les seves accions el 31 de desembre de 2012 i no les hagués venut fins al 31 de desembre de 2017.

En l'àmbit del govern corporatiu, aquest 2017 s'ha produït la incorporació com a consellers independents del Sr. Xavier Brossa Galofré i del Sr. Antonio Viana-Baptista. Amb aquests nomenaments, ratificats per la Junta General del mes de març, el Consell té nou consellers independents, el 60% del total.

També en aquest àmbit, el mes d'octubre passat el Consell d'Administració va acordar el trasllat del nostre domicili social, una decisió temporal destinada a protegir els interessos generals de la companyia i dels seus accionistes i evitar qualsevol incertesa en les circumstàncies actuals.

En matèria de responsabilitat social corporativa, Abertis ha renovat un any més el compromís amb el Pacte Mundial de les Nacions Unides i amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible, coneguts com a Agenda 2030. En aquest sentit, s'ha incorporat a la iniciativa que desenvolupa la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial de les Nacions Unides per promoure el coneixement i contribuir a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible en l'àmbit empresarial.

Al llarg de 2017 hem treballat en el desenvolupament dels plans específics d'RSC a cada país i hem avançat en la incorporació de les noves activitats i països a l'anàlisi de materialitat. Hem desenvolupat accions de promoció de l'ecoeficiència i de l'economia circular que contribuiran a assolir els objectius de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle i de recuperació dels residus de construcció. I són igualment ambiciosos els objectius que ens hem marcat pel que fa a igualtat d'oportunitats i diversitat, com també en l'àmbit de la seguretat i la salut laborals.

M'agradaria destacar així mateix l'acord de col·laboració signat amb UNICEF per combatre la principal causa de mort d'infants en edat escolar, els accidents de carretera, oferint-los un trajecte segur fins a l'escola. Amb aquest acord, UNICEF reconeix el nostre compromís amb la seguretat viària i el programa de campanyes adaptades a les necessitats dels col·lectius més vulnerables.

Cada vegada hi ha més agències i entitats que avaluen el nostre compliment en matèria econòmica, ambiental, social i de bon govern. Aquestes avaluacions externes ens permeten continuar treballant permanentment en la millora de l'execució sistèmica de l'organització, la qual cosa ens ha portat a ser presents, un any més, en els principals índexs de sostenibilitat.

Per acabar, vull agrair-los, en nom del Consell d'Administració, la confiança que han dipositat en nosaltres i en la tasca dels milers de persones que, des de les empreses que constitueixen el grup Abertis, s'esforcen dia a dia per prestar un servei de la màxima qualitat als usuaris mitjançant unes infraestructures modernes, segures i sostenibles.

Moltes gràcies.

Salvador Alemany Mas
President

02

**CARTA DEL
VICEPRESIDENT-
CONSELLER
DELEGAT**

02 CARTA DEL VICEPRESIDENT- CONSELLER DELEGAT

Benvolguts accionistes,

L'any 2017 ha estat important per a Abertis. D'una banda, durant els darrers dotze mesos, el Grup ha entrat en nous països –l'Índia– i s'ha reforçat en els seus propis mercats –França, Itàlia i el Brasil– amb una inversió en creixement de prop de 3.700 milions d'euros. De l'altra, es compleix el període del Pla estratègic 2015-2017, completat amb èxit. És el resultat d'un important esforç col·lectiu de tot l'equip humà del Grup.

2017, INVERSIÓ I CREIXEMENT

El 2017, Abertis ha registrat creixements de doble dígit en les principals magnituds i tanca l'exercici amb un benefici net de prop de 900 milions d'euros i uns ingressos que, per primera vegada en la història, han superat els 5.000 milions d'euros.

Aquestes xifres han estat impulsades tant per la millora del marge operatiu com per la reducció dels interessos dels minoritaris després d'un ampli pla de compra de participacions executat durant l'exercici.

Així, a França, Abertis ha assumit el control del 100% de Sanef (des del 52% al tancament de 2016) i, a Itàlia, la companyia ha incrementat la participació en A4Holding amb l'adquisició de participacions minoritàries des del 51,4% inicial fins a més del 90% (fins al gener de 2018).

Durant els darrers dotze mesos, el Grup ha invertit més de 3.700 milions d'euros que li han permès augmentar la seva vida mitjana concessional i consolidar l'estratègia d'inversió contínua en la xarxa amb la mirada

posada en dos objectius clars: la seguretat viària –a través del programa Road Safety– i l'adaptació de les nostres infraestructures a un món cada dia més digitalitzat i interconnectat –amb el programa Road Tech–, tots dos estratègics per al Grup.

PLA ESTRATÈGIC 2015-2017: COMPLIM ELS NOSTRES COMPROMISOS

L'exercici 2017 també és especial per a Abertis atès que tanca el període vinculat al Pla estratègic 2015-2017, que ha completat amb èxit i superant els seus compromisos en els quatre pilars estratègics: creixement, focalització, eficiències i retribució a l'accionista.

Entre 2015 i 2017 Abertis ha entrat en nous països a través de noves filials com Emovis o Eurotoll i amb la compra de noves concessions en països com Itàlia, el Brasil o l'Índia i es consolida com a líder mundial en el sector amb presència en 15 països d'Europa, Amèrica i Àsia.

D'altra banda, la companyia ha completat el procés de focalització en el sector d'autopistes, que ja suposa el 100% del negoci en els comptes consolidats del Grup.

Pel que fa a eficiències, Abertis ha intensificat l'esforç de recerca de sinèrgies en les operacions i entre les diverses empreses del Grup. Tres anys més tard, les filials internacionals destaquen per l'eficiència, l'adaptació a les necessitats del sector als països respectius i l'excel·lència en la gestió atès que aprofiten i comparteixen el know-how i les best practices del Grup arreu del món.

Finalment, Abertis ha continuat millorant la retribució a l'accionista amb un increment de la remuneració del 10% anual.

L'àmplia base accionarial d'Abertis –internacional i institucional– i els últims moviments accionarial són una mostra més del creixent atractiu que ofereix el projecte industrial i empresarial del Grup, que el 2017 s'ha col·locat al centre de l'atenció del sector de les infraestructures al món.

UN EQUIP COMPROMÈS AMB EL PROJECTE

A Abertis complim els nostres compromisos, la qual cosa és possible gràcies a l'esforç col·laboratiu diari de tot l'equip del Grup. El compromís amb el projecte, l'entusiasme per la millora contínua, la resolució davant

els reptes del dia a dia i la capacitat d'adaptació al canvi en un entorn industrial en mutació permanent han permès l'assoliment de tots els objectius que ens vam fixar ara fa més de tres anys.

Avui, Abertis es consolida com a líder internacional en el sector d'autopistes i com un grup més internacionalitzat, competitiu, eficient, sostenible i atractiu per als seus col·laboradors, clients i accionistes. En definitiva, una companyia millor per a la societat.

Moltes gràcies per confiar en tot l'equip Abertis.

Francisco Reynés Massanet
Vicepresident-Conseller Delegat

03

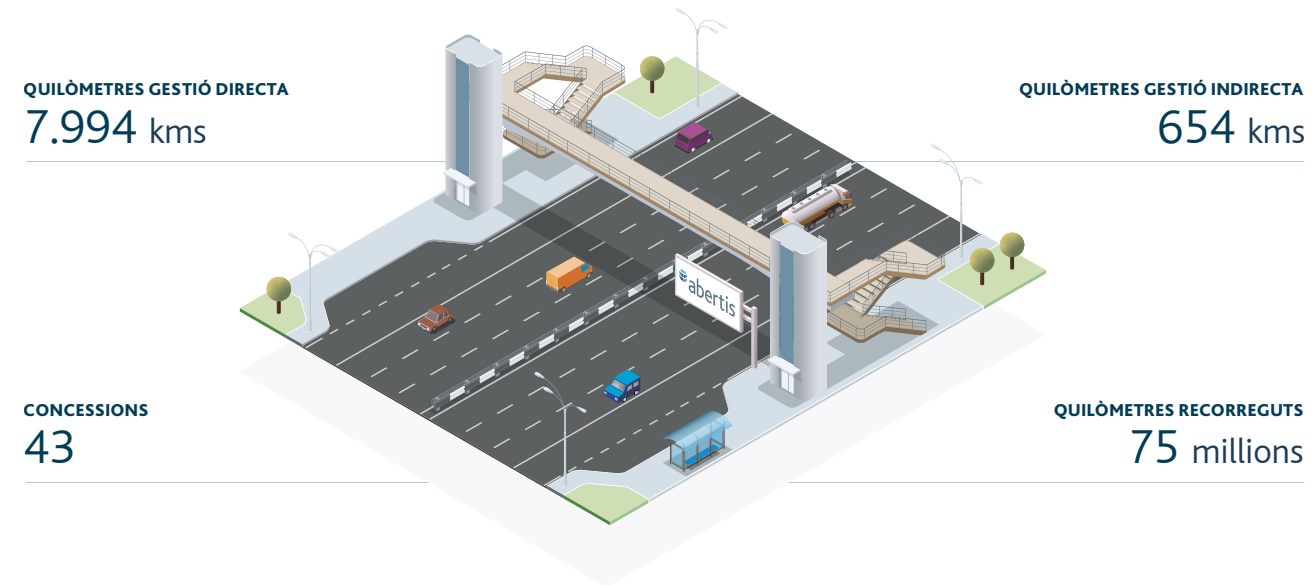
ABERTIS EL 2017

FITES 2017 |

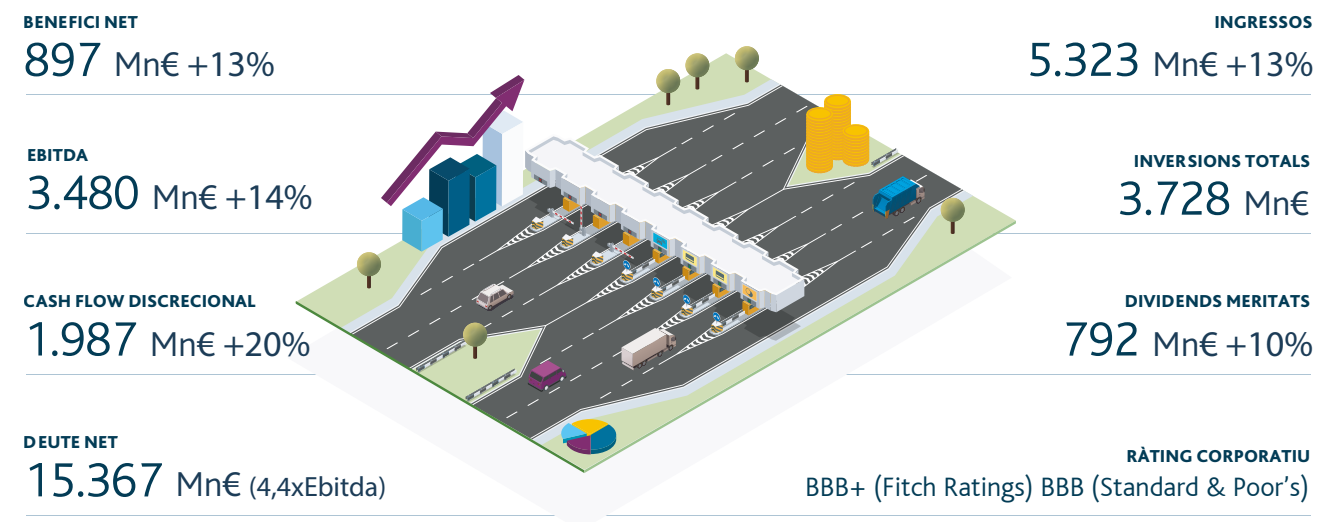

03/01 ABERTIS EL 2017

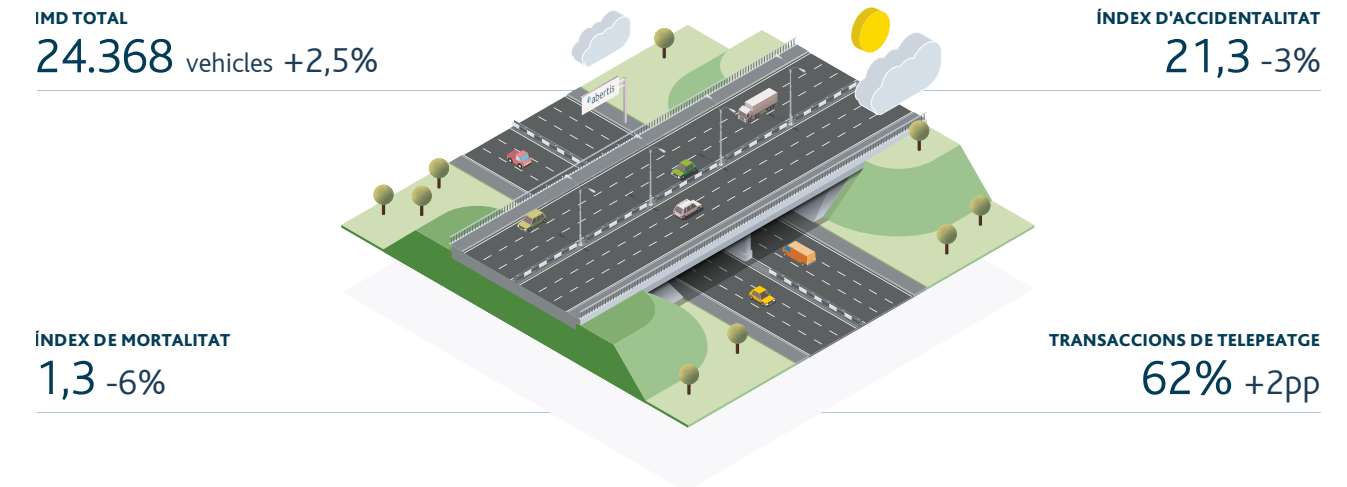
LÍDER INTERNACIONAL

SOLIDESA FINANCERA

AUTOPISTES SEGURES I INNOVADORES

CREACIÓ DE VALOR PER A LA SOCIETAT

¹ Segons abast informació no financera.

03/02 FITES 2017

GENER

- Acord amb el Govern francès per invertir 147 milions d'euros a canvi de l'increment de tarifes

FEBRER

- Compra d'un 8,53% adicional d'A4 Holding

MARÇ

- Tancament de la compra de dues autopistes a l'Índia per 133 milions d'euros

ABRIL

- Abertis assoleix el 100% de participació en la seva filial a França, Sanef
- Adjudicació de la concessió de Via Paulista a Arteris, Brasil
- Autopistas obre el primer peatge sense barreres d'Espanya a l'AP-7

JUNY

- Acord amb l'Argentina per invertir 250 milions de dòlars en Grupo Concesionario del Oeste a canvi de l'extensió de la durada de la concessió
- Acord mundial amb Waze per unir-se al seu programa Connected Citizens en set països

JULIOL

- Abertis assoleix el 84% d'A4 Holding després de diverses adquisicions a minoritaris

A més a més, el 15 de maig de 2017, Atlantia va anunciar la decisió de fer una oferta pública d'adquisició (OPA) de la totalitat de les accions d'Abertis Infraestructuras. El període d'acceptació d'aquesta OPA va quedar suspès el 18 d'octubre, quan l'empresa Hochtief també va presentar una oferta competidora d'adquisició del 100% de les accions d'Abertis Infraestructuras. Aquesta oferta competidora està pendent d'autorització per part de la Comissió Nacional del Mercat de Valors al tancament de l'exercici 2017.

AGOST

- Nou acord amb l'Argentina per invertir 430 milions de dòlars a Ausol a canvi de l'extensió de la durada de la concessió

OCTUBRE

- Emovis posa en marxa el peatge *free-flow* del pont Mersey Gateway al Regne Unit
- Recompra de part de les obligacions emeses per Autostrada Brescia-Verona-Vicenza (200 milions d'euros) amb venciment el 2020
- Aliança amb UNICEF per prevenir els danys causats per accidents de trànsit en nens
- Signatura del primer "crèdit sostenible" del Grup per 100 milions d'euros

NOVEMBRE

- HIT, propietària de la filial francesa Sanef, emet bons per 1.000 milions d'euros i recompra 140 milions d'euros d'obligacions emeses anteriorment

DESEMBRE

- Arteris inaugura la duplicació de l'autopista Régis Bittencourt a la Serra do Cafezal després d'una inversió total de 330 milions d'euros
- Renovació, per segon any consecutiu, als índexs FTSE4Good

An aerial photograph of a multi-lane highway interchange. The road curves and crosses over itself. The landscape is green with patches of brown, and numerous cherry blossom trees in full pink bloom are scattered throughout the scene, particularly along the curves of the road and in a large central area. The sky is not visible, and the overall lighting is bright and clear.

04

ESTRATÈGIA

ESTRATÈGIA

OPORTUNITATS I REPTES DEL SECTOR

PLA ESTRATÈGIC

PROGRAMES ESTRATÈGICS

PLA DIRECTOR D'RSC

PRESENCIA AL MÓN

PRÈMIS I RECONeixEMENTS

04/01 ESTRATÈGIA

Abertis és el grup líder mundial en gestió d'autopistes de peatge, amb més de 8.600 quilòmetres i presència en 15 països d'Europa, Amèrica i Àsia.

Abertis és el grup líder internacional en gestió d'autopistes pel que fa a quilòmetres gestionats, amb 8.648 quilòmetres de vies d'alta capacitat i qualitat i presència en 15 països d'Europa, Amèrica i Àsia.

Abertis és el primer operador nacional d'autopistes en països com Espanya, Xile i el Brasil, i també té una presència important a França, Itàlia i Puerto Rico. La companyia participa en la gestió de més de 650 quilòmetres de gestió indirecta.

Gràcies a l'estratègia d'internacionalització que el Grup ha desenvolupat els darrers anys, actualment més del 70% dels ingressos d'Abertis procedeixen de fora d'Espanya, amb un pes especial de França, el Brasil i Xile.

Per a Abertis, la seguretat dels conductors és la prioritat. La companyia inverteix contínuament en tecnologia i enginyeria intel·ligent per garantir que els seus clients viatgin de manera segura, còmoda, ràpida i fàcil quan trien les autopistes del Grup.

Abertis està compromesa amb la recerca i la innovació i uneix els avenços en les infraestructures d'alta capacitat amb les noves tecnologies per impulsar solucions innovadores a fi d'afrontar els reptes de la mobilitat del futur.

Abertis cotitza a la Borsa espanyola i forma part del selectiu Ibex 35, així com dels índexs internacionals FTSEurofirst 300 i Standard & Poor's Europe 350.

La visió d'Abertis és ser l'operador líder mundial en gestió d'infraestructures al servei de la mobilitat i les comunicacions. La seva missió és promoure i gestionar de forma sostenible i eficient, contribuir al desenvolupament de les infraestructures de la societat en harmonia amb el benestar dels empleats i crear valor a llarg termini per als accionistes.

A Abertis actuem amb integritat, guiats pels nostres **valors**:

- Dirigir des de la responsabilitat i la confiança en les persones.
- Trobar solucions per al desenvolupament d'infraestructures basades en el diàleg i la col·laboració amb els nostres grups d'interès.
- Avançar-nos i adaptar-nos a les necessitats dels clients i usuaris a través de la innovació i la millora contínues.
- Impulsar l'eficiència de l'organització basant-nos en la senzillesa i el pragmatisme.
- Ser transparents per valorar el nostre rigor i la nostra credibilitat.

BASES PER A LA CREACIÓ DE VALOR

- Ser l'empresa de referència en la indústria. Ningú com Abertis és capaç de combinar qualitat i innovació.
- El nostre compromís a llarg termini i l'alta qualitat dels nostres serveis ens converteixen en un gran aliat per a les administracions.
- La inversió contínua en tecnologia i enginyeria intel·ligent per tal de mantenir dia a dia la xarxa d'autopistes en els màxims nivells de servei i garantir als clients un viatge ràpid, còmode, fàcil i segur.
- Unir fortalesa financera i experiència industrial: tenim una gran capacitat de finançament als mercats mundials i disposem del millor *know-how* del sector.
- Ser part de la solució dels problemes associats a l'increment del trànsit mundial, com ara la congestió o el canvi climàtic.

VISIÓ INDUSTRIAL

ENGINYERIA

Un equip d'enginyers dedicat constantment a mantenir el màxim nivell de servei, qualitat i tecnologia a les autopistes; garantir-ne el manteniment optimitzat per contribuir a estendre el cicle de vida, i controlar els riscos de construcció en els projectes d'expansió i renovació que garanteixin el compliment dels calendaris previstos.

TECNOLOGIA

Els experts d'Abertis promouen l'ús de solucions innovadores per incrementar l'eficiència, la seguretat i la qualitat del servei. Tot això amb l'objectiu de garantir una gestió eficient i segura del trànsit mitjançant un monitoratge diligent de les condicions de circulació, un control eficient dels fluxos, etc., com també d'oferir informació contínua al client.

OPERACIONS

L'equip industrial d'Abertis desenvolupa i desplega millors pràctiques i polítiques basades en l'àmplia experiència i el *know-how* del Grup.

04/02 OPORTUNITATS I REPTES DEL SECTOR

El sector presenta diverses oportunitats i reptes que marcaran les possibilitats de futur del negoci els propers anys.

OPORTUNITATS

LA MOBILITAT COM A SERVEI

El *big data* i l'economia col·laborativa estan impulsant la mobilitat com a servei, un nou paradigma de transport centrat en l'usuari. Aquesta nova manera d'entendre la mobilitat estableix un vincle més estret entre l'oferta i la demanda, en el qual l'usuari busca la màxima eficiència en les seves decisions de viatge.

DIGITALITZACIÓ I CONNECTIVITAT

Les infraestructures de carreteres hauran d'incorporar nous components digitals com ara les tecnologies de xarxes sense fils, la digitalització, l'internet de les coses i la intel·ligència artificial, que seran vitals per a una millor gestió de la nova generació de vehicles autònoms i connectats

NOUS SISTEMES DE PAGAMENT

Els sistemes de peatge sense barreres (*free-flow*) presenten una demanda cada vegada més gran atesos els avantatges que ofereixen tant pel que fa a reducció del temps dels recorreguts com d'emissions contaminants i facilitats de pagament.

DÈFICIT D'INFRASTRUCTURES VIÀRIES

Arreu del món hi ha un dèficit d'infraestructures estimat en bilions de dòlars, una part important del qual correspon a infraestructures de transport per carretera. Els propers anys sorgiran nombroses oportunitats tant de licitació de noves carreteres en mercats en desenvolupament com l'Índia o l'Amèrica Llatina, com de millora de les existents en mercats madurs com Europa i els Estats Units.

GENERAR RECURSOS FINANCERS

Els costos del transport per carretera són múltiples: construcció, manteniment, congestió i contaminació. En un moment en què la inversió en infraestructures és indispensable per impulsar l'economia, el sector privat pot contribuir a la inversió necessària en infraestructures i, d'altra banda, l'aplicació del pagament per ús en vies de peatge pot ser una manera de transferir el risc de demanda dels projectes d'infraestructures.

REPTES

LA GESTIÓ DEL CREIXEMENT DEL TRÀNSIT

L'increment del trànsit (es calcula que el nombre de vehicles es multiplicarà per quatre arreu del món fins a 2050) plantejarà reptes importants com la pol·lució, la congestió i altres externalitats sobre la seguretat viària i la salut pública. S'imposen noves formes de gestió del trànsit que tinguin com a objectiu una mobilitat més sostenible, eficient i segura.

EVOLUCIÓ DE LA CONJUNTURA ECONÒMICA

La incertesa en l'evolució de les dades macroeconòmiques i la caiguda a plom del preu de les matèries primeres, juntament amb altres elements com l'estancament de la inversió i l'increment més reduït de la productivitat, poden contribuir a desincentivar el consum i el transport per carretera.

AUGMENT DE LA COMPETÈNCIA

Els darrers anys han aparegut al mercat nous *players* internacionals amb interès en actius com les autopistes de peatge –fonamentalment fons d'inversió d'infraestructures i fons de pensions–. L'escenari actual marcat pels tipus d'interès baixos ha portat aquests fons a invertir cada vegada més en actius d'infraestructures ateses les atractives rendibilitats que generen.

REGULACIÓ I SEGURETAT JURÍDICA

La major part dels negocis del Grup es porten a terme en règim de concessió, amb una limitació temporal, i basats en acords amb les administracions públiques que comporten l'obligació d'assegurar les obligacions concessionals i els compromisos d'inversió adquirits. La seguretat jurídica que protegeix els contractes bilaterals és una pedra angular del sector.

ADAPTACIÓ A NOVES EXPECTATIVES DE LA SOCIETAT

Els clients i altres grups d'interès de les autopistes tenen noves expectatives relacionades amb els serveis, l'atenció, les noves tecnologies, la transparència i la flexibilitat, entre altres.

04/03 PLA ESTRATÈGIC

El 2017, Abertis ha invertit més de 3.600 milions d'euros en operacions de creixement.

OPERACIONS DE CREIXEMENT EL 2017

CREIXEMENT DE LA BASE D'ACTIUS EXISTENT

El 2017, Abertis ha obtingut el control del 100% de la participació de Holding d'Infraestructures de Transport (HIT), companyia que controla la totalitat de Sanef, després de successives adquisicions de capital a la resta d'accionistes minoritaris. Al llarg de l'any, Abertis ha invertit més de 2.200 milions d'euros en aquesta operació que suposa un reforç en el principal mercat del Grup.

Abertis també ha augmentat la participació en A4 Holding, la seva filial Italiana. El Grup ha tancat acords per adquirir diverses participacions minoritàries fins a assolir prop del 90% del capital de la concessionària de les autopistes A4 i A31, la qual cosa ja s'ha completat al gener de 2018.

El Grup també s'ha reforçat al Brasil on, a l'octubre, Arteris –filial d'Abertis– va signar a São Paulo el contracte de concessió de Via Paulista. La concessió va ser adjudicada per l'Estat de São Paulo al mes d'abril, per a un període de 30 anys.

Es tracta d'una concessió de 720 quilòmetres en total, que inclou 317 quilòmetres que ja són gestionats per Autovias (del Grup Arteris) i 401 quilòmetres addicionals que fins al moment de l'adjudicació eren gestionats directament per l'Estat de São Paulo.

Amb aquestes operacions, Abertis millora l'equilibri de la cartera global creixent en economies amb marcs concessionals estables i assoleix un clar compromís amb la col·laboració públicoprivada en el sector d'autopistes.

NOVES ADQUISICIONS

Al març, Abertis ha tancat l'acord amb els fons MSIPL i SMIT, controlats per Macquarie i State Bank of India, per a l'adquisició de dues de les principals autopistes de l'Índia, l'NH-44 i l'NH-45, per un import total de 133 milions d'euros.

Després d'aquesta operació, Abertis controla el 100% de la concessionària Trichy Tollway Private Limited (TTPL), que gestiona l'NH-45 (estat de Tamil Nadu), i el 74% de Jadcherla Expressways Private Limited (JEPL), que té la concessió de l'NH-44 (estat de Talangana). Les dues autopistes estan situades en regions amb un creixement econòmic superior a la mitjana del conjunt de l'Índia i uns nivells de PIB que es troben entre els més alts del país.

Aquesta operació, que suposa l'accés del Grup al mercat asiàtic, és un pas important en l'aposta d'Abertis per la diversificació geogràfica amb presència en un continent en expansió i en un dels països amb més creixement potencial del món, la qual cosa reforça el lideratge del Grup i n'equilibra l'exposició a diferents mercats a escala mundial.

ACORDS DE COL·LABORACIÓ PÚBLICOPRIVADA

Al gener, Sanef, filial d'Abertis a França, ha arribat a un acord amb el Govern francès per posar en marxa un nou pla d'inversions destinat a modernitzar la seva xarxa. En virtut de l'acord, Sanef invertirà 147 milions d'euros en diversos projectes a canvi d'un increment de tarifes d'entre un 0,27% (Sanef) i un 0,40% (Sapn) anual de 2019 a 2021.

Aquest nou pla permetrà millorar la xarxa viària francesa al voltant de quatre objectius bàsics –millora de la seguretat, de la fluïdesa del trànsit, de la qualitat de servei i de la sostenibilitat mediambiental– i, alhora, donarà un nou impuls a l'economia francesa mitjançant obres d'envergadura per afavorir l'activitat i l'ocupació del teixit empresarial del país.

Al mes d'agost, Ausol, filial del Grup Abertis a l'Argentina, va acordar noves inversions amb el Ministeri de Transport a la xarxa d'autopistes. Aquest acord inclou un pla d'inversió addicional per millorar la xarxa viària actual per un import total de 430 milions de dòlars, que es finançarà completament amb els ingressos futurs de la concessió gràcies a l'extensió del contracte actual, que acaba el 2020, fins a la fi de 2030.

Dos mesos abans, a mitjan juny d'aquest any, el Grup havia assolit un acord similar amb el Govern argentí amb relació a l'altra concessionària del país, Grupo Concesionario del Oeste, SA (GCO), que també inclou un pla d'inversions de 250 milions de dòlars i una extensió del termini de concessió fins a l'any 2030.

Abertis reforça així l'aposta per la col·laboració públicoprivada amb l'objectiu d'assolir solucions de creació de valor futur per als territoris a través d'acords amb les administracions públiques per a noves inversions a canvi de l'extensió de la durada de les concessions o mitjançant increments de tarifa.

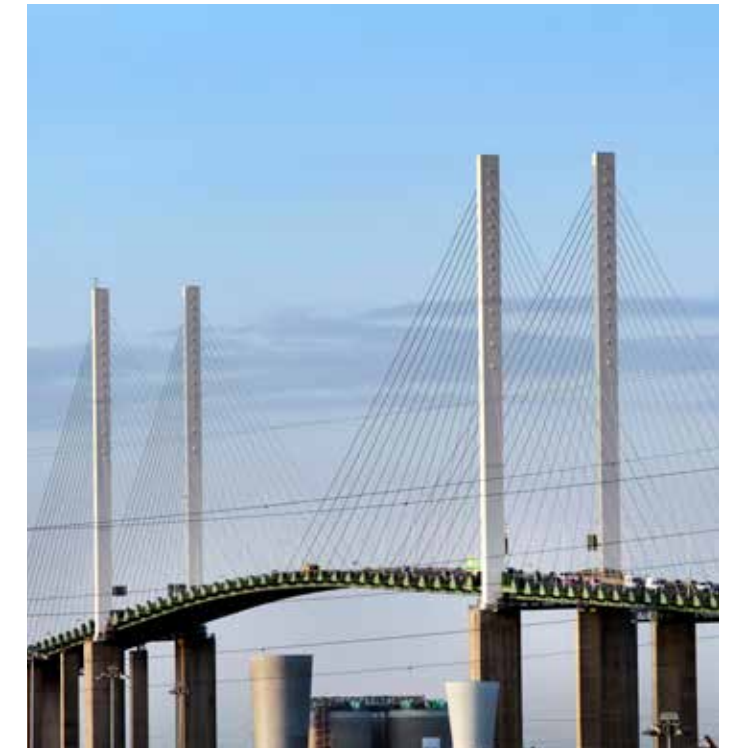
En aquest sentit, el Grup ha arribat a importants acords en la majoria de països on opera, com l'Argentina, França, Itàlia, el Brasil, Xile i Puerto Rico. A més, l'operació mostra la capacitat del Grup per fer créixer la cartera d'actius existents i incrementar la durada mitjana de les concessions. A més, l'operació mostra la capacitat del Grup per fer créixer la cartera d'actius existents i incrementar la durada mitjana de les concessions.

RECERCA PERMANENT DE NOVES OPORTUNITATS

Amb independència del deure de passivitat a què l'obliguen les ofertes d'adquisició pública que l'afecten, Abertis continua l'activitat quotidiana i està en condicions d'aprofitar totes les oportunitats que se li presenten. El 2017, l'àrea de Desenvolupament de Negoci d'Abertis ha analitzat més de 40 projectes en 18 països, set dels quals han culminat amb èxit i han permès consolidar la presència de la companyia en països on ja desenvolupa negocis (França, Brasil, Itàlia i Argentina) i accedir a països nous amb un alt potencial en l'àmbit de les concessions d'autopistes (Índia).

Mercats prioritaris

Amèrica del Nord
Europa Occidental
Amèrica Llatina
Austràlia
Índia

RETRIBUCIÓ A L'ACCIONISTA L'ANY 2017

Seguint el compromís establert al Pla estratègic 2015-2017, el dividend per acció ha crescut un 10% l'any 2017.

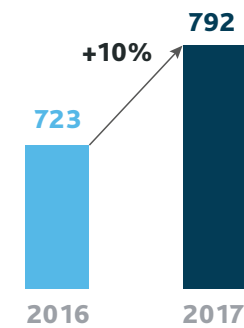
Amb aquesta política de remuneració a l'accionista, Abertis haurà repartit, només en dividend ordinari, 2.166 milions d'euros en el període 2015-2017.

+10%

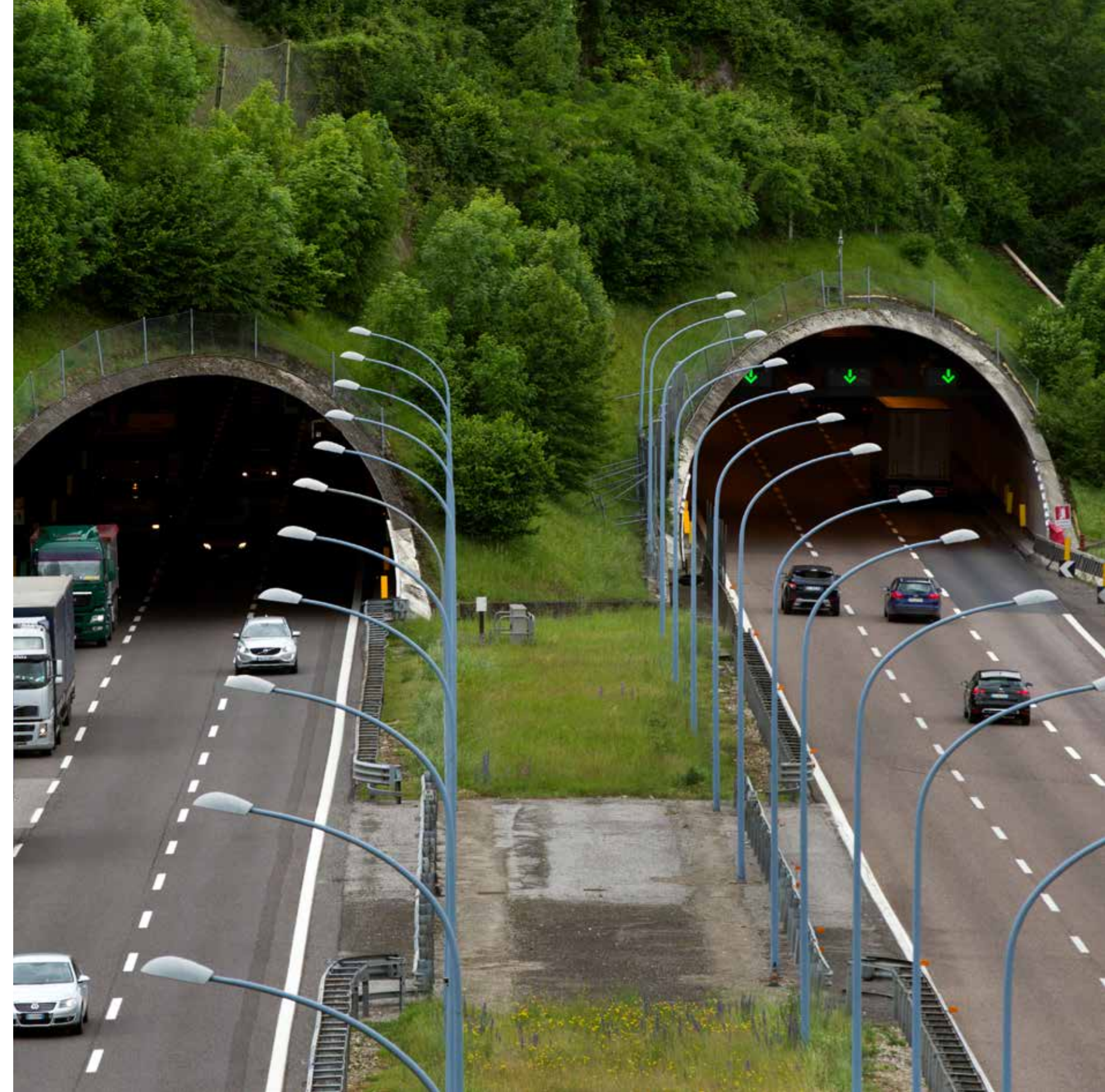
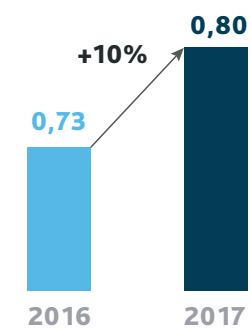
Remuneració a l'accionista 2017

Per a més informació consulteu l'apartat Retribució a l'accionista d'aquest mateix informe.

DIVIDENDS ORDINARIS MERITATS Mn€

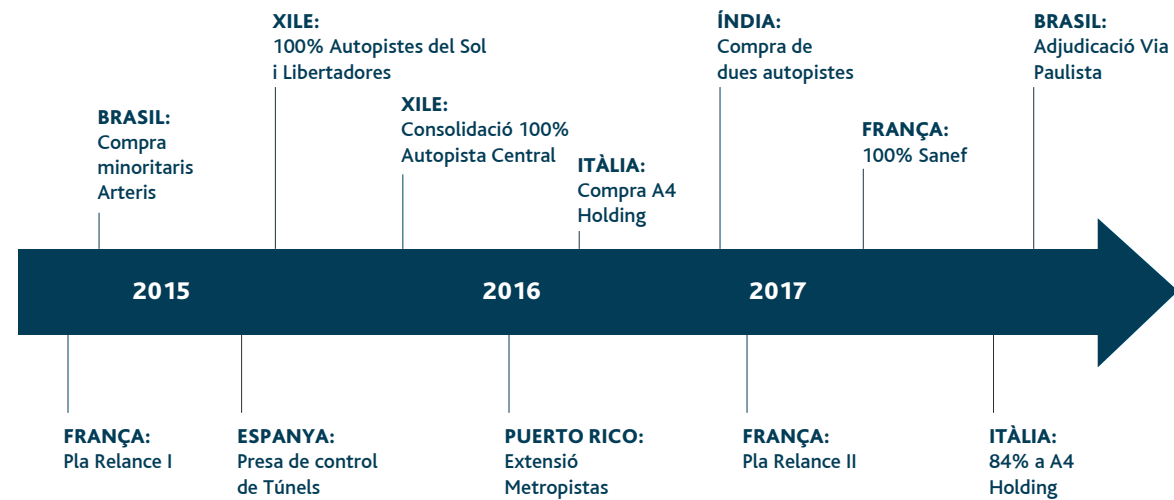
DIVIDEND PER ACCIÓ €

PLA ESTRATÈGIC 2015-2017: OBJECTIUS ASSOLITS

IMPULS AL CREIXEMENT

OPERACIONS DE CREIXEMENT 2015-2017

COMPROMISOS D'INVERSIÓ AMB ADMINISTRACIONS

FRANÇA	BRASIL	XILE	PUERTO RICO	ITÀLIA	ARGENTINA
Plans Relance I i II	Millora xarxa	Autopista Central (en negociació) i del Sol	Extensió PR-22 i PR-5	Conexió Nord	Millora xarxa GCO i Ausol
750 M€	2.000 M€	~800 M€	125 M€	1.500 M€	565 M€

Més de 7.000 M€ invertits per al creixement des de 2015

FOCALITZACIÓ

UN OPERADOR PUR D'AUTOPISTES

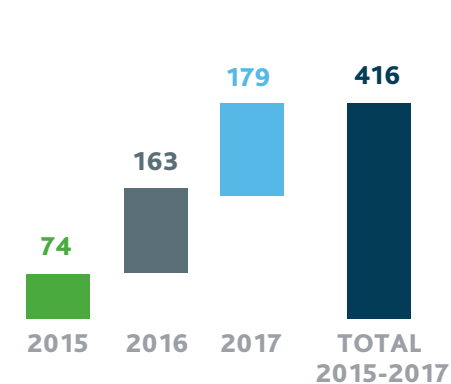

EFICIÈNCIES

FRANÇA, BRASIL I ESPANYA

Nous plans d'eficiències

ESTALVIS ANUALS I ACUMULATS - EFICIÈNCIES Mn€

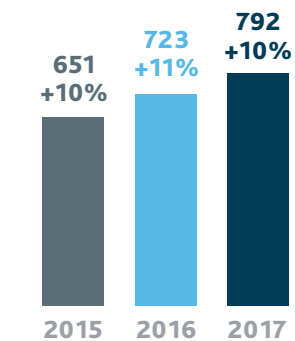
Més de 400 M€ d'estalvis acumulats des de 2015

RETRIBUCIÓ A L'ACCIONISTA

+10%

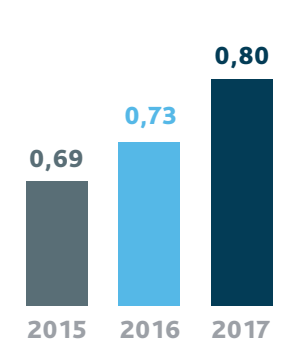
Remuneració a l'accionista 2015-2017

DIVIDENDS MERITATS Mn€

Més de 2.100 M€ en dividendes ordinaris

DIVIDEND PER ACCIÓ €

04/04 PROGRAMES ESTRATÈGICS

Els dos programes estratègics del Grup tenen com a objectiu donar resposta als principals reptes de la mobilitat del futur com ara la seguretat viària, la congestió i la contaminació.

ROAD SAFETY

El programa Road Safety d'Abertis recull més de 60 anys de coneixement i experiència en la construcció i gestió d'autopistes amb els més alts estàndards internacionals.

El Grup inverteix en enginyeria i tecnologia intel·ligent per garantir que els clients visquin la millor experiència quan viatgen per les seves autopistes.

Abertis aplica pràctiques constructives i de gestió avançades i col·labora amb institucions i organismes de referència a escala mundial.

Pensant en el futur, cada any porta a terme accions de sensibilització dirigides a col·lectius com la infància i la joventut i promou la recerca universitària.

ROAD TECH

Abertis es preocupa per la mobilitat del futur. Gestiona autopistes de manera eficient i moderna innovant en tecnologia i invertint en programes d'enginyeria intel·ligent per a un futur sostenible.

El programa Road Tech d'Abertis impulsa projectes orientats als nous reptes de la mobilitat, com els vehicles elèctrics, connectats o autònoms.

Abertis també lidera la innovació en digitalització dels mètodes de pagament a les autopistes i impulsa solucions de mobilitat amb la implantació de projectes de peatge sense barrera en un gran nombre de països.

Projectes col·laboratius
Vehicle elèctric

Vehicle connectat

Negocis de la companyia
Emissors de sistemes de pagament

Tecnologies free-flow i toll charge

Road Tech Report

04/05 PLA DIRECTOR D'RSC

La política de responsabilitat social corporativa (RSC) i l'anàlisi de materialitat constitueixen la base per a la definició del Pla director d'RSC.

PLA DIRECTOR

El seguiment i desenvolupament del Pla director d'RSC és responsabilitat de la Comissió d'RSC del Consell d'Administració i disposa de la Unitat d'RSC de la corporació com a nucli coordinador i de les direccions implicades de totes les activitats i països com a parts operatives.

- El 2017 s'ha treballat en el desplegament internacional del Pla director d'RSC 2016-2020, amb l'objectiu de disposar de plans d'acció en cada país que centralitzin i despleguin les actuacions relacionades amb la consecució dels diferents objectius inclosos en el Pla director.
- S'ha treballat per a la inclusió progressiva d'Itàlia i l'Índia i Emovis en els processos de gestió formals existents en matèria d'RSC, el resultat inicial de la qual és la participació directa en l'exercici de rendició de comptes ASG (ambiental, social i bon govern).
- La Unitat d'RSC d'Abertis ha fet sessions de treball al Brasil, Xile i l'Argentina. Les jornades han permès identificar aspectes de gestió i operació específics que incideixen en el desplegament d'actuacions relacionades amb la gestió dels impactes ASG, a més de realitats contextuals que contribueixen a explicar i adequar l'enfocament de gestió de cadascun dels aspectes.

El desenvolupament dels programes estratègics Road Tech i Road Safety, juntament amb el desplegament de les millors pràctiques de govern corporatiu i la gestió de la resta d'aspectes ambientals i

socials mitjançant el Pla director d'RSC, centralitzen l'enfocament de gestió dels aspectes ASG materials de les activitats de l'organització. La vinculació directa amb el Pla estratègic es formalitza mitjançant la inclusió d'indicadors de seguiment compartits tant per al Pla estratègic com per al Pla director d'RSC.

Les dades relacionades amb l'execució detallada per activitat i país per a cadascun dels objectius estratègics del Pla director d'RSC es troben detallats a l'Annex vinculat a aquest informe.

AVALUACIONS EXTERNES

Les avaluacions externes en matèria ambiental, social i de bon govern ha incrementat la freqüència i la notorietat i ha millorat el procediment i la sistematització, fruit en part de la rellevància i la inclusió dels seus resultats en la presa de decisions de diferents grups d'interès, entre altres el sector d'inversió i finançament.

La participació en diferents avaluacions ha permès el manteniment de l'organització en diferents índexs de referència com les famílies d'índexs ASG d'STOXX, MSCI i FTSE4Good. D'altra banda, CDP n'ha valorat l'actuació amb la classificació a la categoria B. Després d'uns quants anys de permanència, el resultat obtingut en l'avaluació dels índexs DJSI no ha permès que hi sigui inclosa durant aquest exercici.

EIXOS I OBJECTIUS ESTRATÈGICS

El Pla director d'RSC es basa en els drets humans com a principi de prevenció i gestió de riscos transversal a tot el pla i es compon de quatre eixos i 13 objectius estratègics que es despleguen en 38

objectius quantitatius comuns per a tota l'organització (el detall dels objectius es pot consultar a l'annex d'aquest informe).

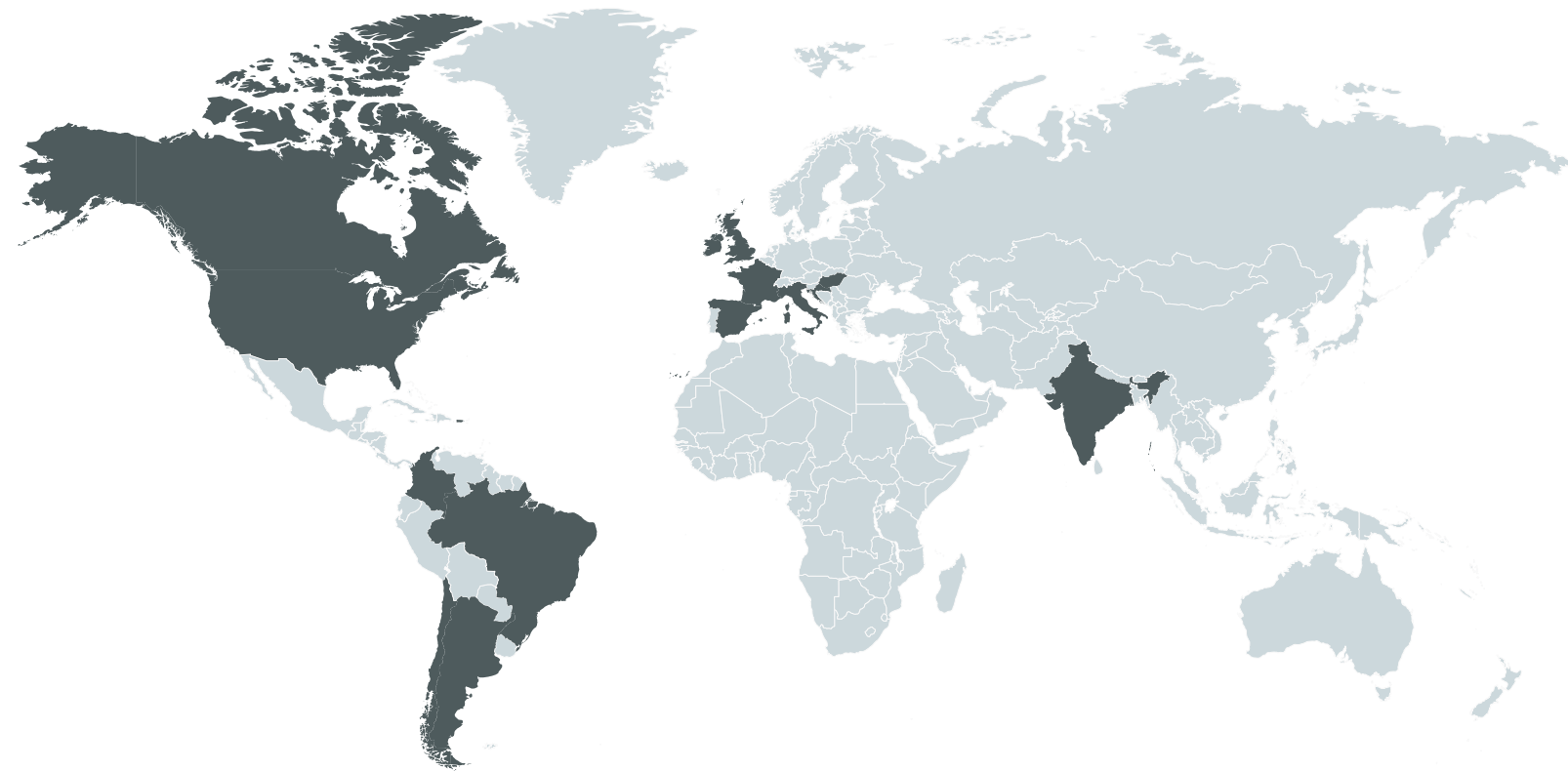
RESUM DE SEGUIMENT DEL PLA DIRECTOR D'RSC 2016-2020

EIX ESTRATÈGIC	VALORACIÓ DEL SEGUIMENT DELS OBJECTIUS QUANTITATIUS
Bon govern, transparència i rendició de comptes	<ul style="list-style-type: none"> El nombre d'incompliments del codi ètic s'ha incrementat amb relació a l'any anterior, si bé el nombre de denúncies ha disminuït. Totes les reclamacions han estat ateses i l'evolució en matèria de compliment de les recomanacions del Codi de Bon Govern ha estat positiva. La formació en matèria de codi ètic i prevenció de la corrupció, juntament amb les actuacions de sensibilització, han continuat implicant diversos grups d'interès. La sistematització de l'avaluació ASG dels proveïdors està en procés d'implantació, si bé l'avenç del Brasil indica una previsió d'increment significativa de l'indicador de seguiment quant a nombre de proveïdors avaluats i homologats segons RSC (aplicable als quatre eixos). Cal continuar el desplegament d'accions per a la incorporació d'aspectes de drets humans als processos de diligència deguda.

EIX ESTRATÈGIC	VALORACIÓ DEL SEGUIMENT DELS OBJECTIUS QUANTITATIUS
Ecoeficiència	<ul style="list-style-type: none"> Les emissions de CO₂e d'abastos 1 i 2 s'han incrementat un 15% en valors absoluts i han disminuït un 13% en valors relatius segons la xifra de negoci amb relació a l'any base (2015). La metodologia de càlcul de l'abast 3 ha estat depurada i serà compartida per a ús extensiu per la resta de països i activitats. S'estan duent a terme accions per a la gestió de les emissions dels vehicles de flota pròpia i els vehicles que transiten per les autopistes. La valoració de la sistematització de la gestió energètica per part de les diferents activitats i països està pendent. El percentatge d'ús del telepeatge ha superat el 60% atès l'ús elevat que se'n fa en alguns països. Aquest objectiu serà revisat el proper exercici per valorar-ne la modificació. Queden pendents els treballs de desenvolupament de productes i serveis amb impactes ASG positius, amb relació directa en l'objectiu d'afavorir l'ús de vehicles menys contaminants i la focalització de la gestió i les actuacions en els residus de construcció generats.
Integració a l'entorn	<ul style="list-style-type: none"> El nombre de projectes i el volum de recursos destinats a la relació amb la comunitat s'han mantingut constants, com també el volum de compra local. Totes les reclamacions han estat ateses i han continuat les accions en matèria de potenciació de la biodiversitat. La identificació d'espècies naturals es troba en procés de sistematització transversal, mentre que la valoració dels serveis prestats pels ecosistemes en matèria de soroll queda pendent.
Seguretat i qualitat	<ul style="list-style-type: none"> El nombre d'accidents viaris s'ha mantingut constant, si bé el nombre de morts ha disminuït en termes comparables. L'increment en termes absoluts està relacionat amb la inclusió de l'Índia a les dades. Els índexs d'accidentalitat i mortalitat han millorat, si bé en el segon cas la incidència de l'Índia en la dada global no reflecteix aquesta millora. Totes les reclamacions han estat ateses i han continuat les campanyes de seguretat viari i els projectes d'educació i recerca relacionats. Els accidents laborals han evolucionat positivament i també s'han incrementat les hores de formació impartides tant en salut i seguretat laboral com en altres competències. La tendència a l'equilibri de gènere es manté i cal treballar per a la consecució de la igualtat retributiva. El nombre de persones amb diversitat funcional s'ha incrementat mitjançant contractació directa.

04/06 PRESÈNCIA AL MÓN

LÍDER MUNDIAL EN GESTIÓ D'AUTOPISTES

Actius en	Més de		
15	8.600	43	15.099
Països	Quilòmetres sota gestió	Concessions	Persones

ESPANYA

Control: Abertis Infraestructuras, Autopistas, Acesa, Aucat, Inviat, Aumar, Iberpistas, Castellana, Avasa, Túnel, Aulesa
Participades: Autema, Accesos de Madrid, Henarsa, Ciralsa, Tradós 45

14
Concessions

1.559
Quilòmetres (gestió directa)

219
Quilòmetres (indirecta)

22.361
T emissions CO₂ (abasts 1 i 2)
-9,3%

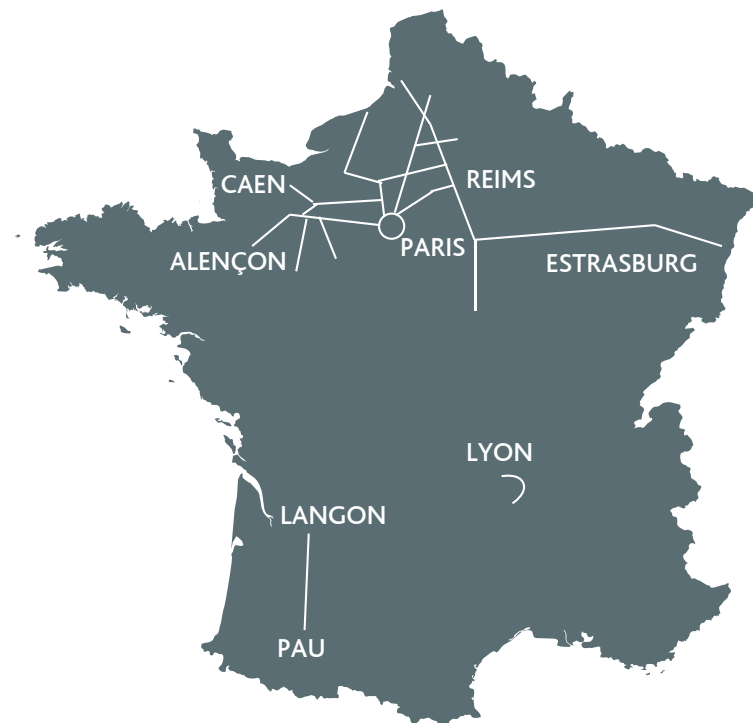
2.058
Col·laboradors

20.876
Vehicles d'IMD +3,9%

FRANÇA

Control: Sanef, Sapn, Abertis Mobility Services

Participades: Alis, Aliénor, Leonord

4

Concessions

1.761

Quilòmetres (gestió directa)

275

Quilòmetres (indirecta)

2.756

Col·laboradors

23.456

T emissions de CO₂
(abast 1 i 2) +13,4%

24.836

Vehicles d'IMD + 1,5%

ITÀLIA

Control: A4 Holding

1

Concessió

236

Quilòmetres

609

Col·laboradors

64.589

Vehicles d'IMD +3,2%

1.903

T CO₂ (abast 1 i 2)

BRASIL

Control: Arteris, Autovias, Centrovias, Intervias, Vianorte, Fernão Dias, Fluminense, Régis Bittencourt, Litoral Sul, Planalto Sul, Latina Manutenção

9

Concessions

3.250

Quilòmetres

5.375

Col·laboradors

44.063

T emissions CO₂ (abasts 1 i 2)
+15,7%

18.255

Vehicles d'IMD +3,2%

XILE

Control: VíasChile, Autopista Central, Rutas del Elqui, Rutas del Pacífico, Autopista del Sol, Autopista Los Libertadores, Autopista de los Andes

6

Concessions

771

Quilòmetres

1.231

Col·laboradors

26.810

Vehicles d'IMD +4,0%

17.041

T CO₂ (abasts 1 i 2) +8,6%

PUERTO RICO

Control: Metropistas, Autopistas de Puerto Rico, Abertis Mobility Services

2

Concessions

90

Quilòmetres

80

Col·laboradors

64.645

Vehicles d'IMD -2,9%

2.334

T CO₂ (abasts 1 i 2)
-29,5%

ARGENTINA

Control: Ausol, Grupo Concesionario del Oeste

2

Concessions:

175

Quilòmetres

2.160

Col·laboradors

82.825

Vehicles d'IMD -1,7%

17.041

T CO₂ (abasts 1 i 2)
+8,6%

INDIA

Control: Trichy Tollway Private Limited, Jadcherla Expressways Private Limited

2

Concessions

152

Quilòmetres

53

Col·laboradors

19.613

Vehicles d'IMD +9,6%

2.417

T CO₂ (abasts 1 i 2)

IRLANDA

Control: Abertis Mobility Services
M-50 (Dublín) - Explotació de *free-flow*

86

Col·laboradors

REGNE UNIT

Control: Abertis Mobility Services
Dartford Crossing (Londres) i Mersey Gateway (Liverpool) - Explotació de *free-flow*

Participació financera: RMG A1-M Alconbury-Peterborough, A419/417 Swindon-Gloucester

74

Quilòmetres

427

Col·laboradors

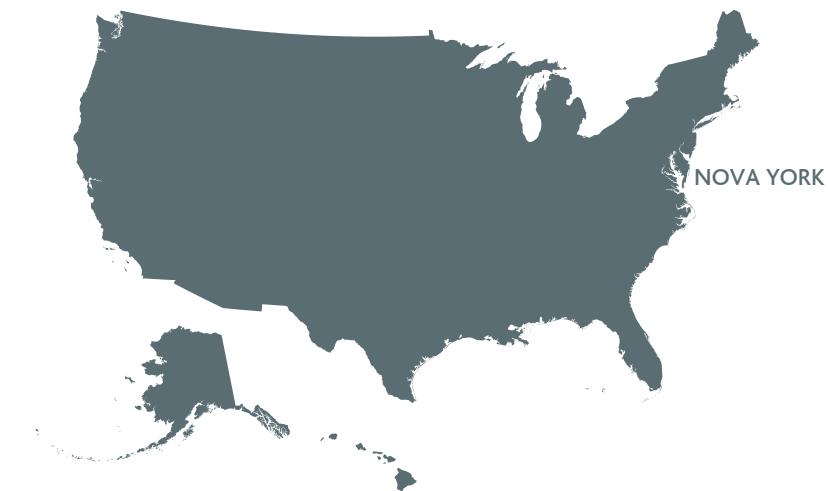

ESTATS UNITS

Control: Abertis Mobility Services
Centre de Recerca i Desenvolupament (Nova York)

43

Col·laboradors

CANADÀ

Control: Abertis Mobility Services
Golden Ears Bridge, Port Mann Bridge - Operació de *free-flow*

36

Col·laboradors

HONGRIA

Control: Abertis Mobility Services
Oficina d'operacions

10

Col·laboradors

CROÀCIA

Control: Abertis Mobility Services
Centre de Recerca i Desenvolupament

42

Col·laboradors

COLÒMBIA

Participació financera: Coviandes
Autopista Bogotá-Villavicencio

86

Quilòmetres

ABERTIS MOBILITY SERVICES

8

Presència en 8 països:
EUA, Canadà, Puerto Rico,
Regne Unit, Irlanda, Croàcia,
França, Hongria

341

Milions de transaccions
anuals (Emovis)

3,8

Milions de comptes de
telepeatge (Emovis)

715

Col·laboradors

150.000

Dispositius (Eurotoll)

55.000

Xarxa de quilòmetres
(Eurotoll)

ALTRES PARTICIPACIONS NO CONSOLIDADES

HISPASAT

57%

De participació

CELLNEX

34%

De participació

04/07 PREMIS I RECONeixEMENTS

- Premi The Legal 500 Espanya per a l'Assessoria Jurídica d'Abertis i la seva directora, Marta Casas
- Premi Dona i Gestió de Trànsit de l'Associació d'Enginyers de Trànsit i Tècnics de Mobilitat a Lourdes Roquet, directora d'Explotació d'Autopistas (Espanya)
- Lleó de Bronze del Festival de Creativitat de Cannes per a l'aplicació Speed-o-track d'Arteris (Brasil).
- Premi Valor Carreira Millor Gestió de Persones a Arteris (Brasil)
- Màxima qualificació (tres estrelles) de l'associació professional europea ESPORG als Truck Parks d'Autopistas (Espanya)
- 1r i 2n lloc per a Rutas del Pacífico i Autopista del Sol, respectivament, com les autopistes amb millor reputació en la indústria pel Reputation Institute (Xile)
- Tres premis COPSA (categoria RSE, Innovació i Seguretat Viària) per a VíasChile pels seus projectes d'acció social, reinserció i predicció d'accidents
- Centrovias, Autovias, Intervias, Vianorte i Litoral Sul en el Top 20 de la Confederació Nacional de Transport del Brasil
- Prêmio Grandes e Líderes - 500 Maiores do Sul (revista *Amanhã* i PwC) a Litoral Sul (Arteris)
- Projecte de ProcessIntelligence Analytics d'Arteris, premiat a KofaxInspire 2017
- Premi Valor Compartido de Hub Sustentabilidad per a VíasChile pel seu projecte de capacitació i reinserció social a dones en situació de presó (Xile)
- Reconeixement a VíasChile per la Xarxa Mundial del Pacte Global com una de les cinc millors empreses en l'àmbit de l'anticorrupció, destacant-ne l'adhesió voluntària al Codi de Bones Pràctiques Tributàries (Xile)

05 GOVERN CORPORATIU

ADAPTACIÓ AL CODI DE BON GOVERN

ESTRUCTURA DE GOVERN CORPORATIU

COMITÈ DE DIRECCIÓ DEL GRUP

05/01 COMPLIMENT DEL CODI DE BON GOVERN

Per a Abertis, el bon govern corporatiu és un factor necessari per a la sostenibilitat i el creixement a llarg termini.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

Assolir l'excel·lència en matèria de bon govern

Fomentar la responsabilitat social corporativa i les bones pràctiques de govern corporatiu

15

Consellers

40 %

Dones

60 %

Consellers independents

53

Recomanacions complertes

MILLORS PRÀCTIQUES DE BON GOVERN

En matèria de govern corporatiu, Abertis segueix una política de foment de la diversitat en el si dels seus òrgans de decisió. Els darrers anys, la companyia ha augmentat el nombre de consellers independents i la diversitat de gènere i de procedències geogràfiques i sectorials en el Consell d'Administració i les comissions.

L'any 2017, el Consell d'Administració ha aprovat els nomenaments de dos nous consellers: Xavier Brossa Galofré i Antonio Viana-Baptista, en qualitat d'independents. Aquests nomenaments han contribuït a augmentar el percentatge de membres independents i de perfil internacional dins el Consell.

A data de 31 de desembre de 2017, el Consell d'Administració d'Abertis té nou consellers independents, la qual cosa representa el 60% dels membres i s'alinea així amb les millors pràctiques de govern corporatiu. En compromís amb la transparència, Abertis compleix la normativa de bon govern aplicable a les societats cotitzades i la major part de recomanacions del Codi de Bon Govern.

De les 64 recomanacions (58 d'aplicables a Abertis), Abertis en compleix 53. A més a més, el President informa en cada reunió de la Junta General d'Accionistes sobre el compliment de les recomanacions i justifica la raó d'aquelles que no són seguides.

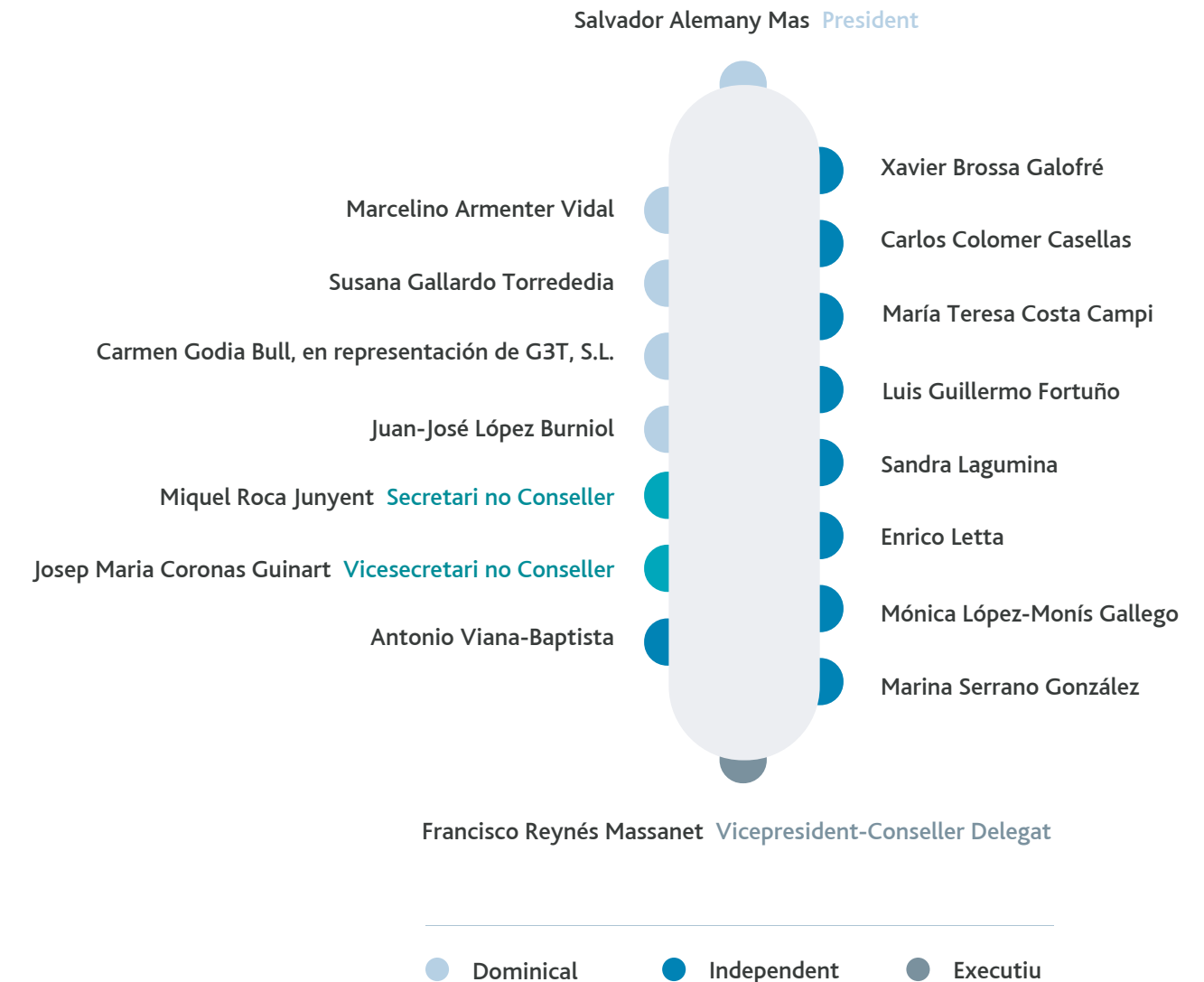
Per a més informació podeu consultar l'Informe Anual de Govern Corporatiu (IAGC) d'Abertis.

05/02 ESTRUCTURA DE GOVERN CORPORATIU

El funcionament dels òrgans de direcció del Grup es descriu amb detall a l'IAGC, on es destaquen les funcions del Consell d'Administració com a màxim òrgan de govern de la companyia.

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

A 31 de desembre de 2017

COMISSIONS DEL CONSELL

COMISSIÓ EXECUTIVA

President: Salvador Alemany Mas

Membres: Francisco Reynés Massanet, Marcelino Armenter Vidal, Xavier Brossa Galofré, Carlos Colomer Casellas, María Teresa Costa Campi, Luis Guillermo Fortuño, Juan-José López Burniol, Mónica López-Monís Gallego

Secretari no Conseller: Miquel Roca Junyent

Vicesecretari no Conseller: Josep Maria Coronas Guinart

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

President: Carlos Colomer Casellas

Membres: Marcelino Armenter Vidal, Xavier Brossa Galofré, Susana Gallardo Torrededía, Antonio Viana-Baptista

Secretària no Consellera: Marta Casas Caba

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS

Presidenta: Mónica López-Monís Gallego

Membres: Marcelino Armenter Vidal, María Teresa Costa Campi, Juan-José López Burniol, Mónica López-Monís Gallego, Marina Serrano González

Secretari no Conseller: Josep Maria Coronas Guinart

COMISSIÓ DE RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

Presidenta: María Teresa Costa Campi

Membres: Carlos Colomer Casellas, Luis Guillermo Fortuño, Carmen Godia Bull en representació de G3T, S.L., Sandra Lagumina

Secretari no Conseller: Josep Maria Coronas Guinart

05/03 COMITÈ DE DIRECCIÓ DEL GRUP

Vicepresident-Conseller Delegat
Francisco Reynés Massanet

Secretari General i Director General Corporatiu
Josep Maria Coronas Guinart

Director General Financer
José Aljaro Navarro

Director General Industrial
Josep Lluís Giménez Sevilla

Director de Desenvolupament de Negoci
Sebastián Morales Mena

Director de Persones i Organització
Joan Rafel Herrero

Autopistas (Espanya)
Directora General
Anna Bonet Olivart

Sanef (França)
Director General
Lluís Deulofeu Fuguet

Arteris (Brasil)
Conseller Delegat
David Díaz Almazán

VíasChile (Xile)
Gerent General
Luis Miguel de Pablo Ruiz

A4 Holding (Itàlia)
President Executiu
Carlos del Río Carcaño

* A 31 de desembre de 2017

06

COMPLIMENT I GESTIÓ DEL RISC

ÈTICA I COMPLIMENT

CONTROL DE RISCOS

06/01 ÈTICA I COMPLIMENT

El Grup Abertis està plenament compromès a exercir les seves activitats amb honradesa, integritat i d'acord amb les lleis en les relacions amb tots els seus grups d'interès.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

🎯 Desenvolupament d'una cultura organitzacional basada en principis ètics

🎯 Rebuig de tota forma de corrupció

211

Denúncies rebudes el 2017 (-11,3%)

84%

Denúncies resoltes

CODI ÈTIC

El Grup Abertis està plenament compromès amb l'exercici de les seves activitats amb honradesa, integritat i d'acord amb les lleis, tant en les relacions amb els empleats com amb la resta de persones que formen part dels seus grups d'interès.

Aquestes pautes de comportament es plasmen en el Codi Ètic del Grup Abertis, norma fonamental del Grup, els principis del qual es despleguen en normativa interna. Aquest Codi Ètic recull els principis i valors que han de guiar el comportament dels empleats, com també dels proveïdors, clients, distribuïdors, professionals externs i representants de les administracions públiques.

El Grup no tolera cap acte contrari al Codi Ètic i expressa formalment la condemna de qualsevol forma de corrupció i el seu compromís ferm amb el compliment de la legalitat. Qualsevol infracció comporta sancions de caràcter laboral per als emprats infractors, així com sancions de caràcter mercantil o administratiu per a la resta de persones que formen part dels grups d'interès.

La gestió de l'ètica i del model de prevenció penal està encarregada als comitès d'Ètica i de Prevenció Penal. El disseny, la implementació i la supervisió del compliment normatiu i l'execució del model de prevenció penal són portats a terme per les funcions de compliment del Grup Abertis. La Comissió d'Auditoria i Control d'Abertis fa un seguiment periòdic de les denúncies i irregularitats de totes les empreses del Grup.

PRINCIPALS ACCIONS 2017

- Formació:
 - Presencial, en matèria de prevenció de l'assetjament laboral.
 - Online, sobre ús indegut de la informació per a personal no directiu.
 - Campanya de refresc pel que fa a corrupció, conflictes d'interès, canal ètic, comitès d'ètica i de prevenció penal del Grup Abertis, assetjament laboral i gestió de la informació.
- Desplegament d'una metodologia comuna per a la valoració de riscos penals.
- Homogeneïtzació del model de prevenció penal a totes les unitats de negoci del Grup.
- Les societats franceses s'han adaptat als requeriments de la Llei Sapin II.
- Elaboració de les matrius de riscos i obligacions legals en medi ambient, laboral i prevenció de riscos laborals d'Abertis, que reforcen la gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient i la seguretat física dels empleats i proveïdors.
- Millora i actualització permanent de les polítiques i normes de Grup amb els requeriments de *compliance*.

CANAL ÈTIC

Totes les empreses del Grup, excepte les d'Itàlia i l'Índia, disposen de mecanismes de comunicació de tota classe d'irregularitats que garanteixen la confidencialitat en la investigació i l'anàlisi de totes les comunicacions rebudes.

Els corresponents comitès d'Ètica i de Prevenció Penal s'encarreguen d'investigar i proposar resolucions davant qualsevol denúncia o consulta sobre el Codi Ètic del Grup Abertis i/o els seus codis ètics locals.

El canal ètic d'Abertis, així com el Codi Ètic del Grup i les Normes de Compliance, estan disponibles a la pàgina web www.abertis.com.

Programa d'integritat al Brasil

El 2017, Arteris ha llançat el seu Programa d'integritat (*compliance*) amb l'objectiu de garantir i promoure un ambient ètic per a l'empresa, els col·laboradors i terceres persones. El programa està estructurat en cinc pilars que sustenten el conjunt de mesures, instruments i responsabilitats per prevenir, detectar i resoldre o mitigar possibles riscos. El llançament del programa ha anat acompanyat d'una campanya de conscienciació i formació obligatòria sobre el codi de conducta d'Arteris.

MODEL DE GESTIÓ DE COMPLIANCE

DENÚNCIES RESOLTES PER TIPOLOGIA DE RESOLUCIÓ

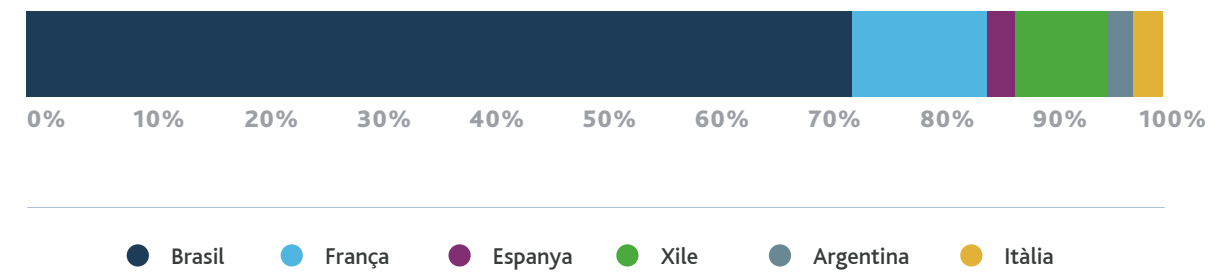
La reducció de les denúncies rebudes i descartades respecte a 2016 indica una millora en el coneixement d'ús i la implantació dels procediments de sensibilització i formació relacionats amb el Codi Ètic.

El 2017, a més de la resolució de les denúncies rebudes durant l'any, també s'ha treballat en la gestió d'aquelles que van quedar pendents de resoldre durant l'exercici anterior. D'aquestes, el 85,7% han estat resoltes.

DISTRIBUCIÓ DE LES DENÚNCIES

DISTRIBUCIÓ DE LES DENÚNCIES REBUDES PER PAÍS

06/02 CONTROL DE RISCOS

El Grup Abertis té implantat un model de gestió de riscos en tots els països on desenvolupa la seva activitat.

PRINCIPALS RISCOS I CONTROL INTERN

El Grup Abertis està exposat a diferents riscos inherents als diferents països on opera, per la qual cosa té implantat un model de gestió de riscos, aprovat i monitorat per la Comissió d'Auditoria i Control,

aplicable a totes les unitats de negoci i corporatives en tots els països on desenvolupa la seva activitat.

TIPUS DE RISC	RISCOS PRINCIPALS	MESURES DE CONTROL
Riscos de l'entorn, regulatoris i els derivats de la naturalesa específica dels negocis del Grup	<ul style="list-style-type: none"> Descensos de demanda a causa de la situació econòmica d'alguns països. Creació d'infraestructures alternatives. Riscos derivats de la integració d'adquisicions Canvis de mobilitat. Entrada de nous competidors en alguns sectors d'activitat. Canvis regulatoris i canvis sociopolítics. Riscos catastròfics. 	<ul style="list-style-type: none"> Política d'internacionalització i creixement selectiu i comitès d'inversions. Col·laboració amb les administracions públiques. Plans d'eficiència. Coordinació per assegurar el compliment adequat de la legislació local vigent i l'anticipació a les novetats normatives. Cobertura d'assegurances.

TIPUS DE RISC	RISCOS PRINCIPALS	MESURES DE CONTROL
Riscos financers	<ul style="list-style-type: none"> Risc de tipus de canvi. Risc de liquiditat. Risc del tipus d'interès de fluxos d'efectiu. Risc de refinançament de deute i variacions de la qualificació creditícia (ràting). 	<ul style="list-style-type: none"> Seguiment de la política de gestió de tipus d'interès i de tipus de canvi. Monitoratge i allargament del venciment del deute i vigilància de potencials impactes en la qualificació creditícia (ràting).
Riscos industrials	<ul style="list-style-type: none"> Seguretat de clients i empleats. Riscos d'adaptació i resposta ràpida als canvis tecnològics en sistemes d'explotació i a l'aparició de noves tecnologies. Riscos de control dels projectes de construcció. Riscos del correcte manteniment i la qualitat de les infraestructures. Riscos de formació i retenció del talent. Dependència de proveïdors. Interrupció de negoci. Riscos mediambientals entales. 	<ul style="list-style-type: none"> Polítiques, procediments, plans i sistemes de control específics per a cada àmbit. Seguiment i control dels programes d'inversions (comitès opex i capex). Plans de millora de la seguretat viària, d'operacions i de sistemes de gestió (trànsit túnels). Seguiment i anàlisi dels riscos i implantació d'un programa corporatiu d'assegurances. Sistemes de gestió ambiental.
Risc d'informació financera, frau i compliment	<ul style="list-style-type: none"> Integritat i seguretat de la informació financera i de les operacions. Frau de manipulació d'informació, corrupció i apropiació indeguda. Fiscal. Compliment legal, de normativa interna i contractual. 	<ul style="list-style-type: none"> Model organitzatiu i de supervisió dels Sistemes de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF). Model de <i>compliance</i> desplegat en el Grup.

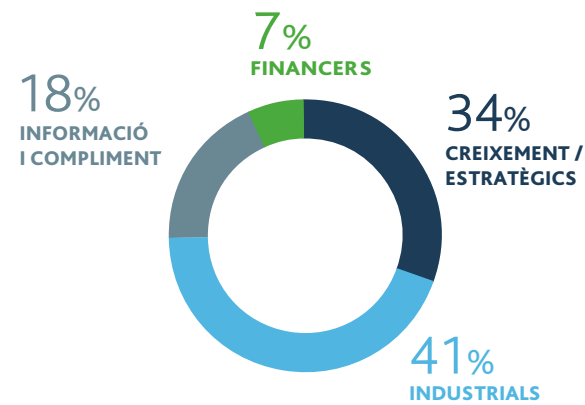
CONTROL INTEGRAL DEL RISC

Els membres dels òrgans d'Administració de la companyia es comprometen que els riscos rellevants del Grup es trobin degudament identificats, valorats i prioritzats, així com a establir els mecanismes i principis bàsics per assolir un nivell de risc que permeti un creixement sostenible del valor de l'acció i de la retribució a l'accionista, la protecció de la reputació del Grup, el foment de les bones pràctiques de Govern Corporatiu i la prestació d'un servei de qualitat en totes les infraestructures operades pel Grup.

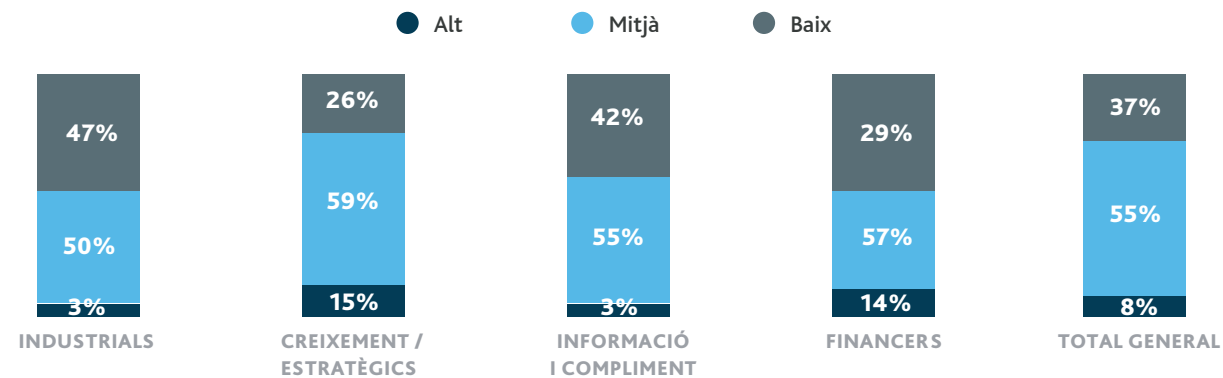
L'any 2017, els principals riscos materialitzats són els relacionats amb la inestabilitat política i social en algun dels països en què opera el Grup

(mitigats amb la internacionalització i la diversificació geogràfica), amb la persistència en la restricció de la disponibilitat i de les condicions de finançament públic i privat en alguns països (mitigats amb una estricta disciplina financera), amb els danys com a conseqüència de condicions climatològiques adverses (mitigats mitjançant una política corporativa de cobertures d'assegurances i plans de contingència) i amb la reducció de la vida mitjana de les concessions d'autopistes (mitigats amb la consecució de nous acords publicoprivats en la majoria de països on opera el Grup).

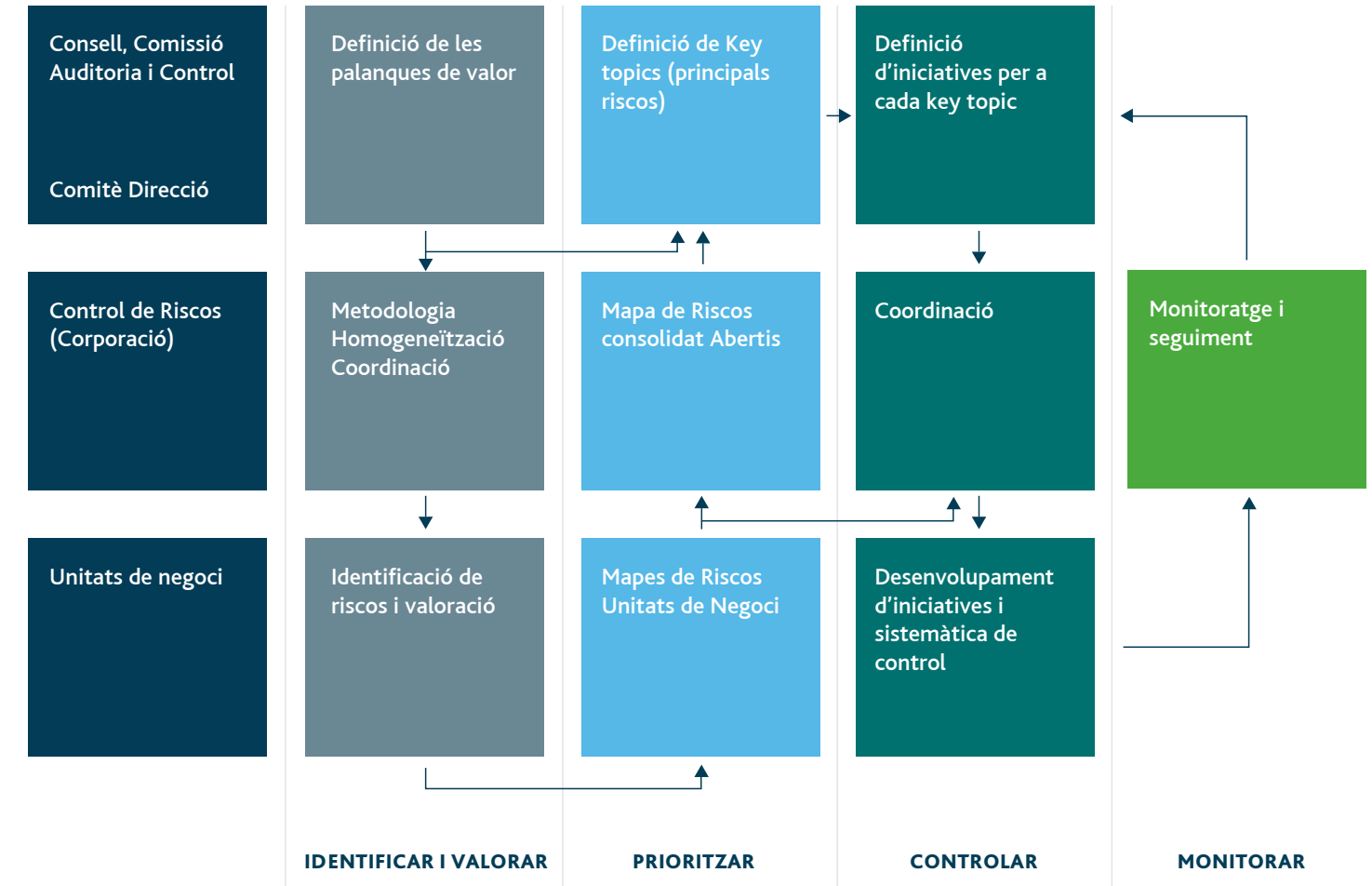
CATEGORIES DE RISC DE VOLUM

VALORACIÓ DE RISCOS PER CATEGORIA

MODEL DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS D'ABERTIS

07

AUTOPISTES SEGURES I INNOVADORES

ROAD SAFETY

ROAD TECH

GESTIÓ DE QUALITAT I ORIENTACIÓ AL CLIENT

07/01 ROAD SAFETY

Com a operador líder mundial en autopistes, la seguretat viària és la nostra prioritat.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

🎯 Garantir i promoure la seguretat viària

🎯 Desenvolupar productes i serveis amb impactes ambiental, social i de bon govern (ASG) positius

21,3 -3,2%

Índex d'accidentalitat (IF1)*

1,3 -6,1%

Índex de mortalitat (IF3)**

43 M€

Inversió en seguretat viària

* IF1 = Nombre d'accidents amb víctimes / Trànsit en 10⁸ veh x km.

** IF3 = Nombre de morts / Trànsit en 10⁸ veh x km

PROGRAMA ROAD SAFETY

A través del programa global Road Safety, equips transversals de totes les disciplines i geografies treballen de manera conjunta al Grup per assegurar el coneixement i l'aplicació de les millors pràctiques en matèria de seguretat viària a les autopistes d'Abertis.

Treballem en grups interdisciplinaris en totes les unitats de negoci per crear una única visió global de Grup que inclogui tant les unitats més operatives com les més properes al client, el seu entorn i la societat en general.

Compartim aquesta visió global amb una ambició: assolir l'objectiu zero víctimes mortals a les autopistes d'Abertis amb autopistes 100% segures.

Com a resultat d'aquesta estratègia, els darrers anys el Grup ha registrat una millora constant dels índexs d'accidentalitat i mortalitat a les principals unitats del Grup.

VARIACIÓ INTERANUAL

	2017	2016	2015
IF1	-3,2%	-2,6%	-3,6%
IF3	-6,1%	-5,4%	-15,8%

Abertis treballa en una visió de la seguretat viària que comparteix els valors del Pla mundial per al Decenni d'Acció per a la Seguretat Viària 2011-2020, centrada en cinc pilars: infraestructures segures, gestió de la seguretat viària, vehicles més segurs, usuaris més segurs i resposta després dels accidents.

AUTOPISTES 100% SEGURES

A Abertis, acumulem més de 60 anys de coneixement i experiència en la construcció i gestió d'autopistes amb els estàndards de qualitat més alts. El Grup Abertis segueix les polítiques i procediments més reconeguts en el sector per garantir la seguretat viària en tots els àmbits de la nostra activitat.

APLICACIÓ DE LES MILLORS PRÀCTIQUES DE PLANIFICACIÓ, DISSENY I CONSTRUCCIÓ

- **Desdoblament del tram de la Serra do Cafezal de l'autopista Régis Bittencourt (BR-116).** El desembre de 2017 es va concloure aquest ambiciós projecte en el qual Arteris ha treballat durant els darrers set anys. L'ampliació d'aquesta via ha comportat:
 - Una millora del nivell de servei.
 - El tractament de més de 80 punts crítics identificats pel Grup Estratègic de Reducció d'Accidents.
 - L'adopció de noves metodologies i pràctiques com ara ús d'asfalt més adherent, senyalització preventiva, noves barreres de formigó, passarel·les per a vianants i passos de fauna.
 - Innovació en túnels, que assoleixen nivells de qualitat per sobre de tots els estàndards del país, amb un nou túnel d'emergència per a vianants i l'ús d'un sistema modern d'automatització i seguretat, la duplicació dels dispositius de ventilació, il·luminació específica, un sistema de prevenció i mitigació d'incendis i un sistema de desguàs intel·ligent de líquids inflamables.

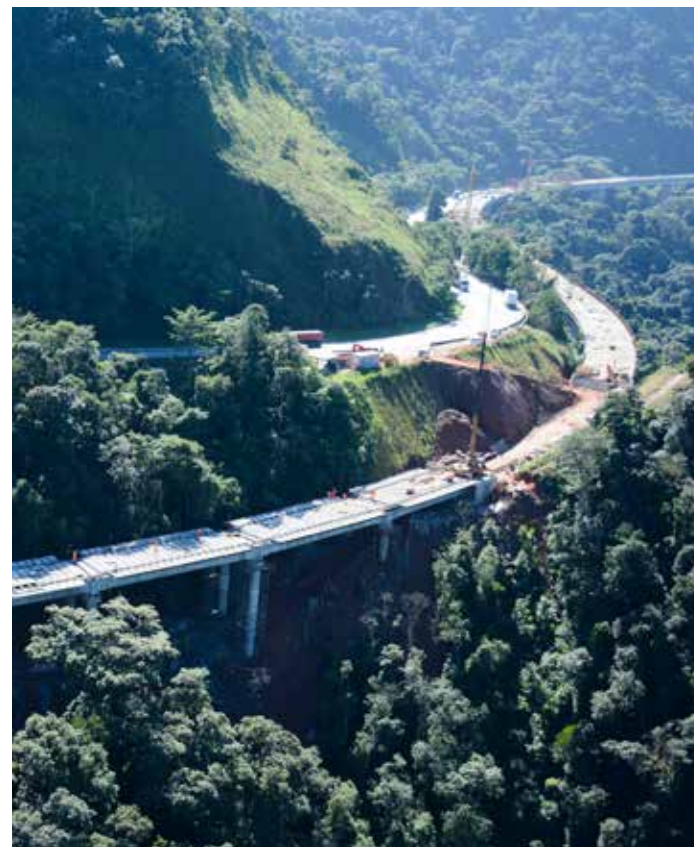
XIFRES DEL PROJECTE

- 30 quilòmetres d'autopista desdoblats
- 4 túnels, 3 ponts i 36 viaductes
- 12 passos de fauna
- 2 passarel·les per a vianants
- Més de 2.000 treballadors implicats

- **Viaducte de Guerville.** La construcció d'una tercera estructura al viaducte de Guerville, declarada d'utilitat pública, s'està duent a terme amb les tècniques més avançades amb l'objectiu de no afectar el trànsit existent.

XIFRES DEL PROJECTE

- 30 mesos de treball
- Moviments de terres de 180.000 metres cúbics
- Treballs en 2 quilòmetres de vies
- Longitud de la nova estructura: 360 metres
- 3.000 tones d'acer

ALTRES INICIATIVES D'APLICACIÓ DE LES MILLORS PRÀCTIQUES DE MANTENIMENT I OPERACIÓ

Autopistas	<ul style="list-style-type: none"> • Nou Centre de Seguretat Viària que té com a objectiu posicionar-se com un centre d'estudis i anàlisis i com un centre de referència en seguretat viària per a les administracions i institucions públiques i privades. • Projecte Seat Cone, que implica l'adaptació d'un furgó per portar a terme tasques de tall de carril i col·locació i retirada de cons en pista per tal de millorar les condicions de treball dels col·laboradors i la qualitat del servei als clients. • Projecte Autopistes Cardioprotegides: instal·lació de 33 desfibril·ladors semiautomàtics en instal·lacions de peatge i àrees de servei. Pla de formació per a tot el personal a fi de fomentar el coneixement sobre l'ús dels aparells cardioprotectors.
Arteris	<ul style="list-style-type: none"> • Speed-o-Track: al Brasil, Arteris ha creat, juntament amb Spotify i Google Maps, el dispositiu Speed-o-Track, que alerta els conductors si superen el límit de velocitat. Els conductors entren al seu compte de Spotify i seleccionen una cançó. Gràcies a les dades GPS que proporciona Google Maps, el dispositiu detecta la velocitat permesa a la via i la velocitat del conductor. Si és superior a la permesa, la música accelera.
A4 Holding	<ul style="list-style-type: none"> • Ús d'una capa drenant fonoabsorbent al paviment del 100% del recorregut de l'autopista, que ha produït una millora del 20% en els índexs que mesuren la qualitat del paviment en termes de rugositat i regularitat durant els darrers deu anys.
Abertis Argentina	<ul style="list-style-type: none"> • Reforç de cabines de peatge. • Instal·lació de nous radars de velocitat.
VíasChile	<ul style="list-style-type: none"> • El nou pont Maipo d'Autopista Central disposa de tecnologia antisísmica i inclou enllumenat LED. • Implementació de Gate-Guard per fer transferències i gestió de trànsit a Rutas del Pacífico.
Abertis India	<ul style="list-style-type: none"> • Millora de la senyalització dels encreuaments o interseccions amb la instal·lació de pals lluminosos i ús de pintura rugosa al paviment.
Metropistas	<ul style="list-style-type: none"> • Instal·lació de nou enllumenat LED: • 2.674 llums substituïts. • 48,5% de reducció del consum d'energia. • Millora del manteniment, la qualitat de l'enllumenat, la visibilitat i la seguretat.

OPTIMA GESTIÓ DE LA SEGURETAT

Homogeneïtzació d'actuacions i formació: el 2017 s'ha treballat per homogeneïtzar les millors pràctiques internes entre totes les unitats del Grup a fi d'aconseguir una visió global en matèria de seguretat viària.

- El 2017 s'ha iniciat la redacció de diversos documents com el Llibre blanc sobre estratègia de seguretat en túnels, el *Llibre blanc sobre el sistema de gestió de qualitat* i el *Llibre blanc sobre gestió de crisis*.
- El Grup ha continuat impulsant la formació dels empleats en matèria de seguretat viària per assegurar la millor operació i el millor manteniment a través de simulacres a la majoria de concessions com ara França, Espanya o Xile.

- A l'Argentina es va dur a terme un simulacre especial amb transport de càrregues perilloses. La seqüència consistia en un vessament de combustible d'un transport de càrrega al sector d'assortidors, l'assistència primària, els pertinents avisos davant l'incendi imminent, l'evacuació i la recepció dels diferents representants amb trasllat d'un ferit.

Per a més informació sobre formació de seguretat per als col·laboradors del Grup, podeu consultar l'apartat Seguretat i salut laboral.

Programa "Connected Citizens"

El 2017, Abertis ha signat un acord mundial per adherir-se al Programa "Connected Citizens" de Waze, l'aplicació pionera en navegació social i tecnologia mòbil que ofereix informació del trànsit en temps real, alimentada per la comunitat de conductors més gran del món. Abertis esdevé així la primera companyia que s'adhereix al programa en set països: Espanya, França, Itàlia, Argentina, Brasil, Xile i Puerto Rico.

Abertis utilitza l'aplicació com a sensor per entendre el trànsit en temps real i alhora com a canal de comunicació per informar els clients. La companyia rep informació anònima en temps real directament de la font: els conductors.

Els usuaris de l'aplicació, per la seva banda, obtenen informació actualitzada d'Abertis des dels centres de gestió de trànsit que el Grup té en cada unitat de negoci, com també sobre els programes d'obres o altres incidències que puguin afectar els viatgers en ruta.

ACORDS PER A UNA MOBILITAT MÉS SEGURA

El compromís amb la seguretat viària dels nostres clients també ens impulsa a buscar aliats allà on creiem que poden aportar més valor a la nostra missió.

- A4 Holding (Itàlia) treballa en col·laboració amb Autovie Venete i CAB per oferir una informació integrada als conductors del nord del país. Així, a través d'una única font, és possible obtenir informació en temps real de totes les autopistes que uneixen el nord d'Itàlia, des de Brescia a Udine, Gorizia i Trieste, incloent-hi la ronda de circumval·lació de Mestre (Venècia).

RECERCA I DESENVOLUPAMENT DE SISTEMES DE PREDICCIÓ D'ACCIDENTS

- VíasChile treballa, juntament amb l'Institut de Sistemes Complexos de la Universitat de Xile, en un model predictiu d'accidents que ha obtingut el Premi del COPSA en la categoria d'innovació.

El projecte, que es va iniciar fa dos anys, i que es duu a terme en dos quilòmetres de l'Autopista Central a manera de prova, té com a objectiu prevenir situacions de risc i alertar oportunament els usuaris aprofitant les múltiples possibilitats que brinda la informació en temps real a través dels sistemes electrònics de l'autopista.

En una primera fase, s'ha aconseguit identificar les variables que impacten en l'ocurrència d'accidents i, fins i tot, preveure'n el 70%. El 2017 s'ha treballat en la creació d'un software que permeti enviar la informació al centre de control de les autopistes perquè sigui processada amb l'objectiu de desenvolupar millors accions per comunicar-se adequadament amb els usuaris i tractar de prevenir accidents.

AVALUACIÓ CONTÍNUA DE TOTS ELS ASPECTES DE LA GESTIÓ DE LA SEGURETAT VIÀRIA

- Mitjançant un software propi de gestió que supervisa tant l'estat dels paviments com de les estructures i els murs de contenció.
- Mitjançant controls independents de seguretat: a més dels sistemes de control intern, el Grup Abertis treballa amb entitats independents com la Fundació iRAP (Programa Internacional d'Auditories de Carreteres, segons les sigles en anglès), que fa auditories de seguretat de carreteres.

L'iRAP és una institució sense ànim de lucre amb seu al Regne Unit dedicada a salvar vides a la carretera. Desenvolupa una metodologia científica i eines predictives reconegudes per institucions del més alt nivell com les Nacions Unides, el Banc Mundial o el Banc Asiàtic de Desenvolupament, entre d'altres, i té projectes en més de 80 països.

L'any 2017, Abertis s'ha convertit en la primera operadora privada d'autopistes que coopera amb iRAP a escala mundial. Aquesta metodologia permetrà a Abertis conèixer el nivell de seguretat de les seves autopistes de manera homogènia i altament professional i identificar tots els punts de millora per poder definir els plans d'inversió futura del Grup.

COTXES MÉS SEGURS

El 2017, el Grup ha vist convergir cada vegada més els seus programes estratègics Road Tech i Road Safety, que marquen una tendència en l'ús de les noves tecnologies en el sector amb l'objectiu d'impulsar la seguretat viària. Els avenços en la conducció autònoma, el creixent ús del big data i de l'internet de les coses o l'economia col·laborativa, per fer esment només d'alguns factors, tindran efectes sens dubte en la seguretat viària. És per això que Abertis participa en importants projectes internacionals juntament amb les empreses automobilístiques a fi de millorar la seguretat dels cotxes del futur.

Per a més informació sobre aquests i altres projectes, podeu consultar l'apartat Road Tech.

RESPOSTA DESPRÉS D'UN ACCIDENT

El Grup continua treballant per oferir les millors solucions en cas d'accident. Les nostres innovacions més recents inclouen avançats sistemes intel·ligents de transport i una aplicació que detecta automàticament situacions irregulars en túnels.

- A Xile s'ha modernitzat la flota de vehicles d'emergència amb la nova incorporació de motocicletes elèctriques per al personal paramèdic.
- A l'Argentina s'ha arribat a un acord amb el proveïdor d'ambulàncies per obtenir les dades de cadascuna de les assistències practicades: dades de temps de retard i categoria (gravetat). D'aquesta manera, l'Àrea de Qualitat fa gràfics de control estadístic, analitza els casos que estan fora dels límits de control i es prenen accions de millora.

USUARIS MÉS SEGURS

A Abertis, no només ens centrem en la infraestructura, sinó que dediquem un esforç especial als clients a través d'estudis i observatoris de la seva conducció per conèixer-los millor, com també a través de campanyes de sensibilització per a una conducció segura.

OBSERVATORIS DE LA CONDUCCIÓ

L'any 2017, l'Observatori de la Conducció de Sanef s'ha internacionalitzat. Així, Autopistas (Espanya), Arteris (Brasil), VíasChile (Xile), Metropistas (Puerto Rico) i Ausol i GCO (Argentina) han dut a terme observatoris de la conducció als territoris respectius.

Amb una metodologia similar, els observatoris sobre comportaments dels conductors d'autopistes es practiquen mitjançant l'observació i l'anàlisi detallada en aquells trams de la xarxa que, per les seves característiques, ens permeten analitzar conductes i extreure conclusions generals. Se centren en factors d'anàlisi concretes com la velocitat, les distàncies de seguretat, l'ocupació dels carrils, l'ús de l'intermitent o l'ús del telèfon al volant.

Per a 2018 es prepara l'Observatori Global d'Abertis, que ens permetrà conèixer les tendències arreu del món i les característiques específiques en cadascun dels nostres mercats amb l'objectiu d'aplicar aquest coneixement a una millor adequació de les campanyes de conscienciació. L'any 2018 també es preveu crear un observatori centrat en els vehicles pesants a Espanya.

PRINCIPALS CAMPANYES DE CONSCIENCIACIÓ DESENVOLUPADES EL 2017

Autopistas	<ul style="list-style-type: none">• Campanya <i>Darrere de la barrera</i>: pla de comunicació i repartiment de kits de seguretat viària amb el material necessari per fer front a situacions d'emergència i incrementar la màxima seguretat i comoditat.• Aventura a l'autopista: jornada familiar per donar a conèixer la gestió de l'autopista i la seguretat viària a través de l'aplicació mòbil d'Autopistas.• Ludoteques d'estiu per afavorir i promoure el descans de les famílies a les àrees de servei.
Sanef	<ul style="list-style-type: none">• Campanyes contra la velocitat: <i>Vous me voyez? Ralentissez!</i>• Campanyes contra la somnolència.• Alternativa a la sanció: acció per la qual se substitueix la sanció en cas d'infracció per una formació sobre seguretat viària.• Campanya a Instagram per afavorir el descans periòdic: <i>#OnPosepourlaPause</i>
Arteris	<ul style="list-style-type: none">• Celebració del IV Fòrum de Seguretat Viària amb més internacionalització.• Celebració del II Fòrum de la Joventut (90 joves d'entre 12 i 17 anys de quatre estats).• Campanya de conscienciació en llocs de lleure nocturn dirigida a joves.• Campanya per al bon manteniment dels vehicles, amb inspeccions i divulgació.• <i>Projeto Escola</i> (590 escoles, més de 287.000 alumnes i més de 16.000 professors en 16 anys d'història)• <i>Acció Tô de Cinto, Tô Segur</i> (dos tallers i onze trobades amb impacte en més de 5.000 persones).
VíasChile	<ul style="list-style-type: none">• Campanyes contra el llançament de pedres a vehicles usuaris de carrers i autopistes. Es van fer xerrades educatives a les autopistes amb més quantitat d'incidents i activitats de cinema educatiu en comunitats (premi COPSA 2017 en la categoria de Seguretat Viària).• El Proyecto Escuela, que dona suport a la formació de nens d'educació bàsica, en un total de 131 escoles a les sis autopistes.
Puerto Rico	<ul style="list-style-type: none">• <i>No Texteo</i>, contra l'ús del mòbil durant la conducció.• Educació viària amb el Parque Educativo de Seguridad en el Transporte (PESET), programa educatiu de seguretat viària en un parc interactiu per sensibilitzar els nens sobre la importància de la prevenció.• Altres campanyes sobre l'ús del cinturó de seguretat, el seient protector o el respecte dels límits de velocitat.
Argentina	<ul style="list-style-type: none">• Campanya contra l'alcohol al volant: <i>Manejá sin alcohol</i>.• Campanya contra l'ús de la tecnologia al volant.• Campanya de conscienciació en llocs de lleure nocturn dirigida a joves.
India	<ul style="list-style-type: none">• Programa nacional de revisió ocular als conductors de vehicles pesants, en col·laboració amb el Govern i diverses ONG.• Campanyes d'educació viària a les escoles.

COMPROMÍS AMB LA SEGURETAT VIÀRIA ARREU DEL MÓN

El compromís d'Abertis amb la seguretat viària va més enllà de les nostres autopistes. Entenem que és un problema mundial i volem aportar el nostre *know-how* i la nostra experiència per fer front a aquest repte que ja és un dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

La Fundació Abertis també ha exercit un paper important en la tasca de conscienciació de la societat per a una conducció responsable mitjançant activitats que pretenen acompanyar els ciutadans durant tota la vida i accions adaptades a totes les edats.

El 2017, Abertis ha lliurat així mateix els primers Premis de Seguretat Viària, que reconeixen tesis doctorals o treballs de final de màster dedicats a aspectes de seguretat viària. A l'octubre es va atorgar a més a més el Primer Premi Internacional de Seguretat Viària, que reconeix el millor treball d'entre els guanyadors dels premis nacionals en aquesta categoria de cada càtedra (Brasil, Xile, Espanya, França i Puerto Rico).

Per a més informació sobre la Fundació i les càtedres Abertis, vegeu apartat Contribució a la comunitat.

L'any 2017, el Grup ha intensificat la feina amb altres institucions per compartir la seva experiència i el seu coneixement en la redacció d'estudis sobre seguretat viària. És el cas del Webinar, organitzat amb la International Road Federation sobre "Forgiving Roads" (Carreteres que salven vides). A més, col·labora amb l'International Transport Forum i les empreses del sector en l'informe *Safety and security on the road to automated transport* per definir les polítiques que han de regular la seguretat viària i digital davant els reptes de la nova mobilitat connectada i autònoma.

El nou Centre de Seguretat Viària d'Autopistas ha generat dos estudis més sobre altres aspectes de la seguretat viària:

- Anàlisi de l'accidentalitat en vehicles pesants
- Estudi sobre velocitats lliures a l'autopista

UNICEF i Abertis, junts per la seguretat viària infantil

UNICEF i Abertis A l'octubre, Abertis i UNICEF van establir un innovador acord de col·laboració per combatre la principal causa de mort d'infants en edat escolar: els accidents de carretera.

L'aliança se centra en la prevenció de lesions per accidents de trànsit en infants i enfortirà i ampliarà les accions ja existents d'UNICEF per protegir els infants a les carreteres del món i oferir-los un trajecte segur fins a l'escola.

Amb l'objectiu d'ajudar a desenvolupar respostes nacionals a aquest repte mundial, el programa s'implantarà primerament a les Filipines i Jamaica on, com en molts altres països amb ingressos mitjans i baixos, la sinistralitat viària dels infants constitueix un problema de salut pública.

Aquest acord suposa la primera contribució corporativa mundial als programes d'UNICEF per prevenir lesions per accidents de circulació en infants. Es tracta de l'acord en matèria de seguretat viària més important centrat en infants.

Objetiu: Safe Journey to School

3 M\$ aportats 2017-2019

Països Filipines i Jamaica. Es preveu ampliar-lo a altres països pròximament.

a favor de
unicef

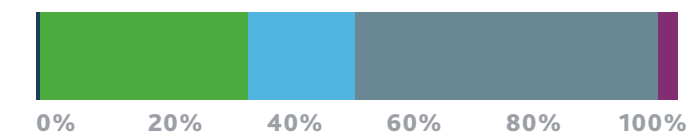

ISO COM A EINA I MARC DE GESTIÓ GLOBAL DE LA SEGURETAT VIÀRIA

La implantació d'un sistema de gestió formal de seguretat viària permet la sistematització de pràctiques i el monitoratge de l'execució de manera permanent, en un cicle de millora contínua constant. Així, el 31,9% de la xifra de negoci d'autopistes (Espanya, Xile i Argentina) disposa d'un sistema de gestió segons l'estàndard internacional ISO 39001 implantat i/o certificat.

Hi destaca el cas de Xile, en el qual, després de la certificació de la ISO 39001 a Autopista Central, s'està desenvolupant un projecte pilot per a la implantació d'un model predictiu d'accidents i gestió d'emergències segons l'estàndard internacional ISO 22320.

GESTIÓ DE LA SEGURETAT VIÀRIA SEGONS XIFRA DE NEGOCI

- Implantat - ISO 39001
- Certificat - ISO 39001
- Implantat - propi
- Sense sistema formal
- En procés d'implantació

07/02 ROAD TECH

La intersecció entre les noves tecnologies i la infraestructura de carreteres.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

🕒 Innovar i incorporar les millors pràctiques tecnològiques

🕒 Desenvolupar productes i serveis amb impactes ASG positius

Més de 10

Projectes de Road Tech

A Abertis sabem que la gestió de la mobilitat del futur comportarà reptes importants però també grans oportunitats. A través del nostre programa estratègic Road Tech treballem en la intersecció entre la infraestructura de carreteres i les noves tecnologies, amb l'ambició d'esdevenir la plataforma per a una mobilitat més segura, intel·ligent i sostenible.

AUTOPISTES INNOVADORES

SOLUCIONS PER A CARRETERES INTEL·LIGENTS I MOBILITAT INTEGRADA

- **Projecte C-Roads:** projecte impulsat per la Unió Europea que analitza les possibilitats dels sistemes intel·ligents en transport cooperatiu i sistemes de conducció autònoma. Un dels cinc projectes desenvolupats a Espanya és el portat a terme al corredor mediterrani en diverses seccions de l'autopista AP-7 d'Autopistas (Espanya). El principal interès que presenta és comprovar els serveis Cooperative Intelligent Transport Systems (C-ITS) en autopistes de peatge. Dins del Grup Abertis hi participen Autopistas (Espanya) i Sanef (França).
- **Connectivitat V2I (vehicle a infraestructura):** Autopistas (Espanya) treballa en el desenvolupament i la implementació de solucions de comunicació avançades aplicades a la mobilitat entre el vehicle i la infraestructura. A Itàlia, A4 Holding participa en l'Smart Road Project, un programa pilot per equipar 10 quilòmetres d'autopista amb unitats de carretera per a la comunicació *dedicated short-range communications* (DSRC) en la freqüència 5,9 Ghz, destinat a informació de trànsit i seguretat.
- **Aplicació de l'internet de les coses (IoT segons les sigles en anglès):** A4 Holding (Itàlia) investiga la connectivitat de diferents sensors i la tecnologia de xarxa per monitorar l'estat de la infraestructura.

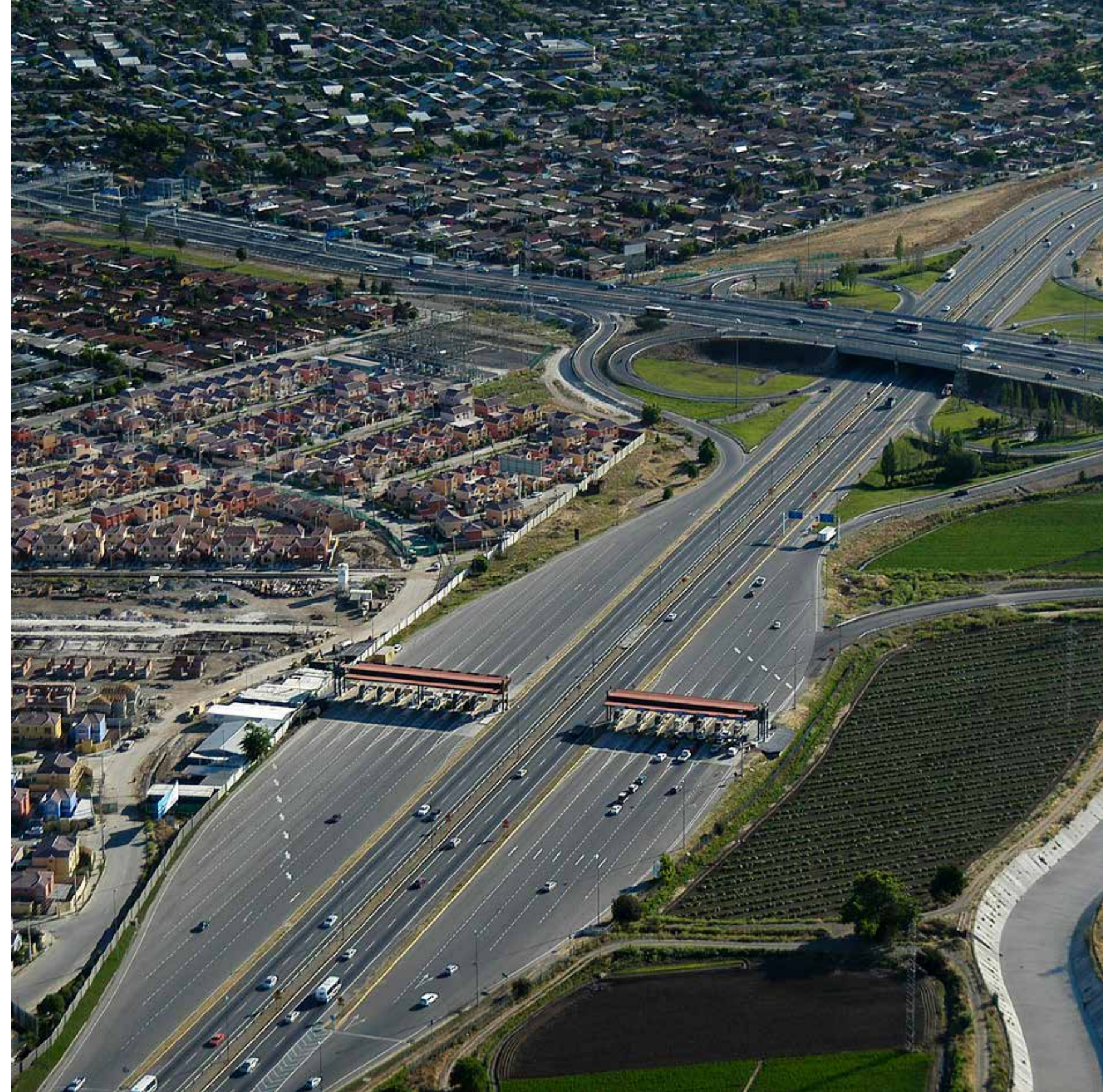
Sanef (França) també treballa amb un sistema de sensors IoT per millorar el servei i optimitzar les operacions. A la regió de Reims s'ha creat el primer tram d'autopista del país totalment equipat amb solucions connectades. El projecte, que implica la instal·lació de 250 dispositius d'IoT, permetrà optimitzar les rutes dels equips d'exploració i millorar la qualitat del servei.
- **Connexions sense fils:** diverses concessionàries del Grup, com A4Holding o Sanef (França), estan desplegant connexions wifi a la xarxa. Al Brasil, la nova Via Paulista disposarà de cobertura wifi en tot el recorregut com a sistema de comunicació entre l'usuari i la concessionària.

SOLUCIONS PER A VEHICLES CONNECTATS I AUTÒNOMS

- **SCOOP@F:** projecte en què es despleguen sistemes cooperatius de transport intel·ligent (C-ITS) en 3.000 vehicles i 2.000 km de carreteres per intercanviar informació sobre les condicions del trànsit. En el marc d'aquest projecte, Sanef (França) ha començat una col·laboració amb Renault per millorar l'autonomia dels cotxes autònoms en zones d'obres i en el pas dels carrils de peatge.
- **Inframix:** es tracta d'un projecte de recerca de la Comissió Europea (tres anys) dissenyat per avaluar el paper que exerciran les infraestructures durant el període de coexistència entre el vehicle convencional i l'autònom, amb l'objectiu de construir carreteres més ràpides, segures i socialment sostenibles per a tots. Autopistas (Espanya) ha ofert un sector de 20 quilòmetres de l'autopista AP-7 per fer proves en els tres vectors prioritaris del projecte: assignació dinàmica de carrils, zones d'obres i embussos i congestió.

SOLUCIONS PER A VEHICLES ELÈCTRICS

- **Fabric: Sanef (França),** juntament amb 22 socis, estudia la viabilitat i el desenvolupament de solucions de càrrega sense fil en carretera per a vehicles elèctrics. Analitzem els desenvolupaments tecnològics requerits als paviments, com també les restriccions operatives una vegada implementades.
- **E-way corridor:** un projecte per a experimentació d'un corredor elèctric d'autopista per a vehicles pesants. Les proves s'estan duent a terme a l'autopista A13, a la vall del Sena. La filial d'Abertis a França, Sanef, hi participa juntament amb altres empreses per analitzar quines de les diferents solucions (alimentació mitjançant rail elèctric, inducció o, directament, càrrega sense contacte) seran més aplicables en el futur.
- **Corri-door (França):** un consorci amb múltiples agents –EDF, Sodetrel, Renault, Nissan, BMW, Volkswagen, ParisTech i operadors de carreteres de peatges entre els quals Sanef– que uneixen esforços per al desenvolupament del vehicle elèctric. El projecte consisteix en la instal·lació de dispositius elèctrics de càrrega ràpida a través de la xarxa de carreteres a França, de manera que hi hagi carregadors cada 80 km que permetin als usuaris carregar el 80% de la bateria en 30 minuts.

ABERTIS MOBILITY SERVICES

A Abertis, la innovació s'estén en molts àmbits. D'una banda, a través de l'anàlisi de com les noves tendències de la mobilitat poden impactar en el nostre negoci tradicional. De l'altra, a través de l'aposta per una nova línia de negoci basada en la mobilitat com a servei (MasS, segons les sigles en anglès), que trasllada el focus d'atenció de la mobilitat de la forma de transport a la persona, que entén la mobilitat com un servei punt a punt, amb necessitats noves i diferents.

Fruit de l'evolució contínua de les noves tecnologies i de la cerca de solucions per a una mobilitat més segura, eficient, intel·ligent i sostenible i de la necessitat de reflectir una visió global en la matèria, neix el 2017 Abertis Mobility Services, la divisió de serveis de la mobilitat multimodal del Grup amb la missió de:

- Gestionar amb una sola visió i una estratègia comuna els actius del Grup relacionats amb aquests serveis, amb la finalitat de construir una proposta de valor alineada amb les tendències del mercat.
- Desenvolupar oportunitats de negoci en el camp dels serveis de mobilitat per complementar l'estratègia actual del Grup.
- Actuar com el centre d'excel·lència de solucions de mobilitat del Grup Abertis.

La creació de la divisió Abertis Mobility Services respon al renovat impuls del Grup per la innovació, amb un reforç de l'equip humà dedicat a la cerca de nous negocis dins del sector concessional, com també

Eurotoll

El 2017, Abertis ha formalitzat l'adquisició del 100% d'Eurotoll amb l'objectiu d'impulsar el desenvolupament d'un negoci, el de la gestió del pagament electrònic del peatge per a vehicles pesants, complementari de les concessions de peatge. Aquesta adquisició permetrà, així mateix, millorar el posicionament d'Abertis davant la implantació del nou estàndard European Electronic Tolling Service (EETS) en diversos països d'Europa.

8.000 comptes de clients
150.000 dispositius a Europa
Servei en una xarxa de **55.000** quilòmetres de **16** països
Oficines de representació a França, Bèlgica, Polònia i Hongria.

amb la creació dels comitès d'innovació, conformats per membres dels departaments de tecnologia de totes les unitats de negoci.

Abertis Mobility Services neix per donar resposta a aquests canvis i esdevenir la pionera d'una mobilitat moderna i eficient enfocada a diversos tipus de clients:

D'una banda, administracions i operadores de carreteres (B2A), a través de la filial Emovis. De l'altra, empreses de flotes de vehicles (B2B), a través d'Eurotoll, que s'ha incorporat al Grup Abertis al 100% l'any 2017. Es tracta d'un dels principals emissors de dispositius de pagament electrònic o OBU (on-board-unit, segons les sigles en anglès) d'Europa.

Finalment, el ciutadà és el client directe de filials com Bip&Go and Bip&Drive, el sector dels dispositius de pagament de peatge.

SISTEMES FREE-FLOW

Abertis ofereix serveis d'assessorament, disseny, implementació, operació i manteniment de solucions de mobilitat sense barrera (free-flow) a través de la divisió de tecnologia i serveis Emovis.

La divisió opera algunes de les infraestructures de peatge electrònic més grans del món al Regne Unit (Dartford Crossing, 160.000 vehicles al dia), Irlanda (M-50, 145.000 vehicles al dia), els Estats Units i el Canadà. És present en set països: Canadà, Estats Units, Puerto Rico, Regne Unit, Irlanda, França i Croàcia.

Principals projectes de 2017

- Implementació i gestió del peatge electrònic free-flow al pont de Mersey (Regne Unit).

El Mersey Gateway Project és una de les iniciatives d'infraestructures més grans del Regne Unit dels últims anys i està considerat com un dels 40 principals projectes del Pla nacional d'infraestructures i un dels 100 principals projectes d'infraestructures del món (KPMG).

Inauguració:

14 d'octubre

Característiques:

Pont de sis carrils sobre el riu Mersey entre les localitats de Runcorn i Widnes.

Vehicles previstos:

+65.000/dia

Fins a 1.000 dispositius de pagament emesos cada dia (abans de la inauguració)

Més de 80.000 usuaris registrats abans de la inauguració, el 60% per internet

Temps d'estalvi de viatge:

des de 10 minuts fins a una hora en moments de gran afluència.

- Modernització dels sistemes de peatge electrònic de l'autopista A25, un eix estratègic a la regió metropolitana de Mont-real (Canadà). El projecte es va dur a terme sense afectació del trànsit de la infraestructura.

- Autopistas ha instal·lat de manera definitiva, després d'un programa pilot, el pas de free-flow al peatge de la Roca, a l'autopista AP-7. Aquesta tecnologia permet que el pagament del peatge es faci de forma automàtica, sense barreres i sense necessitat d'aturar-se, circulant a una velocitat de fins a 60 km per hora.

- Instal·lació del primer pòrtic de peatge electrònic bidireccional reversible i automàtic a Puerto Rico. El pòrtic disposa de 10 carrils, dos dels quals reversibles, cosa que permet canviar el sentit dels carrils automàticament sense intervenció humana i sense interrompre el trànsit per agilitar els trajectes a l'autopista. Actualment s'analitza la possibilitat de traslladar aquesta tecnologia a altres concessions del Grup.

- Road Usage Charge Pilot Project (RUC), projecte pilot de pagament per a ús en carretera a l'estat de Washington (EUA). El sistema RUC estableix el pagament segons la distància recorreguda, de manera que els conductors paguen en funció de quant utilitzen la xarxa viària de Washington, segons la quantitat de milles recorregudes.

Emovis s'encarregarà d'implementar un sistema de *back-office* que emmagatzemarà la informació al núvol, així com de proveir un dispositiu a bord (OBD-II) i tecnologia app que registraran el quilometratge dels usuaris i cobraran la quantitat establerta en funció del recorregut que hagin fet. Aquest projecte se suma al pilot que està en operació a l'Estat d'Oregon, amb la participació de 1.000 voluntaris.

A més a més, Emovis continua impulsant la recerca i el desenvolupament d'altres tecnologies com ara les càmeres tèrmiques per al càlcul dels eixos de vehicles pesants a través de la calor o les tecnologies de "fingerprint" per distingir la forma de vehicle i facilitar-ne el reconeixement.

INTEROPERABILITAT I DISPOSITIUS DE PAGAMENT

El Grup Abertis treballa per fer del viatge una experiència còmoda i fàcil per al client.

- Eurotoll continua augmentant la interoperabilitat del seu dispositiu Tribox Air, proveït de DSRC/GNSS/GSM i tecnologia "Over the air", un únic dispositiu per viatjar a França, Espanya, Portugal, Àustria, Bèlgica (el 2017) i, pròximament, Alemanya.
- Bip&Go i Bip&Drive, emissores de dispositius de pagament participades per Abertis, també avancen en la interoperabilitat dels seus dispositius no només entre països, sinó també per a ús més enllà de l'autopista (centres comercials, gasolineres, aparcaments...).
- El 2017, Bip&Drive ha llançat el primer ViaT exclusiu per a motoristes, un braçalet que incorpora el Via-T i que és vàlid a totes les autopistes d'Espanya, França i Portugal.
- VíasChile, a través d'Autopase, el seu emissor de dispositius de pagament, també ha avançat en la interoperabilitat entre les concessionàries de la divisió al país.

SISTEMES DE PAGAMENT AVANÇATS

El Grup Abertis continua innovant en sistemes i models de pagament.

- Autopistas ha llançat el Ronda Gi, un dispositiu gratuït ideat per facilitar la mobilitat d'entrada i sortida dels peatges de la circumval·lació de Girona a l'autopista AP-7. Amb el dispositiu, els vehicles que circulen per aquest tram gratuït no s'han d'aturar als peatges. A més, els clients que tenen el dispositiu obtenen avantatges i informació per planificar els viatges.
- VíasChile ha instal·lat el servei de pagament electrònic "Stop and go" a l'Autopista Libertadores i a Rutas del Pacífico. El dispositiu permet als vehicles passar per la barrera sense haver de pagar el peatge manualment. Es tracta de les dues úniques autopistes interurbanes del país que disposen d'aquests peatges multifunció, que no requereixen inscripció ni un contracte addicional, i tenen una única factura de cobrament.

Xifres d'Autopista Los Libertadores:

Augment de la capacitat de la via des de 250 fins a 650 vehicles/hora.

Mitjana de menys de 6 segons per passar pel peatge.

- A l'Argentina s'ha arribat a un acord amb el Banco Nación per crear un sistema de prepagament del peatge vinculat a la persona a través del telèfon mòbil.
- Emovis ha posat en marxa una aplicació que permet el pagament del peatge aplicat a l'autopista M-50 de circumval·lació de Dublín a través d'una aplicació de mòbil. A França, Sanef també està experimentant el pagament amb mòbil a l'autopista A13.

Com a resultat d'aquestes millores, el percentatge de transaccions automàtiques o amb telepeatge s'ha incrementat al Grup fins al 76,4% (+2,9 pp) del total, el 62,9% de les quals només són de telepeatge (+2,8 pp). Entre les que més han crescut destaquen l'Argentina (+8,6 pp) i Itàlia (+5 pp).

ROAD TECH: UN ENTORN COL-LABORATIU

A través de l'associació i la col·laboració amb governs i innovadors grans i petits, el Grup vol accelerar l'evolució de les noves tecnològiques i el desenvolupament de tot el seu potencial en l'àmbit de les infraestructures.

- **Projecte Open Innovation:** amb la voluntat de crear una plataforma per a una millor mobilitat, més seguretat i millor servei, el Grup Abertis ha iniciat una recerca de nous socis per crear un hub d'empreses de l'ecosistema Road Tech.

Informe Road Tech, amb la Intelligence Economist Unit

Aquest any, Abertis ha treballat amb la divisió d'estudis del Grup The Economist en l'informe *Road Tech: afrontant els reptes del creixement del trànsit*, basat en entrevistes detallades amb importants experts en infraestructures, tecnologies i transports de diferents sectors i àrees geogràfiques per avaluar els reptes de la mobilitat del futur. L'informe s'ha presentat aquest any en ciutats com Barcelona, Madrid, Brussel·les o Dubai i ha servit per obrir el debat sobre com les noves tecnologies de carreteres (Road Tech) estan transformant el sector del transport i constitueixen la clau d'una mobilitat futura més intel·ligent i sostenible.

www.abertis.com/ca/roadtechreport

A França, a través del projecte Open Innovation, s'ha obert un procés de selecció de *start-ups* perquè puguin provar les seves innovacions a Sanef.

Open Innovation

20 empreses seleccionades

14 projectes presentats

4 empreses seleccionades per a col·laboració

5 projectes en fase d'aprofundiment

El Grup també treballa en un estudi sobre el futur de la mobilitat amb els experts del World Economic Forum.

07/03 GESTIÓ DE QUALITAT I ORIENTACIÓ AL CLIENT

El compromís amb la seguretat viària i les noves tecnologies té un objectiu clar: la satisfacció dels nostres clients.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

🎯 Prestar un servei de qualitat (fluïdesa, confort i informació al client)

🎯 Productes i serveis de qualitat amb impactes ASG positius

93% de la xifra de negoci

ISO 9001

GESTIÓ DE QUALITAT

El compromís amb la seguretat viària i les noves tecnologies té un objectiu clar: la satisfacció dels clients. El client és la raó de ser de totes les nostres iniciatives.

Aquesta orientació als clients ens impulsa a treballar en la gestió de qualitat de les autopistes a través de diferents línies de treball: la seguretat viària, la seguretat de la informació i l'obtenció i el manteniment de certificats internacionals que avalin la nostra gestió.

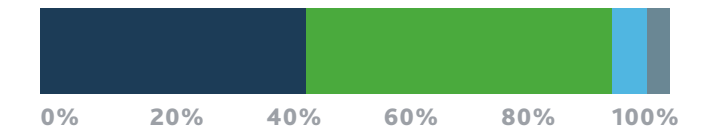
Actualment, el Grup treballa en la definició d'un nou *Llibre blanc sobre el sistema de gestió de qualitat* que es proposa unificar totes les polítiques en la matèria del Grup i estandaritzar els processos de cada unitat de negoci per crear una visió comuna de la gestió de qualitat en tot el Grup.

El 92,6% de la xifra de negoci disposa d'un sistema de gestió de la qualitat implantat i/o certificat segons l'estàndard internacional ISO 9001. Aquest percentatge inclou totes les activitats excepte les desenvolupades a l'Índia. En el cas de Xile, el sistema està implantat a Autopista Central, que representa més del 50% del volum de negoci de l'activitat al país. A la resta d'autopistes es troba en procés d'implantació.

En alguns casos, com Puerto Rico (Metropistas) i l'Argentina (GCO), s'ha renovat la certificació durant l'any 2017 d'acord amb la versió més recent de la norma (la de 2015).

Les activitats a Espanya també disposen d'un sistema de gestió de la seguretat de la informació específic basat en l'estàndard internacional ISO 27001.

GESTIÓ DE LA QUALITAT SEGONS XIFRA DE NEGOCI

- Implantat - ISO 9001
- Certificat - ISO 9001
- Sense sistema formal
- En procés d'implantació

ENQUESTES DE QUALITAT AL CLIENT

Periòdicament es fan enquestes de satisfacció als usuaris, tant generals com específics de les infraestructures.

RESULTATS DE DIVERSES ENQUESTES FETES A CLIENTS (ESCALA DE L'1 AL 10)

	2016	2017
Espanya	6,9	6,7
França	8	7,9
Brasil	8	8,2
Itàlia	7,3	7,2
Xile	6,5	7,5
Puerto Rico	7,6 (bianual)	

- El 2017, Autopistas ha presentat "Veu de client", amb el qual es fa el monitoratge de la satisfacció dels clients a les àrees de servei a través d'enquestes amb un codi QR en els rebuts de venda del negoci de restauració.
- També s'ha avançat en l'obtenció d'un índex de satisfacció dels clients i un índex de recomanació o NPS (*net promoter score*). Els resultats obtinguts permetran identificar les fortaleces que s'han de mantenir i analitzar les oportunitats de millora.

- Sanef (França), per la seva banda, ha obtingut el 2017 la primera posició a l'enquesta del Ministeri del Medi Ambient, l'Energia i el Mar amb relació a Qualitat de Client.
- A més de les enquestes generals, el 2017 l'Argentina ha portat a terme un exercici específic de mesurament de la satisfacció entre les persones usuàries de grues.

El 2017 s'han rebut 2,1 milions de consultes, queixes i suggeriments, de les quals pràcticament el 100% han estat resoltes. El Brasil, Xile i l'Argentina són els països que concentren el volum més important de comunicacions rebudes.

COMUNICACIÓ AMB EL CLIENT

L'any 2017 s'ha intensificat l'ús de canals d'informació amb la millora dels existents, la creació de nous canals i l'aprofitament de les xarxes socials amb l'objectiu de consolidar un ecosistema de relació i diàleg amb els clients i els ciutadans.

INTERNET

- A4 Holding (Itàlia) i Eurotoll han estrenat una nova web el 2017, amb continguts i serveis renovats.
- Nou blog d'Autopistas (blog.autopistas.com), un espai de continguts sobre temàtiques relacionades amb la seguretat viària i el sector de la conducció, en el qual s'ofereixen reportatges, consells de conducció, articles del sector, informació d'actualitat i publicacions relacionades amb els resultats dels estudis del Centre de Seguretat Viària d'Autopistas (CESVI).
- Al Brasil s'està estudiant l'ús de la intel·ligència artificial per al xat del servei d'atenció al client.

XARXES SOCIALS

- Ús d'Instagram per acostar-se a l'usuari i promoure una conducció responsable a través dels hashtags: #onposepurlapause (Sanef) i #ContigoHastaDondeQuierasllegar (Autopistea).
- Arteris va oferir, amb motiu de l'operació sortida de l'estiu, la transmissió en viu a través del seu compte de Twitter d'imatges de càmeres de vigilància de la Litoral Sul.
- Autopistas ha creat el twitter d'atenció a clients i ha activat el perfil corporatiu a LinkedIn.

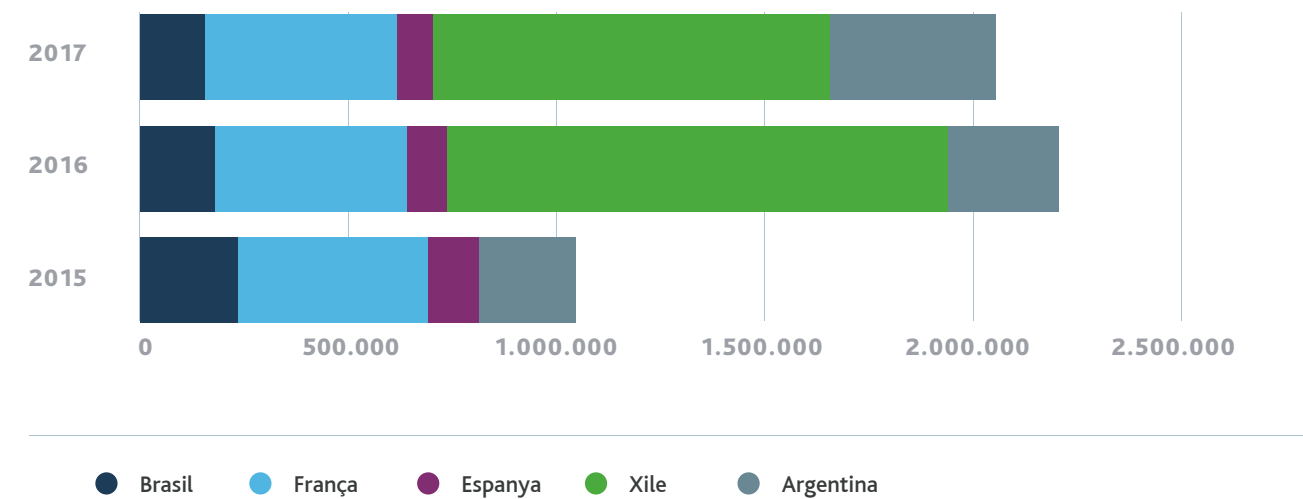
TV I RÀDIO

- A4 Holding (Itàlia) obre cada setmana el seu centre d'operacions a un equip de televisió local (Brescia, Verona, Vicenza i Pàdua) per a la gravació del programa "Qui Centro Operativo", en el qual s'informa sobretot allò que pot ajudar a garantir la fluïdesa i la seguretat viària dels conductors durant el seu trajecte per l'autopista A-4 (previsions de trànsit, calendari d'obres, incidències per esdeveniments previstos...).
- Radio Sanef va reforçar aquest estiu el seu contingut informant de manera contínua sobre l'operació sortida. El 2017, Sanef 107,7 ha estat escollida per segon any consecutiu com la millor ràdio temàtica de l'any al Saló de la Ràdio.

PRESENCIAL

- VíasChile va reforçar les oficines mòbils d'atenció al client per facilitar el pagament electrònic a les zones allunyades dels nuclis urbans.
- Autopistas: jornades de portes obertes als centres de control i atenció al client de Segòvia i Logronyo amb una sessió d'educació sobre seguretat viària per a nens.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE TOTAL DE CONSULTES, QUEIXES I SUGGERIMENTS REBUTS

08 CREACIÓ DE VALOR

ACCIONISTES

MAGNITUDS I RESULTATS

GESTIÓ FINANCERA

RETRIBUCIÓ A L'ACCIONISTA

ENTORN

CONTRIBUCIÓ FISCAL

CONTRIBUCIÓ AL MEDI AMBIENT

CONTRIBUCIÓ A LA COMUNITAT

GESTIÓ DE PROVEÏDORS I CADENA DE SUBMINISTRAMENT

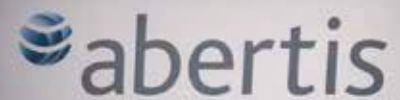
EQUIP HUMÀ

COMPROMESOS AMB EL TALENT

DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL

SEGURETAT I SALUT

ACCIONISTES

 abertis

08/01 MAGNITUDS I RESULTATS

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

- 🎯 Créixer en noves concessions de forma rendible i amb disciplina financera
- 🎯 Augmentar ingressos i gestionar eficientment les despeses per fer créixer els cash flows recurrents
- 🎯 Promoure acords amb les administracions per augmentar-ne la vida mitjana i optimitzar les tarifes

5.323 M€ +13%

Ingressos

3.480 M€ +14%

Ebitda

2.058 M€ +10%

Ebit

897 M€ +13%

Benefici net

MAGNITUTS CONSOLIDADES

El 2017 s'ha mantingut l'evolució positiva del trànsit a les autopistes del Grup, el qual continua creixent a un bon ritme als principals mercats de la companyia. Hi destaquen els consistents nivells d'activitat assolits a Espanya, Xile i Itàlia, així com el continuat creixement a França i el canvi de tendència al Brasil. L'Índia, mercat que s'ha incorporat al Grup el 2017, també ha experimentat un creixement notable del trànsit. L'evolució negativa de l'activitat a Puerto Rico es deu principalment a l'impacte de l'huracà Maria el setembre passat.

Trànsit 2017	IMD	Var. IMD
Espanya	20.876	+3,9%
França	24.836	+1,5%
Itàlia	64.589	+3,2%
Brasil	18.255	+3,2%
Xile	26.810	+4,0%
Puerto Rico	64.645	-2,9%
Argentina	82.825	-1,7%
Índia	19.613	+9,6%
Total Abertis	24.368	+2,5%

COMPTE DE RESULTATS* GENER-DESEMBRE 2017 (Mn€)

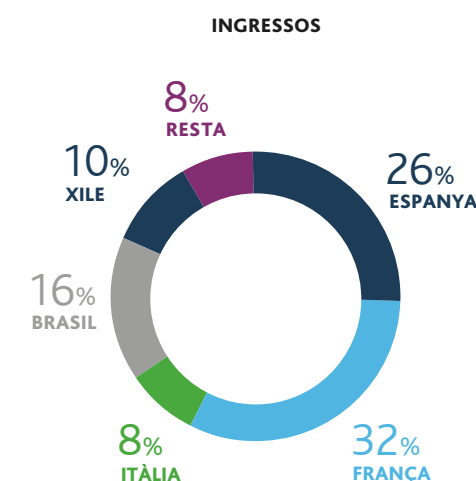
	Des. 2017	Des. 2016	Variació
Ingressos d'exploració	5.323	4.707	13%
Despeses d'exploració	-1.843	-1.642	
Ebitda	3.480	3.065	14%
Ebitda comparable			7%
Amortització i deterioració	-1.422	-1.192	
Resultat d'exploració (Ebit)	2.058	1.872	10%
Resultat financer net	-786	-611	
Posada en equivalència	19	30	
Impost de societats	-365	-287	
Activitats interrompudes	72	7	
Interessos dels minoritaris	-102	-216	
Benefici net	897	796	13%
Benefici net comparable			24%

*Compte de resultats consolidat de 2016 reexpressat considerant l'impacte de la classificació de les activitats interrompudes en aplicació de la NIIF 5

INGRESSOS

Ingressos Els ingressos s'han incrementat un 13%, fins a 5.323 milions d'euros, principalment a causa de la consolidació per integració global d'A4 i de les dues autopistes a l'Índia, l'evolució positiva de l'activitat i l'impacte favorable pel tipus de canvi del real brasiler i el pes xilè.

El 74% dels ingressos d'Abertis procedeixen de fora d'Espanya. El mercat francès es consolida com el més important per al Grup (32%), seguit d'Espanya (26%).

Ingressos 2017	Mn€
Espanya	1.362
França	1.690
Itàlia	423
Brasil	851
Xile	514
Puerto Rico	131
Argentina	227
Resta del món	122
Holding	3
Total Abertis	5.323

EBITDA

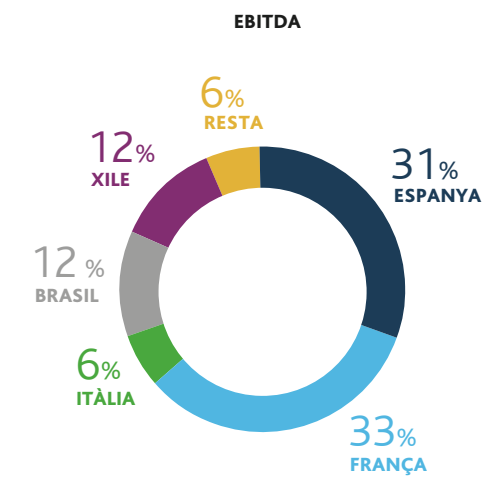
El marge brut d'exploració (EBITDA) va ser de 3.480 milions d'euros, un 14% més, tot i que descomptant-ne impactes de perímetre i altres de no recurrents l'EBITDA comparable va créixer un 7% més que l'exercici anterior.

Els resultats del Grup s'han vist afavorits així mateix per la implantació d'una sèrie de mesures de millora de l'eficiència i l'optimització de les

despeses d'operacions, en les quals el Grup continuarà posant l'accent els propers exercicis.

El resultat de les operacions (EBIT) de l'exercici ha crescut un 9,9%, un 9,2% en termes comparables.

Ebitda 2017	Mn€
Espanya	1.112
França	1.161
Itàlia	215
Brasil	429
Xile	402
Puerto Rico	92
Argentina	71
Resta del món	35
Holding	-36
Total Abertis	3.480

RESULTAT FINANCER

El resultat financer net és de -786 milions d'euros, dels quals -677 milions d'euros corresponen al cost financer del deute i, la resta, -107 milions d'euros.

SOCIETATS POSADES EN EQUIVALÈNCIA

L'aportació de les societats registrades pel mètode de posada en equivalència és de 19 milions d'euros.

IMPOST DE SOCIETATS

La despesa per impost de societats és de 365 milions d'euros. Les taxes fiscals dels principals països on opera Abertis són les següents: Espanya, 25%; França, 39,4% (davant d'un previ del 34,4%); Itàlia, 27,9% (davant d'un previ del 31,4%); el Brasil, 34%, i Xile, 25,5% (davant d'un previ del 24%).

RESULTAT

El resultat consolidat de l'exercici 2017 atribuïble als accionistes ha assolit 897 milions d'euros, xifra que suposa un augment del 13% respecte al de 2016 i del 24% en termes comparables.

CASH FLOW

Durant l'any 2017, Abertis ha generat un cash flow brut (abans d'inversions i pagament de dividendes) de 2.073 milions d'euros. El cash flow discrecional ha estat de 1.987 milions d'euros, que en termes comparables és un 11,5% superior al de 2016. El flux de caixa del Grup és suficient per sostenir el pla d'inversions que està portant a terme la companyia per millorar la infraestructura dels seus actius i també li permet mantenir un dels seus pilars estratègics principals: la remuneració a l'accionista.

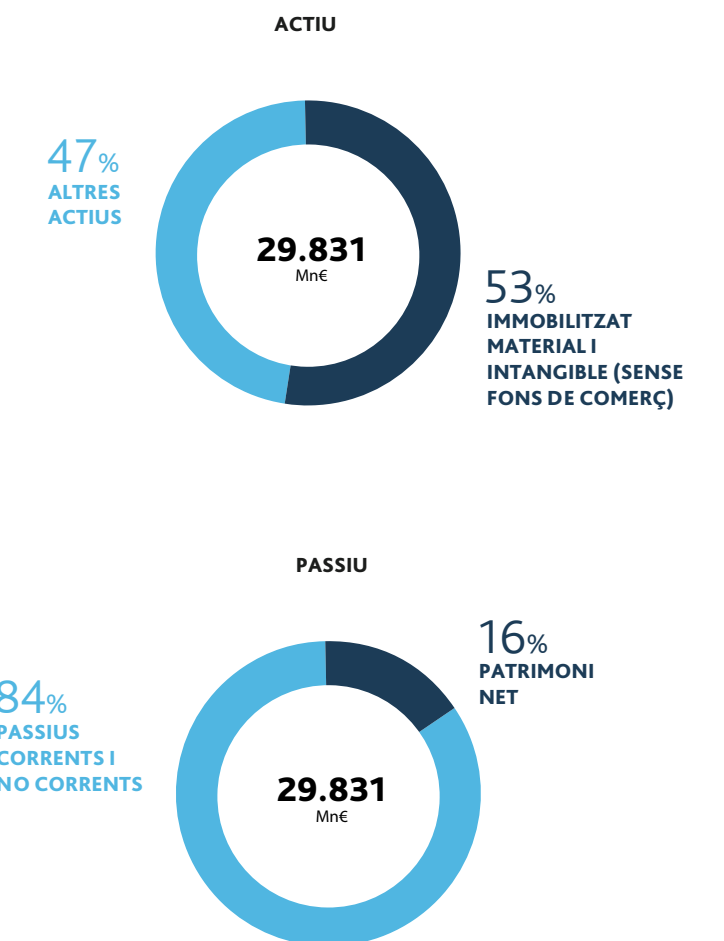
BALANÇ

Els actius totals el 31 de desembre de 2017 assoleixen 29.831 milions d'euros, la qual cosa suposa una reducció del 4,3% respecte al tancament de l'exercici 2016, principalment a causa de l'impacte de la compra de participacions minoritàries d'HIT i A4 Holding i de la depreciació del real brasiler, el pes xilè i el dòlar americà.

BALANÇ GNER-DESEMBRE 2017 (Mn€)

	Des. 2017	Des. 2016
Immobilitzacions materials i immaterials	20.128	22.506
Immobilitzacions financeres	4.075	4.281
Actius corrents	1.373	1.819
Tresoreria	2.458	2.529
Actius mantinguts per a la venda	1.796	50
Total actiu	29.831	31.186
Patrimoni net	4.777	6.901
Deute financer no corrent	16.217	15.210
Passius no corrents	4.988	5.348
Deute financer corrent	1.608	1.695
Passius corrents	1.613	1.988
Passius mantinguts per a la venda	628	44
Total passiu	29.831	31.186

El patrimoni net consolidat, per la seva banda, ha assolit 4.777 milions d'euros i és un 30,8% inferior a l'existent al tancament de 2016 a causa de l'impacte de la compra de minoritaris i les diferències negatives de conversió, entre altres factors.

INVERSIONS

PRINCIPALS INVERSIONS EL 2017

Creixement inorgànic

- L'adquisició d'un 47,45% adicional de Holding d'Infraestructures de Transport (HIT), societat que controla el 100% de Sanef, amb la qual cosa se n'assoleix el 100% del control (2.214 milions d'euros).
- El tancament de la compra de dues autopistes a l'Índia (133 milions d'euros).
- La adquisició d'un 32,16% adicional d'A4 Holding (179 milions d'euros).
- L'adjudicació de la concessió de Via Paulista, al Brasil, a 30 anys (396 milions d'euros).

Creixement orgànic / Ampliació de capacitat de les autopistes

- Al Brasil, Arteris continua portant a terme treballs d'ampliació i millora de les autopistes, entre els quals el 2017 destaquen els de recuperació de ferms, la fi de la duplicació de la Serra do Cafezal a Regis Bittencourt, la duplicació de carrils a Fluminense i les obres del Contorn de Florianópolis a Litoral Sul (458 milions d'euros).
- A França, Sanef ha continuat treballant en la millora de la seva xarxa en el marc de l'acord assolit el 2016 amb el Govern francès (Pla Relance). Hi destaquen les obres de construcció d'una tercera estructura al viaducte de Guerville (151 milions d'euros).
- A Xile destaquen la construcció del nou pont Maipo, a Autopista Central, i la construcció d'un nou tram a Autopista Los Andes (80 milions d'euros).

Inversions 2017	Operativa	Expansió	Expansió inorgànica	Total
Espanya	12	6	0	19
França	39	151	2.214	2.404
Itàlia	1	15	179	195
Brasil	24	458	396	878
Xile	4	80	0	83
Resta del món	5	9	135	148
Holding	1	0	0	1
Total Abertis	85	719	2.924	3.728

08/02 GESTIÓ FINANCERA

Abertis ha aconseguit reduir el cost mitjà del deute consolidat fins al 4% el 2017.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

© Disposar d'una estructura financera sanejada i eficient

Operacions de refinançament

Més de 10.000 M€

2015-2017

PRINCIPALS OPERACIONS FINANCERES EL 2017

- Abertis ha signat contractes de préstec amb entitats de crèdit per un valor total de 2.140 milions d'euros i amb venciments entre 2018 i 2022.
- Al llarg de l'any s'han emès pagarés amb venciments trimestrals. Al tancament de 2017 queda viu un pagaré per import de 100 milions d'euros amb venciment el gener de 2018.
- HIT, filial francesa d'Abertis, ha emès bons per import de 1.000 milions d'euros: 500 milions d'euros amb venciment el 2023 i 500 milions d'euros amb venciment el 2027.
- HIT ha recomprat bons per un import de 140 milions d'euros d'una emissió anterior amb venciment l'octubre de 2021, amb un tipus d'interès del 4,875%.
- A4 Holding ha recomprat bons d'una emissió que vencia el 2020 per un import de 200 milions d'euros.
- Arteris ha emès noves obligacions per 1.615 milions de reals brasilers (aproximadament 407 milions d'euros al tancament del 31 de desembre de 2017), disposades en dos trams, el primer amb venciment a l'octubre de 2022 i cupó CDI 12m + 1,60% i el segon amb venciment a l'octubre de 2024 i cupó IPCA 12m + 5,09%.
- Arteris també ha emès un bo per 72 milions de reals brasilers (aproximadament 18 milions d'euros) amb venciment el gener de 2018 i cupó CDI 12m+1,80%.
- VíasChile ha tancat el rescat voluntari de bons d'Autopista Los Libertadores per un import de 120 milions d'euros i de Rutas del Pacífico per un import de 190 milions d'euros (en aquest darrer cas s'ha completat el gener de 2018).

Amb aquestes operacions, el Grup allarga el perfil de venciments de deute i posa en relleu l'eficiència en la gestió activa del balanç de la companyia. Així mateix, reforça la seva capacitat d'aprofitar les oportunitats que ofereix el mercat de crèdit per aconseguir condicions atractives i continuar generant valor per als accionistes.

Crèdit sostenible

Abertis ha signat el primer crèdit sostenible amb ING per un import total de 100 milions d'euros a tres anys amb la possibilitat d'allargar-ne el venciment un any addicional. Aquest crèdit es caracteritza pel fet que el seu cost està indexat al comportament mediambiental, social i de govern corporatiu (ASG) de la companyia, de manera que si es produeix ha una evolució positiva en aquesta matèria, se'n redueix el cost.

El mesurament del ràting de sostenibilitat aplicable al crèdit subscrit amb ING ha estat portat a terme per l'agència de ràting Sustainalytics, una firma independent líder en anàlisis i avaluacions ASG que dona suport a inversors de tot el món en el desenvolupament i la implementació d'estratègies d'inversió responsable.

ESTRUCTURA FINANCERA

Seguint les polítiques definides pel Consell d'Administració, l'estructura financera del Grup Abertis busca limitar els riscos als quals aquest està exposat atesa la naturalesa dels mercats on opera.

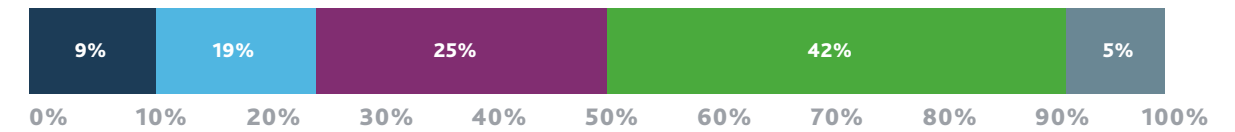
Abertis manté un alt percentatge del deute a tipus fix o fixat a través de cobertures, la qual cosa minimitza en gran mesura els possibles efectes de tensions en el mercat de crèdit.

El deute financer net d'Abertis s'ha incrementat en 990 milions d'euros el 2017, principalment a causa de l'impacte de les adquisicions de minoritaris a Itàlia i França, el pagament de dividends, l'adquisició de

les autopistes a l'Índia i les inversions operatives i d'expansió portades a terme durant l'exercici.

	2017	2016
Deute net	15.367 M€	14.377 M€
Deute net/Ebitda	4,4x	4,7x
Venciment deute	5,3 anys	5,9 anys
Deute a tipus fix o fixat a través de cobertures	79%	90%
Cost mitjà del deute consolidat	4,0%	4,8%

VENCIMENT DEL DEUTE

● Inferior a un any ● Entre 1 i 3 anys ● Entre 3 i 5 anys ● Entre 5 i 10 anys ● Superior a 10 anys

QUALIFICACIÓ CREDITÍCIA

Agència	Data d'avaluació	Qualificació	Perspectiva
Fitch Ratings			
Llarg termini	25/10/2017	BBB+	Rating Watch Negative
Curt termini	25/10/2017	F2	Rating Watch Negative
Standard & Poor's			
Llarg termini	24/10/2017	BBB	Developing Outlook

08/03 RETRIBUCIÓ AL ACCIONISTA

Abertis ha augmentat un 10% la retribució a l'accionista l'any 2017.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

🎯 Creixement sostenible del valor de l'acció i de la retribució

Rendibilitat anual

+16%

2013-2017

Dividends meritats

792 M€

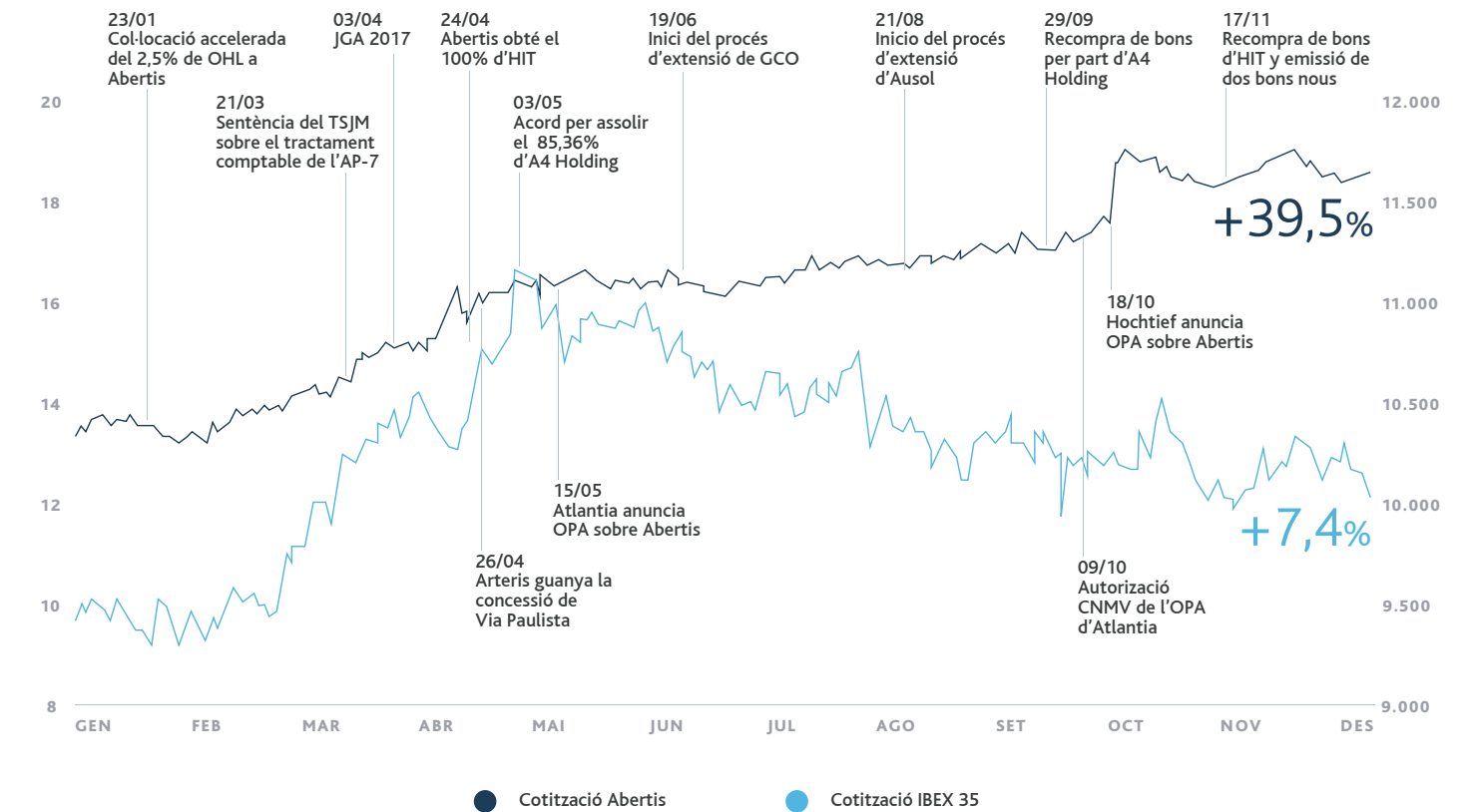
2017

TACC en Borsa

+10%

2009-2017

EVOLUCIÓ DE L'ACCIÓ D'ABERTIS EL 2017

	2017
Preu tancament	18,55 € / acció
Preu màxim	19,06 €
Preu mínim	13,24 €
Nombre d'accions	990.381.308
Capitalització	18.372M€
Rendibilitat anual 2013-2017*	+16%
Autocartera	8%

* Inclou la revaloració en borsa, les ampliacions de capital alliberades i la rendibilitat per dividend per a un accionista que hagi comprat les accions el 31 de desembre de 2012 i no les hagi venut fins al 31 de desembre de 2017.

DIVIDEND

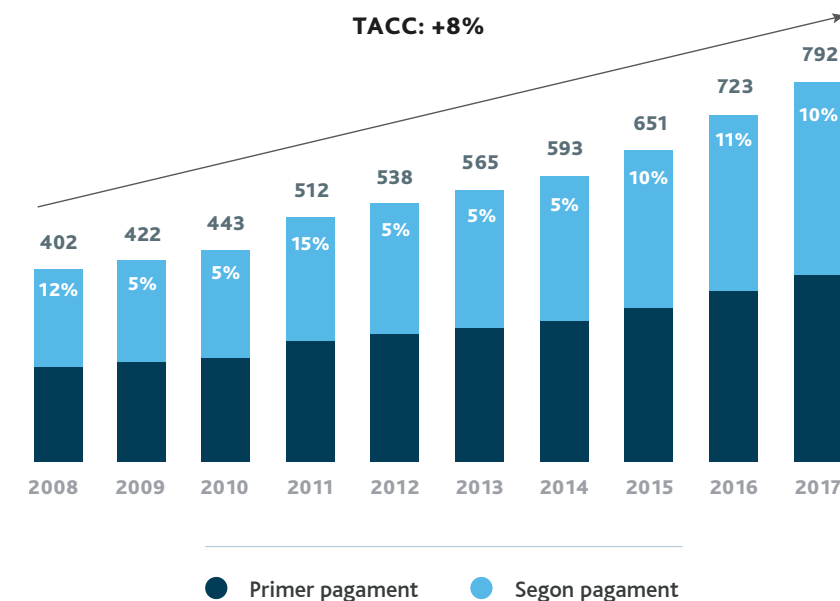
El 3 d'abril de 2017, la Junta General d'Accionistes d'Abertis va acordar la distribució d'un segon i últim pagament del dividend 2016 amb càrrec a reserves voluntàries disponibles de 0,37 euros bruts per acció, el qual s'ha fet efectiu l'abril de 2017. Amb això, el dividend total 2016 ha estat de 0,73 euros bruts per acció, la qual cosa representa 723 milions d'euros i suposa un increment del 10% sobre el total distribuït amb càrrec als resultats de l'exercici anterior.

La Junta d'Accionistes esmentada va acordar oferir als accionistes la possibilitat d'optar entre percebre el segon pagament del dividend 2016, de 0,37 euros bruts per acció, en efectiu o mitjançant l'adjudicació d'accions d'Abertis Infraestructuras, SA procedents de les accions pròpies mantingudes per la Societat. El 15,3% del capital social d'Abertis Infraestructuras, SA ha optat pel cobrament d'aquest dividend en accions pròpies de la Societat, la qual cosa ha suposat el lliurament

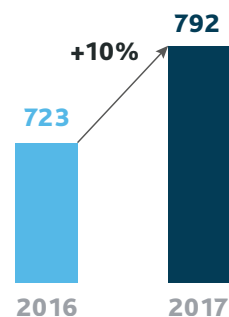
de 2,9 milions d'accions pròpies representatives del 0,29% del capital social d'Abertis Infraestructuras, SA.

El Consell d'Administració ha acordat proposar a la Junta General Ordinària d'Accionistes el repartiment d'un segon i últim pagament de dividend 2017 de 0,40 euros bruts per acció. Amb tot això, considerant el primer pagament per dividend ja distribuït, també de 0,40 euros/ acció, el dividend total 2017 serà de 792,3 milions d'euros, xifra que suposa un increment del 10% sobre el total distribuït el 2016.

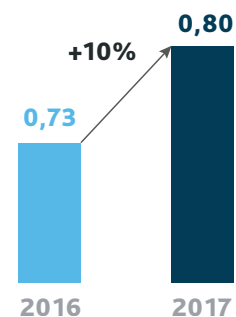
Així, complint el compromís establert al Pla estratègic 2015-2017, la remuneració a l'accionista ha tingut un increment mitjà del 10% anual en el període (concretament un 10% el 2017, un 11% el 2016 i un 10% el 2015).

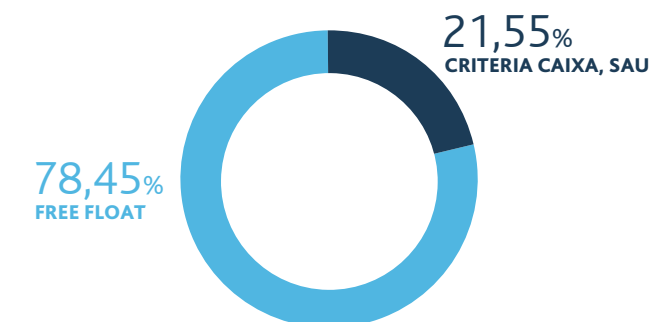
DIVIDENDS ORDINARIS MERITATS Mn€

DIVIDEND PER ACCIÓ €

ESTRUCTURA ACCIONARIAL*

* Segons notificació tramesa a Abertis el desembre de 2017 i el desembre de 2016: Participació a través de Criteria Caixa, SAU del 15,07% i d'Inversiones Autopistas, SA del 6,07% i a través d'un pacte de sindicació amb G3T, SL i BCN Godia, SLU del 0,26% i el 0,15%, respectivament (al tancament de l'exercici 2016 el 15,08% a través de Criteria Caixa, SAU i el 7,17% a través d'Inversiones Autopistas, SA).

08/04 CONTRIBUCIÓ FISCAL

La política fiscal d'Abertis es basa en la transparència i l'aplicació de la llei tributària de forma responsable i prudent.

Contribució tributària total

1.832 M€

Contribució fiscal

219.339 €

per quilòmetre d'autopista de gestió directa

El Grup està compromès amb el seu deure de pagament de tributs per contribuir a les finances públiques que proveeixen els serveis públics imprescindibles per al progrés i el desenvolupament socioeconòmic dels països on opera.

Des de l'any 2014, Abertis està adherida voluntàriament al Codi de Bones Pràctiques Tributàries, que conté unes recomanacions acordades entre l'Administració Tributària espanyola i el Fòrum de Grans Empreses, els principis d'actuació del qual compleix.

Abertis, seguint els principis que han regit la seva forma d'actuar des que es va constituir, evita la utilització d'estructures, processos o sistemes de caràcter opac amb finalitats tributàries que persegueixin traslladar beneficis a jurisdiccions de baixa tributació (paradisos fiscals) o impedir el coneixement, per part de les administracions tributàries, del responsable final de les activitats o del titular últim dels béns o drets implicats. A més a més, el Consell d'Administració és informat regularment de les polítiques fiscals aplicades.

CONTRIBUCIÓ TRIBUTARIA 2017

País*	Contribució total (M€)
França	867
Espanya	237
Argentina	216
Brasil	215
Xile	141
Itàlia	132
Altres**	24
Total	1.832

* Canvis de perímetre respecte a 2016: Itàlia inclou Grup A4 Holding per tot l'any 2017 i l'epígraf Altres inclou Trichy Tollway Pvt Ltd i Jadcherla Expressways Pvt Ltd concessionàries de l'Índia des de la data d'adquisició (2/3/17).

** Inclou Regne Unit, Holanda, Puerto Rico, Mèxic, Índia, entre d'altres.

CONTRIBUCIÓ TRIBUTÀRIA 2017

Abertis fa una contribució econòmica i social quantificable mitjançant el pagament d'impostos a les administracions dels diferents països on opera, pagaments que impliquen un elevat esforç de compliment de les obligacions formals d'informació i col·laboració amb l'Administració Tributària així com responsabilitats rellevants.

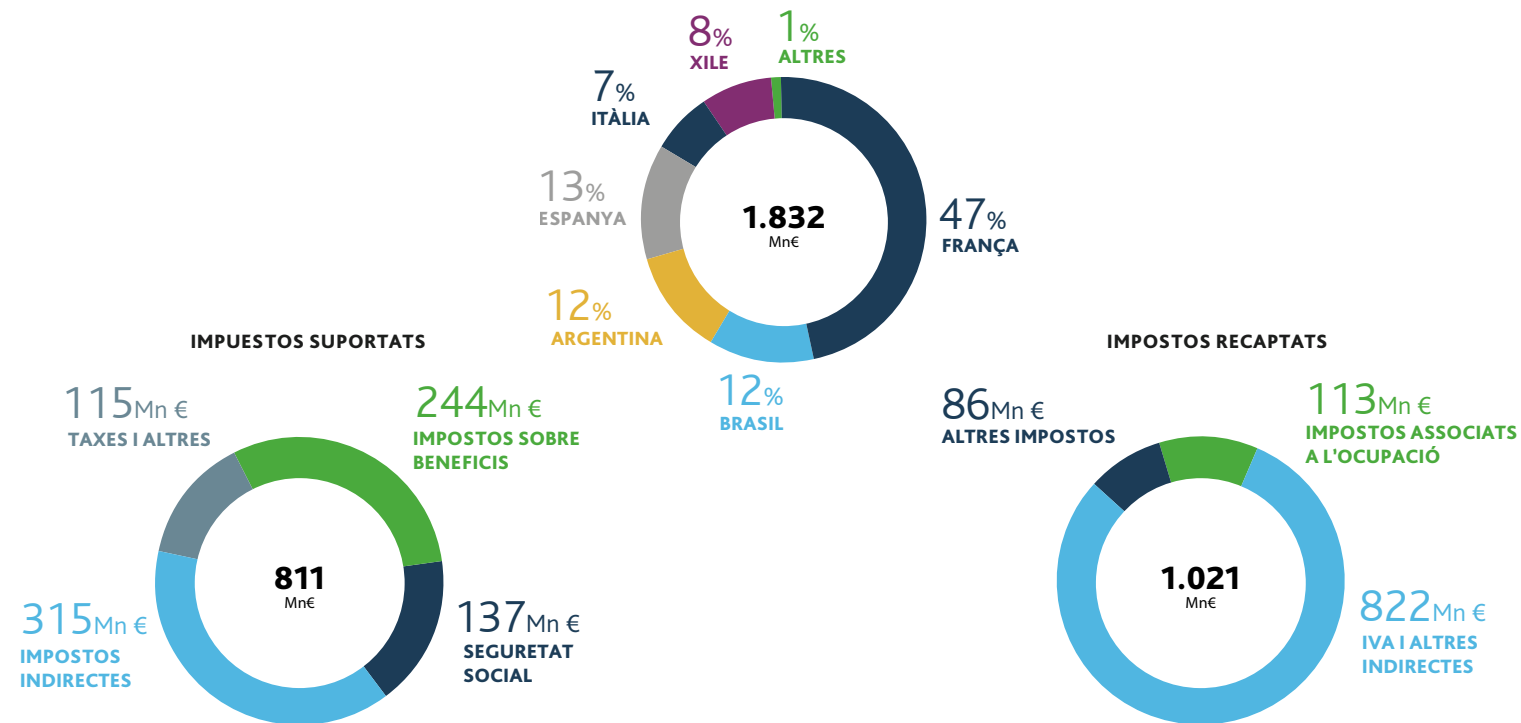
Seguint la metodologia de l'OCDE, basada en el criteri de caixa, la contribució tributària total del Grup Abertis el 2017 ha estat de 1.832

milions d'euros, dels quals 811 milions corresponen a impostos suportats i 1.021 a impostos recaptats. En aquest sentit, el Grup Abertis inclou totes les societats dependents que consoliden pel mètode d'integració global*.

El 2017, per cada 100 euros de xifra de negoci d'Abertis, 34 euros s'han destinat al pagament d'impostos. Concretament, 15 euros al pagament d'impostos suportats i 19 euros al pagament d'impostos recaptats.

D'altra banda, la contribució fiscal per quilòmetre d'autopista de gestió directa d'Abertis és de 219.339 euros, 94.053 dels quals corresponen a impostos suportats i 125.286 a impostos recaptats.

DESGLOSSAMENT DE LA CONTRIBUCIÓ TRIBUTÀRIA TOTAL

Els impostos suportats són aquells que suposen un cost efectiu per a la companyia (pagaments per impost sobre beneficis, tributs locals, tributs indirectes sobre béns i serveis i la quota empresarial de la Seguretat Social).

Els impostos recaptats són aquells que no repercuteixen en el resultat però que són recaptats per Abertis per compte de l'Administració Tributària o són ingressats per compte d'altres contribuents (impost sobre el valor afegit, retencions i quota del treballador de la Seguretat Social).

* Inclou els impostos pagats pel grup Hispasat per un import de 58 M€ (43 M€ d'impostos suportats i 15 M€ d'impostos recaptats).

08/05 CONTRIBUCIÓ AL MEDI AMBIENT

Abertis aplica mesures preventives de preservació de l'entorn i de reducció de la contaminació per tal de conformar un model d'explotació més eficient, responsable i sostenible.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

- Reducció de la petjada de carboni
- Innovació sobre la base de criteris d'economia circular de la cadena de valor de l'activitat
- Desenvolupament de productes i serveis amb criteris ambientals i socials positius
- Potenciar i conservar el capital natural

-13%

emissions de CO₂e (abasts 1 i 2) (T/ M€ de xifra de negoci)*

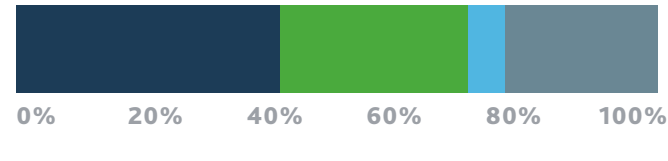
23 M€ +3%

destinats a medi ambient

* Perímetres 2016 i 2017 no comparables.

El Grup Abertis aplica un conjunt de mesures destinades a minimitzar l'impacte ambiental, les quals comencen ja des de la fase de disseny de la infraestructura, en la qual es busca l'equilibri entre la sostenibilitat i la viabilitat econòmica i tècnica. Això permet definir i implantar mesures preventives de preservació de l'entorn i de reducció de la contaminació per conformar un model d'explotació més eficient, responsable i sostenible.

El 79,6% de la xifra de negoci disposa d'un sistema de gestió ambiental implantat i/o certificat segons l'estàndard internacional ISO 14001.

- Implantat - ISO 14001
- Certificat - ISO 14001
- En procés d'implantació
- Sense sistema formal

CANVI CLIMÀTIC

Abertis ha identificat formalment els riscos i les oportunitats derivats del canvi climàtic i es troba en fase de valorar-los econòmicament, en el marc de la gestió de riscos corporativa i dels projectes específics desenvolupats en aquesta matèria.

Les emissions derivades de l'ús de les infraestructures, així com la intensitat relacionada amb els combustibles líquids i els materials i l'energia utilitzats en el manteniment i la construcció d'aquesta, són algunes de les fonts principals d'emissió vinculades a l'activitat.

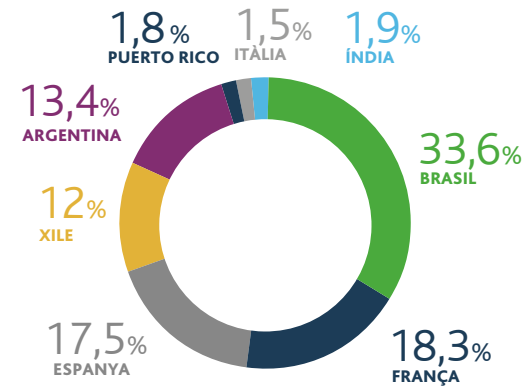
Abertis participa cada any en l'anàlisi d'execució i gestió en matèria de canvi climàtic que porta a terme l'organització Carbon Disclosure Project, mitjançant l'elaboració d'un informe detallat sobre la gestió de riscos i oportunitats i el detall de la petjada de carboni. Per a Abertis, el càlcul de la petjada, expressat en tones de CO₂e, és un element fonamental per determinar i focalitzar en quines àrees i processos és prioritari actuar, com també per avaluar els avenços que es produeixen com a resposta a les accions implantades en matèria de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

L'any 2017, les emissions de CO₂e dels abasts 1 i 2 han disminuït un 13% en termes relatius a la xifra de negoci respecte a 2016 en perímetre no

* Les emissions incloses en el càlcul de la petjada de carboni són les següents: emissions d'abast 1: emissions derivades del consum directe de combustibles i de gasos refrigerants; emissions d'abast 2: emissions indirectes derivades del consum d'electricitat; emissions d'abast 3: altres emissions indirectes derivades dels proveïdors de l'organització i l'ús dels productes i serveis prestats per l'organització (incloent-hi els vehicles que transiten per les autopistes).

constant. Si s'inclou una estimació de les emissions de CO₂e d'abasts 1 i 2 de les noves incorporacions (Índia i Itàlia) a l'exercici 2016, l'evolució suposaria un increment del 3,5%. Les emissions totals amb relació a la xifra de negoci s'han incrementat un 16,6%*.

EMISSIONS DE CO₂e (ABASTS 1 I 2) PER PAÍS

Del total de les emissions del Grup l'any 2017, el 86,3% de les emissions contaminants procedeixen dels vehicles que transiten per la seva xarxa d'autopistes. En aquest sentit, Abertis treballa per facilitar la circulació i implantació de vehicles més ecològics, silenciosos i segurs a les seves vies (vegeu apartat *Road Tech*).

A més a més, pel que fa a la gestió de les emissions d'abasts 1 i 2, s'han desenvolupat diferents actuacions destinades a contribuir a l'objectiu global de reducció establert.

- El 2017, Autopistas ha obtingut la certificació de qualitat ambiental concedida per la Generalitat de Catalunya que reconeix la flota del parc mòbil d'Aucat i Invicat com a vehicles respectuosos amb el medi ambient i que contribueixen a l'ecoeficiència i la sostenibilitat. Aquesta actuació s'ha desenvolupat en el marc del desplegament del pla de mobilitat sostenible formalitzat durant l'exercici.

ECONOMIA CIRCULAR

346.046 T

Residus generats

La gestió adequada de los residuos está integrada en la operativa La gestió adequada dels residus està integrada en l'operativa diària. El manteniment de les carreteres és una altra via en què es pot reduir la petjada ambiental, sovint a través de l'R+D.

Durant l'any 2017 han continuat els treballs per al desenvolupament de projectes conjunts amb l'objectiu d'identificar la viabilitat de reutilitzar residus de construcció per a la conservació dels fermes.

S'estan explorant així mateix possibles acords de col·laboració amb diferents grups d'interès per a la reutilització dels residus generats per l'activitat, incloent-hi la potencial valorització energètica, i s'han instal·lat contenidors específics per a la recuperació d'aquest tipus de residus a les obres.

99,7%

Residus no perillosos

77,7%

Residus de construcció

- Entre les mesures implantades per Autopistas a través del seu Pla director de manteniment elèctric es troben la regulació del flux d'enllumenat, l'optimització de l'enllumenat exterior o la renovació i instal·lació de lluminàries de tecnologia LED.
- Al Brasil s'han instal·lat panells fotovoltaics, sistemes de recollida de material reciclat i un centre de separació de residus.

0,3%

Residus perillosos

49,7%

Llots comuns humits

Si bé la majoria d'aigües residuals generades per l'activitat són assimilables a les domèstiques, en aquells casos en què no ho són s'estableixen les mesures corresponents per gestionar-les adequadament, incloent-hi basses de contenció i altres tècniques de tractament i depuració.

Cal destacar el tractament d'aigües residuals mitjançant l'ús d'arrels i la instal·lació de dipòsits de recollida d'aigües de pluja al Brasil amb l'objectiu d'optimitzar els consums d'aigua i promoure accions relacionades amb els processos productius circulars.

- Sanef (França) avança en el seu programa de protecció dels recursos aquífers que, en el marc del Pla Relance, suposarà una inversió total de 55 milions d'euros. El 2017 s'ha treballat en la construcció de basses de recollida i tractament d'aigües en 12 localitzacions a les autopistes A4 i A1, amb una inversió de 25 milions d'euros.
- A Autopista Los Libertadores (VíasChile), on l'aigua per a rec és escassa, es va implementar un sistema de reutilització d'aigües tractades amb el qual es poden regar les àrees de paisatgisme del tram urbà d'aquesta ruta. Aquest projecte va permetre incrementar la disponibilitat d'aigua al sector, reduir el temps i el cost de traslladar-la i reduir les emissions per transport.

BIODIVERSITAT I CAPITAL NATURAL

1.418,3 quilòmetres de les autopistes estan ubicats en zones d'especial protecció per a la biodiversitat, principalment a França, Brasil, Espanya i Itàlia.

MESURES DE PREVENCIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL (BIODIVERSITAT):

- Plans d'emergència
 - Plans de conservació i neteja
 - Programes de seguiment ambiental
 - Programes de recuperació de passius ambientals
 - Campanyes de sensibilització i educació
 - Instal·lació de passos de fauna i tanques
 - Plantacions compensatòries
- La sensibilització és una altra eina utilitzada pel Grup per aconseguir reduir la seva petjada ambiental. Així, al Brasil, a través d'Arteris, desplega campanyes de sensibilització en època de vacances així com amb motiu del Dia de l'Aigua, el Dia del Medi Ambient, el Dia de l'Arbre i altres. A Espanya també aposta per la conscienciació dels socis i les empreses col·laboradores mitjançant l'establiment d'exigències respecte a les millors pràctiques ambientals. I a França ha continuat les accions de sensibilització relacionades amb la biodiversitat de l'entorn de les autopistes.
 - A més, al Brasil s'han instal·lat kits d'emergència ambiental a les obres i s'ha fet una supervisió específica d'aquestes en matèria ambiental, juntament amb estudis específics de fauna.

- A l'Índia col·laborem amb el Govern en la campanya "Missió per a una Índia neta", que té com a objectiu impulsar els estàndards d'higiene per garantir unes vies més netes.

MESURES DE PREVENCIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL (SOROLL)

- Instal·lació de pantalles acústiques
- Mesurament de l'impacte acústic mitjançant punts de control

Durant l'any 2017 s'han fet estudis d'impacte acústic en un total de 2.511 quilòmetres, principalment a Espanya, el Brasil, Xile i Itàlia, xifra que suposa el 31% del total de quilòmetres gestionats.

- França ha treballat en l'aïllament de les façanes del castell de Roberval (al llarg de l'autopista A1), en l'actualització dels mapes estratègics de soroll (de la mateixa manera que Espanya), en plans de prevenció de soroll per al medi ambient i en l'observatori de soroll.
- L'Argentina treballa tant amb l'ús d'asfalts sonoreductors com mitjançant el desplegament de plans de reforestació.

Per a més informació, podeu consultar l'Annex d'aquest informe.

08/06 **CONTRIBUCIÓ A LA COMUNITAT**

Abertis col·labora amb la comunitat mitjançant projectes relacionats amb la seguretat viària, el medi ambient, la cultura i l'accessibilitat social.

OBJECTIU ESTRATÈGIC

© Generació de sinergies positives amb la comunitat local

315

Iniciatives desenvolupades el 2017

6,3 M€ +5%

Destinats a acció social i patrocini

RELACIÓ DIRECTA AMB LA COMUNITAT

Abertis participa activament a les comunitats locals on opera mitjançant diferents mecanismes, entre els quals es troben la formalització de canals de comunicació i relació directa, la implicació en associacions sectorials i generalistes i la coordinació i execució de projectes de patrocini i acció social.

Durant l'any 2017, les empreses del Grup als diferents països han participat en un total de 82 associacions. Cal destacar així mateix la continuació dels projectes d'1% cultural a Espanya i de la Llei Rouanette al Brasil.

- **Programa Red Viva (Xile).** Prèviament al desenvolupament de noves intervencions per obres d'ampliació de capacitat es porta a terme un mapatge de grups d'interès vinculats al territori i a la comunitat local en què s'identifiquen les expectatives i necessitats que volen incorporar al disseny i l'execució de les obres. El programa Red Viva coordina les actuacions de vinculació amb el territori i formalitza una sistemàtica de relació directa amb la comunitat local i de generació d'impactes socials positius de l'activitat. Una vegada acabades les obres i posada en marxa la nova infraestructura, el programa Red Viva continua les relacions establertes a les fases inicials.

Ajudes per l'huracà a Puerto Rico

A fi de contribuir als esforços de recuperació després del pas de l'huracà Maria a Puerto Rico, Abertis i Goldman Sachs, que constitueixen el consorci Metropistas, van fer donació d'un milió de dòlars destinats per ajudar a pal·liar els danys causats per l'huracà a l'illa.

El donatiu serà canalitzat a través de tres organitzacions no governamentals (ONG) que estan implicades activament en diversos aspectes de la prestació d'ajuda a Puerto Rico: Units per Puerto Rico, Creu Roja Americana i Team Rubicon, cadascuna de les quals rebrà una part igual del total.

LA FUNDACIÓ ABERTIS

La Fundació Abertis representa institucionalment i estratègicament el compromís de l'organització amb l'entorn i la comunitat local, i coordina la identificació de sinergies positives als diferents països. Publica un informe anual d'activitats en el qual concreta detalls referents a les actuacions desenvolupades.

El Castell de Castellet, seu de la Fundació, també acull la seu del Centre Internacional UNESCO per a les Reserves de la Biosfera Mediterrànies (CIURBN), des del qual es coordina una xarxa de 60 reserves en 15 països del Mediterrani amb l'objectiu d'establir ponts de diàleg, cooperació i intercanvi de coneixements i experiències.

PRINCIPALS ACTUACIONS DURANT L'ANY 2017

Seguretat viària

- **"Et queda una vida" i "#SumaTuLuz"**: accions de conscienciació en zones de lleure nocturn a Madrid i Catalunya per alertar els joves dels riscos de conduir després d'haver consumit alcohol o drogues, o sobre el perill de les distraccions causades per l'ús del mòbil.

- **Cooperant viari**: projecte que es porta a terme a Barcelona i Madrid, on joves amb síndrome de Down observen i prenen nota dels hàbits de mobilitat al voltant dels col·legis per després formular propostes de millora.
- **KanGo!**: S'ha portat a terme el tercer curs del projecte que aplega seguretat viària i inclusió de persones amb discapacitat a Barcelona.
- **Observatori Conductor Gran**: jornada de debat sobre la conducció a partir dels 70 anys celebrada a Madrid al mes de juny.

Medi ambient

- **Col·laboració Itàlia-Espanya**: la Fundació Abertis, juntament amb l'Ambaixada d'Espanya a Roma i la Reial Acadèmia d'Espanya a Roma, ha presentat a Itàlia el seu programa per impulsar la col·laboració entre els dos països en el marc de la Xarxa de Reserves de la Biosfera Mediterrànies de la UNESCO.
- **Mediterrània 2017**: el CIURBN va acollir al setembre la trobada MEDITERRÀNIA 2017, el primer fòrum de Turisme Sostenible en Reserves de la Biosfera Mediterrànies (RBMed).

CÀTEDRES ABERTIS

Abertis i la Fundació Abertis impulsen des de 2003 la creació de diferents càtedres en col·laboració amb universitats i institucions acadèmiques nacionals i internacionals de prestigi reconegut. Conscient de la importància de la vinculació amb el món acadèmic per al progrés social i econòmic, Abertis promou la formació, la recerca i la transferència de coneixement entre universitat i empresa.

La primera Càtedra es va establir a Espanya juntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya- BarcelonaTec i, posteriorment, s'hi van sumar França (IFSTTAR-École des Ponts), Puerto Rico, (Universidad de Puerto Rico), Xile (Pontificia Universidad Católica), el Brasil (Universidade de São Paulo) i recentment s'ha creat la Càtedra Abertis-UPM (Universidad Politècnica de Madrid).

I Premi Abertis de Seguretat Viària

El 2017, la Xarxa Internacional de Càtedres Abertis ha lliurat el seu primer Premi Internacional de Seguretat Viària, que reconeix el millor treball entre els guanyadors dels premis nacionals de cada Càtedra (Brasil, Xile, Espanya, França i Puerto Rico).

El guardonat ha estat el Dr. Hédi Hamdane, de la Universitat Aix-Marseille (França). En la seva tesi, l'autor desenvolupa diversos sistemes de seguretat viària amb l'objectiu que els vehicles detectin els vianants i així evitar impactes. Aquests sistemes analitzen la trajectòria del vehicle mitjançant el processament d'imatges amb sensors i, si detecten un vianant enmig del trajecte, activen la frenada d'emergència.

ACCIÓ SOCIAL I PATROCINIS

FITES 2017

- VíasChile ha rebut el Premio Valor Compartido de Hub Sustentabilidad pel seu projecte de capacitació i reinserció social de dones en situació de presó.
- Arteris continua impulsant el Projecte Escola al Brasil, en el qual el 2017 s'ha inclòs el col·lectiu de persones amb discapacitat.
- També al Brasil, el projecte "Jovens aprendizes" conjuga el voluntariat amb la integració laboral, atès que té com a objectiu integrar en l'ambient de treball de Fluminense joves que viuen en cases d'acollida prop de l'autopista BR-101.
- Gràcies a la col·laboració del Grup Abertis, l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona ha incorporat al seu nou vestíbul (un gran espai de 600 metres quadrats que uneix les àrees de consultes externes, hospitalització infantil i l'àrea de la dona) diversos jocs interactius relacionats amb el cos humà per amenitzar l'espera de nens, pacients i familiars.
- Projecte Demos: Sanef ha signat un conveni amb la Filharmònica de París per finançar l'educació musical de nens sense recursos.

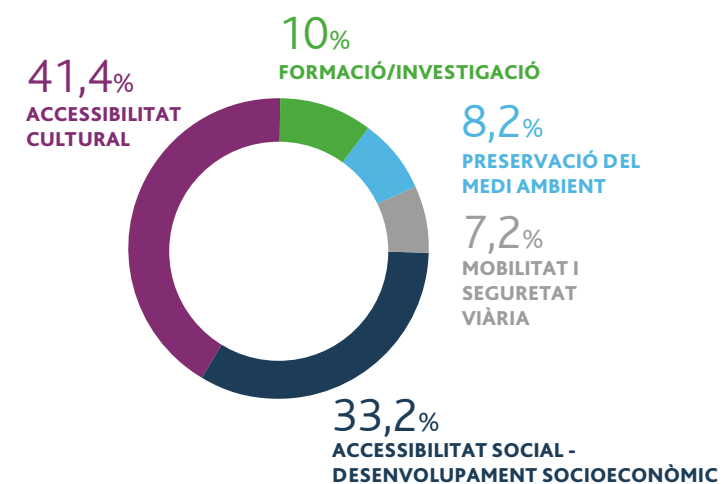
PATROCINIS CULTURALS

- Abertis, la seva Fundació i les filials del Grup Sanef i A4 Holding han patrocinat diverses exposicions a Espanya, Itàlia i França sobre l'obra artística de Pablo Picasso.
- Les filials d'Abertis a l'Argentina, Ausol i GCO, han portat a Buenos Aires obres úniques de Joan Miró a la mostra "Miró: l'experiència de mirar", oberta al públic des del 25 d'octubre fins al 25 de febrer de 2018 al Museu Nacional de Belles Arts de Buenos Aires.

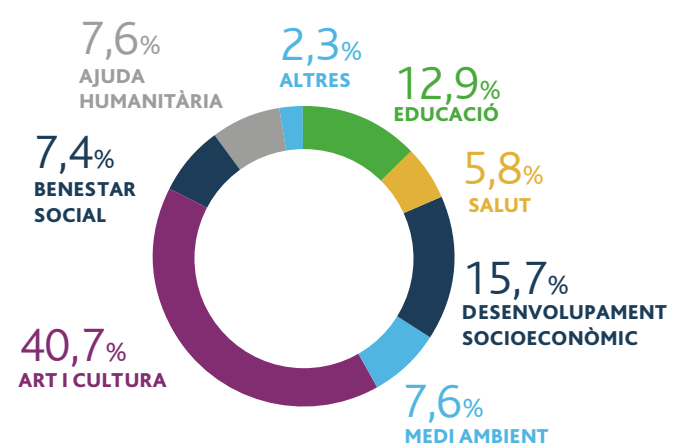
- A4 Holding també ha patrocinat l'exposició "Da Caravaggio a Bernini. Capolavori del Seicento Italiano nelle Collezioni Reali di Spagna".

La inversió total en iniciatives d'acció social i patrocinis de l'any 2017 ha estat de 6,3 milions d'euros destinats a projectes de diferents característiques segons la classificació d'Abertis i LBG.

DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE CONTRIBUCIONS PER ÀMBIT D'ACTIVITAT (CLASSIFICACIÓ ABERTIS)

DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE CONTRIBUCIONS PER ÀMBIT D'ACTIVITAT (CLASSIFICACIÓ LBG)

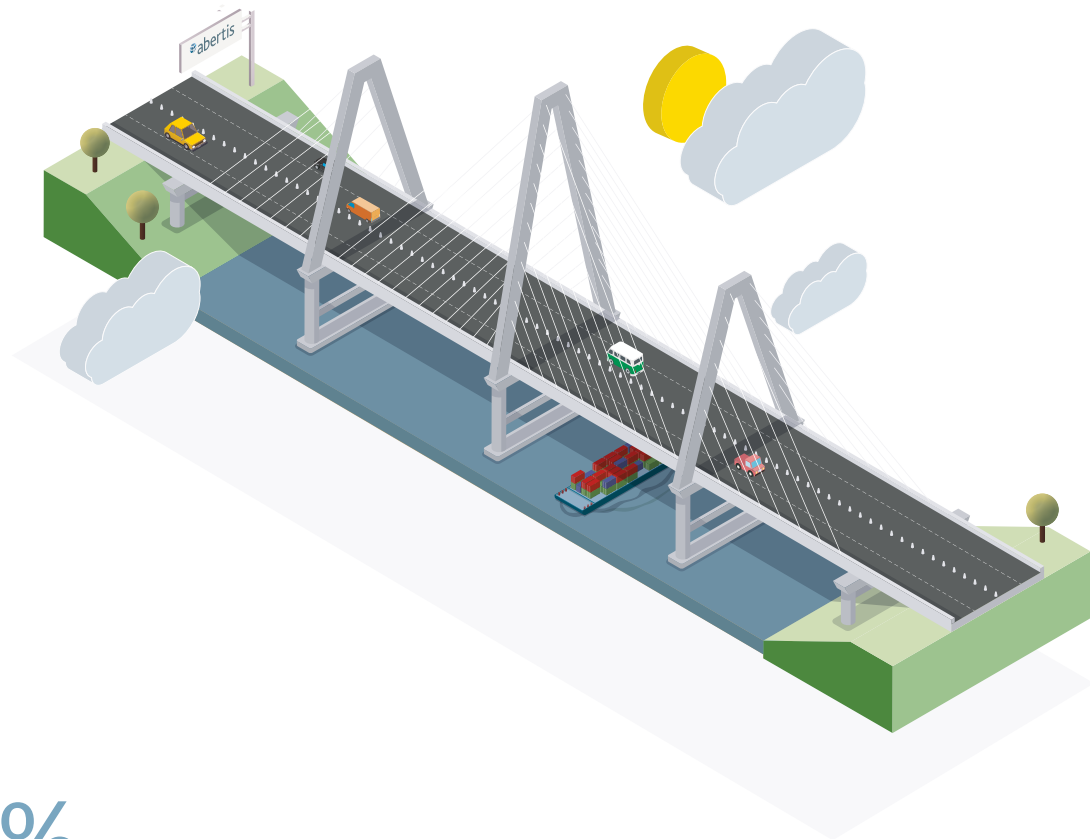

Metodologia London Benchmarking Group (LBG), que possibilita l'estandardització de partides segons diferents classificacions i facilita eines per al mesurament del seu impacte.

08/07 GESTIÓ DE PROVEÏDORS I CADENA DE SUBMINISTRAMENT

Abertis treballa amb proveïdors homologats que disposen de credencials tècniques, financeres i d'execució responsable.

91%

de compres a proveïdors locals

POLÍTICA I PROCEDIMENT DE CONTRACTACIÓ

La política de proveïdors d'Abertis es basa en els principis de competència, relació a llarg termini, planificació adequada, eficiència i control. Amb l'objectiu d'assegurar el correcte compliment i la traçabilitat d'aquests principis, com també de prevenir determinats riscos, Abertis disposa de mecanismes de control constituïts per comitès i eines de gestió que assegurin que tota contractació està motivada, que es coneixen les implicacions derivades de no portar-la a terme i que en registren la rendibilitat.

El procés de contractació de proveïdors implantat és electrònic i inclou un procediment formal d'avaluació i homologació en funció dels nivells de risc associats a l'organització proveïdora.

La implicació dels proveïdors en el desenvolupament de productes i serveis amb impactes ASG (ambientals, socials i de bon govern) positius és important, especialment quan participen en les activitats relacionades amb el manteniment i la construcció de les autopistes. Els objectius del Pla director relacionats amb els col·laboradors externs són presents en els quatre eixos estratègics del pla atesa la incidència transversal en cadascun dels aspectes. En aquest sentit, el 100% dels concursos portats a terme el 2017 s'han formalitzat amb clàusules ambientals i socials (ASG).

La informació no financera i els principals procediments de gestió relacionats amb aspectes ASG inclouen els col·laboradors externs i, a més a més, les dades presentades tenen en compte l'execució de les

actuacions que porten a terme en el marc del cicle de vida de l'activitat de l'organització.

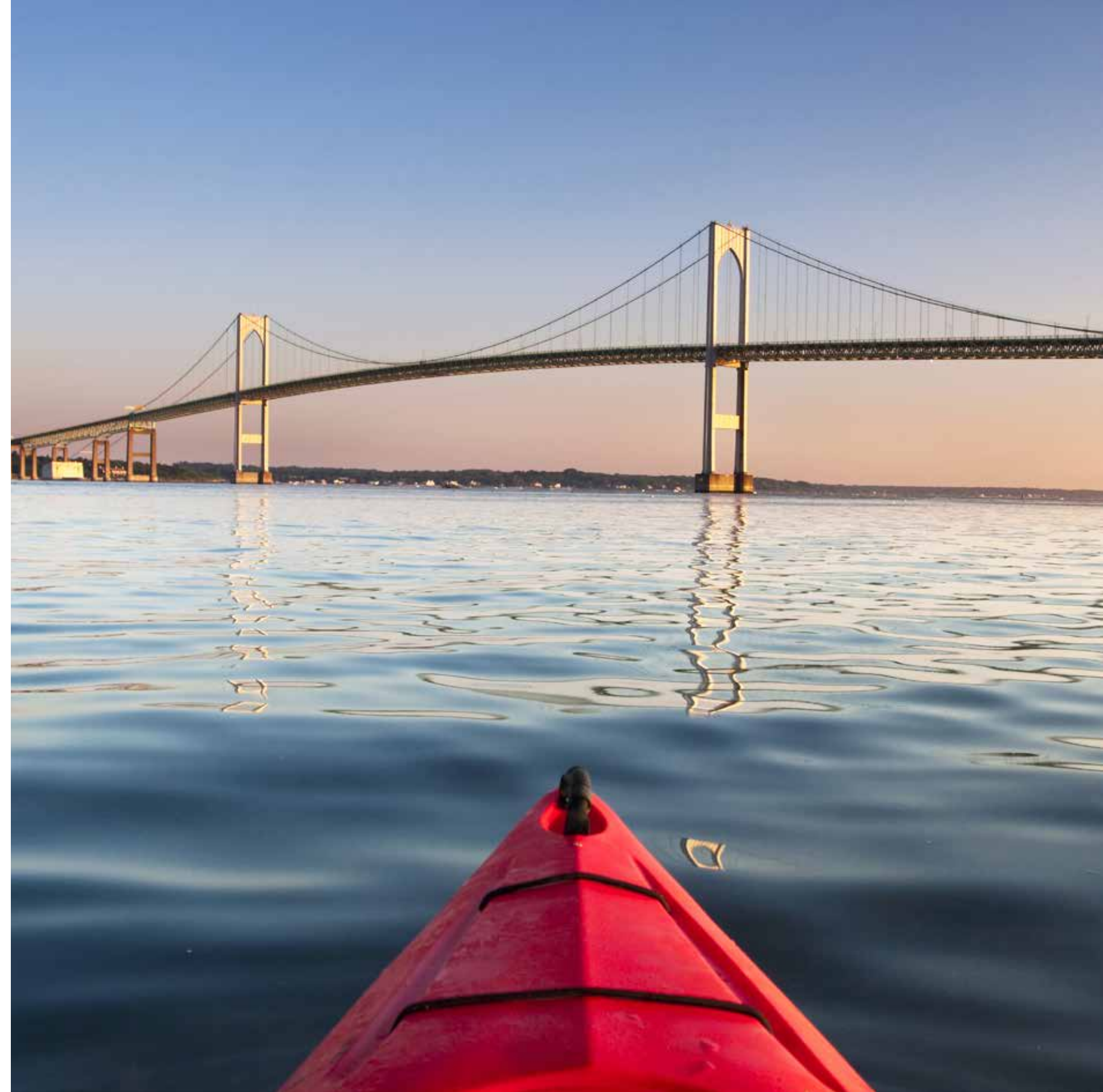
La política de gestió de proveïdors i els procediments de contractació implantats estableixen, entre altres requisits, l'homologació i avaluació dels proveïdors en matèria ASG. Hi ha un sistema formal implantat al Brasil, Espanya i Xile que, mitjançant una eina d'avaluació conjunta, recopila informació de l'actuació i gestió dels proveïdors en diferents aspectes ambientals, socials i de bon govern. Així, és possible obtenir un indicador de l'actuació de cada proveïdor i establir un sistema d'incentius per a la millora contínua. A la resta de països s'està treballant en la integració de procediments equivalents per a l'avaluació dels proveïdors, tot i que el 100% dels proveïdors crítics ja han estat avaluats.

L'objectiu final és assegurar l'homogenització amb criteris comuns en tots els països i incrementar progressivament el volum de compra a aquests proveïdors.

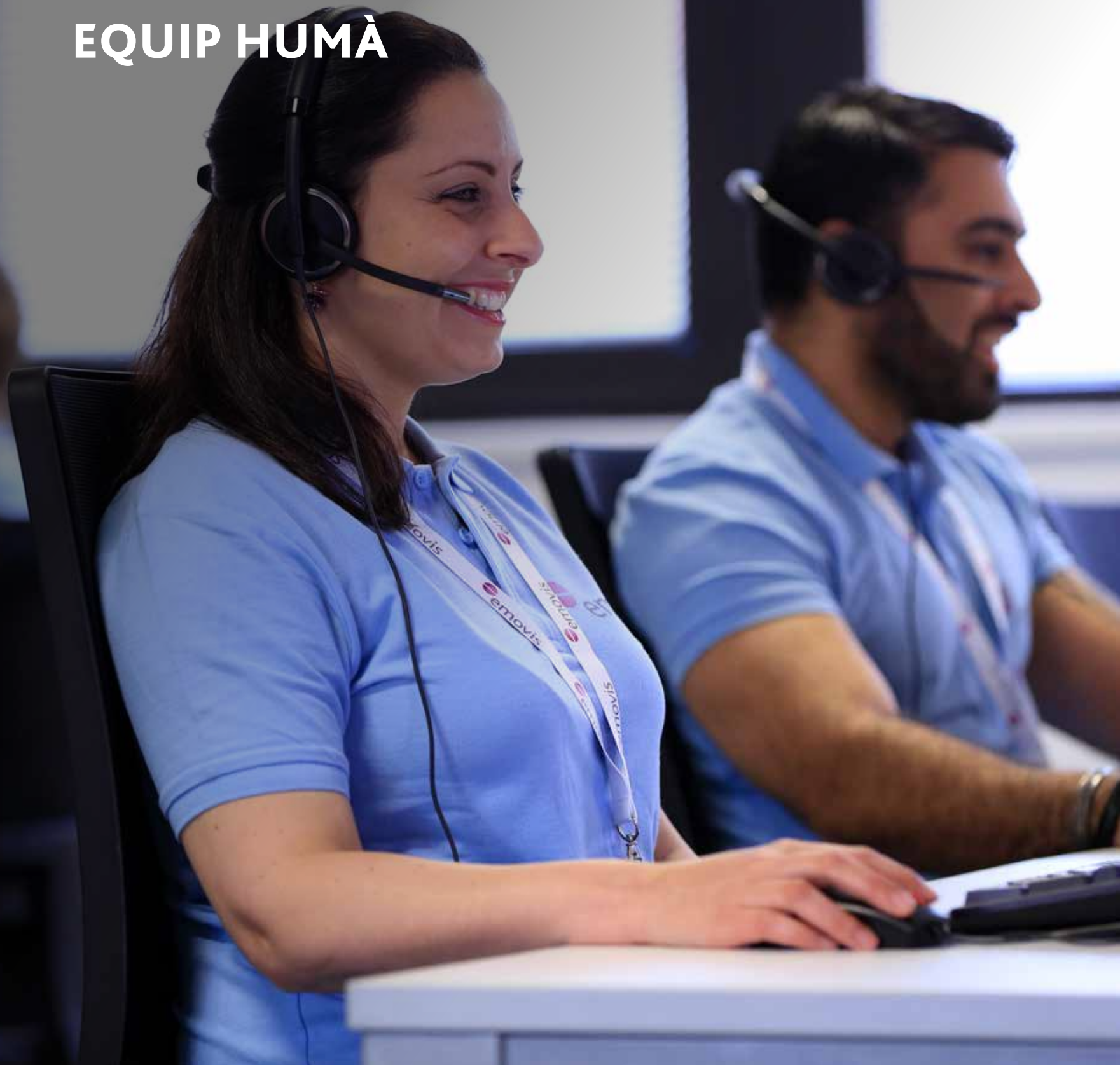
Cal destacar l'increment de proveïdors avaluats segons la puntuació RSC al Brasil, on l'avaluació és un requisit previ a la participació en els processos de licitació. El bon funcionament d'aquesta mesura n'afavoreix la replicabilitat per part d'altres països per fomentar l'increment de la participació dels proveïdors en aquest tipus d'exercicis d'avaluació d'actuació ASG.

NOVETATS 2017

- II Trobada de Proveïdors a Autopistas, que va congrega més de 100 persones en representació de 65 proveïdors per parlar sobre seguretat viària, prevenció de riscos, avaluació de proveïdors i servei al client.
- VíasChile ha posat en marxa un programa de capacitació a les diferents concessionàries dirigit a tot el personal implicat en compres de béns i serveis, amb l'objectiu de donar a conèixer les línies generals dels processos de compres, les etapes que integren les adquisicions de béns i serveis i l'ús del Sistema d'Administració de Contractes i Instruments (SACI) com a suport per a l'administració de contractes de la companyia.
- Arteris ha portat a terme l'avaluació i el seguiment ambiental de totes les obres al Brasil.
- III edició de l'Abertis Global Purchasing Meeting, amb la participació de totes les persones implicades en els departaments de compres de tots els països.

EQUIP HUMÀ

08/08 COMPROMESOS AMB EL TALENT

Abertis s'esforça per crear una cultura de respecte, inclusió, col·laboració, seguretat i salut al lloc de treball.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

- 🎯 Garantir la seguretat i la salut laboral de les persones
- 🎯 Potenciar la qualitat de l'ocupació
- 🎯 Promoure un equip satisfet, compromès i alineat amb els nostres objectius i valors
- 🎯 Atreure, desenvolupar i retenir el talent professional en un context multicultural
- 🎯 Assegurar la igualtat d'oportunitats

15.099

Col·laboradors (Plantilla final)

89%

Directius procedeixen de la comunitat local

Dones

37%

Total plantilla

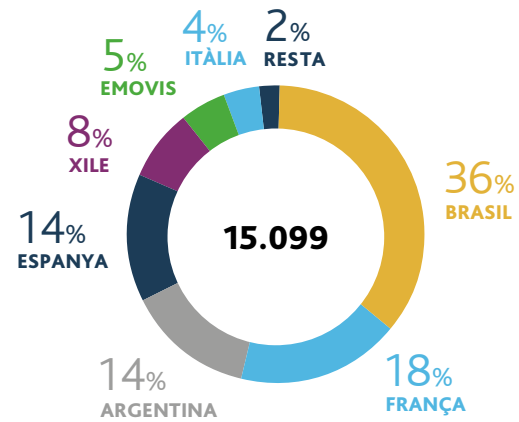
17%

Càrrecs directius

24%

Direccions

PLANTILLA FINAL EL 31/12/2017*

* El nombre mitjà d'empleats d'Abertis al tancament de 31 de desembre de 2017 inclou 205 empleats associats als actius no corrents mantinguts per a la venda (233 empleats el 31 de desembre de 2016), per la qual cosa el nombre mitjà d'empleats sense considerar els associats a aquests actius i/o negocis discontinus en aquest exercici o anteriors seria de 14.841 el 2017 i 14.889 el 2016.

CARACTERÍSTIQUES DE LA PLANTILLA*

	Homes	Dones	Total
Plantilla	63%	37%	15.099
Contracte indefinit	97%	94%	95%
jornada completa	95%	85%	91%
Índex de rotació	17%	25%	20%

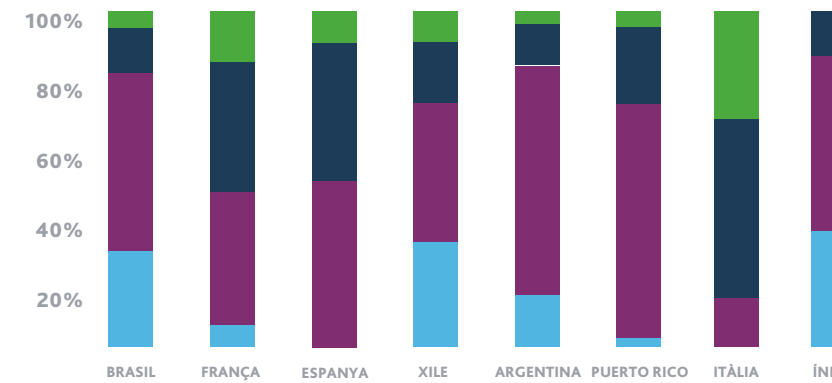
Un total de 342 persones s'han acollit a permisos parentals durant l'any, amb una taxa de retenció del 99,2% per als homes i 90% per a les dones.

La presència de dones en càrrecs directius i direccions s'ha incrementat i consolida una tendència positiva en el temps. Tots els països disposen de regulació vinculada a la igualtat d'oportunitats, tot i que només Espanya obliga a establir un pla d'igualtat específic amb relació als diversos aspectes de gestió d'aquesta matèria –a més de la retribució–, com

ara promoció, formació i selecció, entre d'altres. La ràtio de retribució global de les dones és del 83,2%, un percentatge lleugerament superior al de l'any anterior.

Alguns dels països disposen així mateix de legislació específica en matèria de contractació de persones amb diversitat funcional. El Brasil, França i Espanya requereixen la contractació d'un percentatge de treballadors, ja sigui de forma directa o indirecta, mitjançant l'ús de mesures alternatives.

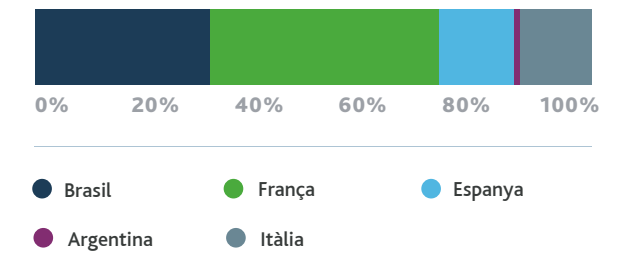
PLANTILLA A 31 DE DESEMBRE PER GRUPS D'EDAT*

● Menys de 30 ● Entre 30 i 45 ● Entre 45 i 55 ● Més de 55

* Aquest gràfic i els següents d'aquest capítol estan calculats sobre dades amb abast d'informació no financera (especificat al capítol 7 d'aquest informe).

PLANTILLA MITJANA DE TREBALLADORS AMB DIVERSITAT FUNCIONAL (CONTRACTACIÓ DIRECTA)

DIVERSITAT I IGUALTAT

El centre de tot l'univers Abertis són les persones que conformen l'equip humà. Un equip transversal i divers que treballa amb la missió de consolidar Abertis com l'operador d'autopistes líder al món, un grup de referència en el sector de la mobilitat per carretera arreu del món.

L'equip humà d'Abertis està constituït per prop de 15.000 persones que uneixen el seu talent per fer de les nostres autopistes unes vies d'alta qualitat per als nostres clients.

D'aquesta manera, el Grup Abertis s'esforça per crear una cultura de respecte, inclusió, col·laboració, seguretat i salut al lloc del treball. La visió dels equips de recursos humans és crear un entorn positiu on les persones puguin compartir els valors del Grup i aprofitar les seves capacitats –experiència, coneixement i habilitats– per assolir l'excel·lència amb què contribuir a la consolidació d'Abertis com a empresa de referència en el sector.

El Grup promou la diversitat per mitjà de la contractació, la promoció interna i els programes de formació i desenvolupament.

08/09 DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL

Els darrers cinc anys, el 90% de les vacants directives s'han cobert per promoció interna.

PLANS DE SUCCESSIÓ I DESENVOLUPAMENT

El 2017, Abertis ha començat la implantació de Pla de successió, tant per a la Corporació com per a les filials. Aquest pla permet tenir identificats els successors del 100% dels càrrecs clau per a la companyia i aportar una visió global i transversal per aprofitar al màxim el talent de l'organització.

El Pla de successió ja està enllestit a la majoria d'unitats de negoci del Grup. Actualment s'estan analitzant les necessitats de formació que puguin tenir els anomenats successors respecte a les responsabilitats del lloc al qual són dirigits.

El 2017 s'ha continuat treballant així mateix en un programa de desenvolupament per a directius i per a empleats clau i s'ha desplegat una formació específica en matèria de competències culturals com a resultat de l'augment de la diversitat internacional i cultural dels empleats del Grup.

- El 2017 s'han creat els *HR Standards*, una eina que ajuda a homogeneïtzar els objectius de desenvolupament i la millora dels departaments de recursos humans de totes les unitats de negoci.

PROMOCIÓ DEL TALENT

La promoció i fidelització del talent són els principals elements que conformen la política de desenvolupament professional d'Abertis. És per això que l'aposta pel planter és un pilar fonamental de la nostra política de gestió de persones. Un dels objectius estratègics del Grup és assegurar que almenys el 75% de vacants de llocs directius i de managers sigui cobert amb candidatures internes.

És prova d'això la importància que la companyia dona a iniciatives de desenvolupament de persones com, per exemple, el programa Abertis, pensat per al desenvolupament executiu d'empleats d'alt potencial del Grup i que ja és a la quarta edició, i el «Talent Development Program», tots dos desenvolupats en col·laboració amb les principals escoles de negocis.

Els darrers cinc anys s'han renovat 39 càrrecs directius al Grup, el 32% del total global de directius d'Abertis. El 90% d'aquests nous càrrecs directius s'han cobert mitjançant promoció interna, en moviments verticals o horitzontals. A més, més del 48% dels empleats que han passat pel Programa de Talent estan ocupant actualment un càrrec directiu al Grup.

El Grup té establert un sistema de direcció per objectius per a la promoció del talent. Actualment, el 100% dels càrrecs directius, el 96,2% de direccions i el 60,3% de la resta estan sota aquest sistema d'avaluació d'execució.

CULTURA "OPEN"

Abertis fonamenta la seva cultura corporativa empresarial sobre la base de la construcció col·lectiva, a partir de la suma de la intel·ligència de tot l'equip. L'empresa ha consolidat l'anomenada "Open Culture" mitjançant diversos programes:

Open Circles: sessions participatives per connectar amb la visió de la Corporació.

Come in!: presentacions breus per tenir accés directe i transparent al coneixement dels assumptes i projectes rellevants de l'organització.

Open Challenges: projectes de caràcter participatiu i voluntari. El 2017 s'han aprovat els projectes dels cinc equips. El més avançant és el d'Innovació que es proposa la mobilització de 180 persones de la Corporació a través d'un programa d'accions (6 l'any 2018).

Nice 2 Meet you: presentacions breus de cadascun dels departaments de la Corporació per impulsar un millor coneixement a les diverses àrees i una millora de l'eficiència. El 2017 s'han presentat cinc unitats: Assessoria Fiscal, Assessoria Jurídica, Control de Riscos i Auditoria Interna, Enginyeria i Construcció i Sistemes d'Informació i Tecnologia.

- La Corporació ha continuat treballant així mateix en diferents iniciatives Open, com la segona edició d'In Abertis, basada en la confiança, les trobades Nice to Meet You, els Open Challenges o el Come In d'intel·ligència internacional.

- El 2017 Sanef ha renovat completament la seva seu corporativa amb criteris d'"open space". La companyia té en estudi la renovació d'altres edificis corporatius amb aquests mateixos criteris. També A4 Holding té previst adaptar les seves oficines de Verona a aquest nou concepte que busca la transparència, la participació i el treball en equip.

- Autopistas ha posat en marxa el projecte Focus de transformació cultural a la companyia amb iniciatives com una nova intranet amb accés a tots els empleats, una nova política de rotació laboral que dona més flexibilitat i la implementació de la gestió per processos.

- A l'Índia es va dur a terme una formació inversa en la qual els empleats del país van poder conèixer les diferències culturals entre el país asiàtic i la resta de països del Grup.

XARXES DE CONEIXEMENT

Per afavorir l'ús eficient d'aquesta intel·ligència col·lectiva, Abertis ha creat la xarxa de coneixement Connectis, un espai que permet a les persones implicades en les diferents fases de l'operativa compartir coneixement i treballar de manera col·laborativa per implantar processos de millora contínua a tot el Grup.

Hi estan implicades les autopistes del Brasil, França, Espanya, Xile, l'Argentina i Puerto Rico i, concretament, les àrees d'obra civil, operacions i explotació, tecnologia i sistemes d'informació, i compres.

Les iniciatives identificades a Connectis es converteixen en projectes que són implantats per les diferents activitats i països de forma conjunta i que els permeten compartir les bones pràctiques i els reptes plantejats des d'una perspectiva més àmplia que enriqueix totes les etapes del projecte. Això permet la implantació de processos de millora contínua a tot el Grup mitjançant eines com ara *e-learning* o *webinars*.

CLIMA LABORAL

El Grup fa enquestes de clima periòdicament amb l'objectiu de mesurar la satisfacció de l'equip humà i desenvolupar plans d'acció enfocats a millorar el benestar del personal.

- El 2017 s'han posat en marxa accions centrades en l'anàlisi dels processos actuals d'execució i els criteris de promoció per revisar-los i modificar-los després dels resultats de l'enquesta de clima feta entre els empleats dels serveis centrals l'any 2016, que va obtenir una participació propera al 90%.
- El Brasil ha dut a terme l'enquesta de satisfacció en el marc del projecte Valor Carreira, els resultats de la qual han estat satisfactoris, amb un índex general de satisfacció del 80%.
- Xile ha fet l'enquesta "Jo opino" a les oficines centrals i es preveu desenvolupar-la a les autopistes.

VOLUNTARIAT CORPORATIU

Abertis vol incentivar i donar suport a activitats de voluntariat amb la creació del Programa Altruis de voluntariat d'Abertis Infraestructuras i la Fundació Abertis, mitjançant el qual els professionals poden donar espontàniament part del seu temps, habilitats, coneixement i suport econòmic in pro de la millora de la societat.

Això implica la pràctica d'activitats d'interès general que atenguin criteris assistencials, de serveis socials, cíviques, educatives, culturals, científiques, esportives, sanitàries, de cooperació al desenvolupament, de medi ambient, de defensa de l'economia social o de recerca orientades a aquesta finalitat, de desenvolupament de la vida associativa, de promoció del voluntariat o de qualssevol altres de naturalesa similar, a escala nacional.

Al Brasil, a través del programa Voluntários, empleats d'Arteris recorren els voltants de les autopistes per localitzar joves sense sostre que viuen prop de les infraestructures.

A França, entre altres accions de voluntariat corporatiu, els treballadors de Sanef fan classe de música a petites orquestres formades per infants sense recursos econòmics.

A Xile, així mateix, professionals del paisatge de VíasChile imparteixen classes a dones a la presó per fomentar-ne la reinserció laboral. I també a VíasChile, en el marc del pla Construye Tu Futuro, es va aconseguir que el 2017 més de 170 joves d'entorns d'alta vulnerabilitat social obtinguessin beques de l'Estat per cursar carreres d'educació superior. Amb això, prop de 500 joves han pogut accedir a carreres tècniques i professionals gràcies a aquest programa, amb el suport de tutors, col·laboradors voluntaris de VíasChile.

Per a més informació, consulteu l'apartat Contribució a la comunitat.

FORMACIÓ

4,7 M€

Inversió en formació

La pràctica totalitat dels països disposen de plans de formació específics alineats amb les necessitats directes dels treballadors i la consecució dels objectius estratègics del Grup. Abertis ha establert com a objectiu que els propers anys cada empleat del Grup rebi un mínim d'una acció de desenvolupament anual, la qual cosa incrementarà la mitjana d'hores de formació per treballador.

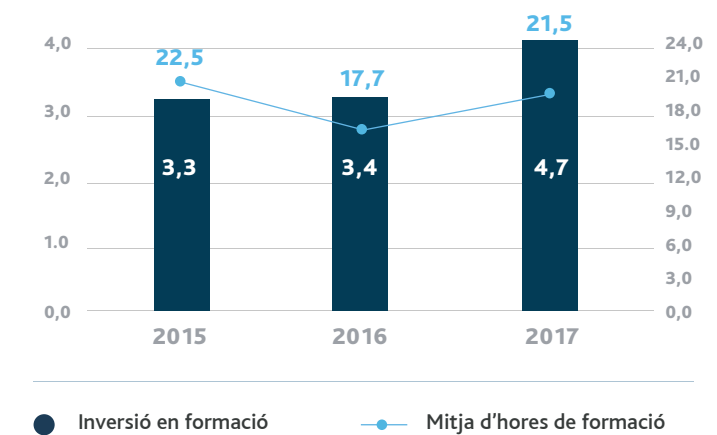
- Autopistas ha posat en marxa la plataforma CAMPUS amb l'objectiu de impartir formació *online* a través d'una plataforma situada a la intranet de l'empresa. Atesa la dispersió geogràfica dels col·laboradors, és una eina molt útil per arribar a tota la plantilla de forma simultània en aquelles formacions que són de compliment legal obligat (prevenció de riscos laborals, conveni i certificacions ISO bàsicament) i també en aquelles que requereixen arribar a tot la plantilla i que són obligatòries.

- Universitat Arteris Online. La Universitat Arteris es va crear el 2016 amb l'objectiu de compartir el coneixement del negoci entre els col·laboradors interns i incentivar el desenvolupament professional del talent de la companyia. El juliol de 2017, la Universitat Arteris es va reforçar amb la creació de la Universitat Arteris Online i la Universitat Arteris Operacions.

Universitat Arteris Online:
31 cursos publicats;
92% de col·laboradors actius a la xarxa

Universitat Arteris operaciones:
formació a 362 col·laboradors; 54 cursos impartits.

INVERSIÓ TOTAL EN FORMACIÓ Mn€ I MITJANA D'HORES PER TREBALLADOR

08/10 SEGURETAT I SALUT

El Grup ha posat en marxa el Programa global de seguretat laboral amb l'objectiu de reduir els accidents en el treball.

-32%

Accidents laborals

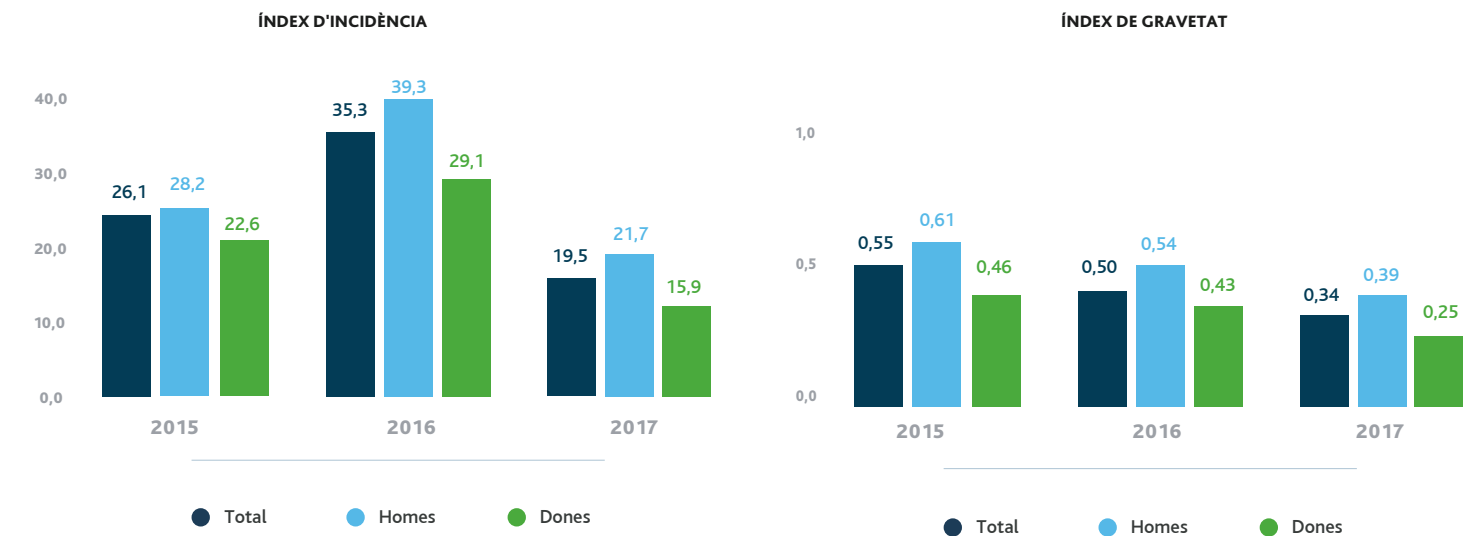
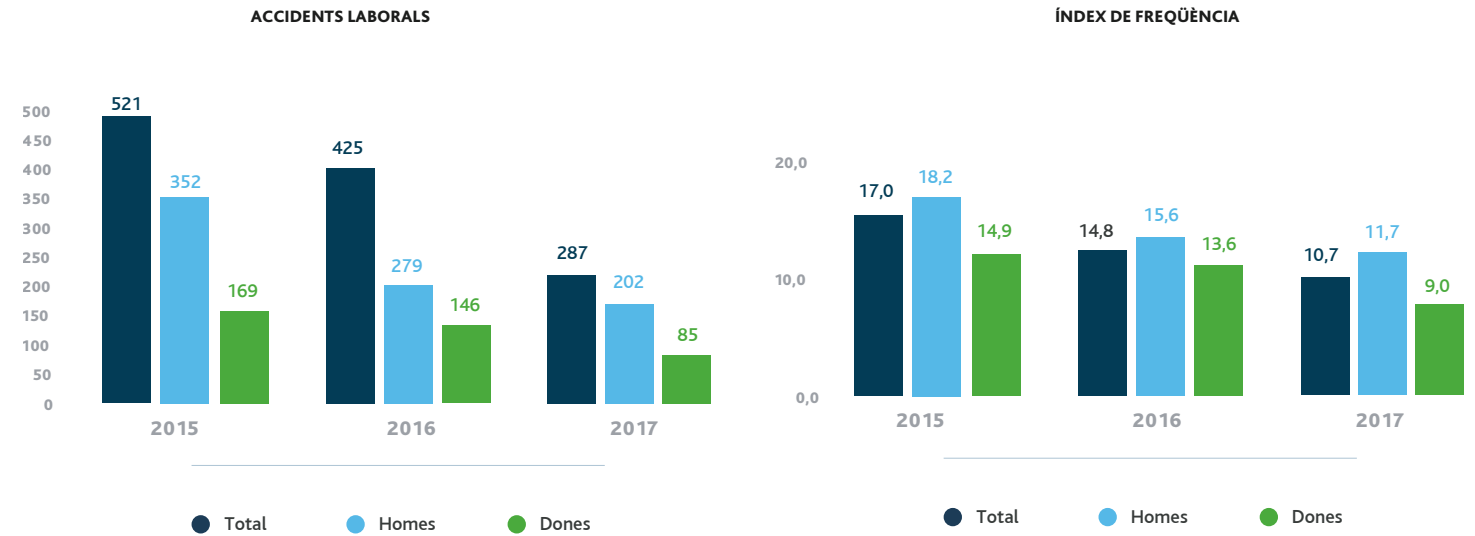
106.934 hores

De formació en seguretat i salut

L'any 2017 s'ha reduït de manera destacada l'accidentalitat laboral, amb caigudes dels principals indicadors, com a resultat de la tasca constant de prevenció de riscos i les accions implantades en totes les concessionàries del Grup.

EVOLUCIÓ DELS ÍNDEXS D'ACCIDENTALITAT

ÍNDEX DE FREQUÈNCIA D'ACCIDENTS GLOBAL 10,7 (-27,7%)

SISTEMA DE GESTIÓ I MESURA DE L'EXECUCIÓ

El 92,3% de la xifra de negoci disposa d'un sistema de gestió formal de la salut i la seguretat laboral implantat i/o certificat sobre la base de l'estàndard internacional OHSAS 18001. Les activitats a l'Índia, una de les concessionàries a Puerto Rico i una a l'Argentina, així com les activitats d'Itàlia, no disposen d'aquest tipus de sistemes formalitzats. Sistema de gestió de salut i seguretat laboral per xifra de negoci

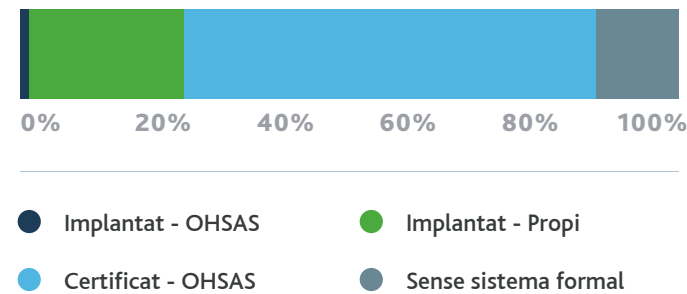
L'anàlisi dels riscos dels llocs de treball, el desplegament de mesures preventives, la formació i provisió d'equips específics i el seguiment dels indicadors d'execució de forma permanent són algunes de les actuacions que s'inclouen en els sistemes.

El 85% de la plantilla es troba cobert, així mateix, per un comitè de salut i seguretat que, de forma conjunta entre els treballadors i l'organització, fa un seguiment específic dels plans d'aplicació i les mesures en matèria

de prevenció de riscos laborals. Aquests comitès s'han reunit en un total de 522 ocasions amb l'objectiu de tractar diversos assumptes com ara la formació, l'activitat preventiva, el seguiment de la planificació, la investigació dels esdeveniments i la coordinació amb les empreses contractades que impliquen 25.924 treballadors.

Els accidents laborals han mantingut la tendència a la baixa, d'acord amb l'objectiu establert, com també els índexs relacionats. Tanmateix, cal valorar la potencial incidència de l'Índia tan bon punt es consolidin els procediments i la cultura de seguretat ocupacional que permeti obtenir dades relacionades. Durant l'any 2017 ha mort un treballador a França a causa d'un atropellament i s'han produït un total de 209 accidents entre les persones subcontractades, que no estan inclosos en les dades analitzades en aquest informe.

SISTEMA DE GESTIÓ DE SALUT I SEGURETAT LABORAL PER XIFRA DE NEGOCI

PRINCIPALS ACCIONS L'ANY 2017

- **Programa Global de Seguretat Laboral.** D'acord amb el seu programa global de Road Safety, el 2017 s'ha posat en marxa el Programa global de seguretat laboral amb l'objectiu de treballar conjuntament com a Grup per reduir els accidents en el treball.
- **Formació constant.** Durant l'any 2017 s'han impartit al Grup 106.934 hores de formació en prevenció de riscos laborals (-27,1%).
- **Més seguretat per als treballadors.** A França, Sanef ha impulsat accions com les nou regles d'or de la prevenció i ha prohibit totalment el consum d'alcohol entre els treballadors en esdeveniments corporatius que impliquin l'ús del cotxe. També ha fet diverses accions de sensibilització.
- **Implantació de l'índex de reducció de riscos (IRR) laborals com a objectiu estratègic d'Arteris.** Amb l'objectiu de disposar de mesures proactives de mesurament i seguiment de la salut i la seguretat laboral, les autopistes del Brasil han dissenyat un índex

que relaciona el nombre d'accidents que es produeixen i el nombre d'auditories o accions de prevenció que s'han desenvolupat, atès que s'ha observat una relació directa entre aquestes dues variables.

- **Global Corporate Challenge.** Promoció de l'activitat física entre els empleats de Sanef. Durant 100 dies, els empleats (repartits en set equips) van portar un podòmetre per mesurar l'activitat física. Els equips van competir simbòlicament entre ells per veure quin arribava més lluny. L'objectiu era animar els empleats a progressar i, en particular, a superar el llindar de 10.000 passos per dia recomanat per l'OMS.
- **Altres accions**
 - Auditories específiques de seguiment i control
 - Avaluacions psicosocials
 - Procediments de millora contínua
 - Jornades i actuacions de sensibilització

Les nou regles d'or per a la prevenció de Sanef

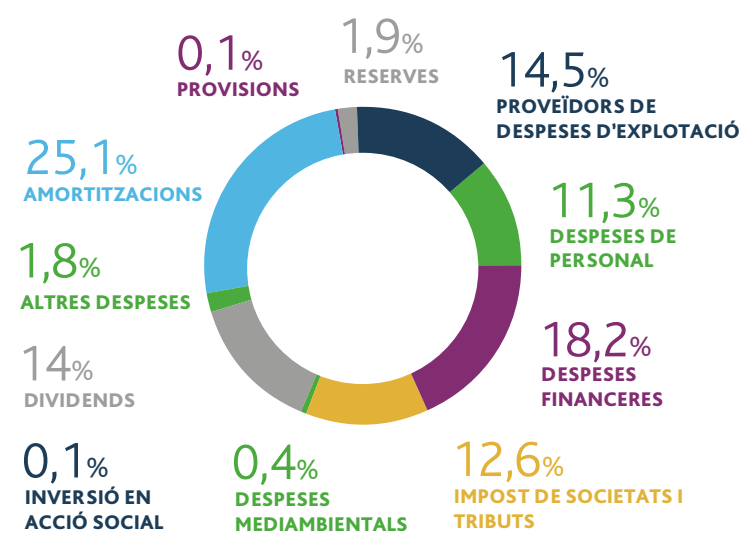
1. Mantenir-se atent i preocupar-se per la seguretat
2. Complir i fer complir les normes de seguretat
3. No actuar amb precipitació
4. Mantenir la calma
5. Triar una ruta segura i no córrer
6. Mantenir l'espai de treball net i ordenat
7. Controlar el vehicle i respectar les lleis de trànsit
8. Assegurar-se de disposar dels recursos necessaris, portar l'equipament adequat i conèixer les normes
9. Tenir cura i assegurar un bon ús del material

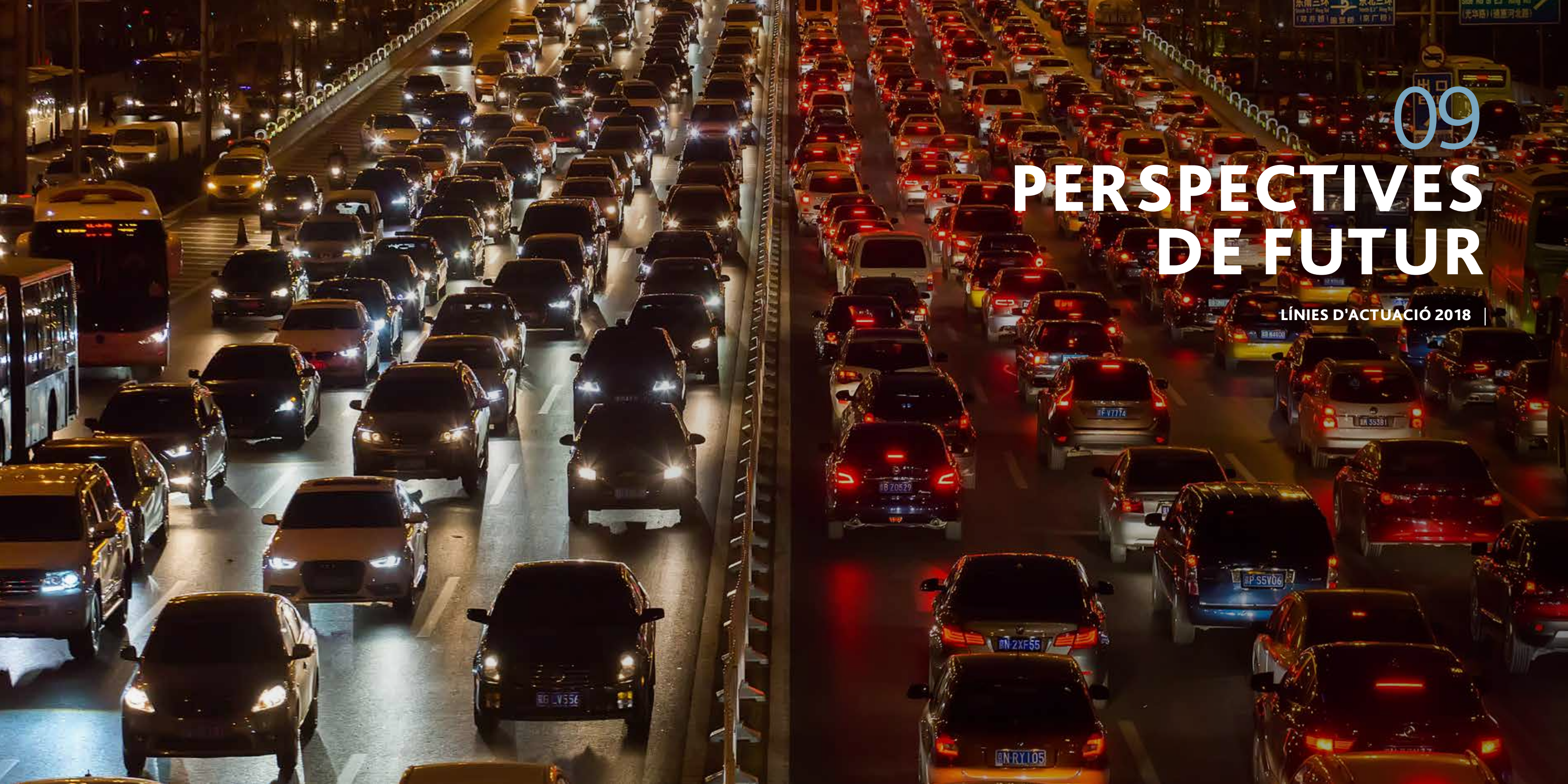
ESTAT DEL VALOR AFEGIT

L'estat del valor afegit (EVA) mostra el valor econòmic generat pel Grup Abertis i, alhora, descriu com es distribueix aquest valor entre aquells elements que han contribuït a crear-lo.

El valor econòmic generat per Abertis durant l'exercici 2017 ha estat de 5.655,9 milions d'euros, un 74,9% dels quals ha estat distribuït i un 25,1% ha estat retinut per l'organització.

EVA - COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

09

PERSPECTIVES DE FUTUR

LÍNIES D'ACTUACIÓ 2018 |

09/01 LÍNIES D'ACTUACIÓ 2018

Espanya	<ul style="list-style-type: none">• A través de la nova oficina de Desenvolupament, anàlisi de noves línies de negoci a Espanya.• Estudi de noves licitacions de concessions que es puguin obrir pròximament.• Treball amb les administracions i altres agents socials per avançar en iniciatives per a la millora de la mobilitat.• Pla d'acció d'RSC i sostenibilitat.
França	<ul style="list-style-type: none">• Continuació del pla d'inversions del Pla Relance.• Anàlisi del nou pla d'inversions (Grand Paris).• Desplegament del pla d'acció específic d'RSC.
Itàlia	<ul style="list-style-type: none">• Completar la integració amb el Grup.• Estendre el model Open Space a les oficines de Verona.• Avançar en el projecte de la Connexió Nord: inici de les obres al tram del Vènet i obtenir la llum verda en el tram de Trento.• Avançar en el projecte d'ampliació de carrils en el tram Brescia-Verona.• Anàlisi de noves concessions.• Desplegament del pla d'acció específic d'RSC.
Brasil	<ul style="list-style-type: none">• Posada en marxa de la Via Paulista i implantació de les millors pràctiques del Grup.• Continuació del pla d'inversió amb obres emblemàtiques com el contorn de Florianópolis, la duplicació de l'autopista Fluminense a Rio de Janeiro i la negociació de noves inversions.• Anàlisi de noves concessions que puguin sortir al mercat en el marc del Programa de parcerias de investimentos (PPI).• Pla estratègic de sostenibilitat.
Xile	<ul style="list-style-type: none">• Inici de les obres del Nus Quilicura-Autopista Central i de la tercera pista a Autopista del Sol.• Negociacions amb l'Administració per a noves inversions a la Ruta Los Libertadores i la Ruta 68.• Relicitació de la concessió de Rutas del Elqui i anàlisi de licitacions de noves concessions.• Desplegament del pla d'acció específic d'RSC.
Puerto Rico	<ul style="list-style-type: none">• Nou programa de CapEx per a la rehabilitació dels danys generats per l'huracà Maria i reavaluació del model a mitjà termini.• Gestió de la reclamació a l'assegurança com a conseqüència de l'huracà Maria.• En estudi la implementació del sistema free-flow al pont Teodoro Moscoso.• Desplegament del pla d'acció específic d'RSC.
Argentina	<ul style="list-style-type: none">• Disseny del projecte de les noves inversions que s'han de fer a les concessions (prop de 700 milions de dòlars): ampliació de carrils, millores a la xarxa...• Anàlisi de noves oportunitats de col·laboració publicoprivada en concessions de carreteres.• Desplegament del pla d'acció específic de RSC.
Índia	<ul style="list-style-type: none">• Avançar en la integració amb el Grup.• Creació d'equips organitzatius amb col·laboradors d'origen local que es puguin integrar en la diversitat internacional del Grup.• Homogeneïtzar i integrar els dos actius amb una única marca i amb criteris de gestió uniformitzats.• Anàlisi de noves oportunitats de creixement al país aprofitant el Pla d'infraestructures anunciat pel Govern.• Desplegament del pla d'acció específic d'RSC.
Abertis Mobility Services	<ul style="list-style-type: none">• Cerca de noves oportunitats en projectes de free-flow, <i>truck tolling</i> i <i>Road Use Charging</i> centrats en els Estats Units, Europa i l'Amèrica Llatina.• Impulsar el lideratge d'Eurotoll com a proveïdor de serveis EETS per a vehicles pesants a Europa.• Desenvolupament de nous negocis relacionats amb la mobilitat (congestió, charging, MaaS...).• Continuar impulsant la innovació en solucions tecnològiques de free-flow avançades i no intrusives per aplicar-les a nous projectes i desplegar-les dins de les unitats de negoci del Grup Abertis.• Desplegament del pla d'acció específic d'RSC.
Corporació	<ul style="list-style-type: none">• Anàlisi, adaptació i posada en valor de la nova situació sectorial i corporativa.• Anàlisi de noves oportunitats de col·laboració publicoprivada a les diferents unitats de negoci.• Reforç dels programes estratègics del Grup: Road Safety i Road Tech (aplicable a totes les unitats de negoci del Grup).• Actualització de l'anàlisi de materialitat incloent-hi les noves activitats i localitzacions geogràfiques.

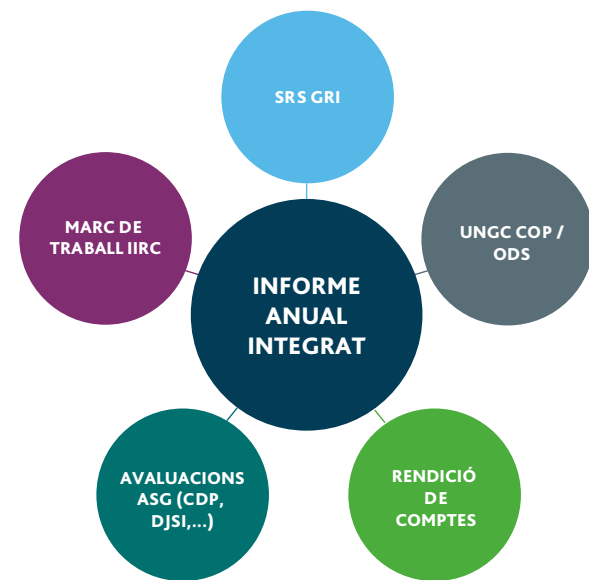
10

SOBRE AQUEST INFORME

10/01 METODOLOGIA D'ELABORACIÓ

Aquest informe i el seu annex han estat elaborats donant resposta als requisits legals actuals en matèria de rendició de comptes, i seguint els principals estàndards internacionals relacionats amb la informació econòmica, social, ambiental i de bon govern, concretament:

El marc de treball de l'IIRC, juntament amb els estàndards SRS de Global Reporting Initiative, la política d'elaboració d'informes de progrés i els Objectius de Desenvolupament Sostenible del Pacte Mundial, els estàndards de relació amb els grups d'interès de rendició de comptes i les recomanacions de publicació i avaluació dels analistes i avaluadors externs en matèria d'ASG– constitueix la base per a la definició i el desenvolupament dels continguts de l'IAI i els seus annexos.

Aquesta metodologia comprèn els referents internacionals en matèria d'informació no financera considerats per la Directiva Europea d'Informació no Financera, la transposició de la qual s'ha fet efectiva mitjançant l'aprovació del RD 18/2017 de 24 de novembre. La resta de publicacions de l'organització complementen la informació i l'exercici de rendició de comptes i faciliten una imatge completa de l'activitat i els impactes ASG d'aquesta.

El Consell d'Administració i la Comissió d'RSC de l'organització són els òrgans responsables de la supervisió i formulació de la informació continguda a l'Informe anual i els seus annexos. S'han portat a terme així mateix l'auditoria i la revisió externa de la informació financera i no financera, respectivament, segons els informes de revisió annexos tant a aquest informe com als Estats financers de l'organització.

ABAST DE LA INFORMACIÓ

La informació financera d'aquest informe inclou el total de l'activitat de l'organització i l'abast de la informació no financera el 96,8% del total de la xifra de negoci i el 94% de la plantilla el 31 de desembre de 2017.

Els principals canvis amb relació a l'exercici anterior pel que fa a l'abast de la informació no financera són la inclusió de les activitats a Itàlia i l'Índia, l'activitat de Túnel a Espanya, la nova unitat de negoci d'Emovis –amb presència en diversos països, però la inclusió de la qual el 2017 només pren en consideració els serveis centrals situats a França– i l'exclusió de l'activitat de telecomunicacions satel·litàries. Així mateix, en cas que hi hagi alguna limitació en l'abast d'una dada específica, aquesta ha estat detallada al document Annex de seguiment del Pla director d'RSC 2017.

SOCIETATS INCLOSES EN L'ABAST DE LA INFORMACIÓ NO FINANCERA

AUTOPISTES

ESPANYA - Autopistas, Acesa, Aucat, Invicat, Aumar, Iberpistas, Castellana, Avasa, Aulesa i Túnel.

FRANÇA - Sanef, Sapn i BPNL SAS.

ITÀLIA - A4 Holding, A4 Mobility, Autostrada Bs Vr Vi Pd SpA i A4 Trading SpA.

BRASIL - Arteris, Autovias, Centrovias, Intervias, Vianorte, Planalto Sul, Fluminense, Fernão Dias, Régis Bittencourt, Litoral Sul i Latina Manutenção de Rodovias.

XILE - VíasChile, Autopista Central, Autopista Los Libertadores, Autopista del Sol, Autopista Los Andes, Rutas del Elqui, Rutas del Pacífico i les operadores vinculades: Operadora Sol, Operadora Los Libertadores, Operadora Andes, Operadora del Pacífico i GESA.

PUERTO RICO - Metropistas i APR.

ARGENTINA - Ausol i GCO.

ÍNDIA - Jadcherla Expressways Private Limited i Trichy Tollway Private Limited.

ABERTIS MOBILITY SERVICES - Emovis SAS.

SERVEIS CENTRALS

Abertis Infraestructuras i Fundació Abertis.

El 3,2% restant està format per les societats següents:

- Amb participació directa: Abertis Infraestructuras Finance BV, Abertis Motorways UK Ltd, Abertis USA Corp, Abertis Mobility Services, SL (excepte Emovis SAS), Abertis PDC, SA i Abertis Telecom Satélites.
- Amb participació indirecta: Sanef Aquitaine SAS, Bip & Go SAS, Leonord Exploitation SAS, Acufon Spa, Globalcar Services Spa, A4 Mobility Srl i Via Paulista, SA.

METODOLOGIES DE CÀLCUL

Les metodologies de càlcul relacionades amb la informació no financera estan determinades als estàndards especificats (especialment els de Global Reporting Initiative) així com a les referències internacionals vinculades amb alguns àmbits concrets com, per exemple: la norma ISO 14064:1-2012, "The Greenhouse Gas Protocol, a Corporate Accounting and Reporting Standard" i els criteris establerts en el "Corporate Value

Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard", publicat l'any 2011 pel World Resources Institute (WRI) i el World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) juntament amb el Climate Disclosure Standards Board (CDSB), per al càlcul de la petjada de carboni, i la metodologia London Benchmarking Group, per a la quantificació de la contribució a la comunitat.

Annex a l'Informe anual integrat 2017

Seguiment del Pla director d'RSC

Índex

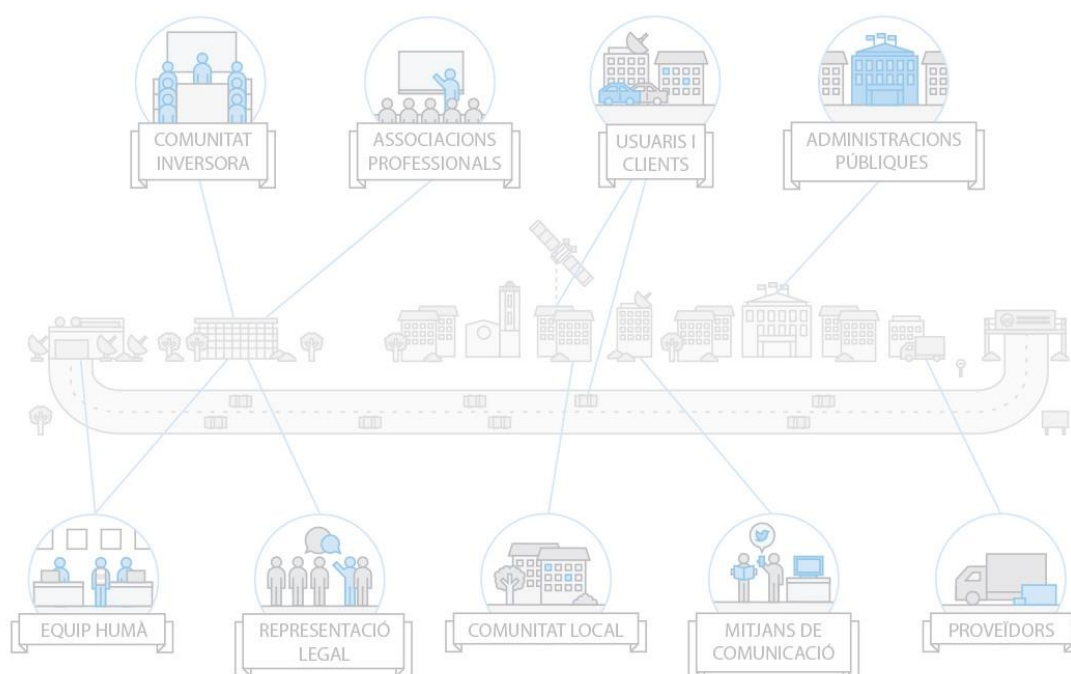
Grups d'interès i materialitat	3
Pla director d'RSC	6
Estat d'implementació.....	6
Eix 1: Bon govern, transparència i rendició de comptes	10
Cultura organitzacional	10
Rebuig a qualsevol mena de corrupció	10
Excel·lència en bon govern	10
Eix 2: Ecoeficiència.....	12
Reducció de la petjada de carboni	12
Innovació basada en criteris d'economia circular	17
Desenvolupament de productes i serveis	19
Eix 3: Integració en l'entorn	22
Sinergies positives amb la comunitat local.....	22
Potenciació i conservació del capital natural.....	23
Eix 4: Seguretat i qualitat.....	25
Garantir i promoure la seguretat viària	25
Garantir la salut i la seguretat laboral	26
Potenciar la qualitat de l'ocupació.....	28
Assegurar la igualtat d'oportunitats	30
Productes i serveis de qualitat amb impactes socials positius	31
Metodologia i equivalències internacionals.....	32
Metodologia d'elaboració	32
Abast de la informació	33
Metodologies de càlcul	33
Revisió externa	33
Documents relacionats.....	33
Informe de revisió externa	34
Índex de continguts GRI.....	36
Fundació i continguts generals	36
Temes materials econòmics	38
Temes materials ambientals	40
Temes materials socials	42
Vincles amb els deu principis del Pacte Mundial (2000)	47
Vincles amb les línies directrius de l'OCDE per a empreses multinacionals (2011).....	48
Vincles amb els principis rectors d'empresa i drets humans (2011).....	48
Vincles amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (2017).....	49
Equivalències amb la Directiva europea d'informació no financera (2017).....	51

1

Grups d'interès i materialitat

La inclusió de les activitats d'autopistes a Itàlia i a l'Índia juntament amb l'activitat d'Emovis, a més de l'exclusió de l'activitat de telecomunicacions satel·litàries, constitueixen els canvis principals amb una incidència significativa en l'àmbit dels grups d'interès i la materialitat.

En termes generals, els grups d'interès de l'organització continuen sent els mateixos, tot i que s'han produït algunes variacions poc significatives. Els canvis principals tindran lloc quan es faci extensiva l'anàlisi de materialitat a les noves activitats i països, fet que passarà l'any vinent.

Pel que fa als aspectes materials, hi ha canvis significatius. Vinculada a la gestió de les autopistes i al desenvolupament de la connectivitat (i els *big data* associats) tant de vehicles com de la infraestructura mateixa, l'organització ha generat una nova unitat de negoci, Emovis. La seva activitat consisteix a desenvolupar productes i serveis que permetin aprofitar les potencialitats de la connectivitat per incrementar els impactes positius del trajecte i contribuir a les noves formes d'operació de les infraestructures de mobilitat amb un enfocament integrat.

L'organització es pot implicar en totes les etapes del projecte o només en algunes, tant en les relacionades amb el suport físic, on la implicació dels proveïdors és elevada atès que no es genera cap producte d'aquestes característiques, com en les relacionades amb el suport tecnològic, on sí que es genera un producte específic, tot i que també s'inclou la participació directa de proveïdors. La participació en projectes d'innovació relacionats amb la gestió del trànsit, i la classificació no intrusiva de vehicles són igual de rellevants.

La prestació de productes i serveis es porta a terme en diversos països, tal com es detalla en l'Informe anual integrat (IAI), i pot incloure tota mena de clients, organitzacions, usuaris i administracions públiques, tot i que la cadena de valor implicada és diferent depenent de cada projecte. La complexitat associada a l'activitat d'Emovis s'analitzarà en el pròxim exercici en un procés d'actualització de la materialitat que estudiarà els detalls de la cadena de valor de les diverses activitats i els principals impactes ambientals, socials i de bon govern que es generen en cada etapa.

Les autopistes a Itàlia, l'Índia i Espanya, que s'incorporen a l'abast, comparteixen el cicle de vida de l'activitat amb la resta d'autopistes existents, tot i que hi ha diferències significatives, sobretot a l'Índia, perquè incorpora factors culturals vinculats al país que difereixen de la realitat d'Espanya i d'Itàlia.

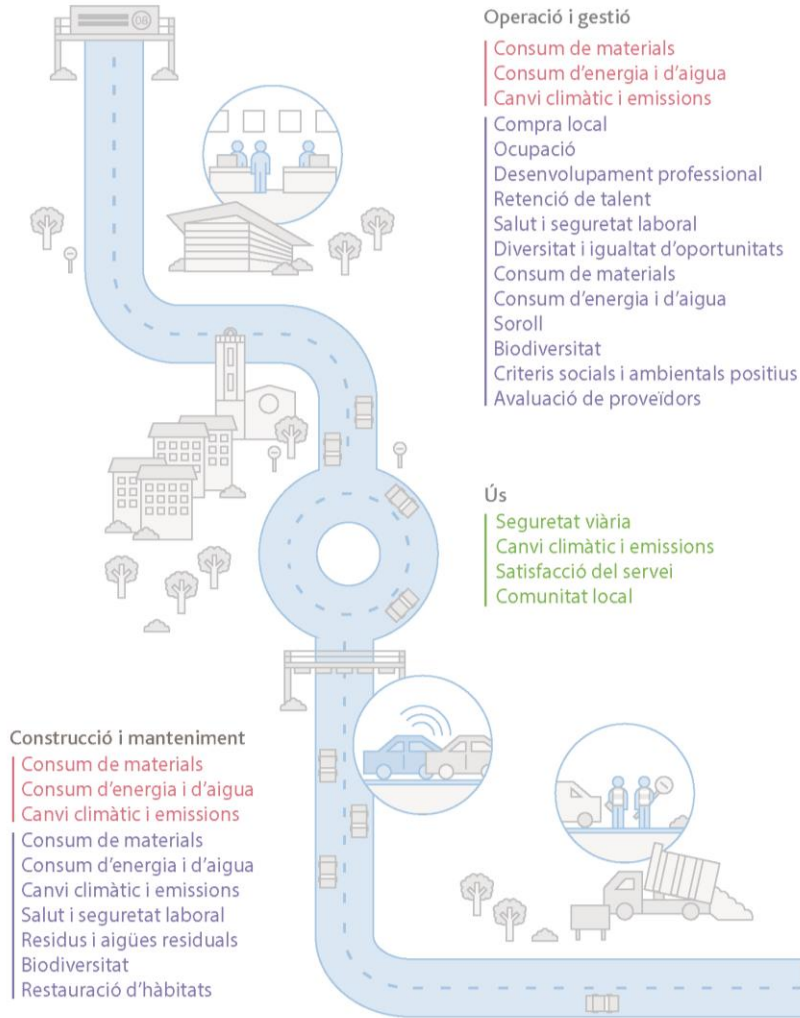
Aquests dos darrers països tenen una certa trajectòria en matèria de gestió d'impactes ambientals, socials i de bon govern (ASG), inclosa la implicació directa en un procés de rendició de comptes periòdic d'ASG per part d'Itàlia, que, a més, disposa de diversos sistemes de gestió implantats i certificats. Aquesta realitat és diferent en el cas de l'Índia, on els procediments no estan sistematitzats i per aquest motiu cal treballar en la generació d'una cultura d'ASG. Igual que en l'activitat de serveis per a la mobilitat, els dos nous països s'incorporaran a l'actualització de la materialitat que es dugui a terme en el pròxim exercici.

A causa de la interrupció de l'activitat de telecomunicacions satel·litàries, tal com expliquen els comptes anuals de l'exercici 2017, també s'ha exclòs aquesta activitat de l'abast de la materialitat i del Pla director d'RSC.

ASPECTES RELLEVANTS AL CICLE DE VIDA I ODS

● Proveïdors ● Abertis ● Clients

AUTOPISTES

TRANSVERSALS

2

Pla director d'RSC

Estat d'implementació

El capítol d'estratègia de l'IAI 2017 i el de perspectives de futur contenen informació detallada sobre les actuacions relacionades amb el Pla director d'RSC al llarg del 2017, així com un seguiment de l'evolució pel que fa als objectius que inclou el Pla mateix i pel que fa a l'acompliment de l'any.

Cal destacar la incorporació de continguts relacionats amb el Pla director d'RSC en l'IAI del 2017. D'aquesta manera s'incrementa el grau de consolidació de la informació i les sinergies existents entre els diversos plans estratègics de l'organització. Així doncs, la informació de l'annex principalment presenta el desglossament de les dades per país dels diversos indicadors presentats de manera global en l'IAI 2017.

El desplegament dels plans d'acció a cada país i l'actualització de la materialitat constitueixen els reptes principals per al pròxim exercici, juntament amb el seguiment i el mesurament formal de l'impacte dels projectes duts a terme. Durant l'any 2017 s'ha treballat en l'elaboració dels plans d'acció específics de cada país, inclosa la realització de sessions de treball al Brasil, Xile i l'Argentina.

Cal continuar amb aquesta tasca per acabar de desenvolupar i consolidar un seguiment comú de les accions que s'han d'implantar a fi d'aconseguir els objectius globals, així com incorporar els nous aspectes materials relacionats amb les activitats de serveis per a la mobilitat i les autopistes a l'Índia de manera transversal en el Pla d'RSC i els elements relacionats (materialitat, cicle de vida, cadena de valor, mapa de grups d'interès i rendició de comptes).

Així mateix, cal destacar l'evolució de l'RSC dins l'organització i en la societat en general, en un exercici en el qual es compleixen quinze anys des de la publicació del primer informe d'RSC d'Abertis. L'anàlisi i la visualització d'aquest període pretén mostrar com s'han incrementat el desplegament i la integració de l'RSC en l'organització, paral·lelament al desenvolupament i a la formalització d'una manera d'entendre l'activitat econòmica en el marc de les relacions d'impacte sistèmiques que caracteritzen els sistemes complexos, com ho és el desenvolupament econòmic i social.

Aquesta trajectòria estableix una base sòlida per continuar formalitzant i avaluant l'acompliment ambiental, social i de bon govern d'una manera integrada amb l'acompliment econòmic.

EVOLUCIÓ DE L'RSC

2002 - 2003

2004 - 2005

2006 - 2007

L'RSC A ABERTIS

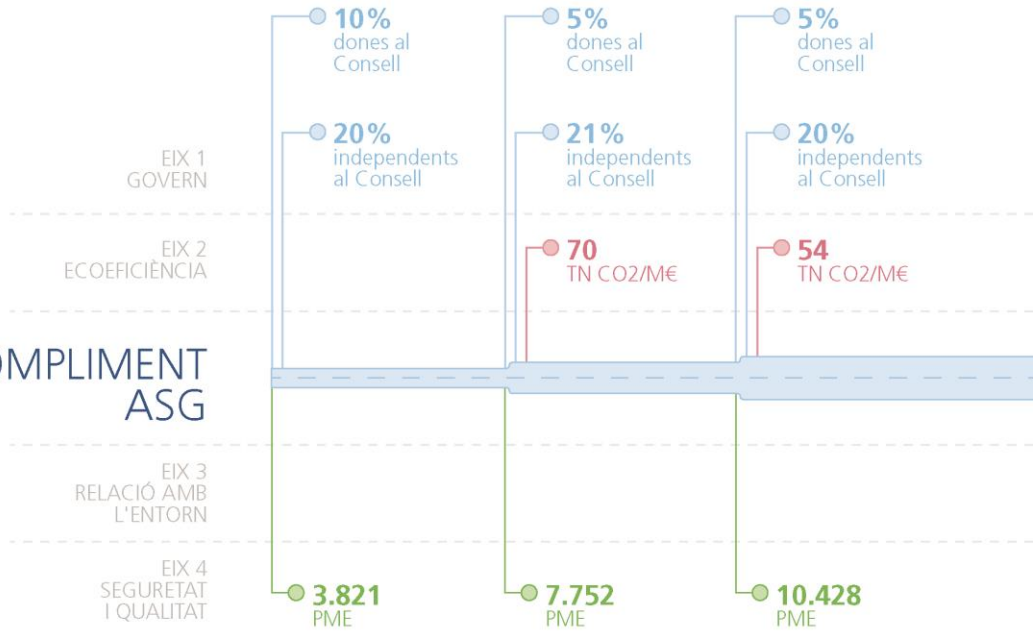
Creació de la Unitat d'RSC i formalització del Pla estratègic. Publicació del primer IRSC (abast 90 %). Creació de la Fundació Abertis.

Primera Política d'RSC i anàlisi estratègica de grups d'interès. Primer exercici de verificació externa de l'IRSC (abast 94 %). Formalització de les aliances amb UNGC i GRI.

Primer codi ètic i sistematització de la gestió de patrocinis. Adaptació de l'IRSC a la guia G3 de GRI (abast 97 %). Metodologia i aliances amb LBG.

INTERNA

ACOMPLIMENT ASG

Llegenda acrònims

ASG: Ambiental, social i de bon govern RSC: Responsabilitat Social Corporativa IRSC: Informe d'IRSC
 GRI: Global Reporting Initiative UNGC: United Nations Global Compact LBG: London Benchmarking Group
 DE: Directiva Europea CDP: Carbon Disclosure Project DJSI: Dow Jones Sustainability Index DR: Denuncies rebudes
 DRR: DR resoltes ASP: Acció social i patrocinis II: Index d'incidència IF: Index de freqüència IG: Index de gravetat
 AV: Accidents viaris M: Morts en accidents viaris IF1: Index d'accidentalitat IF3: Index de mortalitat PNA: Pla Nacional
 d'Acció CERSE: Consell Estatal d'RSE WBCSD: World Business Council for Sustainable Development EABIS: European
 Academy of Business and Society IIRC: International Integrated Reporting Committee

*Les dades publicades en compliment ASG fan referència al segon any del període indicat.

EXTERNA

CONTEXT RSC

AVALUACIONS I ÍNDEXS ASG

1ª Comunicació Europea en RSC. Creació del Fòrum Multistakeholder d'RSE, presidit per la UE. Naixement d'EABIS.

Neix l'Associació Espanyola del Pacte Mundial i el WBCSD. Desè aniversari de CSR Europe.

2ª Comunicació Europea en RS. Publicació del llibre blanc de l'RSE a Espanya. Desè aniversari de GRI.

Naixement del CDP.

Cinquè aniversari del llançament de DJSI i llançament del primer Sustainability Yearbook (SY).

Abertis entra al DJSI i participa en les avaluacions d'EIRIS per a diferents índexs.

2008 - 2009

2010 - 2011

2012 - 2013

2014 - 2015

2016 - 2017

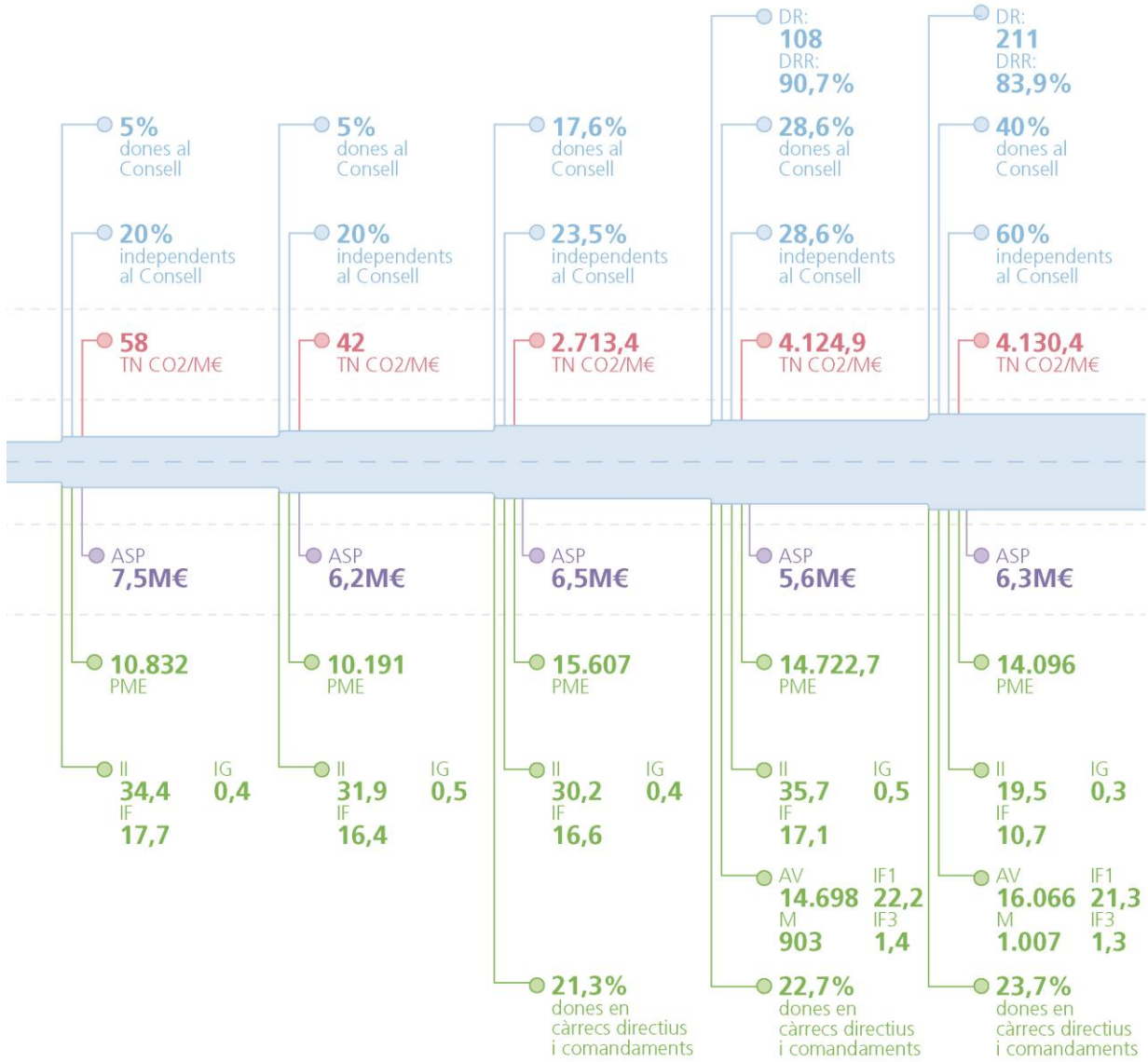
Implantació d'una eina tecnològica de seguiment i rendició de comptes ASG. Aprovació de la norma i el procediment de frau i corrupció.

Actualització del codi ètic i creació d'una comissió específica de seguiment. Adaptació de l'IRSC a la guia G3.1 de GRI i l'AOSS (abast 94 %).

Incorporació de l'ISO 26000 i realització de l'anàlisi de materialitat. Creació del Centre UNESCO per a les Reserves de la Biosfera Mediterrànies.

Creació de la CRSC del Consell. Actualització de la Política d'RSC i del codi ètic. Implantació del sistema de compliment. Adaptació de l'IRSC a l'ISO 26000 i la guia G4 de GRI (abast 98 %).

Aprovació del Pla director d'RSC i inici del desplegament dels plans d'acció locals. Publicació de l'Informe anual integrat segons SRS de GRI i marc IIRC (abast 97%).

Creació del CERSE a Espanya. Publicació de l'AA1000AS. Naixement de l'IIRC. Desè aniversari d'UNGC.

Publicació de l'ISO 26000. 3a Comunicació Europea en RS. Publicació del marc de drets humans de "Protegir, Respectar i Reemiar".

Rio + 20. Primer marc de treball cap a l'Informe integrat. Transició a G4 i focalització en la materialitat.

Aprovació de l'Agenda 2030 (ODS) i la DE d'informació no financera. Publicació de l'AA1000SES. Nou codi de bon govern a Espanya. COP21 i acords de clima.

PNA Empresa i Drets Humans i Estratègia Espanyola d'RSE. Segona revisió de l'ISO 26000. Presentació dels nous estàndards SRS a Espanya en el 20 aniversari de GRI.

Primera participació d'Abertis al CDP, permanència al DJSI i inclusió en el SY (Or).

Distinció al CDP, permanència en el DJSI i inclusió en el SY (Bronze). Increment d'anàlisi i peticions ASG de diferents grups d'interès.

Participació en noves avaluacions com Corporate Knights, Trucost o Sustainalytics i retorn al DJSI.

Inclusió d'Abertis en nous índexs ASG com els de les famílies MSCI i STOXX i permanència al DJSI.

Inclusió i permanència per primer any consecutiu en l'índex FTSE4Good. Valoració B després de la inclusió en la Llista A per part del CDP.

BON GOVERN, TRANSPARÈNCIA I RENDICIÓ DE COMPTES

ASPECTES MATERIALS
 MATÈRIA FONAMENTAL ISO26000
 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
 OBJECTIU ESTRATÈGIC

- OBJECTIUS QUANTITATIUS:
- 100% de grups d'interès implicats en matèria de codi ètic
 - 0 incumpliments
 - Millorar el grau de compliment de les recomanacions del Codi de Bon Govern de les societats cotitzades
 - 100% de reclamacions ateses
 - 100% d'activitats analitzades en matèria de Drets Humans

- 100% de grups d'interès implicats en matèria de prevenió de la corrupció
- 50% dels proveïdors crítics avaluats i homologats
- 35% dels proveïdors crítics analitzats segons l'scoring RSC
- Increment de l'scoring mig de RSC

Eix 1: Bon govern, transparència i rendició de comptes

Cultura organitzacional

El capítol sobre compliment i gestió del risc de l'IAI 2017 conté informació en detall sobre els sistemes i els procediments relacionats amb el desenvolupament d'una cultura organitzacional basada en principis ètics.

Al llarg del 2017 s'ha rebut un total de 211 denúncies relacionades amb incompliments del codi ètic i se n'ha resolt el 83,9 %, un percentatge superior al de l'any anterior. De les denúncies que van quedar pendents de resoldre el 2016 (49), se n'ha resolt el 85,7 %.

Així mateix, s'ha descartat el 68,9 % de les denúncies resoltes, un percentatge inferior al de l'any anterior. De la resta, 68 casos en total, el 19,6 % s'ha resolt mitjançant advertències, el 6,8 % mitjançant acomiadaments i el 4,6 % mitjançant altres mesures disciplinàries. El nombre d'incompliments totals ha augmentat en relació amb l'any anterior, tot i que part d'aquests incompliments són imputables a l'exercici 2016, fet que incideix en la variació de la dada.

Rebuig a qualsevol mena de corrupció

La norma de prevenció de la corrupció del Grup Abertis s'aplica a tots els seus grups d'interès i per això s'ha fet extensiva i està a la seva disposició, tant de manera activa com passiva. La sensibilització i la formació en matèria de prevenció de la corrupció dins del Grup Abertis és un element clau i que ha de perdurar de manera sistemàtica i recurrent en totes les accions i les interrelacions del Grup amb els seus grups d'interès.

S'han dut a terme activament formacions específiques i campanyes de sensibilització en matèria de prevenció de la corrupció en tots els països, tret d'Itàlia i l'Índia, que han inclòs membres de l'equip directiu i dels diversos òrgans de govern del Grup Abertis.

Excel·lència en bon govern

El capítol sobre govern corporatiu de l'IAI 2017 detalla informació sobre els òrgans de govern de l'organització i les principals actuacions de l'any.

El nombre de recomanacions del Codi de bon govern que s'han complert ha augmentat lleugerament, i el percentatge de consellers independents el 2017 ha arribat al 60 %. D'altra banda, la presència de dones al Consell s'ha mantingut constant (40 %) i han continuat les millors pràctiques en altres àmbits, tal com detallen l'Informe anual de govern corporatiu i l'Informe anual de retribucions dels membres del Consell de l'exercici.

Els mecanismes de reclamació existents han continuat actius i, tal com s'especifica en l'IAI 2017 i en aquest annex, s'han atès pràcticament totes les reclamacions. Cal continuar treballant per formalitzar i sistematitzar la incorporació d'aspectes de drets humans en els processos de diligència deguda, d'acord amb el que estableix el Pla director d'RSC.

abertis ECOEFICIÈNCIA

ASPECTES MATERIALS

MATÈRIA FONAMENTAL ISO26000

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

OBJECTIU ESTRATÈGIC

OBJECTIUS QUANTITATIUS:

Reducció de les emissions d'abastos 1 i 2 (10% el 2020 respecte 2015)

Consolidar una metodologia comuna de càlcul de l'abast 3 per tot el Grup

Identificar accions a implantar per incidir sobre les emissions generades pels vehicles

Sistematitzar la gestió energètica del Grup

Increment progressiu del percentatge d'ús del telepeatge (objectiu 60% de les transaccions i volum)

Afavorir l'ús de vehicles amb menys càrrega contaminant (menys emissions o més eficients)

Identificar oportunitats per al desenvolupament de nous productes i serveis

50% dels proveïdors crítics avaluats i homologats

35% dels proveïdors crítics analitzats segons l'Scoring RSC

Increment de l'scoring mig de RSC

30% del consum de materials de manteniment i construcció d'origen reciclat

Recuperació del 30% dels residus de construcció generats

Establiment de procediments de reutilització de materials i residus de forma sistematitzada

Eix 2: Ecoeficiència

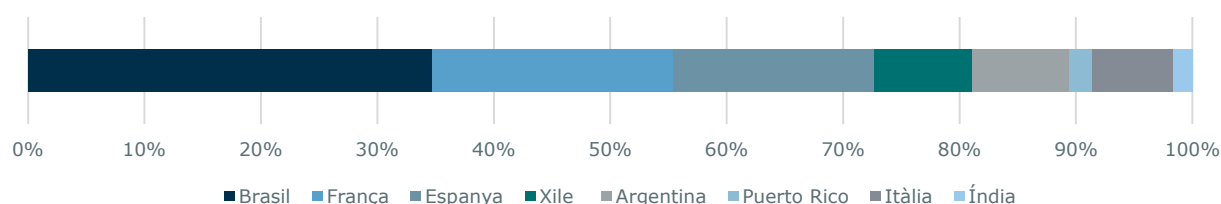
Els continguts del bloc de contribució al medi ambient de l'IAI 2017 contenen els detalls sobre l'enfocament de gestió i les principals accions implantades pel que fa als aspectes ambientals materials de l'activitat de l'organització.

Reducció de la petjada de carboni

Les emissions totals de CO₂ de l'any 2017 han assolit els 21,3 milions de tones, fet que suposa el 25,4 % més en valors absoluts i el 0,15 % més en valors relatius a la xifra de negoci en relació amb el 2015, i el 22 % més en valors absoluts i el 5,6 % en valors relatius a la xifra de negoci en relació amb l'any anterior.

El gruix de les emissions es concentra en les emissions generades pels vehicles que transiten per les autopistes, que, juntament amb la resta de categories de l'abast 3, constitueixen el 99,4 % de les emissions totals de l'activitat de l'organització. Pel que fa a l'abast 1 i 2, les emissions directes i les indirectes derivades de l'electricitat han augmentat el 16,6 % en valors absoluts i han disminuït el 12,4 % en valors relatius a la xifra de negoci en relació amb el 2015.

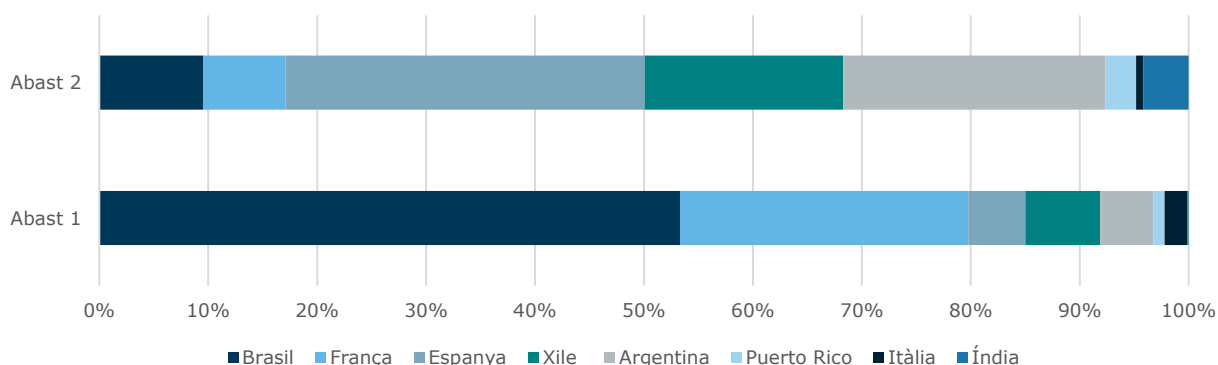
Distribució percentual d'emissions totals de CO₂ del 2017 per país

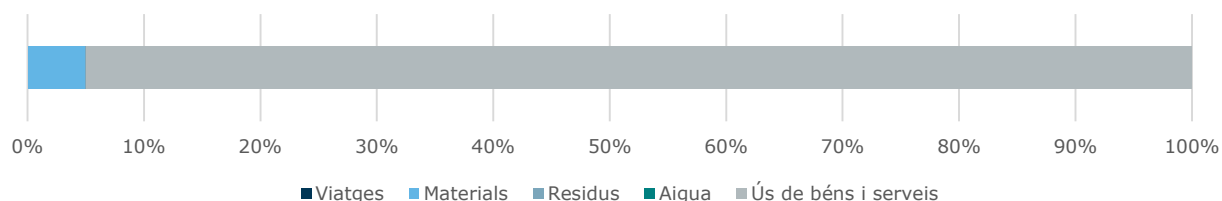
Emissions de CO_{2e} generades per país (tones)

	Abast 1	Abast 2	Abast 3	Total
Brasil	38.685,2	5.377,8	7.360.718,9	7.404.782,0
França	19.200,6	4.256,2	4.388.338,6	4.411.795,4
Espanya	3.787,7	18.573,5	3.665.545,2	3.687.906,4
Xile	5.000,3	10.250,7	1.775.150,4	1.790.401,3
Argentina	3.531,0	13.553,0	1.750.954,9	1.768.039,0
Puerto Rico	737,3	1.596,8	428.017,5	430.351,6
Itàlia	1.529,6	373,6	1.475.147,3	1.477.050,5
Índia	81,9	2.335,7	356.236,4	358.654,0
Total	72.553,7	56.317,3	21.200.109,2	21.328.980,3

Distribució percentual d'emissions de CO₂ d'abast 1 i 2 per país

Distribució percentual d'emissions d'abast 3 per font d'emissió

Les emissions derivades del consum d'energia elèctrica han disminuït un 1,3 % en valors absoluts en relació amb l'any anterior. Això representa una millora significativa a causa de l'impacte directe de la incorporació de l'Índia en l'abast de les dades, ja que el seu mix elèctric és més contaminant que el de la resta de països inclosos. Aquesta reducció s'ha compensat amb l'increment en les emissions directes d'abast 1, sobretot a causa de la inclusió de dades relacionades amb la recàrrega de gasos refrigerants, que tenen una incidència significativa en la petjada (representen el 7,7 % de les emissions de CO₂ de l'abast 1).

Així mateix, en l'abast 3 s'han incorporat les emissions de tots els vehicles que transiten per les autopistes (inclosos els que no hi tenen un impacte econòmic directe), amb la qual cosa s'ha completat l'abast d'aquesta categoria. Això ha suposat un increment directe de les emissions del 23,3 % en aquesta categoria en relació amb l'exercici anterior. D'altra banda, l'augment del consum de materials i de generació de residus vinculat a l'increment dels treballs duts a terme durant l'any ha contribuït al creixement total de les emissions indirectes de l'organització relacionades amb l'abast 3.

Evolució de les emissions totals – Tones de CO₂e

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Abast 1 i 2	109.977,5	115.846,6	128.267,0	10,7%
Abast 3	16.917.544,1	17.372.534,1	21.200.712,4	22,0%
Total	17.027.521,6	17.488.380,6	21.328.980,3	22,0%

Evolució de les emissions d'abast 1 i 2 per activitat – Tones de CO₂e en relació amb l'activitat

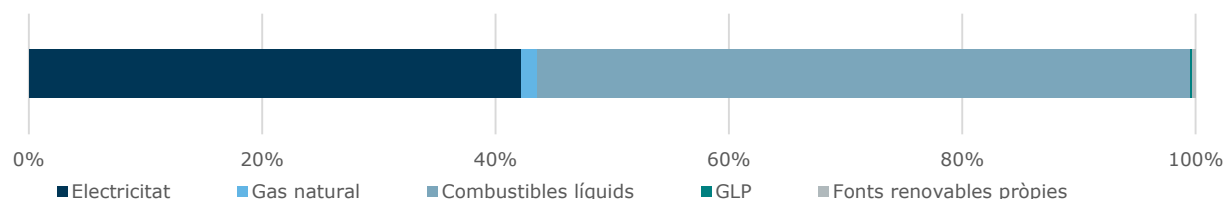
	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Autopistes (Tn/IMD)	5,00	5,10	5,26	3,2%

Evolució de les emissions totals– Tones de CO₂e per cada milió d'euros de xifra de negoci

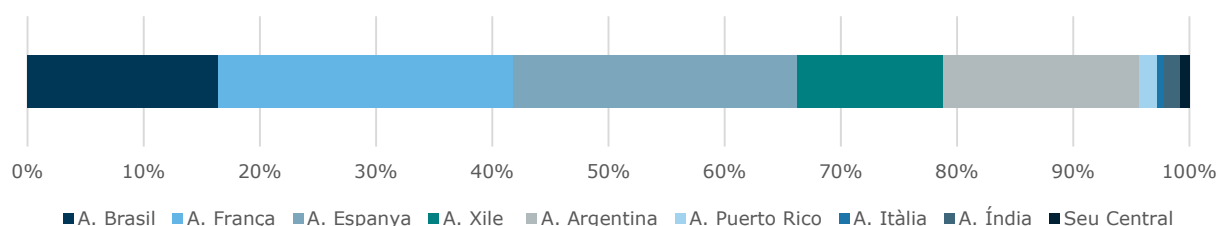
	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Abast 1 i 2	28,4	28,5	24,8	-12,4%
Abast 3	4.097,7	3.884,0	4.105,6	5,7%
Total	4.124,3	3.909,9	4.130,4	5,6%

Els consums inclosos en l'abast 1 comprenen gas natural, combustibles líquids i GLP tant de la flota de vehicles pròpia com dels equips electrògens, i l'abast 2 inclou l'electricitat consumida. Les fonts renovables pròpies es refereixen principalment a la generació d'electricitat per part de les autopistes d'Espanya i França.

Distribució percentual dels consums energètics del 2017 per font (MWh)

Els combustibles líquids constitueixen la font principal de consums energètics, ja que representen el 56,1 % del consum d'energia del 2017 de tota l'organització. El consum de combustibles líquids ha augmentat el 29,9 % en relació amb l'any anterior, mentre que el consum de GLP ha disminuït el 87,6 %, cosa que fa un total de 1.107,8 MWh. El consum energètic total de l'organització ha augmentat el 12,5 % en relació amb el 2015 i ha arribat als 482.304 MWh.

Distribució percentual de consum d'electricitat del 2017 per país (MWh)ⁱ

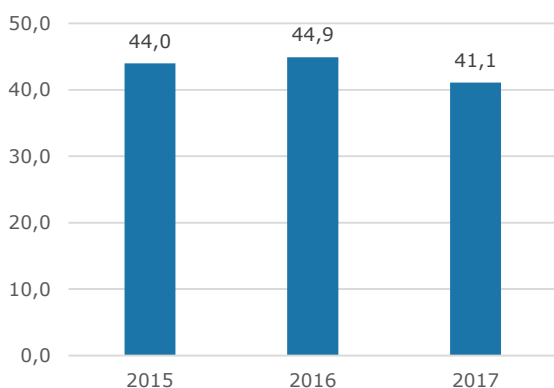
Consum d'electricitat per país (MWh)

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Brasil	33.225	33.590	33.611	0,1%
França	47.319	54.921	51.905	-5,5%
Espanya	44.731	44.700	51.593	11,9%
Xile	16.323	26.145	25.499	-2,5%
Argentina	33.335	35.400	34.399	-2,8%
Puerto Rico	6.640	6.130	3.286	-46,4%
Itàlia	---	---	1.129	---
Índia	---	---	2.873	---
Total	181.573	200.886	204.294	1,7%

Consum d'electricitat per país en relació amb l'activitat (MWh/IMD)

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Brasil	1,83	1,90	1,84	-3,1%
França	1,97	2,24	2,09	-6,9%
Espanya	2,32	2,22	2,39	7,7%
Xile	0,85	1,01	0,95	-6,2%
Argentina	0,40	0,42	0,42	-1,2%
Puerto Rico	0,10	0,09	0,05	-44,8%
Itàlia	---	---	0,02	---
Índia	---	---	0,15	----
Total	8,26	8,84	8,38	-5,2%

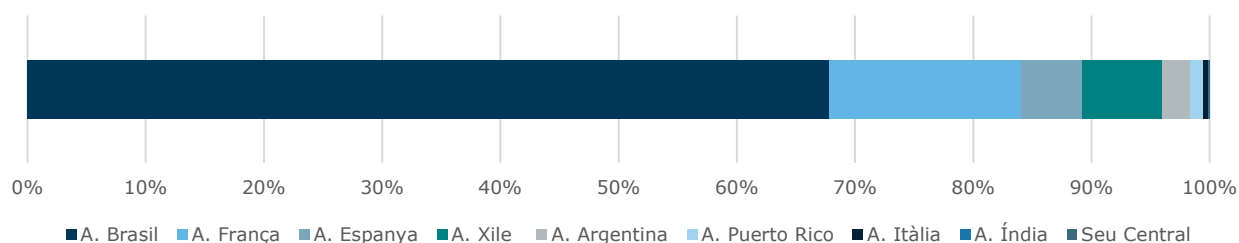
Evolució del consum d'electricitat en relació amb la xifra de negoci (MWh per cada milió d'euros)

El consum d'electricitat ha disminuït gairebé en tots els països; per aquest motiu, el volum total s'ha mantingut constant (cal destacar l'increment de l'abast de les dades tant d'Itàlia i l'Índia com de la seu central).

Si bé aquestes reduccions es deuen a la implantació de mesures d'eficiència energètica, a Puerto Rico ha tingut lloc una interrupció dels subministraments d'electricitat a causa de l'huracà Maria, que ha incidit directament en els consums d'electricitat i els de combustibles líquids dels equips electrògens de les activitats del país. Globalment, el consum d'electricitat en termes relatius a la xifra de negoci ha variat positivament en relació amb l'any anterior (-8,5 %).

Distribució percentual de consum de combustibles líquids del 2017 per país (litres)

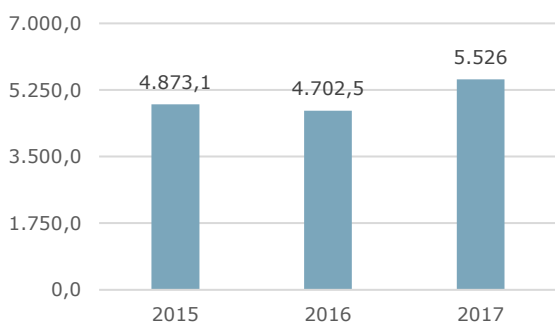
Consum de combustibles líquids per país (litres)

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Brasil	12.283.627	12.610.533	18.636.824	47,8%
França	4.788.497	4.558.556	4.465.507	-2,0%
Espanya	1.786.090	1.361.687	1.417.518	4,1%
Xile	1.707.719	1.650.682	1.869.449	13,3%
Argentina	1.059.405	683.194	653.267	-4,4%
Puerto Rico	171.376	168.827	291.892	72,9%
Itàlia	---	---	116.844	---
Índia	---	---	30.630	---
Total	21.796.714	21.033.479	27.481.931	30,7%

Consum de combustibles líquids per país en relació amb l'activitat (l/IMD) – Autopistes

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Brasil	675,4	713,2	1.020,9	43,1%
França	199,3	186,3	179,8	-3,5%
Espanya	89,8	67,2	67,9	0,2%
Xile	88,7	64,0	69,7	8,9%
Argentina	12,6	8,1	7,9	-2,8%
Puerto Rico	2,6	2,5	4,5	78,0%
Itàlia	---	---	1,8	---
Índia	---	---	1,6	---
Total	989,1	925,5	1.127,8	21,8%

Evolució del consum de combustibles líquids en relació amb la xifra de negoci (litres per cada milió d'euros)

El consum mitjà de combustibles per cada milió d'euros de negoci ha augmentat el 17,5 % en relació amb l'any anterior sobretot a causa de l'increment dels consums

al Brasil i a Xile, vinculats a les inversions de millora de les infraestructures. La substitució de consum d'electricitat per combustibles líquids a Puerto Rico ha incidit també sobre la dada global.

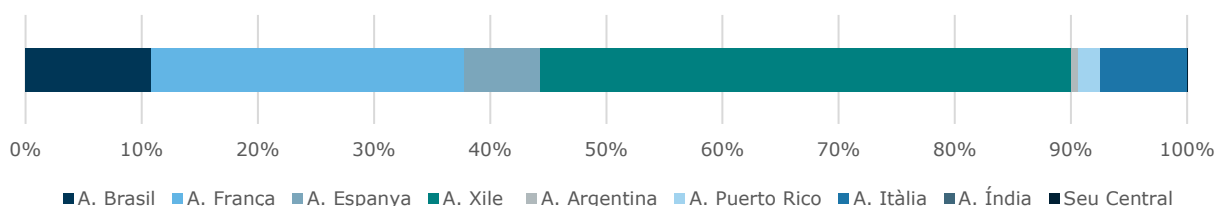
La flota de vehicles, composta per un total de 3.216 vehicles dels quals el 63,2 % són turismes i furgonetes, ha variat lleugerament en relació amb l'any anterior (-6,9 %) a causa de la reducció del nombre de vehicles de flota pròpia al Brasil.

Així mateix, el consum de gas natural s'ha mantingut pràcticament constant, amb un cert increment motivat per la inclusió en l'abast de les dades d'Itàlia i la reducció dels consums a França.

Consum de gas natural per país (kWh)ⁱⁱ

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
França	6.127.848	6.161.326	5.447.718	-11,6%
Espanya	---	---	64.412	---
Argentina	123.398	32	50	54,2
Itàlia	---	---	875.372	---
Total	6.251.246	6.161.358	6.387.552	3,7%

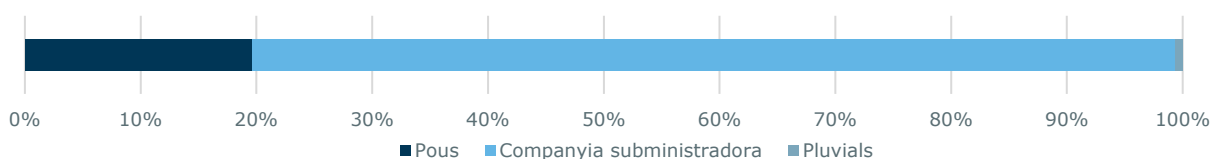
Distribució percentual del consum d'aigua del 2017 per país (m³)ⁱⁱⁱ

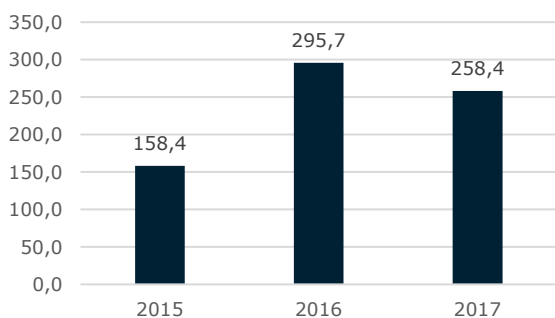
Consum d'aigua per país (m³)ⁱⁱⁱ

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Brasil	127.276	137.391	139.320	1,4%
França	367.190	303.414	346.474	14,2%
Espanya	80.452	74.430	83.677	12,3%
Xile	41.678	748.704	587.526	-21,5%
Argentina	16.145	18.589	7.680	-58,7%
Puerto Rico	21.086	40.070	24.982	-37,7%
Itàlia	---	---	95.285	---
Índia	---	---	142	---
Total	653.899	1.322.664	1.285.086	-2,8%

Distribució percentual de consum d'aigua del 2017 per fonts (m³)

Evolució del consum d'aigua en relació amb la xifra de negoci (m³ per cada milió d'euros)

El 19,7 % de l'aigua consumida procedeix de pous. Aquest percentatge és lleugerament superior al de l'any anterior a causa de l'increment de l'abast de les dades, en el qual Itàlia consumeix molta aigua de pous. El consum d'aigua total ha disminuït significativament en termes tant absoluts com relatius a la xifra de negoci, a causa de la variació de les dades a Xile. La rellevància d'aquest consum per a l'activitat d'una de les autopistes de Xile ha motivat que s'implantin eines per reduir-lo i això ha motivat una millora clara dels consums en relació amb l'any anterior.

La metodologia actualitzada durant l'any anterior per calcular la petjada de carboni dels vehicles que transiten per les autopistes s'ha consolidat aquest any, tot i que serà compartida amb tots els països per poder consensuar una metodologia comuna que permeti identificar les millores que es produeixen en el parc mòbil de vehicles i que incideixen sobre les emissions generades, en paral·lel a l'evolució dels desenvolupaments tecnològics descrits en el capítol d'Autopistes segures i innovadores de l'IAI 2017.

Les autopistes a Espanya disposen d'un sistema avançat de gestió energètica que inclou l'existència d'un comitè i el seguiment exprés dels consums, així com un pla formal de reducció de consums i millora de l'eficiència energètica. Cal valorar l'extensió d'aquestes pràctiques a la resta de països en el marc del desplegament dels plans d'acció específics d'RSC.

Innovació basada en criteris d'economia circular

El gruix de consums de materials està relacionat amb els treballs de construcció i manteniment tant directes com indirectes de les infraestructures, i la major part d'aquests materials són no renovables. El 12,7 % dels materials consumits durant el 2017 ha estat d'origen reciclat, un percentatge superior al de l'any anterior, que cal incrementar per assolir l'objectiu establert en el Pla director d'RSC.

Consum de materials totals per país (tones)^{iv}

	Granulats	Aglomerat asfàtic	Formigó	Metalls	Pintures	Sal
Brasil	328.533	509.578	108.991	230.033	25.843	0
França	1.003.876	1.085.121	119.277	3.955	446	41.100
Espanya	4.849	170.126	5.672	1.404	1.282	19.743
Xile	136.510	80.953	12.829	1.036	245	0
Argentina	38.232	42.573	23.388	358	210	0
Puerto Rico	656	2.849	1.129	178	15	0
Itàlia	0	129.010	0	785	1.330	6.121
Total	1.512.657	2.020.210	271.285	237.750	29.372	66.964

A més d'aquests materials, s'han consumit 417,8 tones de paper, 840,9 tones de líquid descongelant i 148.064 tones de sòls vegetals. Globalment, el consum de materials de l'any ha augmentat en relació amb els anys anteriors, a causa de la tipologia i la intensitat dels treballs efectuats durant el període en països diversos, sobretot a França i al Brasil. L'especificitat de les tasques incideix directament sobre els consums, com ha passat amb les variacions en els consums de metalls i pintures vinculats a actuacions de manteniment concretes al Brasil.

Evolució del consum de materials totals (tones)

	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Granulats	2.256.084	1.253.188	1.512.657	20,7%
Aglomerat asfàltic	1.874.874	3.844.109	2.020.210	-47,4%
Formigó	505.593	291.649	271.285	-7,0%
Metalls	42.432	23.514	237.750	911,1%
Pintures	5.097	14.159	29.372	107,4%
Sal	50.538	41.672	66.964	60,7%

De la mateixa manera, la generació de residus més significativa de l'activitat de l'organització és la vinculada a residus de construcció. El 77,7 % del total dels residus no perillosos corresponen a aquesta categoria. L'objectiu de recuperació és ambiciós i, per això, cal analitzar les possibilitats que hi ha i les aliances potencials amb altres grups d'interès per desenvolupar cercles formals de recuperació de residus i reutilització com a materials. Al llarg del 2017 s'ha recuperat un total de 56.240,7 tones d'aquests residus a Espanya i a Puerto Rico.

Residus generats (tones)^y

	2015		2016		2017	
	No perillosos	Perillosos	No perillosos	Perillosos	No perillosos	Perillosos
Brasil	9.561,2	299,3	26.520,1	271,2	7.243,1	90,9
França	89.916,3	663,8	74.665,5	1.531,9	250.000,8	628,1
Espanya	110.663,7	229,4	112.071,2	189,0	57.761,2	187,6
Xile	2.049,4	210,6	8.574,9	11,2	19.503,3	7,8
Argentina	1.665,2	11,8	2.028,3	5,7	2.010,0	5,5
Puerto Rico	20.825,9	1,8	9.899,1	6,2	6.713,9	0,00
Itàlia	---	---	---	---	1.881,6	11,9
Índia	---	---	---	---	0	0
Total	234.681,8	1.416,8	233.759,1	2.015,2	345.113,6	931,8

Residus totals no perillosos generats i tractats per tipologia

	Tones generades	Percentatge tractat
Pneumàtics i restes de cautxú	1.082,1	80,9%
Barreja de formigó, maons, etc.	52.232,7	99,9%
Metalls barrejats (ferralla)	1.217,2	19,2%
Residus de construcció i demolició	268.312,4	92,9%
Ferralla (aires condicionats, extintors)	1.951,3	98,8%
Restes de jardineria	2.746,1	76,1%
Residus domèstics (escombraries)	11.748,1	83,2%
Fangs de depuradora biològica (llots de fosses sèptiques)	2.603,9	74,3%
Altres	3.220,1	96,1%
Total	345.114	93,1%

La normativa de gestió de residus afecta les possibilitats de recuperació de certs residus de construcció segons la seva càrrega contaminant. Igualment, és important treballar amb els gestors de residus com a agents connectors pel que fa a la recuperació de residus.

En matèria de residus perillosos, els llots humits continuen sent la categoria més significativa (un 49,7 % del total de residus perillosos generats), relacionada amb el tractament de les aigües residuals de l'activitat. Aquestes aigües són principalment assimilables a domèstiques, tot i que en alguns casos, a causa de la càrrega contaminant, abans d'abocar-les cal fer-hi un tractament específic. Durant l'any les autopistes del Brasil, l'Argentina i Espanya han generat un total de 235.285,8 metres cúbics d'aigües residuals que han estat tractades de manera adequada abans de ser abocades. D'altra banda, s'han produït vessaments accidentals de 35.013,55 litres de substàncies perilloses fruit d'accidents a les vies del Brasil i Espanya, que han estat gestionades com a residus perillosos per gestors autoritzats.

Els mètodes de tractament varien depenent del tipus de residu i del gestor autoritzat que s'encarrega del procés, en el marc de la normativa vigent que afecta aquesta qüestió en cadascun dels països. El 93,1 % dels residus no perillosos i el 93,2% dels perillosos han estat tractats.

Total de residus perillosos generats i tractats per tipologia

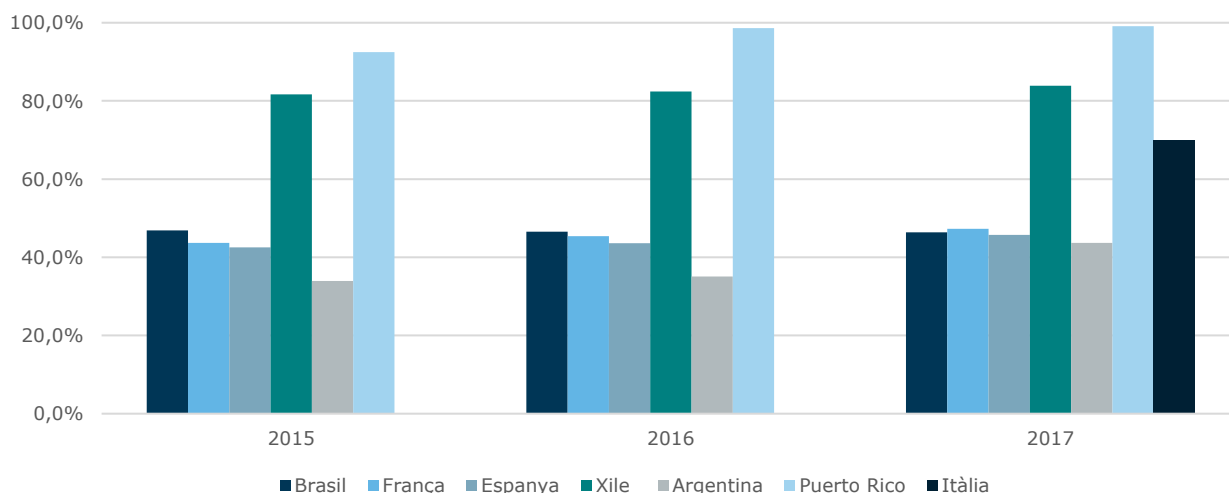
	Tones generades	Percentatge tractat
Oli usat	19,2	100%
Invasos metàl·lics i envasos plàstics contaminats	25,8	16,5%
Absorbents, sepiolita (draps contaminats)	15,1	68,2%
Residus que contenen hidrocarburs	125,4	96,8%
Terres contaminades amb gasoil	63,1	62,9%
Llots comuns humits	462,8	100%
Altres	220,4	95,7%
Total	931,8	93,2%

Desenvolupament de productes i serveis

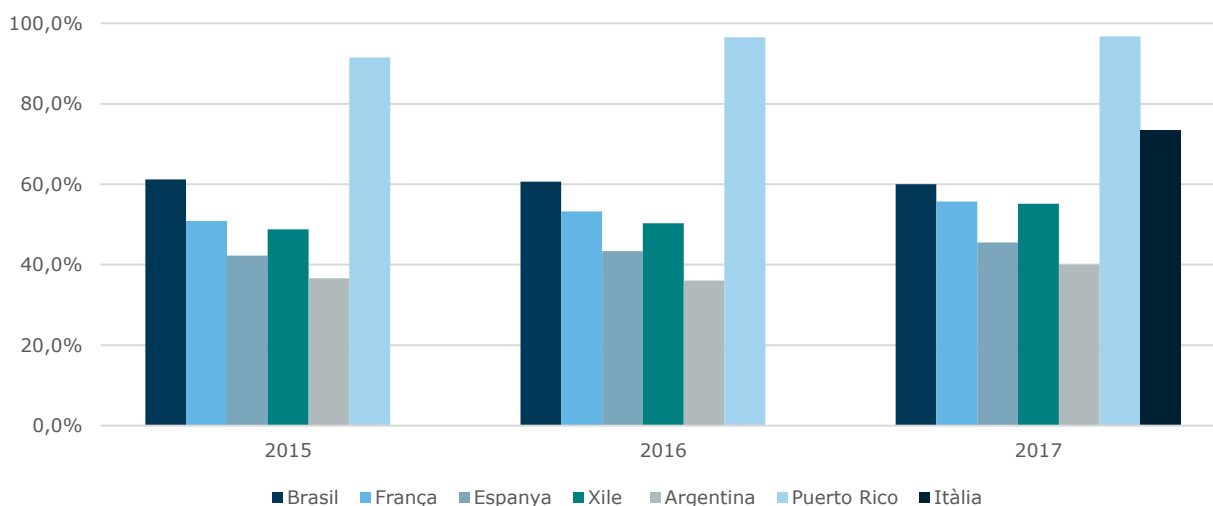
El programa estratègic de Road Tech que es descriu en l'IAI 2017 conté el detall de les actuacions dutes a terme en matèria de productes i serveis amb impactes ambientals, socials i de bon govern positiu, entre els quals destaquen l'adaptació de les infraestructures per a la promoció del vehicle elèctric i el vehicle autònom.

Altres actuacions com la promoció i l'ús del telepeatge impliquen la generació d'impactes ambientals positius en disminuir les emissions totals resultants d'aturar i posar en marxa els vehicles. El percentatge total d'ús del telepeatge s'ha incrementat el 2017, tant en termes de transaccions (el 62,9 %) com en termes d'ingressos (el 55,2 %).

Percentatge d'ús de telepeatge (percentatge de transaccions)

Percentatge d'ús de telepeatge (percentatge d'ingressos)

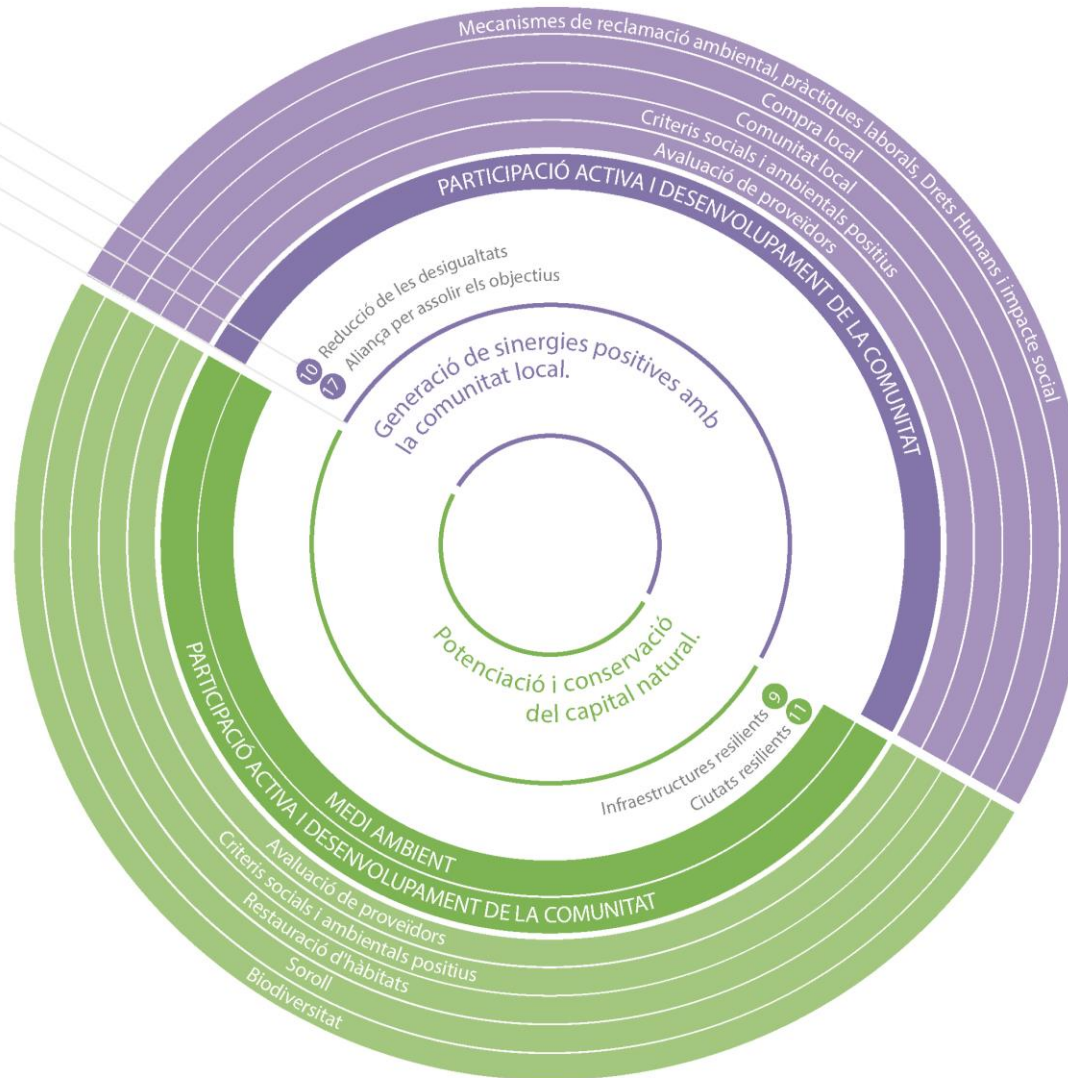
La col·laboració amb les empreses proveïdores és crucial a l'hora d'incidir sobre el desenvolupament de productes i serveis amb impactes socials i ambientals positius. El bloc sobre proveïdors de l'IAI 2017 descriu les polítiques i els procediments relacionats amb la implicació dels proveïdors en la gestió dels impactes ambientals, socials i de bon govern materials de l'organització.

A més de l'avaluació i l'homologació de proveïdors, la inclusió de clàusules específiques relacionades amb aspectes ambientals, socials i de bon govern permet incloure aquestes variables en la valoració i l'execució dels projectes. En el 100 % dels concursos o les licitacions duts a terme, s'ha inclòs aquesta mena de clàusules.

abertis
INTEGRACIÓ EN L'ENTORN

ASPECTES MATERIALS
 MATÈRIA FONAMENTAL ISO26000
 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
 OBJECTIU ESTRATÈGIC

OBJECTIUS QUANTITATIUS:
 Increment de projectes de relació amb la comunitat local (tant en nombre de persones afavorides com recursos destinats)
 Mantenir el nivell de compra local
 100% de reclamacions ateses

- | Potenciar la biodiversitat de l'entorn de les autopistes
- | Identificar els serveis prestats pels ecosistemes en matèria de soroll
- | Identificar i contribuir a conservar les espècies naturals de l'entorn de les autopistes
- | 50% dels proveïdors crítics avaluats i homologats
- | 35% dels proveïdors crítics analitzats segons l'Scoring RSC
- | Increment de l'scoring mig de RSC

Eix 3: Integració en l'entorn

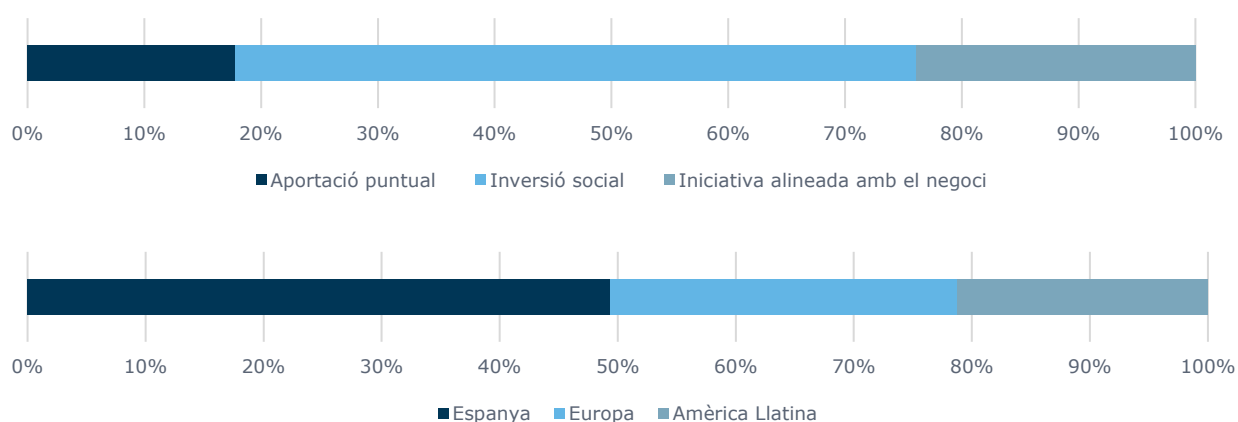
Sinergies positives amb la comunitat local

L'IAI 2017 presenta les actuacions principals de l'any en matèria de relació amb la comunitat local i acció social i patrocini, en el capítol d'Entorn, juntament amb informació sobre les pràctiques d'adquisició.

La participació en associacions de la comunitat local s'ha mantingut constant en relació amb l'any anterior, ja que no s'hi han incorporat dades noves per a les filials de l'Índia i Itàlia, atès que no estan disponibles.

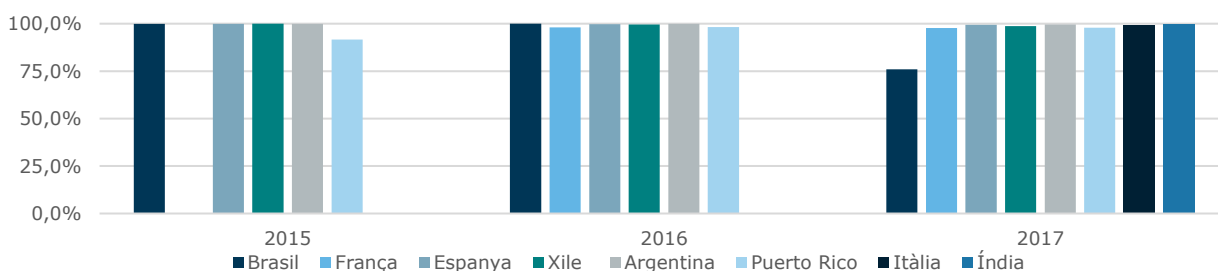
La contribució total a projectes d'acció social i patrocini de l'exercici ha estat de 6,3 milions d'euros (7,3 milions incloses les despeses de gestió), un import que és un 6,3 % superior a l'any anterior. Així mateix, el total de projectes suma 315 iniciatives i la tendència també està en línia amb l'objectiu quantitatiu del Pla director d'RSC. Cal treballar en aquest sentit per conservar la tendència i aconseguir formalitzar el mesurament de l'impacte de les inversions efectuades tant per a la societat com per a l'organització.

Distribució percentual de contribucions el 2017 segons la motivació i l'àmbit geogràfic

El volum de compra efectuat a proveïdors locals es manté elevat, tot i que ha disminuït en relació amb l'exercici anterior, i se situa en el 90,9 % del total de compra efectuada. Aquesta variació es deu principalment a l'increment de l'abast de la informació i a la reducció del percentatge al Brasil.

Percentatge de compra local

S'han atès totes les reclamacions de la comunitat local, que s'han rebut principalment mitjançant els canals d'atenció a les persones usuàries i el canal de denúncies del codi ètic.

Cal destacar el programa Red Viva a Xile, pel que fa a la relació amb la comunitat local i la implicació dels grups d'interès, així com el desenvolupament de mecanismes formals de reclamació. Per desenvolupar projectes d'infraestructures a Xile, cal obtenir la llicència social per operar, vinculada a la relació tant amb les administracions públiques com amb les comunitats arrelades en els territoris en què es duen a terme els treballs. Aquesta llicència comporta la implicació i l'aprovació per part dels grups d'interès dels projectes d'infraestructures. Per tant, abans de desenvolupar propostes de noves intervencions, es porta a terme un mapatge formal de grups d'interès vinculats al territori i a la comunitat local, en què s'identifiquen les expectatives i les seves necessitats formals, de manera que es puguin incorporar tant al disseny com a l'execució dels treballs vinculats al desenvolupament de les infraestructures.

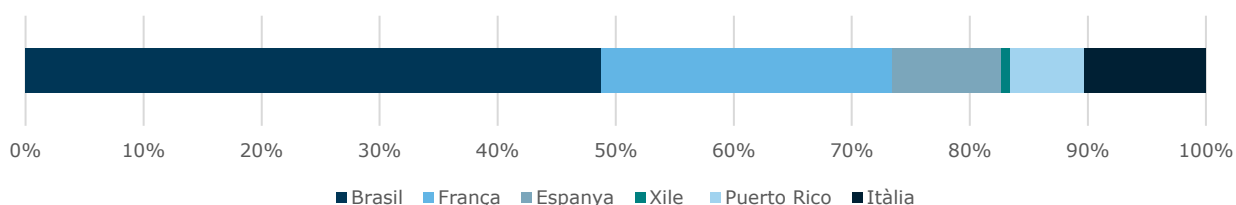
La metodologia utilitzada comprèn quatre fases. En aquestes fases, partint d'una primera inserció, en què es duu a terme una caracterització social i una implicació en el territori, segueix una etapa de socialització en què s'efectua un procés consultiu i una avaluació ambiental, i seguidament hi ha una etapa de recerca i de formalització d'acords. Durant aquestes tres etapes, el programa Red Viva coordina les actuacions de vinculació amb el territori. D'aquesta manera formalitza una sistemàtica de relació directa amb la comunitat local i la generació d'impactes socials positius de l'activitat. Un cop finalitzin els treballs i es posi en marxa la nova infraestructura, el programa Red Viva continuarà les relacions establertes en les fases inicials.

Potenciació i conservació del capital natural

El capítol d'Entorn de l'IAI 2017 conté informació sobre les actuacions relacionades amb la conservació de la biodiversitat de les autopistes i l'increment del capital natural.

La major part dels 1.418,3 km que afecten una zona protegida es concentren a França, el Brasil i Espanya. La variació de la dada en relació amb l'exercici anterior es deu, d'una banda, a l'increment de l'abast de la informació, en què la inclusió de Túnel a Espanya ha incorporat un espai protegit significatiu, i, de l'altra, a la modificació del valor, ja que s'ha detectat un error en les unitats utilitzades en exercicis anteriors en el càlcul de la superfície implicada, que el 2017 totalitza 6.144,8 hectàrees.

Distribució percentual de quilòmetres que afecten una zona protegida

Aquests espais estan habitats per espècies animals protegides que es troben en llistats internacionals com els promoguts per la UICN. Entre les actuacions dutes a terme per preservar-les, destaquen els passos de fauna i la instal·lació de tancats per evitar els atropellaments, a més de les campanyes de sensibilització per als animals domèstics. Durant el 2017 s'han produït un total de 16.713 atropellaments d'animals, concentrats principalment al Brasil, Espanya i l'Argentina.

De la mateixa manera, s'han dut a terme plantacions compensatòries de 127.500 exemplars d'espècies vegetals, sobretot al Brasil, i també s'han fet mesuraments de qualitat de l'aire a l'Argentina, per assegurar que es compleixen els límits legals establerts. En aquest sentit, i vinculat al monitoratge de la qualitat de l'aire, per primera vegada s'han calculat els valors d'emissions contaminants relacionats amb l'activitat de l'organització, a partir de la seva petjada de carboni.

Els valors que es mostren a continuació estan relacionats amb les emissions d'abast 1 vinculades tant a instal·lacions com a transport, sense que, de moment, s'hi inclogui l'abast 3, que abasta les emissions derivades dels vehicles que transiten per les autopistes.

Emissions contaminants 2017

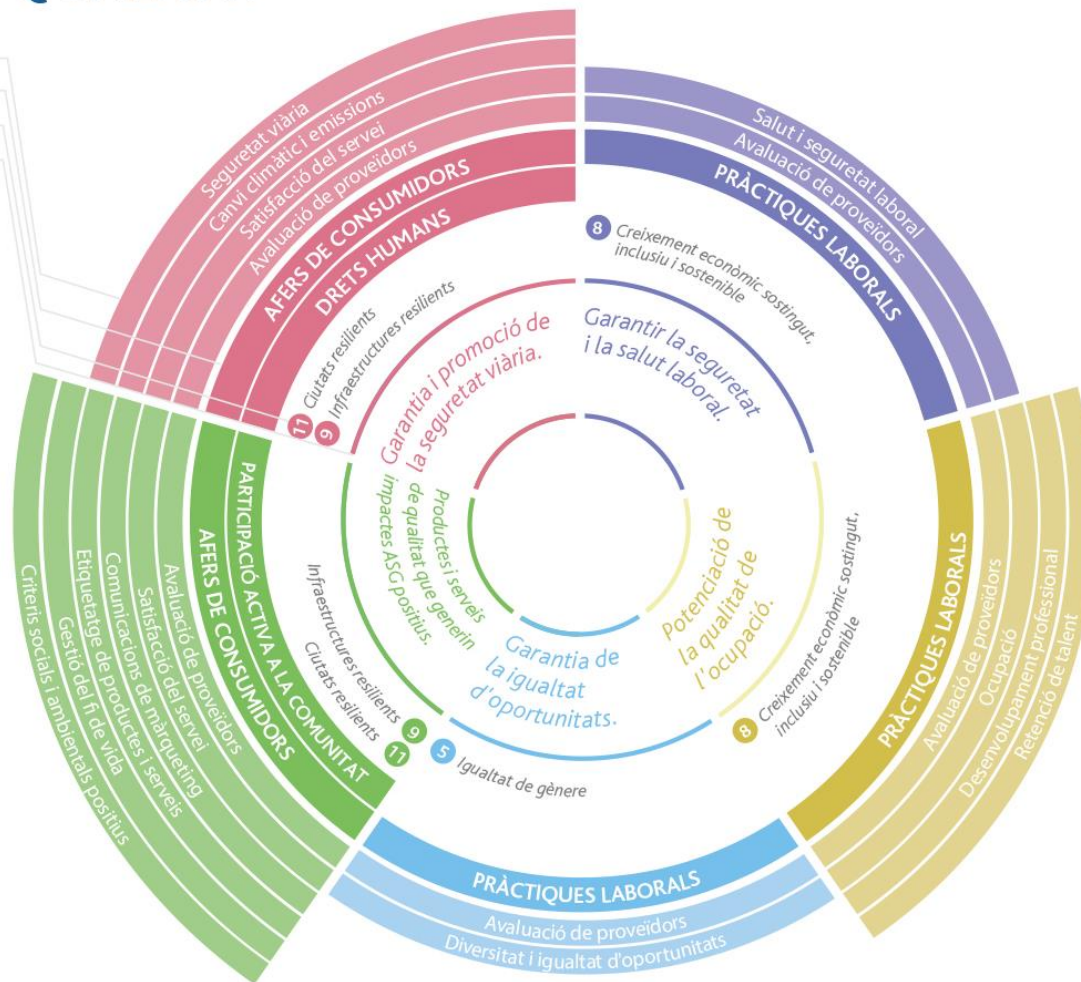
	VOC combustió	NMVOC combustió	CH4	NO _x	NO	NO ₂
Tones	35,4	33,8	2,5	318,4	260,7	51,1
	N ₂ O	NH ₃	PM2,5	PM10	PM combustió	SO _x
Tones	1,1	1,6	17,3	19,2	14,8	0,5

En relació amb l'impacte acústic, s'han dut a terme estudis específics i actuacions de valoració de la reforestació com a mesura de reducció d'aquest impacte, tot i que cal reforçar les accions en aquest sentit de manera transversal i d'acord amb els objectius del Pla director d'RSC.

abertis
SEGURETAT I QUALITAT

ASPECTES MATERIALS
 MATÈRIA FONAMENTAL ISO26000
 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
 OBJECTIU ESTRATÈGIC

- OBJECTIUS QUANTITATIUS:
- Reducció del 50% dels accidents viaris (Dècada de Nacions Unides)
 - 0 morts
 - 100% de reclamacions ateses
 - Increment de productes i serveis per a col·lectius específics
 - Desenvolupament de campanyes d'educació i seguretat viària periòdiques a les comunitats locals
 - Implicar als grups d'interès en el desenvolupament i promoció de productes i serveis enfocats a la reducció de la bretxa digital i la promoció de la seva accessibilitat

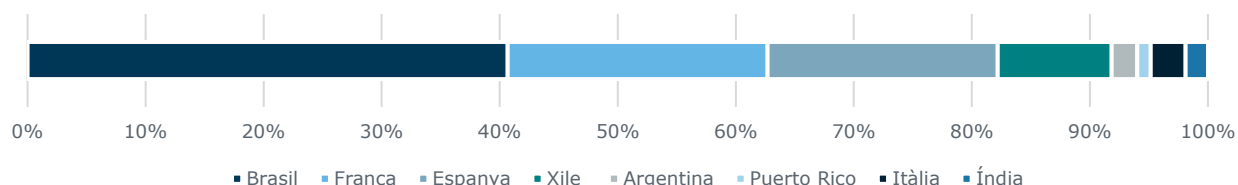
- 0 accidents (directes i indirectes)
- Potenciació de pràctiques de retenció de talent
- Increment de les hores de formació mitges impartides
- Analitzar i millorar la satisfacció laboral
- Consecució de l'equilibri de gènere a totes les categories professionals
- Assegurar la igualtat retributiva a tota la organització
- Assegurar la no discriminació als processos de promoció
- Increment progressiu de la presència de persones amb diversitat funcional a la plantilla
- 50% dels proveïdors crítics avaluats i homologats
- 35% dels proveïdors crítics analitzats segons l'Scoring RSC
- Increment de l'scoring mig de RSC

Eix 4: Seguretat i qualitat

Garantir i promoure la seguretat viària

El programa estratègic de Road Safety que es descriu en l'IAI 2017 presenta una informació detallada sobre l'enfocament de gestió i les accions dutes a terme durant l'exercici per assolir els objectius establerts en matèria de seguretat viària.

Distribució de quilòmetres per país

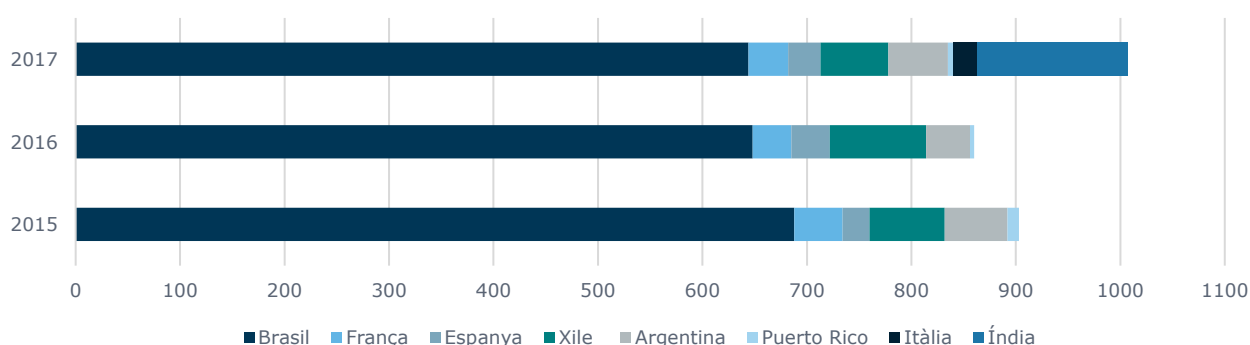
El nombre de quilòmetres de les infraestructures així com la seva activitat (mesurada en termes d'intensitat mitjana diària, IMD) permeten una anàlisi contextualitzada de les dades presentades, i són les dades utilitzades per formular els índexs d'accidentalitat i de mortalitat per país.

El total d'accidents del 2017 ha estat de 16.066, fet que suposa un increment del 10,5 % en relació amb l'any anterior, sobretot a causa de la inclusió de les dades d'Itàlia i de l'Índia en l'abast i del lleuger increment de les dades a Xile, França i Espanya. L'evolució del nombre de persones mortes ha estat paral·lela a la dels accidents, llevat que globalment ha disminuït el nombre de persones mortes, tot i que l'augment de la dada total es veu afectada per la incidència d'Itàlia i l'Índia.

Nombre total d'accidents viaris^{vi}

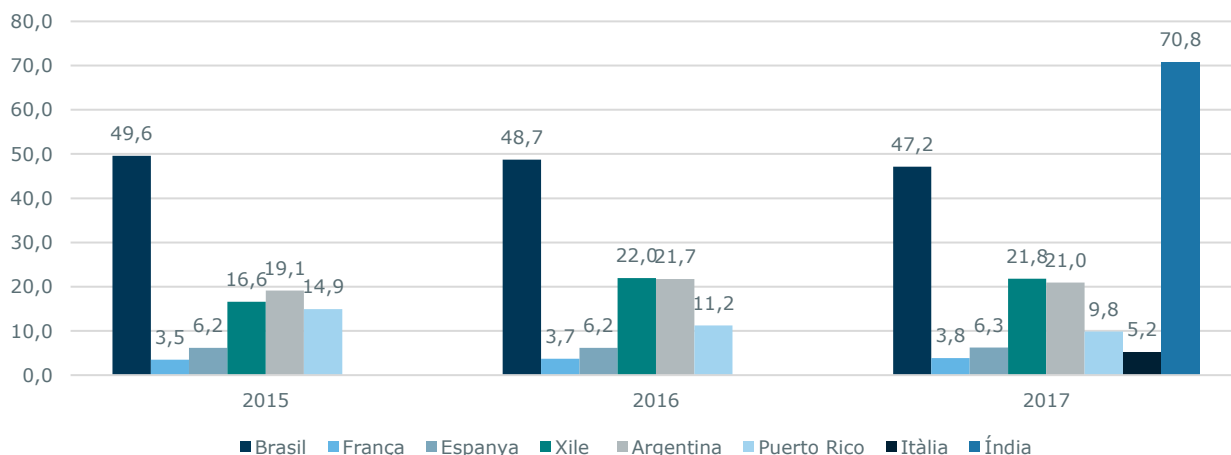
	2015	2016	2017	Variació respecte al 2016
Brasil	10.534	10.084	10.058	-0,3%
França	544	586	615	4,9%
Espanya	798	850	890	4,7%
Xile	1.129	1.590	1.639	3,1%
Argentina	1.370	1.528	1.583	3,6%
Puerto Rico	323	270	220	-18,5%
Itàlia	---	---	291	---
Índia	---	---	770	---
Total	14.698	14.908	16.066	7,8%

Evolució del nombre de persones mortes en accidents de trànsit

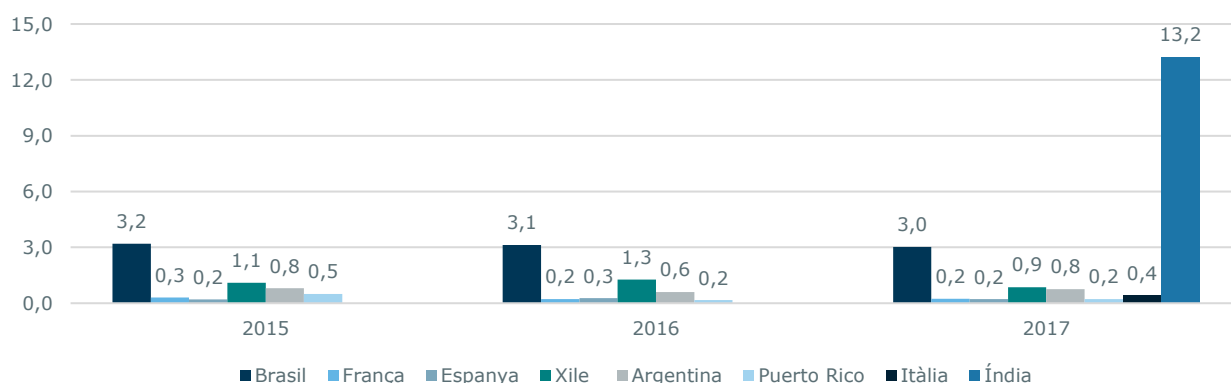

El nombre de persones mortes ha disminuït en tots els països, tot i que la dada global s'ha mantingut constant a causa de l'increment de l'abast de la informació. El nombre elevat de persones mortes a l'Índia en relació amb el nombre d'accidents produïts (similars als de França o Espanya) incideix directament sobre l'índex de mortalitat global.

Evolució de l'índex d'accidentalitat per país^{vii}

Evolució de l'índex de mortalitat per país

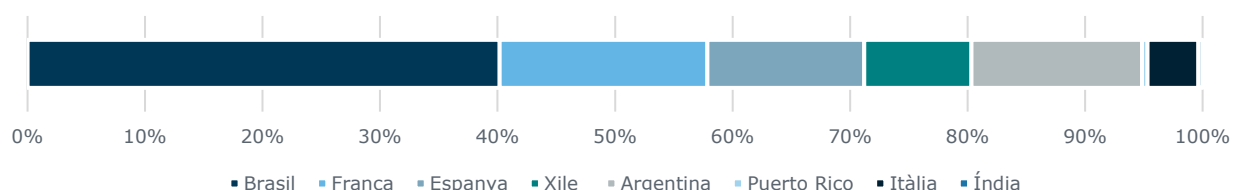

Garantir la salut i la seguretat laboral

El capítol de l'IAI 2017 sobre l'Equip humà conté informació detallada sobre les accions efectuades i els enfocaments de gestió relacionats amb la salut i la seguretat laboral.

El total d'empleats puja a 15.099 persones amb data de 31 de desembre (15.045 persones en plantilla mitjana equivalent). Aquesta plantilla, ajustada a l'abast de la informació no financera, inclou el 94 % de la plantilla amb data de 31 de desembre i el 92,9 % de la plantilla mitjana equivalent.

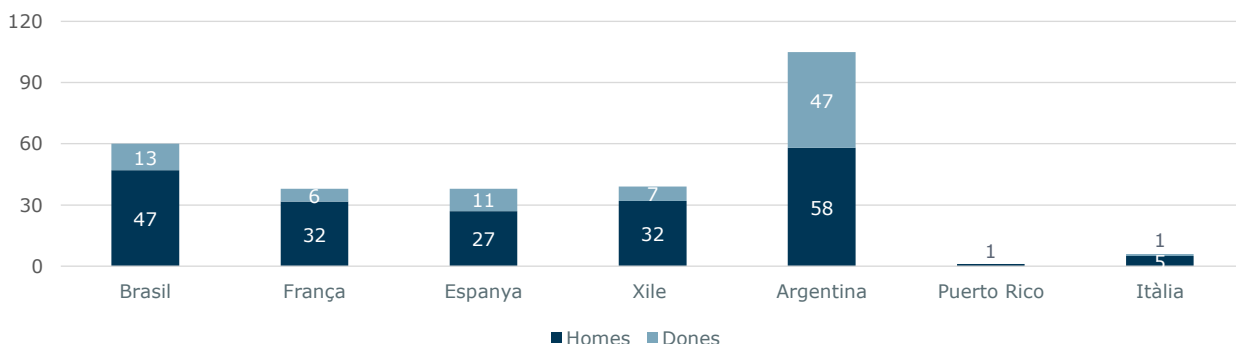
Plantilla mitjana equivalent per país

El nombre total d'accidents ha disminuït significativament (el 32,5 % en relació amb l'any anterior), amb un total de 287 accidents, el 70,3 % dels quals ha tingut lloc entre el col·lectiu d'homes.

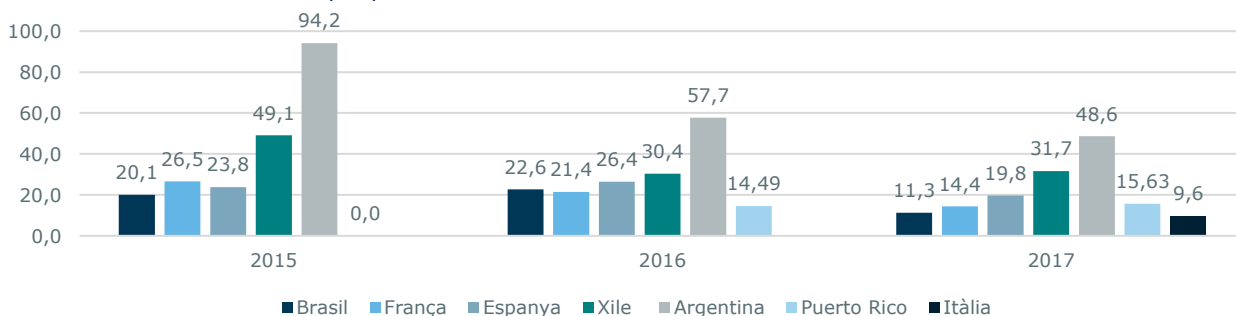
La variació s'ha produït tant en el col·lectiu d'homes com en el de dones; en aquest darrer cas és superior (-41,5 %) i ha estat motivada per les millores al Brasil, França, Xile i l'Argentina. L'impacte de les noves incorporacions ha estat baix a causa del nivell reduït d'accidents a Itàlia i pel fet de no disposar de dades de l'Índia.

Nombre d'accidents del 2017 per gènere i país^{viii}

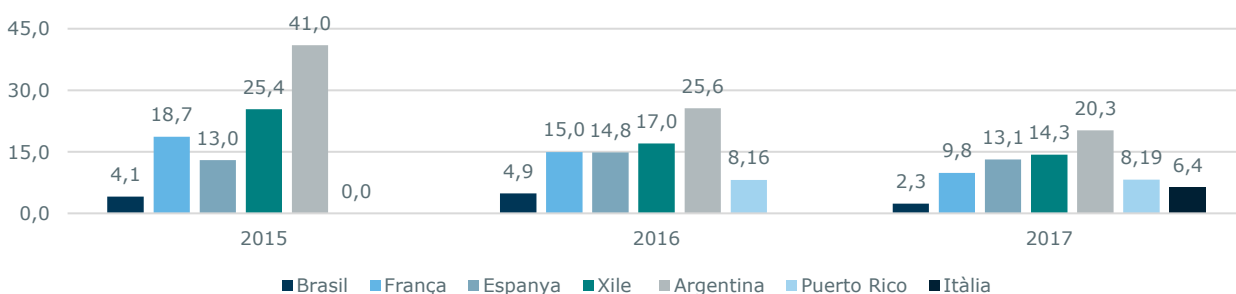

Les principals causes dels accidents inclouen: caigudes en el mateix nivell, contusions, comportament poc prudent per part dels usuaris de les vies, picades d'insecte, cops per objectes mòbils i agressions.

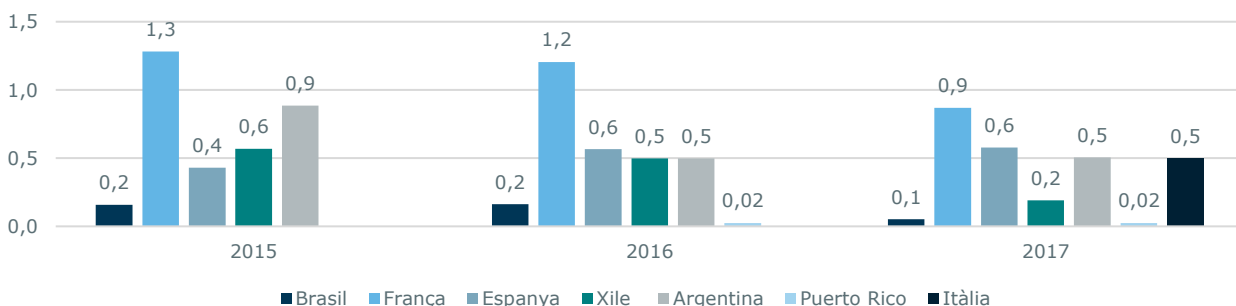
Evolució de l'índex d'incidència per país

Evolució de l'índex de freqüència per país

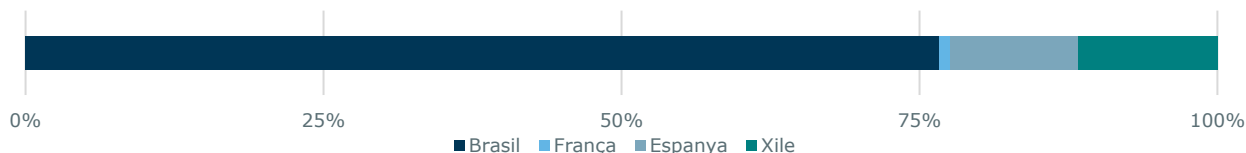
Evolució de l'índex de gravetat per país

Els índexs d'accidentalitat han continuat la tendència positiva iniciada i han disminuït significativament al Brasil, França, Xile i l'Argentina, i això ha incidit sobre la dada global, que s'ha reduït el 44,7 % en el cas de l'índex d'incidència, el 27,7 % en l'índex de freqüència i el 31,4 % en el de gravetat.

El total d'accidents entre persones subcontractades ha augmentat un 15 % en relació amb l'any anterior (246 accidents), sobretot a causa de la variació de les dades al Brasil. Les causes principals dels accidents de persones subcontractades comprenen les caigudes en el mateix nivell, comportaments insegurs i pràctiques imprudents per part dels usuaris de les vies, el sobre esforç i el contacte amb substàncies químiques.

Distribució d'accidents de persones externes per país

Potenciar la qualitat de l'ocupació

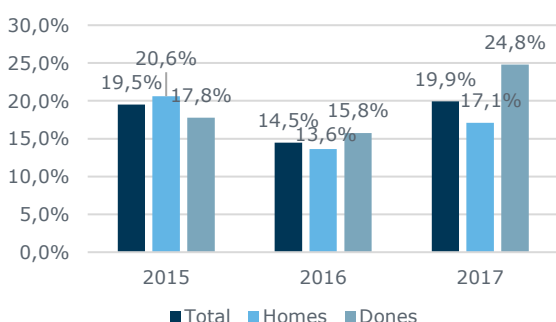
El bloc sobre desenvolupament professional de l'IAI 2017 descriu les actuacions implementades en relació amb la retenció del talent, la formació i el mesurament de la satisfacció laboral.

Durant el 2017 s'han produït 2.484 contractacions noves, de les quals el 53,2 % ha tingut lloc en el col·lectiu d'homes i el 51,4 % s'ha concentrat al Brasil, seguit de França i Xile. La distribució de plantilla per jornada s'ha mantingut constant, tot i que ha augmentat el percentatge de treballadors a jornada completa en general, tant en homes com en dones. El total de contractes temporals formalitzats durant l'exercici ha estat de 2.819, el 59,9 % entre el col·lectiu de dones, concentrats a Espanya, l'Argentina, Xile i el Brasil.

Percentatge de plantilla segons jornada

	2016			2017		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Jornada completa	93,72 %	83,41 %	89,7 %	94,7%	85,2%	91,2%
Jornada parcial	6,27 %	16,60 %	10,3 %	5,3%	14,8%	8,8%

Evolució de l'índex de rotació global per gènere

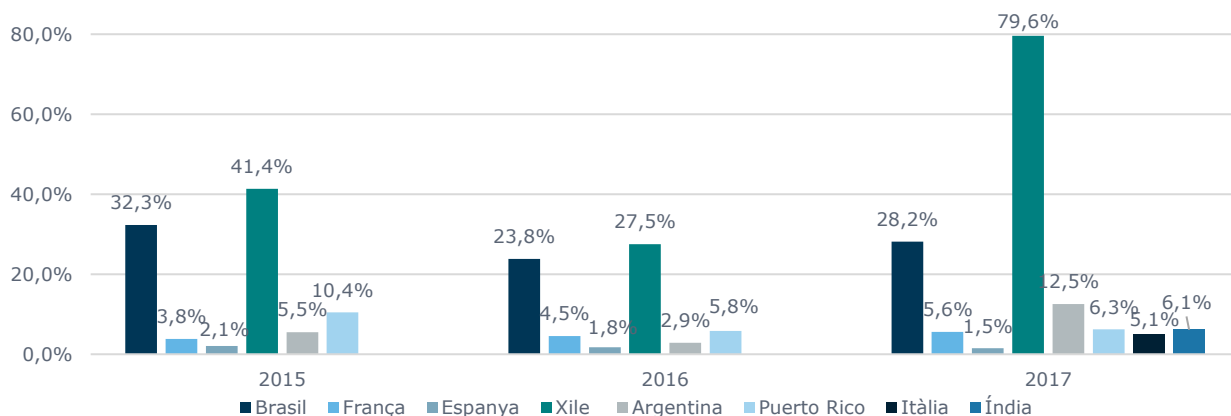

La ràtio de rotació ha augmentat en relació amb l'exercici anterior, sobretot a causa de la reestructuració que ha tingut lloc al Brasil, Xile i l'Argentina, que ha comportat la variació a l'alça del nombre d'acomiadaments. Les causes principals de rotació inclouen les faltes no justificades, en el cas dels acomiadaments, i les millores personals i professionals, en el cas de les baixes voluntàries. Cal considerar que la cobertura permanent dels serveis d'atenció en pista implica una rotació elevada de persones per assegurar l'atenció, raó per la qual les finalitzacions de contracte no estan incloses en les dades de rotació.

Índex de rotació global per categoria professional i gènere

	2015		2016		2017	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Càrrecs directius	19,4 %	20,0 %	26,5 %	26,7 %	14,1%	23,5%
Comandaments	8,8 %	5,7 %	16,3 %	22,9 %	4,9%	6,6%
Resta	21,6 %	18,2 %	13,3 %	15,4 %	18,2%	25,6%

Evolució de l'índex de rotació per país

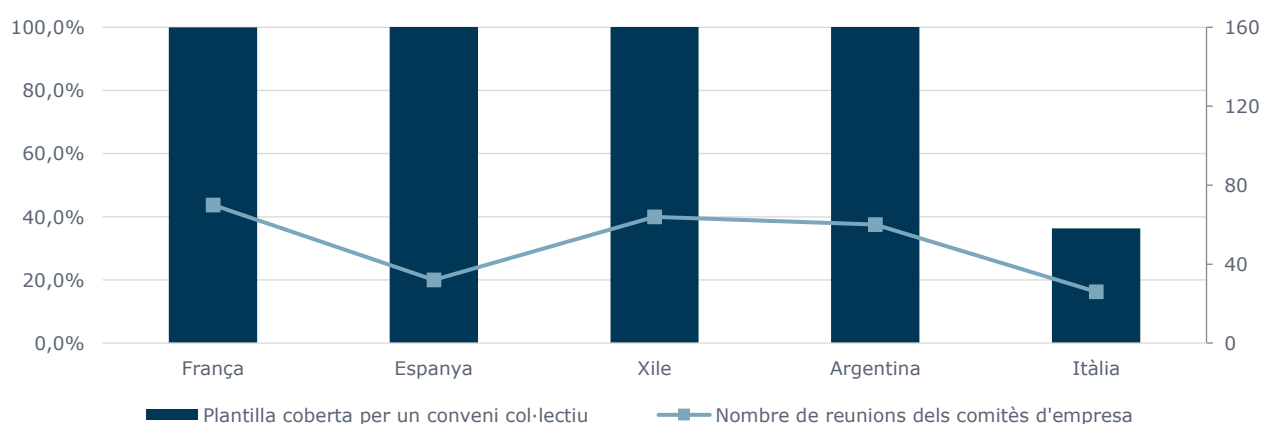

Índex de rotació per gènere i país

	2015		2016		2017	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Brasil	37,9 %	23,3 %	23,7 %	24,1 %	35,6%	18,0%
França	4,2 %	3,2 %	4,3 %	4,3 %	5,6%	5,6%
Espanya	2,1 %	1,9 %	2,1 %	1,2 %	1,3%	1,8%
Xile	32,2	51,0 %	25,2 %	29,9 %	26,2%	246,2%
Argentina	6,3 %	4,4 %	2,3 %	3,7 %	10,6%	15,5%
Puerto Rico	12,5 %	5,3 %	7,8 %	0,0 %	8,9%	0%
Itàlia	---	---	---	---	5,6%	3,1%
Índia	---	---	---	---	6,7%	0%

El 89,8 % de la plantilla està coberta per un conveni col·lectiu, un percentatge inferior a l'any anterior a causa de la inclusió de les dades d'Itàlia i l'Índia, on la plantilla coberta és menor. Durant el 2017, un total de 53 comitès d'empresa s'han reunit 263 vegades, una activitat similar a la de l'any anterior.

Conveni col·lectiu

La totalitat de la plantilla de la seu central està inclosa en un programa de direcció per objectius, que es fa extensiu a totes les persones incloses en la categoria professional de directius i comandaments, d'acord amb la tendència establerta. El 62,9 % del total de la plantilla de l'organització està inclosa en aquest sistema d'avaluació i desenvolupament professional.

Direcció per objectius segons categoria professional, gènere i país

	Càrrecs directius		Comandaments		Resta de treballadors	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Brasil	100%	100%	100%	100%	100%	100%
França	100%	100%	100%	100%	93,9%	86,7%
Espanya	100%	100%	100%	100%	9,7%	5,9%
Xile	100%	---	100%	100%	22,8%	45,3%
Argentina	100%	---	100%	100%	8,8%	5,5%
Puerto Rico	100%	---	100%	100%	96,9%	91,7%
Itàlia	100%	100%	38,5%	75%	0,2%	1,7%
Índia	100%	100%	0%	0%	0%	0%

La inversió en formació ha augmentat un 39,2 % en relació amb l'any anterior, amb un total de 4,7 milions d'euros. En la mateixa línia, la mitjana d'hores de formació per persona ha variat un 21,2 % i se situa en 21,5 hores.

Mitjana d'hores de formació segons categoria professional, gènere i país^{ix}

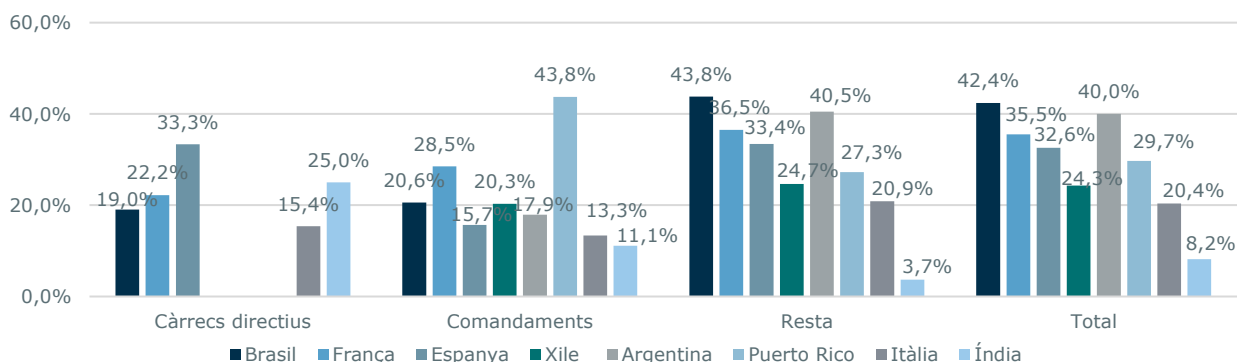
	Càrrecs directius		Comandaments		Resta de treballadors	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Brasil	97,9	114,5	77,5	81,6	28,1	23,9
França	10,0	9,5	22,4	15,0	15,5	8,4
Espanya	38,1	52,8	26,0	23,8	18,2	18,3
Xile	138,8	0	147,8	118,9	43,8	42,7
Argentina	235	0	8,3	7,1	1,1	0,6
Puerto Rico	0	0	27,7	56,0	19,8	17,0
Itàlia	20,1	51,0	30,5	5,9	12,1	9,1

Assegurar la igualtat d'oportunitats

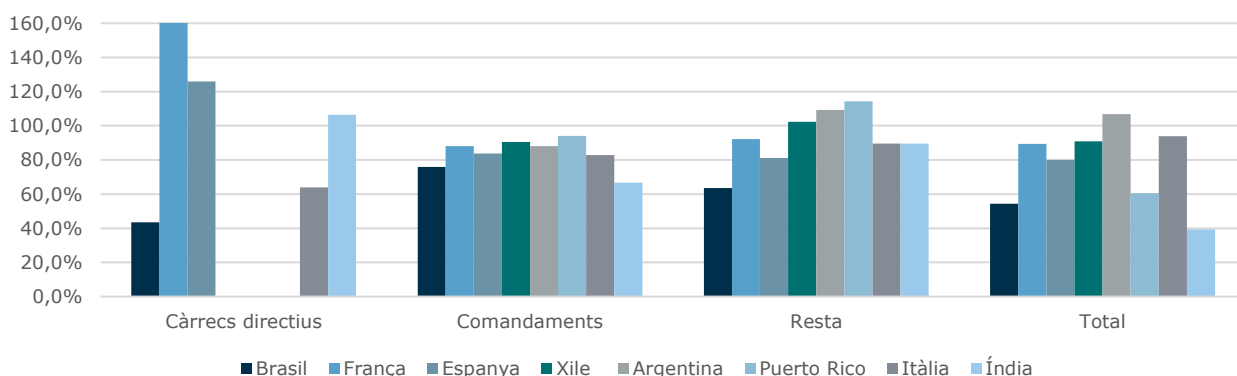
En el marc del desenvolupament professional, assegurar la igualtat d'oportunitats entre els col·lectius que formen l'organització és una de les bases de la gestió de l'equip d'humà, transversal pel que fa a la política expressa de no discriminació inclosa en el codi ètic de l'organització. El capítol d'Equip humà de l'IAI 2017 conté detalls sobre l'enfocament de gestió i les accions dutes a terme durant l'any.

Globalment, el percentatge de dones en les diverses categories professionals ha continuat augmentant, tot i que el total s'ha mantingut constant, cosa que constitueix un indicador de tendència positiva cap a l'objectiu establert en el Pla director d'RSC.

Percentatge de dones per categoria professional i país

Percentatge de retribució mitjana de dones respecte a homes per categoria professional i país

La ràtio de retribució de les dones respecte als homes és del 61,3 % per a càrrecs directius, el 82,6 % per a comandaments i el 86,6 % per a la resta, que fan un total de 37,7 % en el cas de serveis centrals. Globalment, la ràtio se situa en el 80,1 % per a càrrecs directius, el 93,7 % per a comandaments i el 92,2 % per a la resta de treballadors, xifres que de manera agregada representen el 83,2 %, un percentatge superior al de l'any anterior. La relació entre el salari d'entrada i el salari mínim local s'ha mantingut constant a tots els països. A Itàlia no hi ha un salari mínim legal i per això no s'ha inclòs en la taula.

Salari d'entrada i salari mínim local per país

	Homes	Dones
Brasil	105,5%	105,5%
França	102,7%	100,4%
Espanya	119,6%	116,4%
Xile	100,0%	100,0%
Argentina	395,6%	395,6%
Puerto Rico	159,9%	158,9%
Índia	164,0%	217,5%

Taxa de retenció per gènere i país

	Persones acollides a permisos parentals		Persones que han tornat a la feina després del permís		Persones que continuen en l'organització després de 12 mesos	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Brasil	70	118	100%	94,3%	83,9%	82,8%
França	0	9	---	88,9%	---	100,0%
Espanya	29	23	96,6%	50,0%	91,3%	42,9%
Xile	2	23	100%	100%	100%	56,5%
Argentina	18	44	100%	100%	100%	95,5%
Puerto Rico	0	0	---	---	---	---
Itàlia	5	2	100%	100%	100%	100%
Índia	0	0	---	---	---	---

El nombre de persones que s'han acollit a permisos parentals ha disminuït en relació amb l'exercici anterior, però aquesta variació és desigual en el cas dels homes. La inclusió de persones amb diversitat funcional en la plantilla ha seguit una tendència positiva, amb un total del 2 % de la plantilla mitjana equivalent al Brasil, el 2,7 % a França i el 4 % a Espanya. En aquest darrer cas, el percentatge inclou la contractació directa i l'aplicació de mesures alternatives (compres de béns i serveis i les donacions a centres especials d'ocupació i empreses d'inserció).

Productes i serveis de qualitat amb impactes socials positius

El capítol d'autopistes segures i eficients de l'IAI 2017 conté informació detallada sobre la gestió de la seguretat viària, el desenvolupament d'eines per adaptar els productes i els serveis a col·lectius específics i l'aplicació de les noves tecnologies en la gestió de les infraestructures.

3

Metodologia i equivalències internacionals

Metodologia d'elaboració

La segona edició de l'Informe anual integrat (IAI) corresponent a l'exercici 2017 inclou aquest annex com a detall exhaustiu d'algunes dades de caràcter no financer relacionades amb el seguiment del Pla director d'RSC; per tant, la metodologia d'elaboració és compartida amb l'IAI.

L'estàndard d'elaboració d'informes integrats de l'IIRC (International Integrated Reporting Committee), juntament amb la metodologia d'elaboració d'informes de sostenibilitat de GRI (Global Reporting Initiative) i la política d'elaboració d'informes de progrés del Pacte Mundial (UNGC) constitueixen les bases metodològiques per definir tant el procés d'elaboració com la presentació de la informació no financera que contenen l'IAI i l'annex.

Cal destacar l'entrada en vigor de la normativa de publicació d'informació no financera com a novetat. Per aquest motiu, s'ha afegit una taula d'equivalències relacionada amb aquesta normativa i s'han actualitzat les referències als nous estàndards de GRI (GRI SRS) ja utilitzats per primera vegada en l'exercici anterior. Així mateix, s'ha incorporat la metodologia promoguda pel Climate Disclosure Standards Board (CDSB) en el càlcul i en la publicació de la petjada de carboni.

L'IAI ha estat elaborat d'acord amb l'opció de conformitat exhaustiva de GRI, fet que implica l'aplicació dels estàndards per complet. D'una banda, els principis de definició de continguts establerts per GRI en l'estàndard Fundació (101) als quals respon l'IAI són els següents:

Participació dels grups d'interès	<ul style="list-style-type: none"> • Implicació continuada • Anàlisi de materialitat
Context de sostenibilitat	<ul style="list-style-type: none"> • Dades a escala local • Enfocament de gestió global
Materialitat	<ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi formal • Aprovació d'aspectes
Exhaustivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Informació suficient • Presa de decisions

D'altra banda, els principis per assegurar la qualitat dels continguts establerts per GRI en l'estàndard Fundació (101) als quals respon l'IAI són els següents:

Equilibri	<ul style="list-style-type: none"> • Acompliment de l'any • Tractament neutre
Comparabilitat, precisió i fiabilitat	<ul style="list-style-type: none"> • Traçabilitat i anàlisi • Revisió externa
Puntualitat	<ul style="list-style-type: none"> • Publicació anual • Avançament de data
Claredat	<ul style="list-style-type: none"> • Síntesi d'informació • Conservació d'estructura

Abast de la informació

La informació no financera ha incorporat les noves activitats d'autopistes a l'Índia i Itàlia, i a Túnel a Espanya, juntament amb els serveis centrals d'Emovis a França i l'exclusió de les activitats de telecomunicacions satel·litàries, i ha assolit el 96,48 % de la xifra de negoci de l'any 2017. En tractar-se del primer any de rendició no financera de comptes, hi ha hagut limitacions de les dades de l'Índia i d'Itàlia, que s'han indicat en cadascun dels casos.

Metodologies de càlcul

Els càlculs efectuats i presentats en l'IAI i l'annex responen als estàndards següents:

- Estàndards de GRI referenciats en l'índex de continguts.
- ISO 14064-1:2012, basada en "The Greenhouse Gas Protocol, a Corporate Accounting and Reporting Standard" i els criteris establerts en el "Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard" publicat l'any 2011 pel World Resources Institute (WRI) i el World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), i la metodologia del CDSB per al càlcul de la petjada de carboni.
- London Benchmarking Group, per a la quantificació de la contribució a la comunitat.

Revisió externa

Seguint la política de revisió externa de les dades d'acompliment, la informació no financera de l'Informe anual integrat i de l'annex ha estat verificada per la mateixa empresa d'auditoria externa vinculada a l'auditoria de la informació financera, a partir dels detalls especificats en el seu informe i els estàndards de verificació d'informació no financera aplicables a escala internacional. De la mateixa manera, s'han detallat notes d'auditoria en l'índex de continguts de GRI relacionades amb el procés de revisió externa.

La revisió anual que habitualment efectua GRI no s'ha dut a terme aquest any a causa dels terminis de publicació de la comunicació relacionada, que per primera vegada han estat els mateixos per als comptes anuals que per a l'IAI, motiu pel qual s'han manifestat aspectes de confidencialitat de la informació que no han permès fer aquesta revisió.

Documents relacionats

La visió global de l'acompliment econòmic, ambiental, social i de bon govern està continguda en l'IAI, per bé que tant aquest annex com altres publicacions de l'organització contenen detalls específics que han estat indicats en l'índex de continguts de GRI i que permeten ampliar informació per als grups d'interès que ho vulguin. Aquestes referències han estat especificades i estan relacionades amb les publicacions següents:

- Comptes anuals consolidats i Informe de gestió 2017 (CA)
- Informe anual de govern corporatiu 2017 (IAGC)
- Informe anual sobre remuneracions dels consellers 2017 (IARC)
- Qüestionari de Carbon Disclosure Project 2017 (CDP 2017, corresponent a l'exercici 2016 que ha estat publicat durant l'any 2017).

Les pàgines que s'indiquen en l'índex de continguts de GRI fan referència, en primer lloc, a les pàgines d'aquest annex i a continuació es refereixen a les pàgines de l'IAI i de la resta de publicacions.

Informe de revisió externa

Deloitte, S.L.
Av. Diagonal, 654, 5ª Planta, Edificio
C, 08034, Barcelona

Teléfono: +34 93 280 40 40
www.deloitte.es

Traducció d'un informe originàriament redactat en castellà. En cas de discrepància, preval la versió en llengua castellana.

Informe de Revisió Independent de la informació de Responsabilitat Corporativa Inclusa en l'Informe Anual Integrat 2017 d'Abertis Infraestructuras, S.A i Societats Dependents

Als Accionistes d'Abertis Infraestructuras, S.A.,

Abast del nostre treball

Hem realitzat la revisió, amb l'abast de seguretat limitada, de la Informació de Responsabilitat Corporativa (IRC) inclosa en l'Informe Anual Integrat 2017 (d'ara endavant, IAI o Informe) d'Abertis Infraestructuras, S.A. i Societats Dependents (d'ara endavant, Abertis), l'abast de la qual es defineix en el capítol "Sobre l'Informe" de l'IAI i en la secció "Metodologia i equivalències Internacionals" de l'Annex a l'IAI. El nostre treball ha consistit a revisar:

- L'adaptació de la IRC de l'IAI als estàndards d'elaboració d'informes de sostenibilitat de Global Reporting Initiative (d'ara endavant, estàndards GRI-SRS), incloent-hi la fiabilitat i l'adequació dels continguts.
- La informació proporcionada en l'IAI relativa a l'aplicació dels principis d'inclusivitat, rellevància i capacitat de resposta establerts en la norma AA1000 Accountability Principles Standard 2008 d'AccountAbility (AA1000APS).

Estàndards i processos de verificació

Hem dut a terme el nostre treball d'acord amb els requisits establerts en la Norma ISAE 3000 Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of Historical Financial Information emesa per l'International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) de la International Federation of Accountants (IFAC) per a l'emissió d'informes de seguretat limitada. Així mateix, hem aplicat l'AccountAbility 1000 Assurance Standard 2008 (AA1000AS), emesa per AccountAbility, per proporcionar una seguretat moderada sobre l'aplicació dels principis establerts en la norma AA1000 APS i sobre els indicadors d'acompliment de sostenibilitat (revisió moderada de tipus 2).

El nostre treball de revisió ha consistit en la formulació de preguntes a la Direcció, així com a les diverses àrees i unitats de negoci d'Abertis, en la revisió dels processos per a recopilar i validar les dades presentades en l'IAI i en l'aplicació de certs procediments analítics i proves de revisió per mostreig que es descriuen a continuació:

- Reunions amb el personal d'Abertis per conèixer els principis, sistemes i enfocaments de gestió de sostenibilitat aplicats.
- Revisió de les actes de les reunions de l'exercici 2017 de la Comissió de Responsabilitat Social Corporativa.
- Revisió de les actuacions realitzades en relació amb la identificació i consideració dels grups d'interès al llarg de l'exercici i dels processos de participació d'aquests grups a través de l'anàlisi de la informació interna i dels informes de tercers disponibles.
- Anàlisi de la cobertura, rellevància i integritat de la IRC en funció de l'enteniment d'Abertis dels requeriments dels grups d'interès sobre els aspectes materials identificats per l'organització i descrits en l'Annex a l'IAI en la secció "Grups d'interès i materialitat".
- Revisió de la informació relativa als enfocaments de gestió aplicats i comprovació de l'existència i abast de polítiques, sistemes i procediments dels àmbits de responsabilitat social corporativa.
- Anàlisi de l'adaptació de la IRC als estàndards de GRI i comprovació que els continguts desglossats es corresponen amb els exigits per aquests estàndards.
- Comprovació, mitjançant proves de revisió específiques, en base a la selecció d'una mostra, de la informació quantitativa i qualitativa corresponent als continguts GRI i la seva adequada compilació a partir de les dades subministrades per les fonts d'informació d'Abertis de Espanya, França, Brasil, Itàlia, Xile, Argentina i l'Índia.

Responsabilitats dels Administradors d'Abertis i de Deloitte

- La formulació de l'Informe Anual Integrat, així com el seu contingut, és responsabilitat dels Administradors d'Abertis. La Direcció d'Abertis és responsable de definir, adaptar i mantenir els sistemes de gestió i control intern dels quals s'otola la informació.
- La nostra responsabilitat es emet en un informe de revisió independent de seguretat limitada basant-nos en el treball realitzat.
- L'abast d'una revisió és substancialment inferior al d'un treball de seguretat raonable. Per tant, la seguretat proporcionada també és menor, i per això aquest informe no es pot entendre com un informe d'auditoria.
- Aquest informe ha estat preparat exclusivament en interès d'Abertis d'acord amb els termes de la nostra Carta d'Encàrrec.
- Hem realitzat el nostre treball d'acord amb les normes d'independència exigides pel Codi Ètic emès per la International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA), basades en els principis fonamentals d'integritat, objectivitat, competència professional, diligència, confidencialitat i professionalitat.
- Deloitte manté d'acord amb l'International Standard on Quality Control (ISQC1), un sistema global de control de qualitat que inclou polítiques i procediments documentats en relació amb el compliment de requisits ètics, normes professionals i regulació aplicable.
- L'equip de treball ha estat format per professionals experts en revisions d'informes de Responsabilitat Corporativa i, específicament, en informació d'acompliment econòmic, social i mediambiental, i en processos de diàleg i participació de grups d'interès.

Conclusions

En l'Índex de Continguts GRI, en l'Annex a l'IAI 2017, es detallen els continguts revisats, les limitacions a l'abast de la revisió i s'identifiquen aquells continguts que no cobreixen tots els aspectes exigits per GRI-SRS. Com a resultat dels procediments realitzats i les evidències obtingudes, excepte pels aspectes identificats en l'esmentat Índex de Continguts GRI, no s'ha posat de manifest cap assumpte que ens faci creure que:

- La IRC inclosa en l'IAI no hagi estat preparada, en tots els aspectes significatius, incloent-hi la fiabilitat i l'adequació de la informació revisada, d'acord amb GRI-SRS.
- Abertis no hagi aplicat els principis d'inclusivitat, rellevància i capacitat de resposta tal com es descriu en l'Annex a l'IAI 2017 d'acord amb la norma AA1000 APS 2008:
 - Inclusivitat: Abertis ha desenvolupat un procés de participació dels grups d'interès que permet la seva involucració en el desenvolupament d'un enfocament responsable.
 - Rellevància: el procés de determinació de la materialitat va dirigit a la identificació i l'enteniment dels assumptes materials o rellevants per a Abertis i els seus grups d'interès.
 - Capacitat de resposta: Abertis respon amb accions i compromisos concrets als aspectes materials identificats.

Observacions i Recomanacions

Adicionalment, hem presentat a la Direcció d'Abertis les nostres recomanacions relatives als aspectes de millora en la gestió i la informació de la RC I, específicament, a l'aplicació dels principis d'inclusivitat, rellevància i capacitat de resposta. A continuació, es resumeixen les observacions i recomanacions més significatives, les quals no modifiquen les conclusions expressades en aquest informe.

Inclusivitat i Rellevància

Tal como s'indica en la secció de l'Annex a l'IAI "Grups d'interès i materialitat", Abertis disposa d'un estudi de materialitat que es basa en diverses anàlisis i consultes a alguns grups d'interès. Per millorar la representativitat dels grups d'interès consultats i la seva inclusivitat, seria recomanable ampliar la mostra de les consultes de forma que sigui representativa tant dels diversos negocis, com de tots els països en què Abertis té una presència estable.

Capacitat de resposta

L'any 2017 es va iniciar el desplegament internacional del Pla Director d'RSC 2016-2020. El seguiment d'aquest Pla a través d'un quadre de comandament unificat, que inclogui el grau de consecució dels objectius marcats a cada àrea d'activitat i la seva contribució a l'assoliment dels objectius del Grup, facilitarà el seu acompliment en el futur.

Abertis ha seguit treballant durant l'últim exercici en el procés d'integració de la informació financera i no financera, a la vegada que ha reduït notablement els terminis de report d'aquesta última. Amb l'objectiu de consolidar aquest procés, i de seguir millorant la qualitat i la homogeneïtat de la informació, seria convenient fer reports dels indicadors clau no financers amb periodicitat semestral.

En els darrers anys, Abertis ha estat ampliant l'abast del càlcul de la seva empremta de carboni, sobretot en allò que es refereix a l'Scope 3, així com la cobertura dels sistemes de gestió ambiental, adaptant-los paulatinament a les modificacions del seu perímetre de consolidació. La informació obtinguda d'aquests sistemes de gestió i de l'empremta de carboni, juntament amb altres anàlisis complementàries, com la simulació d'escenaris futurs, pot ser molt útil per a valorar els riscos, les oportunitats i l'impacte financer del canvi climàtic a mitjà i llarg termini en cadascuna de les concessions i en el Grup en el seu conjunt.

DELOITTE, S.L.

Helena Redondo

6 de febrer de 2018

Índex de continguts GRI

Fundació i continguts generals

Traducció lliure a títol informatiu. Cal considerar que les referències de pàgines corresponen als documents originals elaborats en llengua castellana per a la Junta General d'Accionistes (JGA). En cas d'existir diferències en les pàgines referenciades, la versió castellana del document de la JGA preval.

Continguts generals	Pàgina/Resposta directa	Omissions	Verificació externa
GRI 101 Fundació 2016			
101 Principis	32		√ - 34-35
GRI 102 Continguts generals 2016			
Perfil de l'organització			
102-1 Nom de l'organització	Abertis Infraestructuras S.A.		√ - 34-35
102-2 Activitats, marques, productes i serveis	IAI 8-10		√ - 34-35
102-3 Ubicació de la seu central	Avinguda Pedralbes, 17, Barcelona		√ - 34-35
102-4 Localització de les activitats	IAI 18-21		√ - 34-35
102-5 Propietat i forma jurídica	IAGC 1-2		√ - 34-35
102-6 Mercats servits	IAI 11-12		√ - 34-35
102-7 Dimensió de l'organització	IAI 6		√ - 34-35
102-8 Informació sobre empleats i altres treballadors	26, 28-29		√ (1) - 34-35
102-9 Cadena de subministrament	20; IAI 61-62; Nota de continguts (a)		√ (2) - 34-35
102-10 Canvis significatius en l'organització i la cadena de subministrament	3-4; IAI 13; IAGC 2-3		√ - 34-35
102-11 Principi o enfocament de precaució	3-4, 7-8; IAI 10, 15-17, 27-30		√ - 34-35
102-12 Iniciatives externes	5, 32; IAI 15, 74; Nota de continguts (b)		√ - 34-35
102-13 Participació en associacions	22; IAI 58		√ - 34-35
Estratègia			
102-14 Declaració del màxim òrgan de govern	IAI 3-5		√ - 34-35
102-15 Impactes, riscos i oportunitats clau	5; IAI 3-5, 10, 15-17, 27-30		√ - 34-35
Ètica i integritat			
102-16 Valors, principis, estàndards i normes de comportament	IAI 27-28		√ - 34-35
102-17 Mecanismes per a la consulta i la resolució de dubtes sobre ètica	IAI 27-28		√ - 34-35
Govern			
102-18 Estructura de govern	IAI 23-26		√ - 34-35
102-19 Presa de decisions	IAI 23-26		√ - 34-35

Continguts generals	Pàgina/Resposta directa	Omissions	Verificació externa
102-20 Nivell de responsabilitat executiva vinculat a temes econòmics, ambientals i socials	IAI 25		√ - 34-35
102-21 Consulta als grups d'interès sobre temes econòmics, ambientals i socials	4-5		√ (2) - 34-35
102-22 Composició del màxim òrgan de govern i els seus comitès	IAI 24-26		√ - 34-35
102-23 Presidència del màxim òrgan de govern	IAI 24; IAGC 8		√ - 34-35
102-24 Nomenament i selecció del màxim òrgan de govern	IAGC 17-18, 26-27; Nota de continguts (c)		√ - 34-35
102-25 Conflictes d'interès	IAGC 36-37		√ - 34-35
102-26 Participació del màxim òrgan de govern en l'establiment de la missió, els valors i l'estratègia	IAI 15-16, 23-26; IAGC 28-29		√ - 34-35
102-27 Coneixement col·lectiu del màxim òrgan de govern	IAGC 25-30		√ - 34-35
102-28 Avaluació de l'acompliment del màxim òrgan de govern	IAGC 18-19		√ - 34-35
102-29 Identificació i gestió d'impactes econòmics, ambientals i socials	3-5; IAI 15-17, 27-30		√ - 34-35
102-30 Efectivitat dels processos de gestió de riscos	IAI 27-30		√ - 34-35
102-31 Revisió dels temes econòmics, ambientals i socials	IAI 27-30; IAGC 28-29		√ - 34-35
102-32 Participació del màxim òrgan de govern en la rendició de comptes de sostenibilitat	IAI 74		√ - 34-35
102-33 Comunicació de consideracions crítiques	IAGC 31-32		√ - 34-35
102-34 Nombre i naturalesa de les consideracions crítiques	IAGC 31-32		√ - 34-35
102-35 Polítiques de retribució	IAGC 26-27; IARC 2-4		√ - 34-35
102-36 Procés per a la determinació de la retribució	IARC 2-4		√ - 34-35
102-37 Implicació dels grups d'interès en la retribució	IARC 2-4		√ - 34-35
102-38 Ràtio anual de retribució	Nota de continguts (d)	Actualment no és possible publicar la ràtio desglossada per país per qüestions de confidencialitat, ja que les retribucions de les persones amb remuneracions més altes de la resta de països no són de caràcter públic.	√ - 34-35
102-39 Percentatge d'increment de la ràtio anual de retribució	Nota de continguts (e)		√ - 34-35
Participació dels grups d'interès			
102-40 Llistat de grups d'interès	3		√ - 34-35
102-41 Negociació col·lectiva	29		√ - 34-35
102-42 Identificar i seleccionar grups d'interès	3		√ - 34-35

Continguts generals	Pàgina/Resposta directa	Omissions	Verificació externa
102-43 Enfocament d'implicació de grups d'interès	3-4		√ - 34-35
102-44 Temes principals i consideracions tractats	3-5		√ - 34-35
Pràctica de rendició de comptes			
102-45 Entitats incloses en els estats financers consolidats	IAI 75; CCAA		√ - 34-35
102-46 Definició dels continguts de l'informe i les fronteres dels temes	3-5; IAI 74-75		√ - 34-35
102-47 Llista de temes materials	5		√ - 34-35
102-48 Reexpressions d'informació	53; Han estat indicades en cadascun dels casos mitjançant notes directes.		√ - 34-35
102-49 Canvis en la rendició de comptes	3-5		√ (2) - 34-35
102-50 Període d'elaboració de l'informe	D'1 de gener a 31 de desembre de 2017		√ - 34-35
102-51 Data de l'últim informe	Exercici 2016, publicat el 2017.		√ - 34-35
102-52 Cicle de rendició de comptes	Anual		√ - 34-35
102-53 Punt de contacte per a qüestions relacionades amb l'informe	Correu electrònic: sostenibilidad@abertis.com o correu postal a la seu central, a l'atenció de Zaida Ferrero.		√ - 34-35
102-54 Declaracions sobre el nivell de conformitat amb els estàndards de GRI	32		√ - 34-35
102-55 Índex de continguts GRI	36		√ - 34-35
102-56 Revisió externa	33-35		√ - 34-35

Temes materials econòmics

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
GRI 103 Enfocament de gestió 2016 Vinculat a Acompliment econòmic (201), Presència en el mercat (202), Impactes econòmics indirectes (203), Pràctiques d'adquisició (204), Anticorrupció (205) i Pràctiques de competència deslleial (206),			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	3-6, Nota de continguts (f)		√ (2) - 34-35
103-2 Enfocament de gestió i components	9, 21; IAI 8-10, 11-12, 15-16, 53		√ - 34-35
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	IAI 13-14, 17, 27-28, 31-40, 53-54, 61-62, 71-73		√ - 34-35

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
GRI 201 Acompliment econòmic 2016			
201-1 Valor econòmic directe generat i distribuït	IAI 71		√ - 34-35
201-2 Implicacions financeres i altres riscos i oportunitats del canvi climàtic	IAI 29-30; CDP 2017 blocs CC2, CC5 i CC6		√ - 34-35
201-3 Obligacions derivades de plans de beneficis socials i altres plans de jubilació	Nota de continguts (g)		√ - 34-35
201-4 Assistència financera rebuda d'administracions públiques	CA 106		√ - 34-35
GRI 202 Presència en el mercat 2016			
202-1 Ràtio de salari d'entrada base per gènere comparat amb el salari mínim local	31		√ - 34-35
202-2 Percentatge de directius que provenen de la comunitat local	IAI 63		√ - 34-35
GRI 203 Impactes econòmics indirectes 2016			
203-1 Inversió en infraestructures i serveis de suport	IAI 31-40, 48		√ - 34-35
203-2 Impactes econòmics indirectes significatius	IAI 31-40, 71		√ - 34-35
GRI 204 Pràctiques d'adquisició 2016			
204-1 Proporció de despesa en proveïdors locals	22; IAI 61		√ - 34-35
GRI 205 Anticorrupció 2016			
205-1 Operacions avaluades en relació amb riscos relacionats amb corrupció	IAI 27-30	No és aplicable la dada quantitativa sobre el nombre i el percentatge de centres que s'han avaluat en aquest sentit, ja que l'anàlisi de riscos és corporativa i inclou el 100 % de les activitats, si bé aquestes activitats no es fan en centres específics.	√ - 34-35
205-2 Comunicació i formació sobre polítiques i procediments anticorrupció	10; IAI 27-28		√ - 34-35
205-3 Incident confirmats de corrupció i accions dutes a terme	Nota de continguts (h)		√ - 34-35
GRI 206 Pràctiques de competència deslleial 2016			
206-1 Accions legals per qüestions de competència deslleial, anticompetència i pràctiques monopolistes	No s'han produït accions legals en aquest sentit.		√ - 34-35

Temes materials ambientals

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
GRI 103 Enfocament de gestió 2016			
Vinculat a: Materials (301), Energia (302), Aigua (303), Biodiversitat (304), Emissions (305), Efluents i residus (306), Compliment ambiental (307), Avaluació ambiental de proveïdors (308)			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	3-6; Nota de continguts (f)		√ (2) - 34-35
103-2 Enfocament de gestió i components	11, 21; IAI 8-10, 11-12, 15-16, 55		√ - 34-35
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	12, 17, 20; IAI 13-14, 17, 37-40, 56-57, 72-73		√ - 34-35
GRI 301 Materials 2016			
301-1 Materials utilitzats per pes o volum	17-18		√ - 34-35
301-2 Materials reciclats consumits	17-18		√ - 34-35
301-3 Productes i embalatges recuperats		No és aplicable ja que Abertis no fa productes. Això afecta tot l'indicador.	---
GRI 302 Energia 2016			
302-1 Consum d'energia dins de l'organització	14		√ - 34-35
302-2 Consum d'energia fora de l'organització	14	La dada sobre consum d'energia extern no està disponible de manera directa. Actualment es pot estimar a partir de les emissions de l'abast 3. S'estan elaborant els sistemes d'informació necessaris per poder publicar aquesta informació en informes futurs a partir del 2017.	√ (3) - 34-35
302-3 Intensitat energètica	14-16		√ - 34-35
302-4 Reducció del consum d'energia	14-16		√ (4) - 34-35
302-5 Reduccions en els requeriments energètics dels productes i serveis	19		√ (4) - 34-35
GRI 303 Aigua 2016			
303-1 Consum d'aigua per fonts	16-17		√ - 34-35
303-2 Fonts d'aigua afectades significativament per extracció d'aigua	16		√ (4) - 34-35
303-3 Aigua reciclada i reutilitzada	No es recicla o reutilitza aigua		---

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
GRI 304 Biodiversitat 2016			
304-1 Instal·lacions operatives pròpies, arrendades, gestionades que siguin adjacents, continguin o estiguin situades en àrees protegides i àrees no protegides de gran valor per a la biodiversitat	23		√ - 34-35
304-2 Impactes significatius de les activitats, els productes i els serveis sobre la biodiversitat	23		√ - 34-35
304-3 Hàbitats protegits o restaurats	23		√ - 34-35
304-4 Espècies de la Llista Vermella de la UICN i incloses en els llistats de conservació nacionals els hàbitats de les quals es troben en àrees afectades per l'activitat	Nota de continguts (i)		---
GRI 305 Emissions 2016			
305-1 Emissions directes de GEI (abast 1)	12-13		√ - 34-35
305-2 Emissions indirectes de GEI (abast 2)	12-13		√ - 34-35
305-3 Altres emissions indirectes de GEI (abast 3)	12-13		√ (3) - 34-35
305-4 Intensitat d'emissions de GEI	13		√ (3) - 34-35
305-5 Reducció d'emissions de GEI	13		√ (4) - 34-35
305-6 Emissions de substàncies que esgoten l'ozó	No s'han identificat impactes significatius per aquests conceptes.		---
305-7 NOx, SOx i altres emissions atmosfèriques significatives	23; En el cas de NOx i SOx, les emissions directes tampoc no són significatives.		---
GRI 306 Efluents i residus 2016			
306-1 Vessament total d'aigües segons qualitat i destinació	19		√ (5) - 34-35
306-2 Residus per tipologia i mètode de tractament	18-19	No es desglossa el tipus de tractament per cada tipologia de residu. Estem treballant per obtenir aquesta informació i publicar-la en els pròxims informes a partir del 2017.	√ (6) - 34-35
306-3 Vessaments significatius	19		√ - 34-35
306-4 Transport de residus perillosos		No és aplicable, ja que no es transporten residus perillosos. Això és aplicable a tot l'indicador	---

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
306-5 Masses d'aigua afectades per vessaments i escolament		No és aplicable atesa la naturalesa de les activitats d'Abertis. Aquesta omisió fa referència a tot l'indicador.	---
GRI 307 Compliment ambiental 2016			
307-1 Incompliments de la legislació i normativa ambientals	Nota de continguts (j)		√ - 34-35
GRI 308 Avaluació ambiental de proveïdors 2016			
308-1 Nous proveïdors que han estat avaluats segons criteris ambientals	20; IAI 61-62		√ - 34-35
308-2 Impactes ambientals negatius en la cadena de valor i accions dutes a terme	5, 20; IAI 61-62		√ - 34-35

Temes materials socials

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
GRI 103 Enfocament de gestió 2016 Vinculat a: Ocupació (401), Relacions laborals (402), Salut i seguretat ocupacional (403), Formació i educació (404), Diversitat i igualtat d'oportunitats (405), No-discriminació (406), Llibertat d'associació i negociació col·lectiva (407), Treball forçós (409), Pràctiques de seguretat (410), Avaluació de drets humans (412), Comunitats locals (413), Avaluació social de proveïdors (414), Política pública (415), Salut i seguretat dels clients (416), Màrqueting i etiquetatge (417), Privacitat dels clients (418), Compliment socioeconòmic (419), Soroll i seguretat viària			
103-1 Explicació del tema material i les seves fronteres	3-6, Nota de continguts (f)		√ (2) - 34-35
103-2 Enfocament de gestió i components	21, 24; IAI 8-10, 11-12, 15-16, 31-32, 36-37, 41, 58-59, 61, 63, 65, 68		√ - 34-35
103-3 Avaluació de l'enfocament de gestió	22, 25-31; IAI 13-14, 17, 33-35, 38-40, 42-43, 60, 61-62, 64, 66-67, 69-70, 72-73		√ - 34-35
GRI 401 Ocupació 2016			
401-1 Noves contractacions d'empleats i ràtio de rotació	28-29		√ (8) - 34-35
401-2 Beneficis oferts a empleats a jornada completa que no s'ofereixen a empleats temporals o a jornada parcial	Nota de continguts (k)		√ (8) - 34-35
401-3 Permisos parentals	31		√ - 34-35
GRI 402 Relacions laborals 2016			

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
402-1 Període mínim de preavis en relació amb canvis operacionals	Nota de continguts (l)		√ - 34-35
GRI 403 Salut i seguretat ocupacional 2016			
403-1 Representació de treballadors en comitès de salut i seguretat conjunts	IAI 69		√ - 34-35
403-2 Tipus d'accidents i ràtios d'accidents laborals, malalties professionals, dies perduts i absentisme, i nombre de defuncions relacionades	27-28; IAI 68		√ (9) - 34-35
403-3 Treballadors amb un risc o una incidència elevada de malalties relacionades amb la feina que exerceixen	Nota de continguts (m)		√ - 34-35
403-4 Temes de salut i seguretat laboral tractats en acords formals amb la representació legal dels treballadors	IAI 69		√ - 34-35
GRI 404 Formació i educació 2016			
404-1 Hores mitjanes de formació anuals per empleat	30		√ - 34-35
404-2 Programes per millorar les habilitats dels empleats i d'assistència en la transició	30; IAI 65-66		√ - 34-35
404-3 Percentatge d'empleats que reben avaluacions d'acompliment i desenvolupament professional	30		√ - 34-35
GRI 405 Diversitat i igualtat d'oportunitats 2016			
405-1 Diversitat dels òrgans de govern i la plantilla	30-31; IAI 24-26, 63		√ - 34-35
405-2 Ràtio de retribució de dones en relació amb els homes	31		√ - 34-35
GRI 406 No-discriminació 2016			
406-1 Incidents de discriminació i accions correctives implantades	No s'han produït aquesta mena d'incidents.		√ (10) - 34-35
GRI 407 Llibertat d'associació i negociació col·lectiva 2016			
407-1 Operacions o proveïdors en què la llibertat d'associació i negociació col·lectiva pot estar en risc	No s'han identificat.		√ - 34-35
GRI 409 Treball forçós 2016			
409-1 Operacions o proveïdors amb risc significatiu per incidents de treball forçós	No s'han identificat.		√ - 34-35
GRI 410 Pràctiques de seguretat 2016			
410-1 Personal de seguretat format en polítiques o procediments de drets humans		Actualment no està disponible la dada exacta vinculada al percentatge del personal de seguretat. Estem elaborant els sistemes	√ - 34-35

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
		d'informació necessaris per disposar d'aquesta dada en informes futurs a partir del 2017.	
GRI 412 Avaluació de drets humans 2016			
412-1 Operacions que han estat objecte de revisions o avaluacions d'impacte en matèria de drets humans	10		√ - 34-35
412-2 Formació a empleats en polítiques i procediments de drets humans	10; IAI 27-28		√ - 34-35
412-3 Acords significatius d'inversió i contractes que inclouen clàusules de drets humans o que han estat objecte d'avaluacions en la matèria	No s'han produït acords d'inversió significatius subjectes a aspectes de revisió de drets humans.		√ (12) - 34-35
GRI 413 Comunitats locals 2016			
413-1 Operacions amb implicació de la comunitat local, avaluacions d'impacte i programes de desenvolupament	22; IAI 58-60		√ - 34-35
413-2 Operacions amb impactes negatius significatius actuals i potencials sobre les comunitats locals	Nota de continguts (f)		√ (2) - 34-35
GRI 414 Avaluació social de proveïdors 2016			
414-1 Nous proveïdors que han estat avaluats segons criteris socials	20		√ - 34-35
414-2 Impactes socials negatius en la cadena de valor i accions dutes a terme	5, 20; IAI 61-62		√ (11)- 34-35
GRI 415 Política pública 2016			
415-1 Contribucions polítiques	Nota de continguts (n)		√ (12) - 34-35
GRI 416 Salut i seguretat dels clients 2016			
416-1 Avaluació dels impactes sobre salut i seguretat dels productes i serveis	25-26; IAI 31-36		√ - 34-35
416-2 Incidents d'incompliment relacionats amb els impactes sobre la salut i la seguretat dels productes i serveis	No s'han produït incidents d'aquesta mena.		√ - 34-35
GRI 417 Màrqueting i etiquetatge 2016			
417-1 Requisits d'informació i etiquetatge dels productes i serveis	IAI 41-43		√ - 34-35
417-2 Incidents d'incompliment relacionats amb la informació i l'etiquetatge dels productes i serveis	No s'han produït incidents d'aquesta mena.		√ - 34-35
417-3 Incidents d'incompliment relacionats amb comunicacions de màrqueting	No s'han produït incidents d'aquesta mena.		√ - 34-35

Estàndard	Pàgina	Omissions	Verificació externa
GRI 418 Privacitat dels clients 2016			
418-1 Denúncies substancials relacionades amb esclatxes en la privacitat dels clients i les pèrdues de dades de clients.	No s'han produït reclamacions en aquest sentit.		√ - 34-35
GRI 419 Compliment socioeconòmic 2016			
419-1 Incompliment de les lleis i les regulacions en l'àrea social i econòmica	Nota de continguts (o)		√ - 34-35
Soroll			
Nombre de quilòmetres d'autopista que han estat objecte d'avaluacions d'impacte acústic	IAI 57		---
Seguretat viària			
Índex de mortalitat	25-26		√ - 34-35
Índex d'accidentalitat	25-26		√ - 34-35

Notes de continguts

- L'Informe d'RSC del 2015 conté detalls sobre la cadena de valor de l'organització que aprofundeixen en els continguts presentats en l'IAI del 2016, ja que continuen vigents, tenint en compte els canvis que s'han produït i que es descriuen en el capítol 1 de l'Informe i a l'IAI 2017. [GRI SRS 102-9]
- A més de les organitzacions esmentades en l'IAI i l'annex, Abertis forma part de l'organització Global Reporting Initiative (Gold Community) i Carbon Disclosure Project (contribuïdor). [GRI SRS 102-12]
- Vegeu l'"Informe de nomenaments de consellers" en la documentació de la Junta General d'Accionistes 2017 per a més informació. [GRI SRS 102-24]
- La ràtio entre la retribució de la persona que ocupa el càrrec de vicepresident i conseller delegat i la mitjana de retribució d'Espanya és igual a 37,9 per a l'any 2017 i 39,4 per a l'any 2016 (sense tenir en compte la remuneració de la plantilla d'Hispasat per mantenir el perímetre comparable). Per calcular la ràtio de retribucions s'ha fet la mitjana aritmètica dels sous i els salaris, els bons i els incentius i altres components salarials meritats en l'exercici de les societats d'Espanya, així com la seva plantilla mitjana. La xifra de la persona més ben retribuïda s'ha calculat tenint en compte les retribucions totals percebudes en metàl·lic en cada exercici sense incloure-hi les primes de les assegurances de vida i les aportacions a fons de pensions o altres sistemes d'estalvi a llarg termini.
- La variació de la retribució mitjana a Espanya en relació amb l'any 2016 ha estat d'un increment d'un 5,09 % i la variació de la retribució de la persona que ocupa el càrrec de vicepresident i conseller delegat ha estat d'un 1,3 %. Les variacions corresponen a les retribucions totals meritades, sense tenir en compte les aportacions a assegurances de vida i les aportacions a fons de pensions o altres sistemes d'estalvi a llarg termini.
- L'Informe d'RSC de l'any 2015 conté detalls sobre l'anàlisi de materialitat elaborat que aprofundeixen en els continguts presentats en l'IAI de l'any 2016, ja que continuen vigents. [GRI SRS 103-1, 413-2]
- Les autopistes de França, Espanya i Puerto Rico i la seu central fan contribucions als plans de pensions dels treballadors, els fons dels quals són gestionats pels comitès corresponents en cada país. [GRI SRS 201-3]
- Durant l'any s'han produït un total de 15 comunicacions d'incompliments del codi ètic vinculades a temes de corrupció, frau i suborn, s'han dut a terme les investigacions oportunes i s'han aplicat les mesures disciplinàries corresponents, amb un acomiadament inclòs. [GRI SRS 205-3]
- Les autopistes del Brasil tenen la presència de les espècies següents incloses a la llista vermella de la UICN, segons el seu nivell de risc. Amenaçades: *papagaio-de-peito-roxo*, *jibóia-amarela*, *sagui-da-serra-escuro*. Vulnerables: *gato-do-mato*, *tamanduá mirim*, *veado-bororó-de-são-paulo*, *queixada*, *anta*, *bugio-ruivo*, *cobra-veadeira*, *cágado-da-serra*. Poc preocupants: *surucú-de-barriga-amarela*, *jaguaririca*, *onça parda*, *cuíca d'água*, *bugio-ruivo ou guariba*, *tatu-de-rabo-mole*, *guaribai*, *jaguarundi*. Gairebé amenaçades: *gato maracajá*, *lobo guará*, *lontra*, *onça pintada*. Sense dades: *cutia*, *veado-mateiro*. A més, hi ha altres espècies de flora i fauna, com el *jaó do sul*, el *pixoxó*,

- el *gato mourisco*, el *macuco*, el *bugio de mata atlântica*, etc. Les autopistes d'Espanya tenen la presència de 10 espècies d'animals incloses a la llista vermella de la UICN. [GRI SRS 304-4]
- j) Durant el 2017 s'ha rebut un total de sis sancions al Brasil per un import de 32.572,5 euros relacionades amb la gestió de residus i incompliments administratius vinculats al manteniment de les infraestructures . [GRI SRS 307-1]
 - k) Els beneficis socials oferts no fan distinció entre el tipus de jornada. [GRI SRS 401-2]
 - l) El període mínim de preavis és de 30 dies en tots els països i activitats, excepte a Xile, que és de 45 dies, i França, on depèn del període de consulta amb els òrgans corresponents. [GRI SRS 402-1]
 - m) No s'han detectat aquesta mena de malalties. [GRI SRS 403-3]
 - n) No es fan aquesta mena de contribucions. Abertis està inscrita en el registre de transparència de la Unió Europea. [GRI SRS 415-1]
 - o) Durant el 2017 s'han rebut diverses sancions de caràcter socioeconòmic: concretament, cinc sancions al Brasil per un import de 335,330,5 euros relacionades amb el no compliment dels requisits dels contractes vinculats al manteniment de les infraestructures, dues sancions al Brasil per un import de 3.876,3 euros relacionades amb les mesures de prevenció de riscos laborals i la realització dels exàmens mèdics, i una sanció a França per un import de 7.500 euros. Així mateix, les concessionàries argentines tenen 561 expedients sancionadors oberts (imposició de multes) dels quals 61 han estat liquidats i, al seu torn, recorregudes, amb un import total que puja a 173.180,68 euros. En tot cas, els expedients sancionadors estan suspesos en espera que s'acabi el procés d'aprovació de l'Acord integral de renegociació ("AIR"). [GRI SRS 419-1]

Notes de verificació

- (√) Els indicadors marcats amb el símbol √ s'han inclòs en el procés de verificació portat a terme, tenint en compte les omissions que es descriuen a la taula.
- 1) La informació relativa a contractistes és parcial i està subjecta a estimacions; per tant, no es pot considerar representativa. La revisió ha consistit en la comprovació del procés de compilació de les dades reportades per les empreses del Grup.
 - 2) L'anàlisi de materialitat del 2017 no s'ha actualitzat amb la incorporació dels negocis de l'Índia, Itàlia i Emovis, tal com es detalla en el capítol 1 de l'annex sobre "Grups d'interès i materialitat".
 - 3) Les emissions de l'abast 3 s'han calculat segons la metodologia i les estimacions especificades en la pàgina 38 de l'Informe, d'acord amb la informació disponible. En aquest abast, no s'hi han inclòs les emissions corresponents a totes les inversions i compres de productes i serveis.
 - 4) S'informa qualitativament.
 - 5) Informació estimada a partir de la capacitat d'abocament.
 - 6) La verificació de les tipologies de residus s'ha fet basant-se en la revisió dels informes dels gestors de residus, on es detalla l'estimació de la tipologia de residus gestionats.
 - 7) Els índexs de rotació no tenen en compte les finalitzacions de contracte estacionals.
 - 8) No es desglossa per regió.
 - 9) No s'ha pogut verificar que la informació dels contractistes estigui íntegra. La revisió ha consistit en la comprovació del procés de compilació de les dades de les empreses del Grup.
 - 10) Informació verificada a través de les comunicacions rebudes en el canal de denúncies.
 - 11) Les limitacions de l'anàlisi i la participació dels proveïdors en l'enquesta/processos d'avaluació no permeten extrapolar els resultats al total de la cadena de subministrament de l'organització.
 - 12) S'informa de la política del Grup sobre contribucions a partits polítics.

Vincles amb els deu principis del Pacte Mundial (2000)

Principis del Pacte Mundial	Equivalència amb l'índex de continguts de GRI (G4)
Drets humans	
Principi 1 – Les empreses han d'avaluar i respectar la protecció dels drets humans fonamentals, reconeguts internacionalment, dins del seu àmbit d'influència.	Subcategoria Drets humans: tots els aspectes. Subcategoria Societat: comunitats locals.
Principi 2 – Les empreses s'han d'assegurar que les seves empreses no són còmplices en la vulneració dels drets humans.	Subcategoria Drets humans: tots els aspectes.
Normes laborals	
Principi 3 – Les empreses han de respectar la llibertat d'afiliació i el reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.	G4-11 Subcategoria Pràctiques laborals i una feina digna: relacions entre els treballadors i la direcció. Subcategoria Drets humans: llibertat d'associació i negociació col·lectiva.
Principi 4 – Les empreses han d'avaluar l'eliminació de tota forma de treball forçós o realitzat sota coacció.	Subcategoria Drets humans: treball forçós.
Principi 5 – Les empreses han d'avaluar l'eradicació del treball infantil.	Subcategoria Drets Humans: treball infantil.
Principi 6 – Les empreses han d'avaluar l'abolició de les pràctiques de discriminació en l'ocupació i l'ocupació.	G4-10 Subcategoria Pràctiques laborals i una feina digna: tots els aspectes. Subcategoria Drets humans: no discriminació.
Medi ambient	
Principi 7 – Les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.	Categoria Medi ambient: tots els aspectes.
Principi 8 – Les empreses han de fomentar les iniciatives que promoguin més responsabilitat ambiental.	Categoria Medi ambient: tots els aspectes.
Principi 9 – Les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de les tecnologies respectuoses amb el medi ambient.	Categoria Medi ambient: tots els aspectes.
Anticorrupció	
Principi 10 – Les empreses han de treballar contra la corrupció en totes les seves formes, incloent-hi l'extorsió i el suborn.	Subcategoria Societat: Lluita contra la corrupció i política pública.

Vincles amb les línies directrius de l'OCDE per a empreses multinacionals (2011)

Directrius de l'OCDE	Equivalència amb l'índex de continguts de GRI (G4)
IV. Drets humans	Subcategoria Drets humans: tots els aspectes. Subcategoria Societat: comunitats locals, avaluació de la repercussió social dels proveïdors i mecanismes de reclamació per impacte social.
V. Ocupació i relacions laborals	G4-11 Categoria Economia: desenvolupament econòmic. Subcategoria Pràctiques laborals i una feina digna: tots els aspectes. Subcategoria Drets humans: no-discriminació, llibertat d'associació i negociació col·lectiva, treball infantil i treball forçós. Subcategoria Societat: comunitats locals.
VI. Medi ambient	Categoria Medi ambient: tots els aspectes. Subcategoria Pràctiques laborals i una feina digna: salut i seguretat a la feina i capacitació i educació. Subcategoria Societat: comunitats locals, avaluació de l'impacte social dels proveïdors, mecanismes de reclamació per impacte social. Subcategoria Responsabilitat sobre productes: Salut i seguretat dels clients.
VII. Lluita contra el suborn i l'extorsió	Subcategoria Pràctiques laborals i una feina digna: mecanismes de reclamació sobre les pràctiques laborals. Subcategoria Societat: lluita contra la corrupció, política pública, avaluació de la repercussió social dels proveïdors, mecanismes de reclamació per impacte social.
VIII. Interessos dels consumidors	Subcategoria Responsabilitat sobre productes: tots els aspectes.
IX. Ciència i tecnologia	Cap.
X. Competència	Subcategoria Societat: pràctiques de competència deslleial, compliment regulador, avaluació de la repercussió social dels proveïdors i mecanismes de reclamació per impacte social.
XI. Impostos	Categoria Economia: desenvolupament econòmic. Subcategoria Societat: Pràctiques de competència deslleial i compliment regulador.

Vincles amb els principis rectors d'empresa i drets humans (2011)

Equivalència amb l'índex de continguts de GRI (G4)
Continguts bàsics generals
Estratègia i anàlisi: G4-1.
Govern: G4-45, G4-46 i G4-47.
Continguts bàsics específics
Informació sobre l'enfocament de gestió: G4-DMA.
Categoria Medi ambient: avaluació ambiental dels proveïdors (G4-EN32, G4-EN33, informació específica sobre l'enfocament de gestió) i mecanismes de reclamació ambiental (G4-EN34, informació específica sobre l'enfocament de gestió).
Categoria Acompliment social – Subcategoria pràctiques laborals i una feina digna: avaluació de les pràctiques laborals dels proveïdors (G4-LA14, G4-LA15, informació específica sobre l'enfocament de gestió) i mecanismes de reclamació sobre les pràctiques laborals (G4-LA16, informació específica sobre l'enfocament de gestió).
Categoria Acompliment social – Subcategoria Drets humans: tots els continguts.
Categoria Acompliment social – Subcategoria Societat: avaluació de la repercussió social dels proveïdors (G4-SO9, G4-SO10, informació específica sobre l'enfocament de gestió) i mecanismes de reclamació per impacte social (G4-SO11, informació específica sobre l'enfocament de gestió).

Vincles amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (2017)

A partir del document elaborat per GRI en el marc del projecte SDG Compass, s'ha elaborat la taula d'equivalències següent d'acord amb els aspectes materials identificats en l'informe.

Objectius de desenvolupament sostenible	Tema	Equivalència amb l'Índex de continguts de GRI (G4)
5. Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes.	Inclusió econòmica	103-2
	Igualtat retributiva entre homes i dones	202-1, 405-2
	Igualtat entre gèneres	401-1, 404-1, 404-3, 405-1
	Inversions en infraestructures	201-1, 203-1
	No-discriminació	406-1
	Permisos parentals	401-3
	Lideratge femení	102-22, 102-24, 405-1
	Violència i assetjament laboral	414-1, 414-2
8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom.	Modificar la productivitat de les organitzacions, dels sectors d'activitat o de tota la economia	203-2
	Diversitat i igualtat d'oportunitats	405-1
	Ingressos, salaris i beneficis	202-1, 401-2
	Inclusió econòmica	103-2
	Acompliment econòmic	201-1
	Eliminació del treball forçós	409-1
	Formació dels treballadors	404-1, 404-2, 404-3
	Ocupació	102-8, 202-2, 401-1
	Eficiència energètica	302-1, 302-2, 302-3, 302-4, 302-5
	Igualtat retributiva entre homes i dones	405-2
	Llibertat d'associació col·lectiva	102-41, 407-1
	Impactes indirectes sobre la creació d'ocupació	203-2
	Llocs de treball basats en la cadena de proveïdors	203-2
	Pràctiques laborals en la cadena de proveïdors	414-1, 414-2
	Relacions entre empresa i treballadors	402-1
	Eficiència de materials	301-1, 301-2
	No-discriminació	406-1
	Salut i seguretat ocupacional	403-1, 403-2, 403-3, 403-4
	Permisos parentals	401-3
	Eficiència en recursos de productes i serveis	301-3
Eficiència hídrica	303-3	
Ocupació jove	401-1	
9. Construir infraestructures resilient, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.	Inversions en infraestructures	201-1, 203-1
	Recerca i desenvolupament	201-1
10. Reduir la desigualtat en els països i entre els països.	Desenvolupament econòmic d'àrees amb molta pobresa	203-2
	Igualtat retributiva entre homes i dones	405-2
	Inversió estrangera directa	203-2

Objectius de desenvolupament sostenible	Tema	Equivalència amb l'Índex de continguts de GRI (G4)
11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.	Inversions en infraestructures	203-1
	Transport sostenible	203-1
12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.	Qualitat de l'aire	305-1, 305-2, 305-3, 305-6, 305-7
	Eficiència energètica	302-1, 302-2, 302-3, 302-4, 302-5
	Inversions ambientals	103 (305, 306, 307)
	Eficiència i reciclatge de materials	301-1, 301-2
	Pràctiques d'adquisició	204-1
	Informació i etiquetatge de productes i serveis	417-1
	Eficiència en recursos de productes i serveis	301-3
	Abocaments	306-3
	Transport	302-1, 302-2, 305-1, 305-2, 305-3
	Residus	306-2, 306-4
	Eficiència hídrica	303-3
13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.	Qualitat de l'aigua	306-1
	Eficiència energètica	302-1, 302-2, 302-3, 302-4, 302-5
	Inversions ambientals	103 (305, 306, 307)
	Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle	305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5, 305-6, 305-7
16. Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia a tothom i crear institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.	Riscos i oportunitats del canvi climàtic	201-2
	Anticorrupció	205-1, 205-2, 205-3, 415-1
	Compliment de lleis i regulacions	307-1, 206-1, 419-1, 416-2, 417-1, 417-2, 418-1, 419-1
	Efectivitat, rendició de comptes i transparència en el govern	102-23, 102-25
	Comportament ètic i legal	102-16, 102-17
	Mecanismes de reclamació	103-2
	Presa de decisions inclusiva	102-21, 102-22, 102-24, 102-29, 102-37
	No-discriminació	406-1
	Protecció de la privadesa	418-1
	Seguretat	410-1
17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.	Violència i assetjament laboral	414-1, 414-2
	Inversió estrangera directa	203-2

Equivalències amb la Directiva europea d'informació no financera (2017)

Seguint les indicacions elaborades per GRI en el document "Linking de GRI Standards and the European Directive on non-financial and diversity disclosure" i les taules d'equivalències incloses, a continuació es presenta un resum de les principals relacions entre els requisits de la directiva i els continguts de GRI.

Directiva europea	Estàndards i continguts de GRI rellevants
Continguts generals (article 19)	
Art. 19a (1) (a) Descripció del model de negoci	GRI 102 (secció 1, perfil organitzacional i secció 2, estratègia)
Art. 19a (1) En cas que no es disposi de polítiques, cal indicar-ho	GRI 101 (clàusula 3.2, raons per a l'omissió) GRI 103 (Requisits generals per a l'enfocament de gestió, clàusula 1.2)
Art. 19a (5) (6) i art. 20 (b) Política i pràctica de verificació externa	GRI 102 (102-56)
Art. 20 (1) (g) Descripció de la política de diversitat	GRI 101 (clàusula 3.2, raons per a l'omissió) GRI 102 (102-22, 102-24) GRI 401 (401-1) GRI 405 (405-1) GRI 103 (d'aplicació conjunta per al GRI 401 i el GRI 405)
Temes ambientals	
Art. 19a (1) (a) Descripció del model de negoci; (b) Descripció de la política i dels procediments de diligència deguda; (c) Resultat de les polítiques; (d) Principals riscos i sistemes de gestió d'aquests riscos; (e) Indicadors clau d'acompliment rellevants	GRI 102 (secció 1, perfil organitzacional i secció 2, estratègia) GRI 103 (103-1 i 103-2, d'aplicació conjunta per als estàndards de la família 300) GRI 103 (103-3, d'aplicació conjunta per als estàndards de la família 300) GRI 102 (102-15) GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards de la família 300) Continguts específics dels estàndards de la família 300 aplicats per a cada aspecte material
Altres especificacions relacionades	
(7) Ús d'energies renovables i no renovables, emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, ús de l'aigua i contaminació de l'aire; (17) Ús de la terra i ús de materials	GRI 302; GRI 305; GRI 303; GRI 304; GRI 301 GRI 103 (d'aplicació conjunta per al GRI 302, GRI 305, GRI 303, GRI 304 i GRI 301)
Temes socials	
Art. 19a (1) (a) Descripció del model de negoci; (b) Descripció de la política i dels procediments de diligència deguda; (c) Resultat de les polítiques; (d) Principals riscos i sistemes de gestió d'aquests riscos; (e) Indicadors clau d'acompliment rellevants	GRI 102 (secció 1, perfil organitzacional i secció 2, estratègia) GRI 103 (103-1 i 103-2, d'aplicació conjunta per als estàndards de la família 400) GRI 103 (103-3, d'aplicació conjunta per als estàndards de la família 400) GRI 102 (102-15) GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards de la família 400) Continguts específics dels estàndards de la família 400 aplicats per a cada aspecte material
Altres especificacions relacionades	
(7) Diàleg amb les comunitats locals i accions dutes a terme per assegurar la protecció i el desenvolupament d'aquestes comunitats	GRI 413 GRI 103 (d'aplicació conjunta per a l'estàndard 413)
Temes d'empleats	
Art. 19a (1) (a) Descripció del model de negoci; (b) Descripció de la política i dels procediments de diligència deguda; (c) Resultat de les polítiques; (d) Principals riscos i sistemes de gestió	GRI 102 (secció 1, perfil organitzacional i secció 2, estratègia) GRI 103 (103-1 i 103-2, d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats amb els empleats, concretament 401, 402, 403, 404, 405 i 414) GRI 103 (103-3, d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats amb els empleats, concretament 401, 402, 403, 404, 405 i 414)

Directiva europea	Estàndards i continguts de GRI rellevants
d'aquests riscos; (e) Indicadors clau d'acompliment rellevants	GRI 102 (102-15) GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats amb els empleats, concretament 401, 402, 403, 404, 405 i 414) Continguts específics dels estàndards relacionats amb els empleats, concretament 401, 402, 403, 404, 405 i 414
Altres especificacions relacionades	
(7) Accions implantades per assegurar la igualtat de gènere, implantació dels convenis generals de l'OIT, condicions laborals, diàleg social, respecte del dret dels treballadors a ser informats i consultats, respecte de la representació legal dels treballadors, i salut i seguretat a la feina; (18) (19) Diversitat de competències i visions dels òrgans de govern i l'equip de treball	GRI 405; GRI 406 GRI 102 (102-12, 102-21, 102-43, 102-22, 102-24) GRI 401; GRI 402; GRI 403; GRI 404 GRI 101 (principi d'inclusió de grups d'interès) GRI 407 GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards 405, 406, 401, 402, 403, 404 i 407)
Temes de drets humans	
Art. 19a (1) (a) Descripció del model de negoci; (b) Descripció de la política i dels procediments de diligència deguda; (c) Resultat de les polítiques; (d) Principals riscos i sistemes de gestió d'aquests riscos; (e) Indicadors clau d'acompliment rellevants	GRI 102 (secció 1, perfil organitzacional i secció 2, estratègia) GRI 103 (103-1 i 103-2, d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats amb els drets humans, concretament 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412 i 414) GRI 103 (103-3, d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats amb els drets humans, concretament 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412 i 414) GRI 102 (102-15) GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats amb els drets humans, concretament 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412 i 414) Continguts específics dels estàndards relacionats amb els drets humans, concretament 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412 i 414
Altres especificacions relacionades	
(7) Prevenció d'abusos de drets humans	GRI 406; GRI 407; GRI 408; GRI 409; GRI 410; GRI 411; GRI 412; GRI 414 GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412 i 414)
Temes d'anticorrupció i suborn	
Art. 19a (1) (a) Descripció del model de negoci; (b) Descripció de la política i dels procediments de diligència deguda; (c) Resultat de les polítiques; (d) Principals riscos i sistemes de gestió d'aquests riscos; (e) Indicadors clau d'acompliment rellevants	GRI 102 (secció 1, perfil organitzacional i secció 2, estratègia) GRI 103 (103-1 i 103-2, d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats, concretament 205 i 415) GRI 103 (103-3, d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats, concretament 205 i 415) GRI 102 (102-15) GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards relacionats, concretament 205 i 415) Continguts específics dels estàndards relacionats, concretament 205 i 415
Altres especificacions relacionades	
(7) Instruments implantats per a la lluita contra la corrupció i el suborn	GRI 205; GRI 415 GRI 103 (d'aplicació conjunta per als estàndards 205 i 415)

-
- i Les dades d'Autostrada (una de les concessionàries d'Itàlia) i Emovis SAS (els serveis centrals de l'activitat d'Abertis Mobility Services) no s'han inclòs perquè no estan disponibles.
 - ii La dada d'Autostrada (una de les concessionàries d'Itàlia) no s'ha inclòs perquè no està disponible.
 - iii La dada d'Autostrada (una de les concessionàries d'Itàlia) no s'ha inclòs perquè no està disponible.
 - iv Les dades de l'Índia no s'han inclòs perquè no estan disponibles.
 - v Les dades d'Ausol (Argentina), Centrovias i Intervias (Brasil) i les concessionàries de l'Índia no s'han inclòs perquè no estan disponibles.
 - vi La dada d'accidents de Xile de l'any 2016 s'ha reexpressat, atès que s'ha detectat un error en la dada publicada.
 - vii Alguns índexs de l'any 2016 s'han reexpressat per garantir-ne la comparabilitat amb les dades de l'exercici 2017.
 - viii Les dades de l'Índia no s'han inclòs perquè no estan disponibles.
 - ix Les dades de l'Índia no s'han inclòs perquè no estan disponibles.